

GLASNIK
PRESVETOG
SRCA ISUSOVA.

S DOPUŠTENJEM CRKVENIH I REDOVNIČKIH
STARJEŠINA

IZDAJU
SVEĆENICI DRUŽBE ISUSOVE.

GODINA XXI.

1912.

ZAGREB.
TISKARA I LITOGRAFIJA C. ALBRECHT.
1912.

Gdje je što?

Visoke preporuke Glasnika.	Strana
Zagrebački nadbiskup-koadjutor	1
Senjski biskup	21
Đakovački biskup	41
Poučni članci.	
Mani se ti sotone i njegovih pomagača	10
Vruća želja sv. Majke Crkve (O čestoj pričesti)	12, 26, 49, 76
List jednog misionara župnika (važnost Ap. mol.)	25
Kamo vodi zlo štivo	29
Tko govori proti vjeri	35
Apostolstvo molitve. Što je Apost. molitve?	47
Ustrojstvo apostolstva molitve	66
Dužnosti i povlastice Apost. molitve	67
Postupak kod osnutka Apost. molitve	69
Pravila mjesnog upravitelja Apost. molitve	96
Pravila revnitelja i revniteljica Apost. molitve	97
Pravila službenika u Vijeću Apost. molitve	98
Izvor najčišćega mira	81
Razgovor o socijalizmu	82, 103
Zar je Srce Isusovo samo za ženski svijet?	132
Učimo se od tude nevolje!	134
Gdje ti visi slika Presv. Srca Isusova?	155
Poniznost, najmilija krepost Srca Isusova	171
Euharističko slavlje u Beću	177, 193, 235
Još jedna riječ sv. Oca o čestoj pričesti	185
Ne dajte im opojnoga pića!	192
Junačko djelo ljubavi za duše u čistilištu	211
Rana na slici Presv. Srca Isusova	113
Opravdana srdžba	232
Pripovijesti.	
Cekam posna jela	26
Bog svojih ne ostavlja	32, 56, 75, 99, 122
Božićno drvce jedne sluškinje	48
Ja vjerujem samo ono, što razumijem	52
Hoću da budem stalan!	73
Ribolov	78, 105
Bog je spor, ali dostižan	141
Tko Boga pouzdano zazove, rado mu se odazove	164
Na Svetoj Gori	180, 205, 323
Progonjeni Spasitelj u presv. Sakramentu	243
Vrhunaravni dogodaji, što se pripisuje sv. Ocu	183
Sv. Otac i prva pričest siročeta	231
	247
Razno.	
Da ugodimo svima! (obećanja Srca Isusova)	2
Ovakovo bismo društvo mi trebali! (apostolat svjetovnjaka)	6
P. n. povjerenicima i povjerenicama Glasnika na znanje	17
Najbolji savjetnik je Glasnik	25

	Strana
Crkveni blagdani u Hrvatskoj i Slavoniji	42
Uredništvo Glasnika štiocima Kalendara Srca I. i M.	88
Crkveni blagdani u Ugarskoj (221) te u Bosni i Hercegov.	63
Širimo Glasnik Presv. Srca Isusova	71
Pustite malene k meni!	78
Iz korizmene okružnice biskupa dakovackoga	92
Medunar. Euharist. kongres u Beču 101, 144, 165, 166, 186, 235	
Iz korizmene okružnice biskupa šibenskoga	111
Španjolska i Presv. Sakramenat	121
Narodni blagdan	137
Što sve može Glasnik	139
Blagoslov sv. Oca pape	149, 151
U sjeni Svetišta Srca Isusova u Zagrebu (novicijat D. I.)	158
Glasnik Presv. Srca Isusova u godini 1913.	225
Najljepši Glasnik Srca Isusova na svijetu	248

Nakana molitava i dobrih djela.

Za sjećanje: Revnitelji i revnitieljice	4	Za srpanj: Obraćenje Kine	129
Za veljaču: Mržnja na grijeh.	22	Za kolovoz: Katolički iseljenici.	153
Za ožujak: Katolički socijalni rad.	43	Za rujan: Katoličke škole i za-vodi	169
Za travanj: Očuvanje vjere kod Poljaka	62	Za listopad: Širenje dobrogaštva	189
Za svibanj: Mornari.	89	Za studeni: Siromasi i djela tjesnog milosrđa.	209
Za lipanj: Zvanje svećeničko i redovničko.	103	Za prosinac: Republika Argentinska.	229

Dopisi.

Žumberačke uspomene (na sv. poslanstva).	7	Vojnik vojnicima.	117
Po Srca Isusovu obnovljena župa. 114		U Zagreb, u Svetište Srca Isusova!	124

Mjesečni zaštitnici.

U siječju: Sv. Ivan Zlatousti.	14	U srpnju: Sv. Vinko Paulski.	133
U veljači: Sv. Matija Apostol.	38	U kolovoza: Sv. Bartol Apostol.	163
U ožujku: Sv. Grigor Veliki.	58	U rujnu: Sv. Jeronim.	178
U travnju: Sv. Marija Egipatska.	70	U listopadu: Sv. Vendelin.	204
U svibnju: Pomoćnica kršćana.	94	U studenom: Sv. Stanislav Kostka.	214
U lipnju: Sv. Ivan Krstitelj.	126	U prosincu: Sv. Ambrožije.	242

Pjesme.

Nazaret.	12	Večernja.	131
Ljubica Glasniku.	116	Rajsko cvijeće.	192
Dobrom pastiru		242	

Članci uz naše slike:

Ikona Srca Hristova u Mitrovici.	15	Od sv. Križa do Srca Isusova (Brezje).	73
Mojsija	30	Majka Božja od Giorgiona.	90
Kapela sv. Križa u Uglijari.	38	Pasi laganjce — pasi ovce moje.	118
Sv. Josip u Sveticama.	46	Majka Božja Pregradska.	140
Navještenje (Donotello).	54	Sv. Pavao propovijeda u Ateni.	176
Isus s Kržem (Michel Angelo).	54	Kapelica Srca Isusova u Bistri.	179
Uskrsnuće Isusovo (fra Bartolo).	64		

Sitne vijesti.

400 protestanata, prešlo na katolicizam.	19	U ovoga se ugledajte!	20
Euharist. svjetski kongres 1912.	19	Koliko vrijedi Glasnik?	51
30.000 revnitelja Ap. mol. u Kanadi.	20	Glasnik zaplijenjen!	57
		Veliki petak i Vel. devetnica.	87

Apostolstvo mol. u Dubrovniku.	87	Janjevo u Turskoj.	145
Sv. misa za povjerenike i pretplatnike.	87, 227	Prvi oporučni zapis za proširenje Glasnika	165
3000 pričesnika kod sv. Oca.	126	Pjevo društvo.	166
Zrtva slike vjere.	126	Slava P. S. I. u Čagliću.	166
Don Vid Lekić.	127	Plemeniti dar.	166
Kako ljube Glasnik.	127	Priznanje Glasniku.	166
Krasno, prošteni obnavlja se.	127	Jubilej Zbora drah mladeži zagreb.	167
Potoci dobili svoj barjak.	127	Blagdan Presv. Srca Isusova.	207
Kalendar Srca Isus. i Marij.	144	Sastanak Katol. hrv. mladeži.	207
Opći pregled Apost. molitve.	144	Posveta zastave i kipa u Blatu.	207
U dubini od hiljadu metara.	145	Urednici Glasnika P. S. I. u Beču.	207
Velikodusna odluka.	145	Društvo djevojaka S. I. u Šibeniku.	207
Tako valja!	145	Utemeljenje bratovštine S. I. u Virovitici.	207
Crkva u čast M. B. Škapularskoj.	145	Udruga dobrog pastira.	250
Spomeni se, da svetkuješ dan I.		Ne psuj i ne kuni!	250
Gospodnji.	145		

Zahvalnice.

A. Na čast Presv. Srca Isusova.

1. Duhovne potrebe.		3. Progonjeni.	
Došla k pameti.	18	Potvorio ga ni kriva ni dužna.	18
Krotko Srce Is. ukrotilo i mene.	40	Teško oklevetana.	86
Sad vidim, da bez Boga nema ništa.	85	U ljutom progonstvu.	146
Iza 30 godina!	86	4. Zavadeni.	
Nesretna ljubav.	86	Prestala svada i pravda.	39
Ne stidi se više biti dobar kršćanin u javnosti.	128	Najbolji odvjetnik.	108
Obratio se mladi čovjek.	146	Zavadeni prijatelji.	128
Izgubljena ovčica.	167	Nestalo zla medu susjedima.	146
Redovničko zvanje.	189	Mir u kući (medu stanarima).	147
O da bi Glasnik čitao svi grješnici!	252	5. Obiteljske neprilike.	
		Povratila se prikosna snaha.	18
2. Tjelesne nevolje.		Utješene majke.	19
Nenadana pomoć u nevolji.	18	Sina primili u sjemenište.	39
Jedva ostala na životu.	39	Obratio se nevjencani par.	59
Ozdravila i bez operacije.	40	Izlječen pijanac.	60
Usta ne može otvoriti.	60	Ugrijalo se srce očevo.	60
U smrtnim bolovima.	107	Obratio se nevjeren muž.	60
Velika devetnica.	108	Je li čudo?	167
Ozdravilo dijete.	108	6. Širotinja.	
Spao s hrasta.	128	Dobio službu.	40
Sušičava.	147	Dobila mirovinu.	108
Liječnicima sasvim nerazumljivo.	147	U velikoj novčanoj neprilici.	252
U pogibelji života.	148	Promaknut u službi.	252
Otrovanje krvi.	168	7. Iz zahvalnosti držat će Glasnik.	
Sretan porod.	188	Iz velike zahvalnosti.	228
Pridigao se sa smrtnе postelje.	188	Sinčić ozdravio.	228
Očekivali mrtvačko zvono.	188	Nije otišao u Ameriku.	228
Izvrstan lijek i jednostavni recept.	208	Oklevetan.	228
Dok budem imao vida.	208	Neizleđiva bolest.	228
Kasno se sjetio, ipak se na pravoga obratio.	208	Zar ni Presv. Srce Isusovo?	228
U snježnoj mečavi.	252	8. Razne zahvalnice.	
Sušičavi.	252	Zahvala inovjercu.	19

B. Na čast sv. Josipu.

Krivo optužen.	59	Obranio čast i pošteno ime.	59
Obratio se na samrti.	85	Dobila mjesto.	85, 59

C. Majci Božjoj.

Ozdravila od nemile bolesti.	107	Majci Božjoj Bistričkoj.	107
Gospa ga je spasila.	168		

S. N. V. S. B.



Broj I.

Siječanj 1912.

Godina XXI.

Zagrebački Nadbiskup koadjutor preporuča Glasnik.*



ako je velečasnom svećenstvu poznato, počeo je god. 1892. u Sarajevu u posve čednom obliku izlaziti list „Glasnik Presvetog Srca Isusova“. Otkako se on preselio u Zagreb, te mu se god. 1901. oblik i sadržaj povećao, počeo je od dana do dana rasti broj njegovih pretplatnika, tako da danas ima već 25.000 među hrvatskim narodom. „Glasniku“ se imade poglavito zahvaliti, da je pobožnost k Presvetom Srcu Isusovu napredovala tako lijepo među Hrvatima, napose i u ovoj nadbiskupiji. Tako je prije njegova osnutka bilo u nadbiskupiji u svemu samo 5 središta „Apostolstva molitve“,

3 bratovštine Presvetog Srca Isusova i 12 malene kapelice, podignute u čast Presvetoga Srca; danas pak ima 18 središta „Apostolstva molitve“, 74 bratovštine, 15 djevojačkih društava za naknadnu sv. pričest, 13 vojska Srca Isusova proti psovrlj, kletvi i proklinjanju, 21 kapela i 2 velike crkve Srca Isusova. Tko bi izbrojio one, koji su se baš po „Glasniku“ upoznali s pobožnošću k Bo-

* Komad IV. okružnica od god. 1911. br. 5385. 2.

žanskom Srcu, koliki su upravo po njem našli kod Srca Isusova pomoć u tjelesnim i duševnim potrebama svojim!

Glasnik će izlaziti od dojduće nove godine u povеćanom obliku i u ljepšem ruku, pa obnalazim ovime upozoriti na nj velečasno svećenstvo i hrvatski puk i toplo ga preporučiti, da se ne bi možda radi malo veće pretplate broj njegovih preplatnika smanjio. Velečasno će svećenstvo znati upotrebiti razne zgode, da svoj narod upozori na taj list i upozna ga s njegovim sadržajem. Rado dopuštam, da veleč. gg. župnici, gdje to prilike dopuštaju, nabave jedan primjerak „Glasnika“ na račun crkvene blagajnice za župsku knjižnicu. „Glasnik Presvetoga Srca Isusova“ prelazi od nove godine sasvijem u ruke uredništva (o. Stjepan Babunović, svećenik Družbe Isusove), te će od sada kako uredništvo, tako i uprava i otprema lista biti u kolegiju veleč. oo. Isusovaca u Zagrebu (Palмотићeva ul. br. 33). Godišnja pretplata zajedno sa dostavom iznosi 1 K 20 f., za inozemstvo 2 K 20 f. (= 45 centa), a u upravi samoj, tko ga bude osobno podizao, 1 K.

U Zagrebu, dne 7. listopada 1911.

Antun, v. r. nadbiskup koadjutor.



Da ugodimo svima!

Svake godine dobiva Glasnik novih preplatnika; a i čitaju ga svake godine mnogi, koji ga prije ni čuli ni vidjeli nijesu. K tomu Glasnik počinje ovim brojem novo razdoblje svoga života. Napokon nas i prijatelji s raznih strana izriekom mole, da bismo i ovaj put oglasili ona prekrasna obećanja Srca Isusova, kojima Božanski Spasitelj želi privući k sebi srca sviju ljudi i sve ih ponukati, da iskreno štuju Presveto Sreću njegovo.

Sve nas ovo nuka, da ta obećanja opet otisnemo, i to onako, kako se već odavna kod nas običaju razglašivati, kako bismo time ugodili svima. Evo ih dakle!

Obećanja Sreća Isuseva.

1. Ja ēu iz Srca svoga u obilju izliti blago milosti na sve štovatelje njegove.
2. Ja ēu im dati svaku pomoć potrebitu staležu njihovu.
3. Ja ēu ih krijepti u radu i blagoslovit im štogod poduzmu.
4. Ja ēu ih tješiti u nevoljama njihovim.
5. Srce moje bit će im utočište za života, a osobito u čas smrti.

6. Ja će povratiti slogu obiteljima razdvojenim, a štitit će one, koje su u kakvoj potrebi.

7. Ja će obilno blagosloviti svako mjesto, gdje se izloži i štuje slika mojega Srca.

8. Moje će se Srce raširiti i milostima ljubavi svoje obilno nadariti one, koji blagdan njegov proslave svetom pričestim i otpošnjom ili koji druge na to sklone.

9. Ja će udijeliti milost konačne pokore svima, koji se za devet suslijednih mjeseci svakoga prvoga petka pričeste; niti će oni umrijeti bez svetih sakramenata.

10. Ja ne će dopustiti, da se lkoji izgubi od onih, koji se posvete Srcu mojemu.

11. Sjajno će nagraditi one, koji po mogućnosti šire ovu pobožnost.

12. One, koji se potpunoma dadu na to, da vrše i šire ovu pobožnost — ja će ljubazno primiti u Srce svoje i brinut će se za svetost i proslavu njihovu pred vječnim Ocem svojim.



pasicelj otkriva svoje Srce bl. Margareti.

Pokojni otac Anderledy, učeni i pobožni general Družbe Isusove, nije se žao napisati ove riječi: „Pravom ćeš zvati bezumnim svakoga, koji se, čuvši ova obećanja, ne bi smješta i potpunoma posvetio Presvetom Srcu Isusovu!“



Nakana molitava i dobrih djela za siječanj.

Revnitelji i revniteljice.

„Oganj sam došao baciti na zemlju, pa što hoću, nego da gor?“ reče jednom Božanski Spasitelj svojim učenicima i sabranom narodu. Kakav to oganj? Zar doista onaj, što pali i sažiže? O ne, već onaj, kojim tako silno plamti i buktii Presveto Srce njegovo: oganj neizmjerne ljubavi svoje došao je baciti na zemlju, i ništa toliko ne želi, koliko, da taj oganj ljubavi zahvati i rasplamti sva srca ljudska. On je rad u srcima ljudskim osnovati carstvo ljubavi svoje.

Zar da se oglešimo tako živoj želji Srca Isusova? Zar da ne dopustimo, da taj božanski oganj zahvati i srca naša? Zar da ne poduzmemos sve što možemo, kako će zahvatiti i druga srca?

Sve kad nas ná to ne bi nukala ljubav spram njega, morala bi nas pomukati prijeka nužda i potreba naša.

„Crkvi naime i društvu ljudskome nema više pomoći do jedino u Presvetom Srcu Isusovu“, reče Pijo IX. A i Lav XIII. tvrdi, da je upravo „pobožnost k Srcu Isusovu podloga svoj nadi našoj u bolju budućnost“. A ne zaboravimo niti ono krasno obećanje Spasiteljevo: „Sjajno na nagraditi one, koji po mogućnosti šire ovu pobožnost.“

A tko najviše širi pobožnost k Presvetomu Srcu Isusovu? Čujte, što piše jedan svećenik barem za naše krajeve: „Znam i uvjeren sam duboko, da pobožnost k Presvetom Srcu Isusovu nije kod Hrvata ništa drugo toliko raširilo, koliko Glasnik Srca Isusova. Izato svaki, komu čast slava Božanskoga Srca nije samona jeziku, mora učiniti sve što god može, da raširi Glasnik posvuda.“

Tko pak širi najviše Glasnik? Revnitelji i revniteljice, ili kako ih mi radije zovemo: povjerenici i povjerenice.

Evo, kad povjerenici i povjerenice savjesno obavljam svoju laku i slatku dužnost, kada traže što više preplatnika na Glasnik, kada Glasnik daju čitati ili ga sami čitaju onima, koji se ne mogu na nj preplatiti, kada svakom pruženom zgodom govore o neizrecivoj ljubavi, dobroti milosrdi i darežljivosti Srca Božanskoga; oni revnuju za čest Srca Isusova, oni šire ovu pobožnost, oni su pravi revnitelji, pa će i postići danas sutra plaću, koju im je ovo preslatko Srce oběcalo i pripravilo.

Dakako, da sve ovo mogu činiti i drugi, navlastito oni, koji su sami prilično poučeni o pobožnosti k Presvetom Srcu Isusovu; ali povjerenici i povjerenice, ti pravi revnitelji i revnitteljice za čest Srca Isusova, umiju to najbolje, a i nadat za to najviše i prigode.

Širite osobito Glasnik, jer će on čestoputa znati i

više i bolje govoriti nego vi, jer će njega mnogi prije poslušati nego li vas, jer krasna oprema i birani sadržaj njegov mora osvojiti svakoga, tko ga jedampot vidi i proštije. Ta Glasnik je, čuli smo, najbolji revnitelj za čast i slavu Božanskoga Srca.

Kako ćete najlaglje i najuspješnije širiti Glasnik, a po njemu i samu pobožnost k Presvetom Srcu Isusovu, o tom vas potanko poučava „Knjižica za povjerenike i povjerenice Glasnika Presvetoga Srca Isusova.“

Uprava je Glasnika takovu knjižicu, što je nedavno izašla već po šesti put ispod tiska, poslala svim povjerenicima zajedno s upisnim arcima. Ali kako će povećani i poljepšani Glasnik bez sumnje oduševiti mnoge i mnoge, te će se prihvatići i oni povjereništva, to im za prvi početak dajemo ove upute, kako će i oni moći širiti Glasnik. Pište ponajprije

Slavnoj upravi

„Glasnika Presvetoga Srca Isusova“

Zagreb

Palmotičeva ulica 33,

neka vam pošalje takvu „Knjižicu za povjerenike“, upisni arak i toliko komada ovoga prvoga broja Glasnika na ogled, koliko mislite, da ćete trebati. Sve ćete ovo dobiti besplatno. Kad sve od uprave dobijete, zadite gradom, selom od kuće do kuće, pokažite im Glasnik, i ako se preplate, zabilježite im ime u upisni arak, a tako i novce, što su za Glasnik uplatili. U većem mjestu, pa i u duljim ulicama, nadite si još nekoliko pomagača ili pomagačica. Ne pristanu li odmah ili ne nadete li kod kuće one, koje ste željeli, ostavite im jedan istisak Glasnika. Kad ga razgledaju i pročitaju, sami će se prijaviti.

Propitajte se tom zgodom, nemaju li domari koga u blizom ili dalekom svijetu, koga bi možda htjeli preplatiti na Glasnik, na primjer sina ili kćer; ili naprotiv, roditelje, brata, sestru i tako dalje. Takve adrese zabilježite napose i pošaljite upravi Glasnika, pa će im ona sama slati Glasnik izravno. Samo oni, koji su za njih platili, neka im to javje, da ne bi i oni poslali novce.

Možda će se naći u mjestu i takva pobožna duša, koja bi htjela preplatiti na Glasnik kakvo siroče, dače ili služinče. Propitajte se, i ponudite se, da ćete im rado naručiti Glasnik.

Kad ste sve obišli bilo sami bilo po svojim pomagačima, posaljite sabrane novce upravi Glasnika (ne više tiskari g. Antuna Scholza) i na samoj poštanskoj naputnici (doznačnici) ili na posebnoj otvorenoj dopisnici javite istoj upravi, koliko istisaka da vam šalje. Glasnike možete naručiti i prije nego vam svi uplate potpunu preplatu (vidi stranu 17.), ali ne dajte nikome nijedan broj, dok vam nije platio barem za taj jedan broj. Ako vidite, da se netko dao upisati, a sada već drugi, treći mjesec ne će ništa

da plati, već njegovi Glasnici leže kod vas, a vi ga brišite iz po-pisnog arka, i njegove brojive neoštećene povratite odmah upravi Glasnika.

Evo, na ovakav način sabrala je jedna revna povjerenica u Dalmaciji 154 preplatnika, dok ih je prije imala samo 14; a jedan župnik u Hrvatskoj imao je prije jedva 90 preplatnika, a sada, kad je prigodom blagoslova kuća zaredao selom, skupio je 357!

Ne mogu međutim svi biti povjerenici i povjerenice Glasnika, ali mogu biti barem preplatnici i marljivi štoci. Malo po malo zahvatit će onaj žarki oganj božanske ljubavi Presvetoga Srca Isusova i njihovo srce, pa će i oni revnovati za čast i slavu toga Presvetoga Srca. Ljubav je veoma domišljata; ona će ih već sama poučiti, na koji će način dati svojoj revnosti oduška.

Tko napokon ne zna ili ne može ništa drugo, neka se barem moli preslatkome Srcu, da blagoslov rad i trud svih revnitelja i revniteljica, svih, povjerenika i povjerenica Glasnika Presvetoga Srca Isusova i da im broj što više umnoži.



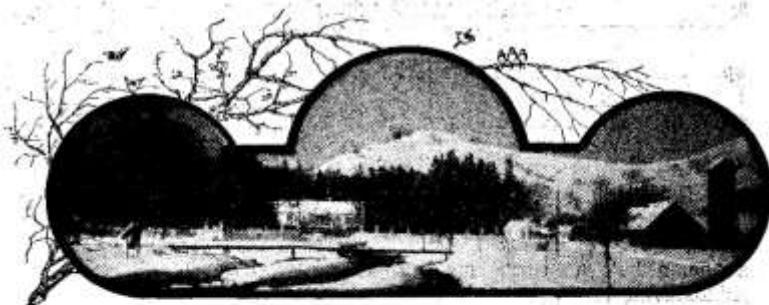
Ovakovo bismo društvo mi trebalii

U francuskom narodnom svetištu Srca Isusova na Brdu Mučenika (Montmartres) osnovano je središte društva, što se već razgranilo u 80 biskupija francuskih, kojemu je svrha francuske muškarce predobiti za praktično kršćanstvo tako, te svoju svetu vjeru katoličku uvijek i svagdje neustrašivo riječju i djelom ispo-vijedaju.

Društvo je prema tome razdijeljeno u tri skupine: običnih članova; članova, koji se noću po jedan sat klanjaju Isusu u pre-svetom Otajstvu izloženom, i apostola. Apostoli su spremni svojemu domaćemu svećenstvu na svaku pomoći i uslugu. Ne samo da svojim dobrim primjerom nastoje u život privesti spasonosne na-putke svojih duhovnih pastira, pa tako i druge na dobar kršćanski život pritegnuti, već zalaze i u kuće, pa mole, opominju, nagovara-ju ljude, da dolaze u crkvu na misu, na propovijed, k svetim sakramentima, da obdržavaju post, da sudjeluju kod javnih proce-sija i tako dalje. Društvo stoji pod zaštitom Presvetoga Srca Isusova.

Ovakovo bismo društvo mi u Hrvatskoj tre-balii! Tko će ga prvi pokrenuti? Muškarci sami treba da počnu, jer generala nije baš tako teško naći kod nas, ali vojske, poslušne i složne vojske! . . .





Žumberačke uspomene.



ako je moćna, bujna, zanosna životna snaga svete katoličke crkve! Svaki će to pravovjernik lako uvidjeti, usporedi li divni katolički život sa mrtviliom, ili bolje s pravom smrти, koja se opaža u inovjernika. Ta gdje je kod njih, naročito pak u raskolnika ili u tako zvanih pravoslavnih, i sama sjena vrhunarnog života? Ta ko se kod njih ispovijeda? Ili kako se ispovijedaju? Ko polazi crkvu? Kad je uopće — izim svetaka — crkva otvorena? Ili, ako je otvorena, ko u nju ulazi?

Pitao sam jednom revnu katoličkog župnika u dalmatinskom gradu, da li tako zvani pravoslavni idu u svoju crkvu. Mogli bi — odvratiti mitronosni pragospodin — draćom ispuniti crkvena vrata, pa ste sigurni da ih se nitko dotači ne će da u crkvu uđe. A nije nikakvo čudo, ta njihov se pop nije mogao načuditi revnosti katoličkog ovog župnika koji da previše — po njegovu sudu — propovijeda!

Kad je dakle svećenik bez revnosti, zar može puk „pravoslavni“ da ne bude pun nehaja i mrtvila vjerskog?

Ali ostavimo tužne ove slike te se radije sjetimo onoga što je sveta katolička vjera uradila kod onih sretnika, što iz smrti i tmine raskolništva prijedoše pred tristo godina u život i svijetlo svete viere naše.

To su vam oni sjedinjeni, o kojima je Glasnik svojim čitateljima već dva puta prošle godine govorio, t. j. u 9. i 12. broju. To su Vam dični Žumberčani, što se sjediniše sa svetom vjerom našom g. 1611., a prigodom tristotegodišnjice pokazaće u gru župe, do koje se visine vrhunarnih idea živom vjerom svojom uspefi znadoše.

U 9. broju spomenusmo Radatoviće, u 12. Sošice; u 1. broju ovogodišnjeg pomladengog, poljepšanog i punog zanosa Glasnika

spomenimo zadnju župu Žumberačku, gdje je prošle godine 1911. Presveto Srce Isusovo neobično slavlje slavilo. To je Kašt, ubavo seoce na medu Hrvatske i Kranjske, što broji oko 1400 duša.

Doček.

Bilo je 13. rujna pod veče. Svečana povorka — čitava župa — pozdravlja dva priprosta misjonara i vjernog im provodića, poletnog djevstvenika dra. Janka Šimraka. Gruvaju mužari, zvone zvona, a bujnim brežuljcima i dolinama kaštanskim razliježe se jednostavna, ali uviјek krasna „zlatna krunica“.

Mjesto okičeno barjacima, zelenilom, slavolucima ko da će nešto izvanredna da se dogodi u Kaštu. Izvanredno nakićeno mjesto, izvanredan ures resi i Crkvu. Što je ono na desno? Ne šale se Kaštanci. Čuli oni za „Vojsku Srca Isusova“ što se ustanovila u Radatovićima i Sošicama. Ne će ni oni zaostati, dapaće evo ih već posve pripravnih: nabavili lijepu zastavu za tu „vojsku“, a na njoj mili lik božanskoga Srca Isusova što ih zove pod svog Srca stieg. A ono, što vidim lijevo? Privlačiv lik Majke Božje na drugom krasnom barjaku tumači mi skromnu, ali neodoljivu želju „kaštanskog cvijeća“, da se i u njih ustanovi „Društvo djevojaka za naknadnu svetu pričest“.

I u drugim se mjestima ova društva ustanovila, ali ni u kojem nijesam viđio sve pripravljeno, pa i same društvene zastave još prije nego li se društva osnovala!

Žumberčani nopće, Kaštanci napose, umni su ljudi. Uvidješe da ne mogu štovati Srca Isusova, ako se s njime što više ne upoznaju. A čim će se najbolje upoznati sa Srcem Božanskim nego li Glasnikom istoga Srca? Eto ti dakle i tu njih na poslu: krasan broj Kaštanaca pretplatio se na Glasnik.

Harnost.

Nijesu Žumberčani samo umni nego i plemenita srca.

Kad su već misjonari u kočiji bili, približi se jednomu od njih dječarac, da mu poljubi ruku. Kad al eto misjonar osjeti nešto u svojoj ruci. Što je? Plemeniti dječarac ne znajući kako bi naijesniku Božjemu, novom svome prijatelju, pokazao bolje svoju ljubeznu harnost, poklanja mu — tri novčića! Kad to opazih — govori misjonar — ne ču kazati, kako mi je bilo pri srcu, već samo spominjem, da sam zavolio ono dijete i harni darak njegov više nego li bih bogataša i tri hiljade njegovih kruna!

Božansko Srce Isusovo, blagoslovi, molim te, ovo plemenito dijete, blagoslovi cijeli Kašt s prerevnim župnikom njegovim, blagoslovi cijeli Žumberak sa svim sjedinjenima i daj da i u drugim župama križevačke biskupije vjera živa u živu ljubav Srca tvoga tvori ovakva čudesa.

M. St.



Dr. Antun Bauer, Nadbiskup koadjutor.

Mani se ti sotone i njegovih pomagača.

Cvili majka kao ljuta godina nad kolijevkom jedinoga djeteta. Četvero ih je već imala, pa nijedno nije ni po godine navršilo, kad ga morade dati, onome, od, koga ga je i primila. O kako se tužna ovome petome obradovala! Ali eto i njemu je jedva četvrti, peti li mjesec, pa se već i ono sa smrću borи.

Sirota žena da poludi od tuge i žalosti. Kud je mori s jedne strane tuga za djecom, tu joj još i muž njezin svaki dan prigovara, da je valjda kakva vještica, što li, pa pomori svu djecu... Bože, ti jedini znaš, kako bi ih rado imala, a on, gle, što govoril... Da je i u šali rekao, tko bi takvu šalu podnio?

Samo da ugodi mužu, stade darivati врачare i gatare, i turske i kršćanske — bilo to u Bosni — da im kažu, tko im djecu guši i da ovo dijete barem ljutoj smrti omri. A ovi laži, oni pak maži, da čovjek ne zna, bi li se više čudio bezobrazluku onih ili priprostoti ovih.

Cuje samo, što im je jedna baba враčara govorila! Najprije im bacila karte, a onda reče ocu: „Kad sutra izadeš iz kuće, prva žena, koju susretneš, to je vještica, koja tvoju djecu tuši... Djetetu objesite oko vrata malo bijelog luka; u vrata zabiјite nož; na dijete stavite čulu (batinu)...“ i tako dalje. Ta tko će te ludo rije slušati!

Ludi roditelji sve vjerovali i babu čestito nadarili. A kad tamo, baba nije ni kući došla, a dijete već bilo mrtvo.

Mati čupa kosu s glave od prevelike žalosti. Plače sirota, da bi i kamen s njome proplakao. — Došla jedna susjeda, da je tješi. Na rastanku joj povjerljivo reče: „Dade li Bog, te opet poneseš, mani se ti sotone i njegovih pomagača, već zovni mene, pa čemo se obadvije uteći drugome pomoćniku, koji još nikoga prevario ni odbio nije.“

Bila Božja volja, a žena puna nade dozva svoju susjedu, pa je sjeti onoga njihovog razgovora. Susjeda joj preporniči: „Upiši se ti i tvoj muž u bratovštinu Presvetog Srca Isusova. A kad vam se dijete rodi, počnite veliku devetnicu kroz devet godina, a i ja ču s vama, ako me Bog poživi. Učini i kakav zavjet blaženoj Gospici, pa da vidis, tko je i što je preslatko Sreće Isusovo.“

Zena pristala i sve tako izvršila; pa gle, već je jedanaest godina prošlo od onda, a to šesto dijete, sinčić, živo i zdravo. Dobili su pače i drugoga sinčića, komu je bilo onda pet godina, kad je ovo ona susjeda pripovijedala.

Bog je gospodar života i smrти, i još nitko nije odbijen, tko se na njega živom vjerom obratio — samo ako je ono, što se moli, njemu na slavu, a nama na spas. On je, koji je rekao, da čemo i bregove prenositi, ako nam vjera bude nepokolebiva. (Pr.)



Nazaret.

Spjevalo dr. Velimir Deželić.

Nazaret je mjesto malo,
Ali' je znano svetu;
Tu je Gospod bio nalik
Ljubičici cvjetu.

Slušao je majku svoju
Liljan izmed cvieća;
U molitvi i u radu,
Sva im bila sreća.

U kućići njenoj maloj
Ljubav se je znala;
Čista, sveta, divna ljubav
Tuj kô zvezda sjala.

A hranitelj sveti gleda,
Da ugodi njima:
— Koji takov život živu,
Blago, blago svima!



Vruća želja svete Majke Crkve.



pričestiti.

ana 20. prosinca 1905. izdao je sveti „Zbor Sabora“ (to je zbor kardinala, koji tumači odluke općeg crkvenog sabora tridentskog) veoma važnu „Odluku o svagdanjem primanja svete pričesti.“ Odonda se na sve strane govori i piše o svagdanjoj svetoj pričesti, pa i kod nas. A kako je kod nas do sada bio običaj, da su se samo najrevniji članovi raznih bratovština pričeščali jedva svaki mjesec jedamput, a samo rijetki češće, to se mnogima na čudo dalo, kad su čuli, da se svatko smije i svaki dan

Pa ipak nije svagdanja sveta pričest nikakva novotarija, niti je Crkva pomenutom odlukom uvela nešto nečuveno. Svagdanja sveta pričest vjernika stara je stvar. Crkva je onom odlukom obnovila i nešto jasnije izrazila samo svoju staru želju, kako ćemo to odmah vidjeti.

Sv. pričest u prvo kršćansko doba.

Isprva nije bilo nikakve crkvene naredbe glede svete pričesti. A nije takve ni trebalo. Što je Gospodin Isus učinio pred svojim apostolima na posljednjoj večeri, to isto činili su po primjeru i po nalogu Isusovu i apostoli: Svake nedjelje, a kasnije još i na neke blagdane, kao na godišnjicu Isusova uskršnjuća, došašća Duha svetoga, sastali su se navečer u čijoj kući, pa iza za-

jedničke večere uz molitvu pretvorili kruh i vino u tijelo i krv Gospodnju, te pričestili sebe i sve prisutne vjernike. A kad se tom prilikom stale uvlačiti kojekakve neurednosti, bude zajednička večera ukinuta, a sveta misa i pričest prenesena na jutro.

I obred pričešćivanja bio je drugačiji, kao što i oblik svete pričesti. Sve do sedmog stoljeća blagoslivali su se kod mise mali okrugli hlebovi. Kod svete pričesti razložile su se posvećene prilike i svakome vjerniku dao po komadić na dlan desne ruke, koju



Mitrovica: Crkva unijata, posvećena Voznesenju Hristovu 1906.

bì ovaj prihvatio i podržavao odozdo ljevicom. Samo ženske držale su lanen rupčić u ruci i na nj primili presveto tijelo Isusovo. Svećenik bi pri tom svakome rekao: „Tijelo Gospodnje“, a pričesnik bi odgovorio: „Amen“, te bi se sam pobožno pričestio. Potom bi dakon pružio svakom kalež s presvetom krvljom i rekao: „Krv Kristova, kalež života“, a pričesnik bi odgovorio: „Amen“. Dok se sveta pričest dijelila, pjevalo se psalam 33., što počima riječima: „Kušajte i vidite, kako je sladak Gospodin.“

Kroz prvih trista godina pričešćivali su se kod svake svete mise svi prisutni vjernici, dok je bolesnima i utamničenima (za

vrijeme progona) dakon nosio svetu pričest, da tako i oni budu dionici svete mise. Za vrijeme ljudnih progona mogli su vjernici svetu pričest i kući ponijeti, da se u slučaju potrebe sami pričeste. I putnici mogli su ponijeti svetu pričest sa sobom na put. Nosili su je u čistom lanenom rupčiću o vratu. Još u šestom stoljeću, kad se pročulo, da će buknuti novo progonstvo, dijelila se sveta pričest iz košara; pa je svaki ponio oveči komad kući, da imade dulje vremena, jer neće moći prisustvovati svetoj misi.



Mjesečni zaštitnik.

U kalendaru s dnevnim nakanama dobrih djela i molitava otisnut je pod danom 27. siječnja sveti Ivan Zlatoust velikim slovima, a u zagradi čita se opaska: „Mjesečni zaštitnik.“ Time želimo upozoriti sve čitatelje Glasnika i sve štovatelje Presvetoga Srca Isusova na starinski običaj, po kome se pobožne duše na početku svakoga mjeseca stavljaju pod osobitu zaštitu kojega Sveca ili Svetice, da njegovom pomoći i po njegovu zagovoru mogu laglje vršiti svoje kršćanske i zvanične dužnosti, laglje se vježbati u samim krepostima i čuvati se grijeha, te strpljivije podnositi Bogu za ljubav svagdanje svoje križeve.

Odsele će se uvijek u kalendaru na ovakav način označiti zaštitnik za dotični mjesec, a u samom Glasniku posvetit ćemo odbranome zaštitniku po koji redak na općenitu pouku.

A sada da ukratko spomenemo, kako valja štovati mjesečnog zaštitnika?

1. Naslijeduj ga svaki dan u onoj kreosti, u kojem se on za svog života osobito odlikovao.
2. Da ne prode nijedan dan, da nijesi njemu na čast bilo koju molitvicu izmolio, bilo koje dobro djelo, navlastito duhovnog ili tjelesnog milosrda učinio. Najbolje je, ako učiniš i jedno i drugo.
3. Na njegov blagdan poslušaj po mogućnosti svetu misu i primi svetu pričest.
4. U svim potrebama svojim zazivaj ga pouzdano u pomoć.
5. Preporuči mu češće i svekolike potrebe svete Majke Crkve svih biskupa, svećenika, redovnika, redovnica i svih vjernika, osobito onih, za koje si dužan Bogu moliti.



Sv. Ivan Zlatousti.

Bijaše biskup carigradski. Bog ga obdario osobitim govoričkim darom, odatle mu i pridjevak: Zlatousti. Pravi otac udovica i sirota, a usto neustrašiv branitelj crkvenih prava i kršćanskog čudoreda. Smjelo je i javno korio javne sablasni ne štedeći pri tom ni sam carski dvor. Radi toga dva ga puta prognaše iz Cari-grada. Na povratku iz drugog progonstva umrije god. 407. uslijed nečovječnog postupanja vojničke straže, koja ga pratila.

Po primjeru njegovu isповijedaj i ti neustrašivo svoju vjeru opomeni bližnjega svoga i ne šuti, kad vidiš ili čuješ kakvo zlo, osobito psovku, kletvu, prigovor proti vjeri i slično.

Moli Božansko Srce Isusovo, da dade svetoj Crkvi svojoj što više takvih biskupa i svećenika, kakav je bio Zlatousnik, a i svjetovnjaci, da javno isповijedaju i neustrašivo brane svetu vjeru katoličku.



Ikona Srca Hristova.

(Uz naše slike).



Mitrovici, u kitnjastom Srijemu, braća „unijati“ u najljepšoj slozi živu s nama „latinima“. Katolici mi, katolici oni, samo što se mi držimo zapadnoga — rimskoga — obreda, a oni istočnoga — grčkoga. Stoga su tui dvije župne crkve, dosta blizu jedna drugej: jedna crkva i jedan župnik jesu za naš obred, a druga crkva i drugi župnik za njihov obred. Svaka ptica svome jatu leti.

Evo što nam sam unijatski župnik ili, kako u Srijemu obično govore, „ruski parok“, o svojoj crkvi pripovijeda:

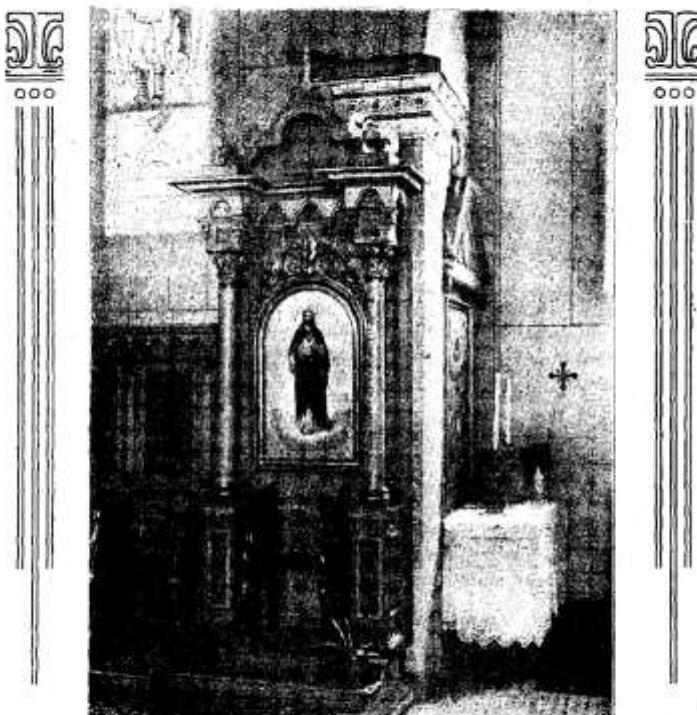
„Kad sam godine 1902. došao u Mitrovicu, nijesam našao nikakve grkokatoličke crkve, već sam morao služiti svome narodu službu Božju u malenoj, vlažnoj, a za ljeđi istočni obred posve neprikladnoj kapeli svetog Roka na rimokatoličkom groblju. U tu kapelu moglo je stati najviše 50 ljudi, dok su ostali stajali na grobovima mrtvih.

„Prinosom zemaljske vlade i sakupljenim imlodarima počela se je godine 1905., a dogradila se godine 1906. crkva posvećena „Voznesenju Gospoda Boga i Spasa Isusa Hrista“ — čijoj pomoći jedino imamo zahvaliti, da smo do crkve došli.

Crkva bi bila posvećena Presvetomu Srcu Hristovu, da je ta svetkovina uvedena u istočnu Crkvu.“

Tako velečasni gospodin Vladislav Hranilović.

Ova nova unijatska crkva divno je urešena po njihovu obredu. Na samom „ikonostasu“ vidiš ništa manje nego 27 lijepih slika, da ne možeš oka skinuti s njega. No što nas najviše veseli, jest, što na „carskom prijestolju“ vidiš veliku krasnu sliku „Srca Hristova“. Naš zemaljski kralj ne će valjda doskora doći u Mitrovicu, da zasjedne na pripravljeno si prijestolje, no „Srce Hristovo“ — Srce našega Kralja nebeskoga — s ovoga će prijestolja uvijek



Mitrovica: Slika Srca Isusova vrh carskog prijestolja u crkvi unijata.

vladati dobrim srcima pobožnog unijatskog naroda.

A i na antipendiju (predoltariku) vidiš izvezeno „Srce Hristovo“ s natpisom: „Slatko Srce Isusovo, smiluj nam se!“

Oh, kada, kada ćeš se, Presveto Srce Hristovo, smilovati i našoj braći nesjedinjenoj, te ih opet povratiti u svoj tor, među svoje vierne ovce — te bude „jedan pastir i jedan ovčnjak“?! Slatko Srce Hristovo, a smiluj se i nama i njima! (K. Z.)

P. n. povjerenicima i povjerenicama Glasnika na znanje i ravnanje!

1. Molimo prije svega, da se ne zaboravi, da je Glasniku odsele jednaka preplata za sve, i da od svakoga bez razlike valja tražiti za cijelu godinu **1 K 20 f.**, u inozemstvu **2 K 20 f.**, dobivao tko na istu adresu jedan primjerak ili sto i više. Samo oni iz Zagreba i okolice, koji o s o b n o dolaze po Glasnik u upravu, plaćaju na godinu **1 K.**

2. Narudžbe, preplata i reklamacije neka se šalju odsada **Upravi Glasnika Presv. Srca Isusova, Zagreb, Palmotićeva ulica 33,** a nipošto tiskari g. Antuna Scholza. Njoj neka se šalju samo zaostali dugovi do konca godine 1911.

3. Premda smo uvjereni, da će vrlo cijenjeni povjerenici i povjerenice sav svoj trud uložiti za rasištenje Glasnika iz čiste i nesobične ljubavi prema Božanskom Srcu Isusovu, ne možemo ipak, a da ih za njihov požrtvovni trud i mar barem donekle ne odštimo. U tu svrhu ustanovila je uprava Glasnika ove nagrade:

1. Tko na istu adresu prima **20 do 29 istisaka**, dobit će **jedan istisak na dar.**

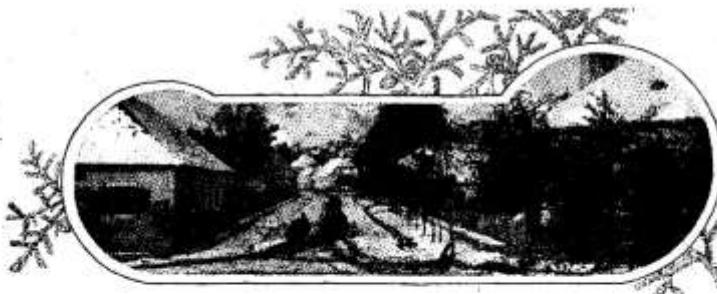
2. A tko prima **30 do 39 istisaka**, dobit će **jedan istisak na dar**, a povrh toga upisat će ga uprava Glasnika u **Društvo svetog Jeronima kao člana krunaša za buduću godinu**, pa će tako pod jesen iste godine dobiti sve knjige toga društva besplatno. — Ako tko ne bi to volio, neka se javi upravi Glasnika, pa će mu poslati kakav **nabožan predmet u vrijednosti od jedne krune** na dar, na primjer kakvu nabožnu ili poučnu knjigu, sliku, križ, krunicu i slično.

3. Tako će za **svakih daljnih 10 istisaka**, što dolaze na istu adresu, biti nagrada za **jednu krunu skupljaju**, a potom i dragocjenija.

4. Tko pak bude na istu adresu **dobivao barem sto istisaka**, dobit će i on **jedan istisak besplatno**, a povrh toga upisat će moći ga u **Društvo svetog Jeronima za doživotnog člana** i platiti za njega propisani prinos, pa će tako odsele dobivati besplatno ljepje knjige toga društva **s v a k e godine, dok je živ.** — A tko želi što drugo, navlastito oni, koji su već upisani kao doživotni članovi, neka izvole svoju želju izraziti upravi Glasnika tijekom mjeseca **t r a v n j a.**

Ali ove nagrade možemo dati samo onim povjerenicima, koji **svu preplatu od svih svojih preplatnika unaprijed sabiju i upravi Glasnika pošalju.** — Prema tome, da tko dobjije besplatni istisak, mora potpunu preplatu barem za **20 primjeraka** poslati najkasnije do konca mjeseca **siječnja.** A tko želi dobiti i drugu nagradu, valja mu poslati potpunu preplatu za sve svoje istiske najkasnije do konca mjeseca **ožujka.** Na kasniju uplatu ne može se uprava obazirati, a da pri tom samo ne štetuje mnogo. — Nagrade će se razajditi t e ċ a i e m m j e s e c a s t u d e n o g a.

Uprava Glasnika Presv. Srca Isusova, Zagreb, Palmotićeva ulica 33.



Zahvalnica.

**Zahvalnice treba da su polpisane polpunim imenom i adresom,
iako ih ne možemo nikako uvesti.** Uredništvo.

POTVORIO GA NI KRIVA NI DUZNA. — Vojnik sam desetnik u Sarajevu. Glasnik sam čitao prije kod kuće, pa se niješam mogao s njime rastati ni u vojništvu. Oj, koliko me je puta utješio i obodrio! Sreć Isusovo čuvalo me od zla i dalo mi jakost, da strpljivo podnesem svakojake psovke i poruge. Ljutili se naime na me, što ne psujem i ja kao oni. A ja niješam dao ni momcima, što su u mojoj sobi, da psuju. Bio turčin, bio riščanin ili katolički, svejedno; ali predma mnom nije se nijedan usudio ništa opsovati, jer se bojao kazne. Najposlijje dali mi svi pravo; još više druga vjera nego moja. „Ole, Vlah je“, govorili turci, „pa ne da psovati; a što bi bilo, da je turčin!“ — Govorio ja njima mnogo i o našoj svetoj vjeri, pa mi povladivali svi redom. I svi su govorili, da nema takvog u cijeloj kumaniji, kao što sam ja.

Samo sam jednog imao neprijatelja u potaji. Bio to jedan kapral, riščanin. Već mi odavna radio o glavi; a kad je nekog dana nemilo zlostavio jednog momka, htjede krivnju svaliti na me. I pošlo mu za rukom omraziti me pred časnicima. Bio sam u velikoj neprilici. Tu ne pomaže nikakvo pravđanje. Imao sam ipak, tko će me braniti, a stanuje — u pravostolnoj crkvi, tamo u svetohraništu. Ondje se izjadam Božanskom Srcu i zamolim ga, da mi pomogne kod sutrašnjeg raporta. I помогло mi je! Rasprava bila velika, a na koncu ja riješen, a krivac po zasluzi kažnen. Staklo Sreć Isusovo, obratio nedužnih: vječna Ti hvala!

NENADANA POMOĆ U NEVOLJI. — Bili smo naglo premješteni. Ja iza duge bolesti i poroda sva skršena, k tomu u dugovima. Sad opet veliki trošak, a novaca ni od kud. U silnjoj neprilici ubita duševo i tjelesno zavapim preslatkom Srcu Isusovu, da nam u nevolji pomogne. I eto, još istu večer dobijem brzjavno novce i tako sretno otpovasmo, a i dužni mogosimo namiriti. Hvala i slava budi preslatkomu Srcu Isusovu!

POVRATILA SE PRKOSNA SNAHA. — Sin mi otisao u Ameriku, kako to mnogi običaju ovđje u Zagorju. A snaha se vratila k svome ocu i materi. Uzalud je molimo i kumimo, ona o povratku ni da čuje. Šaljemo i druge, da ju nagovore, a ona ne će pa ne će. Sad se ja utečem Presvetom Srcu Isusovu, i obećam s vjetu mislu i ispoljje. I eto, za mjesec dana piše mi sin iz Amerike, da mu se iza dulje vremena javila žena i da želi k nama natrag doći. Tko sretniji od nas dvoje starih! Ta to smo i željeli. Hvala Presvetomu Srcu Isusovu, koje joj je slomilo oporu čud.

DOŠLA K PAMETI. — Ženi mi se pomiješalo u glavi — javlja Glasnik seljak iz Hrvatske. Kroz tri dana već ne znam što da uradim. Hoće na siju, da si odzume život. Većinom sam se zadržavao u dvorištu, da mi ne bi skočila u zdenac ili da ne bi na me navallila kakvim

oštrim oružjem. Došla i kći, da ju umiri; ali uzalud. Nato ja počnem sa kćerju devetnicu na čast Srcu Isusovu, primimo svete sakramente i dадемо читати svetu misu. I već prvi dan devetnice žena došla k pameti. Hvala i slava Presvetom Srcu Isusovu, koje mi je ženi pamet povratilo.

UTJESNE MAJKE. Pišu nam obavdije iz Dalmacije: Više mjeseci je bilo prošlo, da nijesam čula za svoga sina u Americi. Moji listovi nijesu dobivali nikakva odgovora. U to došao i lipanj, mjesec posvećen Presv. Srcu. Puna pouzdanja povjerila sam Božanskom Srcu jade srca moga i odlučila onaj lipanj na osobiti način posvetiti.

Božansko Srce oslišalo je vapaje majčina srca i baš kroz onaj mjesec dočula sam za svoga miljenika, koji je iz više mjeseci jada i nevolja upravo dobio lijepu zaslubu. Božanskom Srcu, izvoru svake utjehe, budi hvala i slava!

Slično govor i druga:

Kroz mnogo vremena ne dobih glasa od sinova iz tudine. Jesu li živi ili mrtvi? Obuzele me tužne i crne misli. Kroz to puće glas, da je umro mladi. To me još više stomilo i ubilo. Da svisnem od tuge, boli i svakojakih misli. Ni moliti nijesam mogla. Ko da me utješi? Sjetih se riječi dobrog Isusa: „Dodatak k meni sv. koji ste nevoljni i ja će vas utješiti.“ Saberem sve sile i stanem se vrucite utjecati Presvetom Srcu Isusovu, da me ojači, razveseli i utješi, ili da mi dade strpljivost, da barem duše ne gubim. Sva zdvojna neprestano ga zazivah, danju i noću, u kući i na putu, u crkvi i u polju, čvrsto se ufajući u njegovu pomoć. Obećah zahvalnicu u Glasnik, usto dадох prikazati svetu misu na čest svetog Ante, da mi bude zagovornik kod Presvetog Srca. Nijesam mnogo čekala na pomoć i utjehu predobroga Srca Spasiteljeva. Dode knjiga od starijega zdrava i sretna. Odmah zatim kroz osam dana doleti pismo i od mladegu sa preobilatom potporom. Komu će zahvaliti ovu milost, ako ne Božanskom Srcu dobrog Isusa, komu hvala, čest i slava na vijeće!

ZAHVALA INOVJERCA, STOVATELJA PRESVETOGA SRCA ISUSOVA. — Zanimivu zahvalnicu primilo je uredništvo iz Bosne: Vjere sam istočno pravoslavne. Prije 6 nedjelja počele su me noge boljeti, te mi se napravio priš- koji je za dva do tri dana dosta velik narastao. Zadavao mi je tako velike bolove, te se nijesam skoro s mjestu mogao maknuti. Uvidjeh, da je bolja opasna, pa se navratim u zemaljsku bolnicu u Sarajevu, gdje mi liječnici rekoše, da to treba operirati. Nijesam pristao, nego se zavjetovah Presvetom Srcu Isusovu, ako ozdravim, da će se javno zahvaliti u Glasniku. I zaista, poslije kratkog vremena priš spasau, a ja posve ozdravih i bez operacije. Ja sam dnevničar, al za sada nemam mesta, te molim pretplatnike Glasnika, da se uletek Presvetom Srcu, a ja obećajem unaprijed, da će se pretplatiti na Glasnik. — Uredništvo još više preporučuje svima vječni spas ovoga dobrog čovjeka.



Sitne oijesti.

400 PROTESTANATA PRESLO NA KATOLICIZAM. Montrealski nadbiskup Bruchesi (Kanada u Americi), u čijem je sijelu bio godine 1910. svjetski euharistični kongres, javlja, da se u Montrealu poslije toga kongresa 400 protestanata obratilo na katoličku vjeru, tako da je na njih djelovao onaj veličanji kongres.

EUHARISTIČNI SVJETSKI KONGRES ZA GODINU 1912. obdržavat će se u našem carskome Beču od 12. do 15. rujna te godine.

Za ovaj se kongres čine velike priprave. Izabrani su mnogi odbori, koji se imaju brinuti, da kongres što bolje uspije.

30.000 REVNITELJA APOSTOLSTVA MOLITVE. Kanadski Glasnikjavlja, da u Kanadi i Njufundlandu ima do 30.000 revnitelja i revniteljica Apostolstva molitve. To je cijela vojska! A u Hrvatskoj?

U OVOGA SE UGLEDAJTE! „Godine 1902. upoznao sam se — piše nam iz Bosne jedan revan povjerenik — prvi put s Glasnikom. Već slijedeće godine primio sam veselo povjereništvo i dao se na posao. Obilazio sam kuće gotovo dan i noć, i to ne samo u svom selu već i u obližnjim selima. Imao sam mnogo muke i neprilike, ali sam sve rado podnosio na slavu Srca Isusova. Jedampat su me neprijatelji predali čak na oružničku postaju; ali im Presveto Srce nije dopustilo, da mi učine što na Žao. Što više, baš ti isti, koji su me bili progoni, preplatili su se slijedeće godine i sami na Glasnik.

Poslje sam bio premješten u B. S., gdje sam također neuromorno širio Glasnik, ma da ga moj starješina prijekim okom gledao. Znao sam, da bi me to moglo stajati i službe, ali više me odlikovati nijesu ni mogli, nego da mi daju priliku, da štogod trpim za Božansko Srce Isusovo. Tako i bilo: izgubio sam službu, a sad sam opet na svojoj sirotinji kod kuće, te širim Glasnik kao i prije. Srce Isusovo brine se za me. Danas imam i tri pomoćna povjerenika, koji mi pomažu sabirati preplatu i dijeliti prispeće Glasnika.“



Na uvaženje!

PRVI BROJ GLASNIKA šaljemo svim starim preplatnicima, jer ne možemo unapred znati, hoće li mu svi biti vjerni ili ne. Ako bi mu se tko zaista iznevjerio — što ne daj Božet — molimo uljudno, da nam se ovaj prvi broj smjesti neoštećen povrati. Tko ga bude zadržao, smatraće se preplatnikom, te ćemo mu slati i drugi i slijedeće brojeve. Da ne bude dakle nikakove pometnje i prigovora, molimo da se svaki odmah odluci,

Tko uz najbolju volju ne može držati Glasnika sâm, neka se složi s kojim susjedom, pa neka njih dva preplate jedan Glasnik. Povjerenici, kojima će se možda koji preplatnik iznevjeriti, neka mjesto njega nadu drugog. I ne samo to, već neka Glasnik ponude s v a k o m u, t k o g a d o - j a k o n i l e d r ž a o : tko zna, ne će li mu sada omiljeti. Ne budi vam teško, do potrebe zaći upravo od kuće do kuće, pa svakome pokazati ovaj prvi broj i ponukati ga, da se preplatiti.

KOJI NAM SALJU ZAHVALNICE I MILODARE, dajemo im na znanje, da se rukopis za naredni broj predaje tiskari redovito šest tjedana na prije roka, kad mora izći; neka se dakle ne čude, ako oglasa ne čitaju odmah u slijedećem broju. Doći će sve na red. Gledate zahvalnice napose primjećujemo, da ćemo ih donositi onim redom, kojim su stizale, a između starijih oglasiti ćemo samo najzanimljivije.

Uredništvo Glasnika Presv. Srca Isusova.

SADRŽAJ: Zagreb, nadb. koadjutor preporuča Glasnik (1). — Da ugodimo svima! (2). — Revnitelji i revniteljice (4). — Ovako bismo društvo mi trebali! (6). — Zumberačke uspomene (7). — Mani se ti solone i njegovih pomagača (10). — Nazaret (pjesma). Vruća želja sv. Majke Crkve (12). — Mjesecni zaštitnik (14). — Sv. Ivan Zlatousti. Ikona Srca Hristova (15). — Povjerenicima na znanje i ravnanje! (17). — Zahvalnice (18). — Sitne vijesti (19). — Na uvaženje (20).



Broj 2.

Veljača 1912.

Godina XXI.

Senjski biskup preporuča Glasnik Presvetog Srca Isusova.*

Stoj 2329. Kako će biti poznato časnom svećenstvu, izaći će početkom god. 1912. omiljeni u hrvatskom puku „Glasnik presv. Srca Isusova“ u novome ruhu, većem obliku i sa obilnijim sadržajem. Tko od nas svećenika promatra uspjehe, što ih postigao ovaj krasni list u hrvatskom narodu od svojeg postanka do danas, mora da ga užljubi i kao osobito sredstvo u preporodu puka u Kristu upotrijebi. Gdje se ovaj udomio, gdje je bio pojedincu i obitelji savjetnikom i vodjom, tu su bujno cvale kršćanske krijeponi. Bez sumnje Vi sami, časna braće, znali bi iz iskustva puno toga iznijeti u pohvalu ovomu listu, istu, Vašem izdašnom pomoćniku u užvišenom Vam poslu, u proširenju slave božje i spasa duša. Ti uspjesi su i za budućnost osigurani, jer ovaj list njeti pobožnost k presv. Srcu Isusovu, nebu tako miliu, a zemlji tako spasonosnu. Baš poradi tih uspjeha najtoplje Vam ga preporučam sada, kad mu radi obilnjeg sadržaja predplata porasla, pa je pogibelj, da ne izgubi kojeg od dosadašnjih predplatnika. Uputite svoj narod, da se ne skanjiva nešto više žrtvovati za ovaj list, koji će mu kraj duševne koristi donijeti i obilni blagoslov u zemaljskim dobrima. U znak osobite ljubavi spram ovog lista, dozvoljujem, da se jedan primjerak nabavlja na teret crkv. blagajne.

* Komad 3. okružnica od god. 1911.

Da bude upravi ovog lista što lakše otpošiljanje, umolio vam
Vas, da svaki za svoju župu primi glavno povjereništvo za ovaj
list. Kad novi broj izadje, oglasite u crkvi, da povjerenici pomoć-
nici za filijale dodju po brojeve i razdijele ih pretplatnicima. Ured-
ništvo i uprava ovog lista jest u Zagrebu, u kući OO. Isusovaca,
Palmotićeva ul. 33.

U Senju, dne 3. studenoga 1911.

Roko biskup v. r.



Nakana molitava i dobrih djela za veljaču.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Mržna na grijeh.

Kako bi lijepo bilo na zemlji, da nema grijeha! Teško možemo danas i pomisliti, a kamo li okusiti takovo blaženstvo. Bez grijeha ne bi bilo ni boli, muke, ni smrti, ni pakla. Pa i sada kraj grdne bujice svakojakih zala, što je poplavila našu zemlju uslijed prvoga grijeha Adamova, kako je krasno u duši, u obitelji, u družbi, u zemlji, iz koje je izagnan osobni grijeh, osobito smrtni grijeh! Pomisli na rajske luke, što ga je u Lurd gledala časna Bernardica Soubirous, kad joj se ukazala Majka Božja bez grijeha začeta. U bezgrješnoj Djevici Mariji odsijevao diljem života njezina najveći mir i sklad upravo zato, jer je ona satrla glavn zmijinu. Gledaj oko nevinog djeteta, kako je krasno ogledalo čistog srca njegova. Čuvaj to dijete od smrtnog grijeha, i sačuvao si raj u duši njegovoj. Djeca, što su se za rana naučila strahu Božjemu i nepomirljivoj mržnji na svaki smrtni grijeh, na posve svojevoljni prekršaj teške zapovijedi Božje, bit će ponos svojih roditelja i najveći dobrovrtovi svoga naroda.

Koje su najsjretnije obitelji? U kojima se što manje grijesi. Odje ručaju kletva i psovke, gdje večera pijanstvo ili nečisti grijeh, gdje spava davao lijnosti i besposličenja, gdje čeljad nema kada za svagdanju molitvu, za slušanje svete mise u nedjelju, dok ima vremena za svaku nepodopštinsku: tu će biti brzo pusta kuća, pusta i srca, jer je odanje pobjegao andeo mira Božjega. U svetoj obitelji nazaretskoj nije bilo grijeha, zato je ona imala Isusa u sredini svojoj.

Grijeh, jedini grijeh unesrećuje obitelji, unesrećuje i narode, kako veli Duh Sveti (Post. 14, 43). Nije bogatstvo, nije svjetska moć i slava, što diže puk pred Bogom i svim čestitim ljudima, nego čista savjest i neprestani rat proti svojevoljnom grijehu. I patnički narod Šrđtan je i presretan, dok ne robuje vragu i grijesima. Ko nije čuo za presretne općine novoobraćenih Indijanaca u Paraguaji i susjednim naseobinama južne Amerike za 17. i 18. stoljeća?

Misijonari, koji su osnovali ove općine (redukcije) i brižno ih očuvali od pogubnog upliva pokvarenih Evropejaca, opisivali su ih kao mali raj, koji se tamo s neba povratio na zemlju. A biskup jedan, koji je u svom natpastirskom poslu češće obilazio ove krajeve i upoznao se sa prilikama naroda, označio je i uzrok sreći njegovojo. Svečano je izjavio, kako bi se mogao zakleti, da u takovoj redukciji diljem cijele godine nijedno čeljade ni jedan put teško ne sagriješi.

To je doista čudo milosti Božje. Ali ta ista milost Božja i nas poziva svaki dan, da se tvrdim i često ponovljenim odlukama odrekнемo grješnih navada i prigoda, da pograbimo štit žive vjere i da se revnom molitvom obranimo od ognjениh strijela i napasti nečastivoga. Glasoviti Feldzeugmeister i otac današnjeg biskupa brnskoga grof Huyn, boravio je nekoć kao kapetan u nekom alpinskom selu krasne Tirolske. U gospodskoj sobi seoske krčme čitao je poslije podne novine, kad ali začu živahnu galamu iz druge sobe. Otvori vrata i gle, dva stasita i vatrena momka baš svojski svadaju se i malo da nije došlo do šaka. Kad su bili već posve razjareni na jedamput reći će jedan: „Eho sad si ti kriv, što sam ja zgrijeo!“ Kod ove riječi „zgrijeo“ zabezeknuo se drugi, kao da je to najgora pogrda za njega; onda poviše: „Šta ja? Ti si svojom krivnjom zgrijeo!“ — Nastade sad nova svada, ko je kriv grijehu, a pri tom zaboraviše, radi čega su se prije zavadili. Već je iznova krenula prepirkla od zla na gore, kad stariji seljak u krčmi udari šakom o stol i poviće: „Grješnici jedan i drugi! obadva ste krivi i ogrijeli dušu svoju! Ali sad amo, pružite ruku



Roko Vučić, biskup senjski.

iedan drugomu i pomirite se! Grijehu mora biti kraj!" Reče, i u isti čas prošla ih je srdžba; jedan drugomu stisne ruku i opet se sprijatelje. — „Čudno“, pomisli u sebi kapetan grof Huyn, „kakva je ta tajna sila, koja se toliko žaca i same riječi „grijeha“, te i u najvećoj žestini i srdžbi odmah se slegne, samo da ne bude grijeha“.

U slijedeću nedjelju kod vatrene propovijedi župnikove u dupkom punoj crkvi seoskoj grof Huyn riješio si je onu tajnu. Diljem propovijedi vazda se je u raznovrsnim slikama i izrazima vraćala ista poglavita misao: „S v e , s v e , s a m o n e g r i j e š i !“ Na koncu službe Božje revni gospodin župnik otpusti mladež; onda stade pretresati još nekoliko mara svojih odraslih župljana; nu i ovđe vazda se odzvanjao stari pripjev, dakako u novom obliku i napjevu: „S a m o n e m o j t e m i g r i j e š i !“ — Divio se grof Huyn ovom svećeniku Božjemu. Poslije podne potraži ga i reče mu: „Ala ste, Velečasni, danas ljudima istinu u brk rekli!“ — „Dakako, g kapetane“, odvrati župnik, „ako im ne govorite na sva usta, ne će Vas razumjeti. Ja ne ēu ništa drugo; samo neka ne griješ! Kakva posla ima zrijeħ s mojimi župljanimi? U mojoj župi da nitko ne griješ!“

Nu nije dovoljno da nam svećenici 'avno propovijedaju proti grijehu. U svakoj kući, dapaće u svakoj duši mora se neprestano oglasiti takav misijonar i propovijedati križarsku vojnu proti svakom smrtnom grijehu. U kući i u društву moraju oci i majke i poglavari vršiti tu propovjedničku službu primjerom svojim i riječju svojom. I strašna će biti odgovornost njihova, ako su sami krivi, što dječa i podložnici njihovi grijše i propadaju. U pojedinim pak dušama nježna, bogobojazna savjest mora propovijedati neprestani rat proti grijehu, osobito sad u pokladno vrijeme.

Jednoć upravo na poklade ukaza se božanski Spasitelj vjernoj vježnici Srca svoga, blaženoj Margariti Alakok. Sav je bio izrajen; na ramenu nosio je teški križ i uz to se gorko tužio, što ga raspuštenost kršćana ovih dana toliko vrijeda. U naknadu blažena Margarita ponudi mu se, da trpi s njime. Odonda je svake godine na poklade silne duševne боли nalik na smrtnu muku pretrpjela u zadovoljstvu i za obraćenje grješnika. Mi barem u toliko utješimo Srce Isusovo, te ēemo se sami čuvati svakog smrtnog grijeha.

(L. P. B.)



Najbolji savjetnik.

Zapitali kralja Alfonza aragonskoga: koji su savjetnici najbolji? A on će bez premišljanja: „Najbolji su savjetnici — dobre knjige; jer ove mi bez straha, bez laskanja, bez ikakvoz koristoljubija kažu pravu istinu.“

Nema li pravo?

I „Glasnik Presvetog Srca Isusova“ najbolji je savjetnik, jer i on govori živu i suštu istinu svima, koji ga čitaju ili slušaju. Jesi li se ved pretpatio na njega?

List jednog Misijonara svome drugu i prijatelju, župniku u N. (Dalmacija).

Rex regum et Dominus dominantium.
Kralj kraljeva i Gospod nad gospodom.
(Geslo Apostolstva molitve).

Dragi Don Ive!

U svojem zadnjem listu izlio si rastuženo srce svoje. Kažeš mi: „Radim, mučim se; pa iz mojega rada malo koristi. Narod, a najviše mlađe sve to više nazaduje. Ne znam, koja nesretna struja kola među mojim župljanima. Svake im nedjelje pripovijedam, ali mjesto duhovnog ploda nalazim hladnoću, nehaj, prigovaranje i ogovaranje, kao da bih imao koju drugu svrhu, a ne samo slavu Božju i spas njihovih duša . . .“ Tražiš od mene savjeta, kako bi mogao zapriječiti pokvarenost i nehaj za crkvu. Kazat ću drage volje, što sam opazio kod rada svoga. Nego mi dopusti, da Ti kao prijatelju nešto kažem.

Bio sam u tvojoj župi i evo što sam opazio. Narod je Tvoj dobre čudi, dosta sklon na pobožnost, lako se oduševi, ali je „primi occupantis“ (ko prvi dode, toga je). Velika je njegova pogreška, što se dade lako zavesti. Dosta su dva tri smutljivca, pa je gotovo. Druga stvar: Ti si revan, lijepo propovijedaš, govorom svojim znadeš zanijeti, lijepo Te Bog obdario. Nego nešto Ti manjka: organizacija, udruženje. Premda imadeš dosta organizatornoga duha, manjka ti organizatorni rad. Ako ikada, a to je u naše doba potrebita organizacija. Tu vrijedi ona narodna: Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari. Drži dobro na pameti riječi Mirabeau-a: „Kad se složi deset ljudi, mogu učiniti da 100.000 strepi“: a pravo reče neki govornik godine 1895. na velikoj socijalno-demokratskoj skupštini: „Ja volim 40 organizovanih muževa, nego hiljadu, koji nijesu organizovani“. Ali kako ću ih udružiti? Nije to baš tako teško. Nanizat ću nekoliko misli; ostvari ih, pa ćeš blagošljivljati uru i čas, kad si takim radom započeo.

Citao sam nedavno u francuskom Glasniku („Messager du Sacré Coeur de Jésus“): Došao misijonar u mjesto, čija okolica bila sasvim zaražena vjerskim nehajem i bezvjernstvom. Jako se čudio i dvio misijonar, kako se to mjesto očuvalo od tog nesretnog modernog duha, pa to rekao i domaćem župniku.

„To nije moja zasluga“, odgovori župnik, već mojega predšasnika, koji je ustanovio Apoštolsvo molitve i na knadnu pričest. Usljed Apoštolsva molitve pristupa u Dublinu svakog prvog petka u mjesecu na sv. pričest 5000 muškaraca, a u Varšavi je još veći broj pričesnika.“

Evo, brate: Uvedi Apoštolsvo molitve sa svojim odsjecima i Ti si organizirao župu, Ti si ju spasio. Čuj ove zanimive riječi radikalca M. Massé-a, što ih je izrekao u franceskoj komori god. 1903. „Opća svrha svih ovih bratovština (a nišanio je navlastito na

Apoštolstvo molitve) jest pobožnost prama Srcu Isusovu. Sve ove bratovštine nijesu nego katoličke organizacije, koje idu za tim, da unaprede pobožnost k Srcu Isusovu, tomu neophodno je sredstvu, da se spasi Franceska". Jest, tamo ciljamo mi, da Isus bude „*Rex regum et Dominus Dominantium Kralj kraljeva i Gospod nad gospodom*“.

(S. Mich.)



Čekam posna jela.

Prve godine iza revolucije priredi kralj Lui-Filip veliku gozbu u Tuilerijama. Okupili se oko njegova stola svi vrhovi vlade i vojske. Bio je upravo petak, a gozba s mrsnim jelima

Kraljici s desna sjedio general Brun de Villeret, vojnik od glave do pete, koji je preturio sve napoleonske ratove i svojim juhaštvom popeo se do te visoke časti. Osobito se iskazao kod obrane otoka Lohave, gdje je bez hrane i s malom četom kroz tri puna dana odolijevao navalama neprijateljskim, dok mu nije došla druga vojska u pomoć. Ne smijem zaboraviti reći, da je i on kao i general Drouot i na bojnom polju ostao pravi kršćanin, što se tako lijepo slaže s drugim vrlinama jednoga pravog vojnika.

Kod gozbe, kako rekoh, redala se samo mrsna jela. Staviše juhu pred našeg generala: ne htjede primiti. Iznesoše prvo jelo: opet odbi. Ponudiše mu druge jestvine: on uvijek odbijao. Generalu nije bilo draga, da drugi opaze njegovu nepriliku pa, da sa sebe odvratí pažnju, svu je brigu uložio, da kraljicu što bolje zabavi.

Napokon i kraljica opazi, da general još ništa nije okusio od tolikih stvari, što se iznosile.

„Generalu“, reče, „ta Vi ne jedete ništa?“

„Veličanstvo“, odgovori smiješći se general Brun de Villeret, „danás je petak: ja čekam posna jela, valjda će ipak koje doći?“

Taj nenadani odgovor, u kojem se odrazivala živa vjera starog junaka, stavi kraljicu u ne malu nepriliku. To odmah opazio maršal Soult, koji je cijeli razgovor čuo, pa pohiti kraljici u pomoć rugajući se generalovoj vjernosti zakonima posta pa pridoda:

„Malo čudno od jednoga vojnika.“

„Kako, ti se tomu čudiš?“ odvratí jakim glasom izazvam kršćanin. „Mislimi maršalu, da me dobro poznáš; ti znaš, da još nikad u svom životu nijesam prekršio posta petkom osim onda na otoku Lobavi, gdje nijesam imao drugo šta da zagrizem, do glave mogu konja!“

Dvoranom zavladala šutnja u znak počitanja, što izazvaše odlučne riječi starog bojovnika, i dobri čitatelj Glasnika odmah će razumjeti, da je na kraljevskom stolu brzo bilo i posnih jela.

Eto, tako treba da pravi katolik svakom zgodom pribavi dužno poštovanje svojoj sv. vjeri; neka se dakle lako ne ispričava, kao da ne može postiti: može ako hoće!

(Jek.)



Vruća želja slike Majke Crkve.

Najstarije crkvene naredbe.



rvu crkvenu naredbu o svetoj pričesti čitamo u jednom od najstarijih kršćanskih spisa iza svetog Pisma, u „Nauci 12 apostola“. Taj je spis napisan između godine 90. i 100., dakle još za života svetog Ivana, apostola i evanđeliste; čita se u tom spisu najprije ovako: „Nitko pak neka ne jede i ne piće od vašeg Svetotajstva, osim koji su pokršteni u ime Isusovo; jer o tome je rekao Gospodin: Ne daite sveto psima“. Dakle svi pokršteni, bez razlike dobe i spola, mogli su se pričestiti, dakako, ako su bili u stanju milosti. A onda malo kasnije: „Svakoga pak dana Gospodnjega (to je svake nedjelje) sakupite se i lomite kruh (to je isto, što i: pričestite se) i hvalite (bolje: slavite presveti Sakramenat) isповједивši prije svoje grijeha, da bude čista žrtva vaša.“*

Prvi crkveni zakon izdao je nekako u isto vrijeme pod konac prvog stoljeća sveti Anaklet papa, drugi nasljednik svetoga Petra. Taj zakon glasi ovako: „Po dovršenoj pretvorbi neka se svi pričeste, koji ne će da budu onkraj crkvenoga praga. Ovako su naime i apostoli naredili, ovako uči sveta Crkva rimska“. Ovaj zakon uvršten je poslije u opći crkveni zakonik.

Pričesne kruščice običavali su vjernici sami poklanjati i kod „prikazanja“ dati misniku. Kad su dakle neki počeli samo poklanjati takve kruščice, a ne pričešćivati se pod misom, zabranio je jedan pokrajinski crkveni sabor iz godine 305. (Conc. Illiberitanum, can. 28.) biskupima primiti prikazne darove od onih, koji se ne misle pričestiti.

„Konstitucije apostolske“ (također jedan zakonik crkveni) iz 5. stoljeća (can. X.), tako i pokrajinski crkveni sabor antiohijski (can. 2.), pače još i u 9. stoljeću pokrajinski sabor

* Vidi „Vrhbosnu“ 1906. br. 1. i sl.

a h e n s k i (g. 816.) nalažu prisutnima svetu pričest pod prijetnjom najveće crkvene kazne, izopćenja. Evo riječi sabora ahen-skoga: „Kojigod stupe u crkvu Božju i slušaju sveto Pismo, ali se ne mole zajedno s pukom, nego se radi neke neobuzdanosti susprežu od svete pričesti: neka su tako dugo iz Crkve isključeni, doklegod ne pokažu po ispovijedi plodove pokore i na svoje molbe ne zadobiju milost.“ Kako vidite, tu se nije znalo za šalu. (Isp. Linz. Quart. 55. S. 846.)

Gorljivost počinje popuštati.

Kad se s vremenom počela služiti sveta misa svaki dan, a ne samo nedjeljom i blagdanom, počeli su u nekim krajevima vjernici pričešćivati se samo nedjeljom i blagdanom. Proti tome ustaje O r i g e n i kaže: „Recite vi, koji samo nedjeljom i blagdanom dolazite u crkvu, zar ostali dani nijesu svečani? Zar nijesu i to dani Gospodnj? Neka Židovi slave samo neke i stanovite dane, kršćani jedu svaki dan meso Jaganićevo, to jest svaki dan blaguju tijelo Riječi Božje. I ti si pozvan svaki dan, da pristupiš k vodama Riječi Božje i da se staviš pokraj zdenca“.

U Francuskoj bilo je još gore. Pokrajinski crkveni sabor u A g d e l, u Južnoj Francuskoj, godine 506. zahtijeva, da se svi imadu pričestiti barem na Božić. Uskrs i Duhove, pa izopćuje iz Crkve svakoga, koji se ni na te dane ne bi pričestio. Poslije su se, čini se, Francuzi popravili; jer i edan drugi pokrajinski sabor iz devetoga stoljeća vell ovako svojim vjernicima: „Opo-minjemo vas, da ne zanemarite svete pričesti svake treće i četvrte nedjelje, kad se Grci i Rimljani, pa i Francuzi pričešćuju pače svake nedjelje“. (L. O. I. c.)

Bugari pitali papu Nikolu I., da li moraju u korizmi svaki dan primati tijelo i krv Gospodnju; a on im odgovara: „Molimo Svemogućega od svega srca, da tako bude, te vas živo potičemo, da to činite, samo ako nema sklonosti na grijeh.“

U Etiopiji bio običaj još u 16. stoljeću, da se u svakoj crkvi služi samo jedna sveta misa, a pod njom da se svi prisutni vjernici pričeste. (Isp. Madridus-Bock, p. 49. sq.)

Kad je napokon velika nemarnost već preotela mah, izdade opći crkveni sabor lateranski IV. godine 1215. četvrtu zapovijed crkvenu, da se svi vjernici, čim dođu k razumu, dakle već i djeca počevši od 7. od prilike godine, moraju svake godine najmanje o Uskrstu pričestiti. „Najmanje“ veli sabor, a time dovoljno očituje svoju želju, da bi se vjernici i češće pričešćali.

Kamo vodi zlo štivo.

Priopćujemo od riječi do riječi veoma zanimivo i poučno pismo jednog seljaka iz ravne Posavine.

„Čitao sam“, piše nam prijatelj, „u dosta novina i knjiga, da jedna zla knjiga ili štivo može više škoditi nego hiljadu dobrih koristiti. To je nepobitna istina; to svjedočim nažalost svojom osobom i ja.“

„Bio sam djetetom bogoljuban; rado se molio, u crkvu lijepo šao; Majku Božju štovao, svete pjesme pjevao, sa ženom uveče litanijski molio. Nijesam pio ni u gostione zalazio, već provodio bogobojažan život.“

„Ali se sve to odjednom preokrenuo: Dopade mi u ruke protuvjerska knjiga; kupim dapače „Novo Sunce“ od Hinkovića, njegov „Raj i pakao“, pa „Misli i dojmova“, te nesretni „Pokret“. Sa slašću sam čitao špiritizam, te se iskvarih i postadoh pravi bezbožac. Na ispvjed slabo i nikako; a otkako me g. župnik opomenuo, da spalim te svoje knjige, zamrzio sam sve, što se odnosi na vjeru. Prigovarao sam kipovima Svetaca; grdio sam. Što ima župnika; ljutio se na post. Slabo sam vjerovao u božanstvo Isusovo i javno navaljivao na nj pred inovjercima; razglabao o vjerskih filozofske strane — alaj sam puno toga razumio! — Govorio sam, da su sve to stari izmislili, svećenici da i danas sve kvare — sve sam naime tako čitao u svojim novinama i mislio, da istinu pišu. Tako vam ja padoh u veliki dvoum, da ga se još ni sada pravo riješiti ne mogu. Evo, što učini od mene zla knjiga; evo, kamo vodi zlo štivo! Da nijesam sam na sebi iskusio, nikad ne bih vjerovao, da je to moguće.“

Ali milostivi Bog ne dopusti, da se baš sasvim poživinčim. Po nagovoru svoje žene — Bog joj dao sreću i zdravlje, a na drugom svijetu rajsко uživanje! da ne bijaše nje, ja bih zauvijek propao — po nagovoru dakle moje žene spalim ja sve protivjerske novine i knjige, a naručim si naš mili „Glasnik Presvetoga Srca Isusova“, čistu našu „Istinu“, dok je pod tim imenom izlazila, a poslije „Hrvatsku Zastavu Istine“; a čitam čak i „Hrvatsku Stražu“ kad je dobijem. Tako mene malo po malo, ako i teškom mukom povrati dobro štivo onamo, odakle me zlo štivo odvuklo; k Bogu naime i svetoj vieri katoličkoj.

„O da bih mogao poput one trublje na sudnjemu danu zagrimiti svima, koji drže ili ma samo čitaju zle novine i knjige: U peć s tom kugom! a u ruke dobro štivo, osobito naš miljenik, „Glasnik Presvetoga Srca Isusova“! (L. L.)



Mojsija.*

Naša slika predočuje djelo velikoga umjetnika Michelangela Buonarottia (citat: Mikeiandela Buonarotija), koji se je rodio godine 1475., a umro je godine 1564. Njega punim pravom smatraju najvećim kiparom, slikarom i graditeljem. Sto je taj velikan bio među umjetnicima, to je papa Julije II. bio među vladarima svoga vremena. On je htio da Rim, to duševno središte svijeta, postane i stjecištem svega, što je onda umjetnost mogla ponajlepšega stvoriti.

Smrtno tijelo ljudsko, koje je Bog udostojao, da mu ulije dušu, zaslužuje stoga poštivanje i onda, kad se duša od njega odiđe. Sastvom je dakle opravданo bilo, da je papa Julije II. želio svomu tijelu prirediti grobnicu, dostoјnu velikoga duha, koji je za života u njemu stanovao. Odlučio je sagraditi crkvu sv. Petra u Rimu sa velikom kupulom, a pod kupulom imao bi bio Michelangelo podići ogroman spomenik, nalik orijaškom katafalku (odru), kakav se privremenog u crkve postavlja za vrijeme crne mize. Na tom kamennom katafalku imao je biti četrdeset veličanstvenih kipova. Kad je papa umro, bila su samo četiri kipa gotova. Novi papa Leo X. dao je velikomu graditelju, kiparu i slikaru toliko novih zadaca na svakomu polju umjetnosti, a pridošle su i mnoge druge neprilike, da je napokon grobni spomenik pape Julija II. izradjen u vrlo maloj mjeri. Na njemu je kip Mojsiju i one dvije ženske s desna i s lijeva izradio Michelangelo, a sve drugo izradili su slabi učenici. Taj spomenik je u crkvi „Sv. Petra u lancima“ u Rimu. Naša slika prikazuje donji dio. Kip Mojsiju sam za sebe bez ikakovoga drugoga nakita bio bio dostojan spomenik velikoga pape. Radi toga Mojsije donašamo sliku. Svatko će gledajući ovaj kip osjećati, da je to jedno remek-djelo, jedna od najsajnijih tvorevinu ljudskoga umijeća.

Mojsija prikazan je u času, gdje je ugledao Jevreje, kako su plesali oko zlatnoga teleta. Vidi se da će skočiti i razbiti ploče od plemenite srdžbe. Ona dva roga na glavi hoće da prikazuju dva traka svijetla što su sijevala iz Mojsijeve glave. Za kipara je teško u kamenu naći oblik, koji bi imao predočiti zrake svijetla.

* Hrvatski narod ima od same naravi velik smisao za sve, što je lijepo i plemenito. U želji, da se taj smisao što bolje razvije i usayrši, kako će nam se i crkve i kapelice na javnim putovima i privatne kuće ukrasivati samo s radnjama, koje će imati barem takvu umjetnicku vrijednost, te nas poticati na iskrenu pobožnost, zamolilo je uredništvo jednog izvrsnog poznavaoce umjetnosti, da bi se sa svojim vještim perom češće javio u Glasniku. Zamoljeni odazvao se toj molbi uredništva najpripravnije, na čemu mu ovdje budi izrečena najtoplja hvala.
— Opaska uredništva.

Zato na prvi pogled izgleda kao da su ti traci svijetla rogovi. Ipak i taj slučaj doprinaša tomu, da toj glavi povisi izraz velike snage i



Kip Mojsija na nadgrobnom spomeniku pape Julija II u Rimu.

nadčovječne sile. Šteta što u Zagrebu nema barem sadreni odjeljev toga kipa.

K.



Bog svojih ne ostavlja.

Istiniti doživljaj jednog siročeta.

*Oj dubino bogatstva mudrosti i
znanja Božjega; kako su nedostizivi
sadovi njegovi i nedokučivi putevi
njegovih! Rumlj. 11, 33.



djekoji kratkovidni ljudi, netom ih snade kakva časovita nesreća u životu, stani se prečesto odmah tužiti ne samo na ljude nego i na samoga Gospodina Boga, kao da je on sam kriv svemu njihovu zlu. Kad bi takvi ljudi imali malo više vjere i pouzdanja u Boga!

Nije Bog kao ljudi, ni putevi Božji kao putevi ljudski. On zna dobro, što čini; i budući neizmjerno dobar, ne može nikome htjeti zlo; već, koliko je do njega, rad je, da mu svi stvorovi budu sretni i zadovoljni. Pa ako koji put i posalje čovjeku kakvu kušnju, ne može to činiti iz mržnje ili pače iz zlobe; nego iz čiste ljubavi prema njemu, jer umije i od najvećega zla učiniti veliko dobro. Nikad on nikom dužan ne ostaje; nikad on svojih, koji mu se svim srcem izruče, ne ostavlja.

Lijep dokaz tomu pružaju nam i ove istinite zgode iz života jednog siročeta, što nam ih je pobilježilo i priposlalo iz Z a g r e b a samo to nekad siroče, a danas već zreo i dobro opskrblijen muž. Pustimo ga, neka nam sâm pripovijeda, što je sve u mladosti svojoj prepatio, i kako ga je napokon Bog svih tih kušnja oslobođio.

Kobna slutnja.

Bilo to upravo na staru godinu 1892. Svega se sjećam dobro, kao da sada gledam i slušam. Sjedili smo o podne za stolom: otac, majka, ja i za pet godina mlada od mene sestrica. Otac uzeo po starom običaju čašu vina, da nas sjeti ozbiljnoga dana, što ga sretno doživjesmo.

„Vierna moja drugo vjenčana, i vi poljubljena dječice moja!“
Ovako je svećano počeo, a glas mu nekako podrhtavao. „Svi smo evo sretno i veselo dočekali zadnji dan ove godine; hoćemo li dočekati svi na okupu i zadnji dojdije, sam Bog dobri znade. Ta niješmo sigurni ni za sutrašnji danak. Koliki su se veselili današnjemu danu, ali ih je okrutna smrt nesmiljeno pokosila! Nas je poslije. Hoće li i u novoj godini, to mi ne znamo. Budimo stoga Bogu dragom od srca zahvalni za sva primljena dobročinstva, i čuvajmo se od svakoga zla i grijeha, da nas smrt ne zateče nepripravne. Uzdajmo se u Boga, pa nas nikad ne će ostaviti. U to ime Bog nas dragi sve blagoslovio. Živjeli!“

A mi prihvatismo i odvratismo opetovano: „Živio!“

I tako nam prode užina u veselju. Dan se stao sve više nagingati kraju. Zvona sa župne crkve zovu vjernike, da se Bogu zajednički na svemu zahvale. Odem i ja u crkvu.

Za čas eno župnika na propovjedaonici. Danas je nekako neobično ozbiljan. Pozdravi nas, prekrizi se i reče lagano i razgovijetno: „Izbrojeno je, izmjereno i razdijeljeno“. Zazove Duha svestoga, a onda uzme redom tumačiti riječ po riječ. Narod ga pazljivo slušao. Domala ne bijaše suha oka u crkvi; tako je dirljivo od srca k srcu govorio. Mene se osobito kosnule riječi, da su nam svima dani naš izbrojeni, i da nitko ne zna, koji će mu biti Žđanji. Najednom mi poput munje sunu misao u glavu: Što bih ja počeo, da su mome ocu ili mojoj majci dani već odbrojeni, pa da ovako nejak ostanem siroče na svijetu? — —

Strašna misao tako mi se zavrtjela u glavu, te je nijesam ni na kakav način mogao izbiti. Obuze me neka kobna slutnja, da bi se to moglo učiniti dogoditi.

Jedva sam dočekao, da se blagoslov dovrši. Pogurim kući kao bez glave. Putem obrišem suze, da me roditelji ne vide zaplakana. Kad ja blizu kuće, a pred njom mnoštvo svijeta. Govorili glasno, i žestoko rukama mahali. Kad me ugledali, počeli me žalosno pogledati i šaputati: „Joj, dušo, ti ništa i ne slutiš!“ U meni srce hoće da iskoči. Ne obazirem se ni na koga, već letim ko bez duše u sobu. Što vidim? Tata leži na krevetu, kao da spava; a mama ga grli i ljubi, i plače iza glasa, da bi se i kamen gauuo.

„Majko! Što je? Što plaćeš? Vidiš, da tata spava.“

„Jao, sinko, ljuta rano moja! Tata spava, da se nikad više ne probudi. Djeco moja, siročadi moja! Što će s vama bez miloga druga? Jozo dragi, druže moj vjenčani, tako li nas brzo zar ostavi?! Na podne si kao naslučivčić, a na večer već nas ostavio. Jao, Jozo! jao, djeco moja!...“

Ja se kao okamenio. U prvi mah ne znadoh, jesam li živ ili mrtav; je li to san ili java. A onda poletim k ocu i briznjem u plač.



Kobna slutnja.

Kako se brzo obistinila slutnja očeva i moja! — —
A da se gorka čaša do vrha napuni, razboli nam se od za-



Kruta istina.

losti za ocem i majka. Za tri tijedna izniješe nam i nju mrtvu iz kuće.

Oštadosmo dvoje siročadi. Meni bilo 14, a seki istom 9 godina. Oštadosmo bez ikoga na svijetu. Ni roda ni pomož Bogu; kao dvije odsječene grane. Bože mili! što će biti od nas?

Kako se najedamput sve promijenilo! Sve do nedavna kuća puna sreće i blagoslova Božjega, a sada prazna soba i svuda grobna tišina.

Kuća nam je bila prilično imućna. Bilo u njoj svega i svačesa: pun dvor, pune staje, pun hambar i podrum; nijesmo znali, što je oskudica. Roditelji bogobojazni odgojili i nas u strahu Božjem. Mene dali u realnu gimnaziju u Petrinju. Syršio sam upravo četvrti zazred, kad mi otac umro. Poslije dali i sestricu na škole. Učili smo oboje marljivo i vladali se čestito, pa su roditelji uživali u nama, a mi u njima.

A sada?

Sada s Bogom nili roditelji; s Bogom grudo rođena! S Bogom škola, s Bogom streća naša! — — — (Nastavit će se.)



Tko govori proti vjeri?

Odgovor. Proti vjeri govori čovjek neznanica ili čovjek propalica u vjerskom i čudorednom pogledu. Ni jedno ni drugo ne služi mu na čast.

Ali ima i učenih ljudi, koji govore proti vjeri; kako oni mogu biti neznanice?

Odgovor. Čovjek, koji ne zna ni što je vjera, ni što ga vjera uči, neznanica je u vjerskom pogledu, pa makar znao sve drugo na svijetu. A tko govori protiv onoga, čega ne razumije ili ne zna, taj je dvostruko neznanica: prvo, što ne poznaje ono, o čem govorí, a drugo što o nepoznatoj stvari govorí tako, kao da mu je poznata. I tako dvostruku sramotu ubire onaj, koji govori proti vjeri, a ne zna ni što je vjera ni što ga vjera uči.

Ima vrlo poštenih ljudi, koji govore proti vjeri; kako ovi mogu biti propalice u čudorednom pogledu?

Odgovor. Ako čovjek zna, što je vjera; ako zna, da treba iskazivati poštovanje neizmjernom veličanstvu Božjem, kako ga sv. vjera uči; ako znade da treba Boga i zakon Božji štovati i izvana, pa ipak toga ne čini, već naprotiv govori proti Bogu, proti vjeri, takav čovjek ne može se zvati poštemen ni čudorednim. Poštenje naime i čudorede iziskuju, da se dade čast onomu, koga idete, da se zakon čudoredni obdržaje. Ne može biti pošteno, čestito djetete, koje ne poštuje svojih roditelja; ne može biti pošten sluga koji ne sluša, ne štuje svoga gospodara; ne može biti pošten gospodar, koji nepravdu nanosi svome slugi; ne može biti pošten građanin, koji se ne drži građanskoga zakona, koji ne-

pravdu čini svome bližnjemu; ne može biti pošten domoljub, koji ne čini ono, što domovina od njega zahtijeva, premda bi mogao; ne može biti pošten muž, koji je nevjeren svojoj ženi; žena ne može biti poštena, koja nije vjerna svome mužu.

A kako će biti pošten onaj, koji ne štuje onoga, koga ide štovanje svako i koji je izvor svakoga dobra, svakoga zakona, svakoga ugleda? Pošten čovjek poštunje sve ono, što je štovanja vrijedno. Nu Bog je najviše svakoga štovanja vrijedan, zato pošten čovjek ne može protiv Boga, protiv vjere u Boga govoriti!

Zar su zaista nepošteni svi ljudi, koji ne vjeruju i koji zato, što ne vjeruju, govore proti vjeri?

Odgovor. Jest svi su bez sumnje nepošteni, kad govore proti vjeri. Mogu biti pošteni doduše u toliko, što ne kradu, što ne otinaju, ne robe, ne pale, ne ubijaju itd. Ali pošten u svakom pogledu ne može biti, koji ne štuje — kako malo prije rekosmo — sve, što je štovanja vrijedno; a najmanje može biti pošten onaj, koji ne štuje Onoga, koji je najvećega štovanja vrijedan, a to je neizmjerno veličanstveni Bog.

Još nešto! Ne samo da je nepošten, koji protiv vjere javno govori, već je i nepristojan!

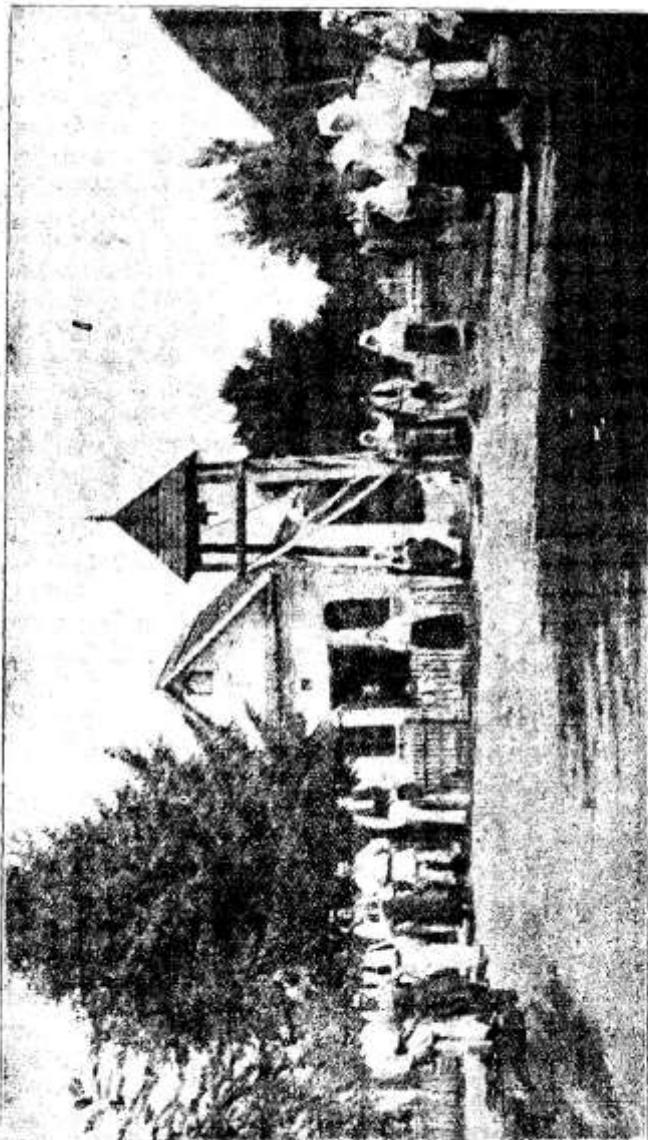
Pravila pristojnosti zabranjuju, javno govoriti proti tudem iskrenom uvjerenju, bilo ono ma kakovo, ili vrijedati najniježnije osjećaje ljudskoga srca. A evo, tko govorи javno proti vjeri, javno kori tude vjersko uvjerenje, i vrijeda najniježnije osjećaje — dosljedno javno grijesi protiv pristojnosti i tim zaista pokazuje, da je do skrajnosti nepristojan!

Sada znadete, što vam je držati do ljudi, koji se razbacuju kojekakvim ispraznim riječima, koji se grade, da su bogzna kako mudri, da su „moderni“ „napredni“ ljudi, a kad tamo ne znadu ili ne će da znadu niti najjednostavnijih pravila pristojnosti i poštenja. Takvi ljudi ili su zaista prave neznalice ili su čudoredne propalice — nepoštenjakovići.

I radi takvih ljudi, da se stidim javno isповijedati svoju vjeru? — Nikada!

(I. G.)

Kardinal Aguirre, primas u Španiji, objelodano je prošle godine pastirsko pismo za sve podredene biskupije, u kojem između ostaloga veli, da Crkvi neprijateljsko novinstvo ni deseti dio današnje škole ne bi nanjelo, kada ne bi podupirali sami katolici. — Visoki crkveni dostojanstvenik španjolski baš kao da je mislio i na Hrvatsku, kad je ovo pisao. — Ali nije dosta, da se ne podupire zla štampa, nego valja svojski pomagati dobru. Ded, vrijedni štioče, promisli malo, kakve novine i časopise držiš i čitaš ti, a kakve tvoji ukućani i drugi, kojima bi bilo svojom vlašću, bilo ugledom svojim ili prijateljstvom mogao preporučiti dobro štivo, a odvratiti ih od zla? Ne bi li se mogao malo više zauzeti i za Glasnik Presv. Srca Isusova?



Kapela sv. Križa u Uđjari (Bosna).

Kapela svetoga Križa u Ugljari.

Ugljara je malo seoce u bosanskoj Posavini, a spada pod župu Tolisa. Broji oko 500 duša. G. 1903. bile u župi misije. Marijivo ih polazio i narod iz Ugljare. Na koncu misija podigli i blagoslobili oči Isusovci po običaju veliki križ za uspomenu na sv. misiju. Narodu u Ugljari dalo se na žao, što nemaju ni križa u svom selu, a kamo li crkve. Nasred sela veliko raskršće, pa se tu kupi nestasna mladež, pjeva, gra, buči, galami, da te uši zbole.

Svijet se upravo vraćao s blagoslova križa u Tolisi. Putem se dogovorile, da će podići na onom raskršću veliki križ, poput onoga u Tolisi. Obećaše, učiniše. Narod je to jako volio. Nitko ne bi prošao, a da ne bi pred križem kleknuo i pomolio se.

Križ bio na otvorenom mjestu. Ljeti sunce strašno pali, a zimi kiša i snijeg troši i križ. To je ljudima bilo žao, pa se jedne nedjelje dogovorili, da će svaki dati koliko može, pa da se sagradi kapelica, u kojoj će se moći služiti i sv. misa. Kapela će se posvetiti uspomeni Našašća svetoga križa, jer se taj dan od davnine u selu slavio. Tako i bi. Ljudi davali, koliko su mogli, pa se brzo sagradila lijepa kapelica 5 metara duga, a 4 metra široka. Selo od onda sretno i presretno. Jedva da je kadgod kapelica sasvim prazna. U oči nedjelje i blagdana kao i u nedjelje i blagdane pogotovo skupi se sav narod, pa moli i pjeva svete pjesme.

Odonda se selo sasvim promjenilo. Ne samo s onoga mjesto već gotovo u čitavom selu nestalo dreke i vike mladeži, a odstranila se i gostiona, u kojoj su gости čestoputa smetali pobožnost vjernika. Hvala Bogu, da je i naše selo dobilo ovako lijep kršćanski znak, i da se tako lijepo popravilo.

(I. V.)



Sveti Matija Apostol.

Mjesečni zaštitnik.



Sveti Matija rodio se u Betlemu i bio učenik Gospodinov od početka Apostol postade istom poslije uzašašća Isusova na nebo, kadno ga izabraše na mjesto nesretnoga Jude izdajice. Apostoli su odabrali dvojicu, a Duh sveti kockom odredi njega. Trideset i tri godine propovijedao je u Palestini i obratio na hiljadu naroda. Napokon ga Židovi optužile pred velikim svećenikom Ananijom i kamenovaše, na što nas sjeća i ono kamenje, što ga vidimo na slici u rukama Svećevim. Umro je moleći i hvaleći Boga.

za milost, što ga učinio Apostolom. — Sveti Matija sjeća nas žalosne sudbine Judine. A evo, ako si i ti, mili Štoče, kad god u svom životu smrtno sagriješio, niješi u taj čas bio ništa bolji od Jude Iškariota, pa ako niješi svršio kao on, zahvali samo premilosrdnemu Bogu. Duh sveti, koji je odabrao svetog Matiju, odabrao je i tebe, te želi, da i ti ne samo vjerno Bogu služiš do konca života svoga, već da i ti budeš, koliko ti to tvoje prilike dopuštaju, apostol svete vjere i kršćanskoga življenja. Ne opiri se tome ponukivanju milosti Božje, već promisiš, kako bi mogao i ti učiniti što više za raširenje slave Božje i spaša bližnjega. Ali nada sve ostalo: čuvaj se sam svakoga grejha, osobito smrtnoga i napredju što više u dobru.



Zahvalnice.

Zahvalnice treba da su potpisane polpotnim imenom i adresom, može ih ne možemo nikako uvesti. Uredništvo.

PRESTALA SVADA I PRAVDA. — Iz Hrvatske šalje jedan pretplatnik dar za svetište Srca Isusova uz ovo pismo: Sa svojim stricem živo sam kroz godine u najljepšoj slozi. Jedne jeseni posudi od mene prešu za grožde, pa ju po tuđem nagovoru ne htjede vratiti. To je bio povod svadi i pravdi, za koje je i službeno povjerenstvo k nama dalo zilo, i samoj visokoj vladi pet puta se tužbe slale. Već su četiri godine, a među nama zlo sve veće. Što će jadan? Zavjetujem ti se ja Presvetomu Srcu Isusovu, da će obaviti u zahvalu jednu devetnicu i da će poslati 20 kruna za njegovo svetište u Zagrebu, ako uklone ovaj razdor od nas i ako ne budem imao nikakvih sudbenih troškova. I gile, stric odustao od suda, mi se izmirili, pa sada opet lijepo kan i prije. Slatkom Srcu Isusovu hvala do neba!

JEDVA OSTALA NA ZIVOTU. — Oglas iz Zumberka: Bilo je to mjeseca listopada god. 1909. a ja pri porodu. Teški su to bili dani. Kao da je dragi Bog htio da me svakom hlesti pohodi. Stisnuše me grčevi, upale se bubrezi, zahvatili me groznica, trganje u glavi i koješta drugo. Liječnik je o mom spasu zdvajan. Ali pomože božanski liječnik komu se utekoh: Presveti Srci Isusovu. Njemu obećah, da će se zahvaliti u milom Olasniku njegovu, ozdravim li. I eto željene pomoći: ja proti svakoj nadi ozdravim tako, da je i g. liječnik u čudu usklikao: „Zahvalite samo Bogu! Imao sam četiri ovakva slučaja: samo Vi ostaštate živi.“ Hvala dakle vječna Presvetom Srcu Isusovu!

SINA PRIMILI U SJEMENIŠTE. Dali smo sina na nauke; ali samo s odlikom i namjerom, da bude danas sutra svećenik.

Pošto iz svojih vlastitih sredstava to učilači ne bi mogli, uzdali smo se, da će ga nakon jedne godine nauke primiti u biskupijsko dječačko sjemenište. Ali nam rekoše, da je dijete već u starijoj dobi, te poradi vojništva, koje bi ga već u 6. razredu zapalo, da ga nikako ne mogu primiti. Što čemo sada? Utečem se devetnicom, kao i svagdanjom molbom i preporukom Presvetom Srcu Isusovu i obećam ja vnu zahvalu. Međutim staviše uvjet, da će ga primiti u sjemenište, ako svoje kasno započete nauke još prije obvezne vojništva dovrši. Ako dakle za jednu godinu i po dva razreda svrši. Ponuću Božanskog Srcu Isusova naš je sin u jednoj godini dva razreda gimnazije s izvršnim uspjehom dovršio i na našu veliku radost bio primljen u sjemenište. Zato budi Božanskomu i preslatkomu Srcu Isusovu hvala, čast i slava onolika, kolikvu može jedan stvor svomu Stvoritelju da pruži!

DOBIO SLUŽBU. — Zaručnik se natjecao za neku službu, a gotovo bez svakog izgleda, da bi ju postigao, jer nije imao nikakovih prijatelja, koji bi ga preporučili, a natjecatelja sva sila. Njegova zaručnica međutim našla mu najbolijeg prijatelja: Božansko Srce Isusovo. „Po hitjeh“, piše uredništvo „Glasnika“, u svetište Srca Isusova (u Zagrebu) i bacih se tamo puna pouzdanja na koljena suznih očiju i predah svoju molbu Presvetom Srcu. Obećam, da će dati kakav dar za svećanstvo, napose za vječno svjetlo, a onda se isповjedim i pričem. I evo, za tri dana moj zaručnik pobijedio i dobio željeno mjesto, a ja kličem: Bezbroj puta da je hvala i slava slatkom Srcu Isusovu!

KROTKO SRCE ISUSOVU UKRITO ILI MENE. — Ovako nam piše jedan vodnik kod puščanog odjela sa strojnim puškama. Bio sam, veli veoma nagle i žestoke čudi. Godine mi službovanja izmicala i ja odlučio, da će napustiti vojničku službu, jer se još nije rodio ni tko bi jednom ugodio, a nekmo li toljkima. Volim obavljati i težu službu, pa imati mir, već lagiju, a biti uvijek u zlu. U to posta jedan od mojih drugova podčasnik, pa me stao ne baš lijepo gledati. A ja kću ja, žestok i nagao kako već jesam, bijah u pogibelji, da mu u vatri uskratim i poslušnost, te tako upropastim sebe i svoje dobre roditelje. Zamolim starije za premještenje, a moj će mi nadporučnik u brk: „Proti Vama bi trebalo podnijeti kaznenu prijavu; ja će Vas za sada predstaviti kod batallons-raporta.“ Što će sada, tugo moja! Iz zla dospjeh u gore. Sad mi evo i čast u pogibelji.

Uto se sjef Božanskog Srca Isusova, pa mu se utečem iz dnu duše svoje i obećam ispovjed i zahvalu. — Od onoga dana ili sam se promijenio ja ili moj podčasnik ili obojica: medu nama nije više bilo zla, da su se čudili svi, a i mi sami. Meni osobito bilo od onda lako podnositiv svaki prigovor i suprotivštinu, jer su mi vazda na pameti one apostolove rječi: „Ako budemo s Kristom trpjeli, s njim ćemo i kraljevati.“ — Hvala i slava Presvetom Srcu Isusovu na sve vjeke!

OZDRAVILA I BEZ OPERACIJE. — Javlja nam se jedan nadučitelj iz Dalmacije: Od g. 1904. moja je supruga sve to češće pobojevala. Razni liječnici, koji su je liječili, nijesu mogli za statuo ni bolest joj ustanoviti. Bolest je postajala sve to težom i obziljnijom te napokon g. 1907. jedan liječnik izjavlja, da boluje na džigerici i da se mora oštreljati podvrći teškoj operaciji. Nakonim se, sko i teškim srećom, u g. 1907. povedem sasvijem ostabiljeau u bolnicu. Tu je od dana onda do danas, 1910. godina, da se liječnici radi njezine slabote nijesu mogli nakoniti. Tu je učula operaciju u strahu, da ne podlegne.

Vidjevši svi, da pomoći ljudske nema, časne sestre one bochine započnu devetnicu na čest Presv. Srcu Isusovu za njezinu zdravljje. Svim pridružim se i ja njihovim toplim molbama, velikim ufanjem u Presv. Srce, i obećam ujedno, da će se javno zahvaliti u „Glasniku“. I doista, na svačje čudo, baš devetog dana najedampul mojoj miloj suprubi, tako odlane, te su liječnici izjavili, da je suvišna svaka operacija, jer da je bolest krenula sasvijem na bolje. Kroz desetak petnaest dana tako se oporavila, da sam ju po liječničkom sudu odveo kući sasvijem zdravu. Od tada su već prošle 4 godine, da joj se, hvala Presvetom Srcu Isusovu, nije nikad pojavila bolest. Budi stoga hvaljeno i slavljenio Presv. Srce Isusovo, koje mi je uzdržalo u životu moju milu drugaricu i udijelio i mnoge druge milosti.

SADRŽAJ: Senjski biskup preporuča Glasnik (21). — Mržnja na grijeh (22). — Najbolji savjetnik (24). — List misionaara (25). — Čekam posna jela (26). — Vruća želja sv. Majke Crkve (27). — Kamo vodi zlo štivo (29). — Mojsija (30). — Bog svojih ne ostavlja (32). — Tko govori proti vjeri? (35). — Kapela sv. Križa u Uglijari (38). — Mjesečni zaštitnik (38). — Zahvalnice (39).



Broj 3.

Ožujak 1912.

Godina XI.

Djakovački biskup preporuča Glasnik.



ko bi pravili bilancu raznih pobožnosti u narodu uvedenih, bez dvojbe bi se najplodnijom pokazala pobožnost prema Presv. Srcu Isusovu. Pokraj mnogih bratovština Presv. Srca i žive riječi Božje, kojoj je (bar u bratovštinji, koja se vodi ozbiljno i zdušno) predmetom Božansko Srce, mnogom procvatu te krasne pobožnosti doprinjele su najrazširenije novine Presv. Srca, koje zovemo „Glasnik Presv. Srca Isusova“. Za dva decenija njezina obstanka našao je on ulaza i u najsiromašniju kućicu, dapače ove i jesu, koje mu se vesele te mu otvaraju vrata i prozore. I punim pravom! Ne samo da Glasnik daje poduktu o predmetu, svrsi i velikoj duševnoj koristi te pobožnosti, nego nam stavlja slovom i

slikom vrle primjere iz života našeg svijeta, raspaljujući u velike tom zubljom hladna srca ljudska i dovodeći ih do slike zavisti i natjecanja, koje li će se mjesto, koja li će se župa, koja li će se crkva u proslavi Presv. Srca jače odlikovati. Ima Glasnika na svim jecicima, ima ga po svim dijelovima svijeta; poput Andeoske trublje budi mrtve duše na novi život u Presv. Srcu Isusovu. Što je pobožnosti Presv. Srca još manjkalo, to je dekretom Svetе Stolice od 20. prosinca 1905. o svakdašnjoj i čestoj pričesti potpunoma udovoljeno te je sadašnji namjesnik Gospodina Isusa, mili naš Pio u nedavnoj alokulciji na kardinalne poradi golemog porasta sv. pričesti dao oduška velikoj utjehi i nadi. Naravno da i naš „Glasnik Presv. Srca Isusova“ ima s tom nadi sve veselom i utješnom po-

javom računati, pa ako je dosada bio maleno dijete, evo ga prvi brojem godine 1912. kao odraslo momče, koji će moći (osobito što je sad posve prešao u ruke OO. Isusovaca u Zagrebu) svakomu očekivanju odgovoriti. Doduše mu je i cijena nešto veća, ali kraj svekotike skupoće poimence tiskarskih poslova i papira — dosta je još i čedna, pa se zato moramo svi poimence vode bratovštine za njegovo raširenje svojski zauzeti, osobito radi toga, što nam seoski narod bježi za zaradom po širokom svijetu, nemože doispjeti u crkvu k riječi Božjoj, pa mu je onda s Glasnikom mnogo pomoženo. Sve odredbe blagopok. Biskupa Strossmayera od 1893. i 1895. glede toga imadu i sada valjanosti a poimence ustanova, da je dozvoljeno za župsku knjižnicu iz crkv. blagajne naručivati. Dakako ne samo da se čuvaju pojedini brojevi te koncem godine uvezani pohrane, nego da ih i duhovni pastiri čitaju te u crkvi i izvan crkve svakom danom zgodom na važnije stvari u Glasniku svoj narod upozoraju, jer — „ignoti nulla cupido”. —

U to se ime ovome broju našega „Glasnika” prilaže i s ovom okružnicom svećenstvu našem na ogled razasiliće prvi broj „Glasnika Presv. Srca Isusova” za god. 1912.

Naručuje se kod OO. Isusovaca u Zagrebu (Palmotićeva ul. 33.), a stoji godišnje 1 K 20 fil.

Djakovo, 29. prosinca 1911.

† Ivan, biskup.



Crkveni blagdani u Hrvatskoj i Slavoniji ostaju nepromijenjeni.

Dana 2. srpnja prošle godine 1911. izdao je sveti Otac papa, kako se to čitalo u novinama, posebnu naredbu, kojom ukida nekoje zapovjedne blagdane u toliko, što vjernici na te dane ne moraju slušati svetu misu te smiju raditi težačke poslove. Ali u tom istom pismu reče sveti Otac, da se biskupi, ako misle, da bi bilo bolje, ako u njihovim biskupijama ostane sve po starom, mogu slobodno obratiti na njega, pa će on odrediti, što će biti bolje.

Tako i bilo. I naš metropolita, zagrebački nadbiskup-koadjutor, kao glava crkvene pokrajine hrvatsko-slavonske, obratio se odmah iza one naredbe svetoga Oca sporazumno s biskupima dakovačkim i senjskim u Rim i zamolio svetoga Oca papu, da bi u ovim trima biskupijama hrvatskim: u zagrebačkoj, dakovačkoj i senjskoj, dakle u cijeloj kraljevini Hrvatskoj i Slavoniji glede zapovjednih blagdana ostalo sve pri starom.

I eto, dana 19. studenog 1911. sveti Otac papa to je milostivo dopustio, pa su pomenuta naša tri biskupa doista svećenstvu i puku svome to već oglasili.

Prema tome, ona odredba svetoga Oca pape, ko-

jom se ukidaju nekoji blagdani, ne vrijedi za Hrvatsku i Slavoniju ili za nadbiskupiju zagrebačku te biskupije dakovacku i senjsku, nego će se u ove tri biskupije i nadalje svetkovati svi zapovjedni blagdani onako, kako su se svetkovali i do sada — dokle god sveti Otac ne odredi drugačije.

Ima ipak jedna novost, a to je ova: Ako koji od zapovjednih blagdana padne u posni ili nemrsni dan: **toga dana nema više u pomenutim biskupijama Hrvatske i Slavonije ni posta ni nemrsa**, to jest: na takav blagdan slobodno je jesti meso cijeli dan i najesti se do sitosti kao i na sve druge neposne dane.



Nakana molitava i dobrih djela za ožujak.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Katolički socijalni rad.

Ovoga mjeseca molit ćemo se mi, članovi Apostolske stvari molitve, za katolički socijalni rad. U čudu će može biti koji čitatelj reći: „Grdna rano, zar i Glasnik ode u socijaliste?“ jer to je bezbožna a većinom i rdava čeljad, koja se ni Boga ne boji ni ljudi ne stidi.

Istina je, riječ „socijalni“ jako naliči riječi „socijalist“, ali se od nje razlikuje, kao dan od noći. „Socijalni rad“ znamenjuje isto što „društveni, zajednički rad“. Taj socijalni (društveni) rad razumije se ovđje rad i nastojanje oko boljka siromašnih ljudi, rad i nastojanje, kako bi se pomoglo onima, koji svagdanjim poslom moraju služiti svoj krušac, a to je seljak, radnik, obrtnik, služinče, pisar, pomoćnik, šegrt i t. d.

Socijalni (ili društveni) rad stvar je veoma važna i zamašna, jer što ne može postići jedan sám, može više njih, kad se složno late posla. Tako se i dandanas siromašniji ljudi sastaju u društva (ili organizacije) pa si nastoje po njima poboljšati svoje stanje. Ima hvala Bogu i u nas već priličan broj takovih korisnih društava, koja se brinu za dobro svojih članova. Tako na primjer imamo seljačkih zadruga i seoskih blagajna, gdje seljak za male kamate dobije zajam, a dobiva i drugu pomoći i korist; imamo radničkih, obrtničkih i drugih društava, koja članovima daju potporu u bolesti ili kad bez svoje krivnje ostanu bez posla i zarade, a brinu se i za to, da im članovi budu vještiji i vrsniji u zanatu, da nauče, koja su im prava i koje su im dužnosti, da nauče, kako će se braniti od nepravde bilo poslodavca bilo radnika.

Kako vidite, takova su društva velika blagodat za narod. Da su naši ljudi prije počeli ovako udruživati narod, ne bi bilo danas toliko siromaha niti bi tolike hiljade našega svijeta morale ostavljati svoj zavičaj i seliti se u tudinu. No sad se počelo, pa se je nadati, da će i u nas stvari krenuti pomalo na bolje.

Ko hoće danas pomoći bližnjemu svomu, najbolje će mu pomoći preko društava i organizacija. Zato ko ima vremena i priliku, neka se žrtvuje za svojega bližnjega: to je pravi duh Isusov, po tom se poznaju pravi učenici Isusovi. Naprijed dakle za socijalni rad na kršćanskom temelju! Naprijed svi, koji ljube bližnjega, svoga brata!



Dr. Ivan Krapac, biskup dakovacki.

niti za dobro svojih radnika n. pr. puteći ih na štedljivost, plaćajući im na vrijeme, zaštićujući kršćanske radnike od nasilja socijalnih demokrata, koji proganjuju one radnike, koji ne će da idu s njima. Poslodavac, ako ima veliku tvornicu, može se brinuti za čestiti stan svojih radnika, da ne moraju spavati ili stanovati u nezdravim i mračnim sobama, i t. d.

Novinar svojim perom neka radi za dobrobit narodnu, n.

U tome socijalnom radu svi se katolički moraju naći na okupu.

Svećenik, kao duhovni pastir stada Isukrstova, može puno učiniti i za vremenito dobro svojih vjernika, jer on je mnogo učio, on ima prilike da govori s iskusnim ljudima, njemu narod radije vjeruje i njemu se voljno predaje da ga vodi. Koliko je samo u ovo malo vremena svog opstanka učinila „Poljodjelska banka“, osnovana većim dijelom svećeničkim novcem! -- Koliko je već svećenika po Istri i Dalmaciji na čelu socijalnih društava!

Učitelj, ako razumije zamašitost svojega staleža, može biti velik narodni dobrovor,

Bogataš i poslodavac može i mora, ako je valjan kršćanin, mnogo uči-

pr. da često i temeljito piše o stvarima, koje su za radnike korisne, da piše, kako se radi za narod u drugim zemljama, da brani pravdu i pravicu kako radnika tako i poslodavca.

Klerik i dak, kao budući narodni voda, neka proučava narodne potrebe i jade, neka proučava, kako bi se dalo pomoći onima, koji teško i nevoljno živu. Naša je mladež već shvatila svoju zadaću pa je pokrenula više „sekcija socijalnih“, što se bave proučavanjem socijalnog pitanja i načina, kako da se pomogne narodu i t. d.

Narodni zastupnik mora više misliti na životne potrebe onih, koje zastupa u saboru, nego na politiku, pa bi morao kud i kako više proučavati gospodarske stvari, finansijska pitanja, porez, proizvodnju (produkcija), izvoz i promet i t. d. Narod, koji materijalno dobro stoji, lako se opre svakom neprijatelju; prosjaka se niko ne boji!



Svetice kod Karlovec.

Molimo se ovoga mjeseca svaki dan za ovu veliku stvar, da se naime kod nas još više i jače prione uz socijalni rad; da nam dragi Bog dade ljudi požrtvovnih i učenih, koji će htjeti i umjeti narodu pomoći i život mu olakšati. Kao članovi Apostolstva molitve prikažimo svaki dan sve svoje molitve i sva dobra djela cijelog dana za ovu nakanu, ne bi li nam milošću Presvetoga Srca Isusova po socijalnomu radu svarnili bolji dani i u vremenitoj sreći i blagostanju.

Vladimir.

„Sveta je dužnost svakoga katolika, da se požrtvovno zauzme molitvom, riječju i djelom za katoličku štampu“. Ovako bečki nadbiskup, dr. Nagl u pismu na bečko Prijeko društvo od 17. kolovoza 1911. — Zauzimaš li se i ti ovako za Glasnik Presv. Srca Isusova? Jesi li već podmirio pretplatu?

Sveti Josip u Sveticama.



andanas svagdje se po katoličkom svijetu u velike štuje sveti Josip, kao poočim Isusov, zaručnik blažene Ljevice, glava svete Obitelji, zaštitnik svete Crkve, i dok se vjernici u svakoj potrebi duše i tijela pouzданo k njemu utječu, ipak ga osobito zazivaju za tri milosti: za dar molitve, dar slike čistoće i za sretnu smrt.

No nije tomu od vajkada tako bilo. Paček prije koja četiri stoljeća, osobito na preporuku svete Terezije, počela se je pobožnost k svetomu Josipu silnije razmehivati.

To je i razlog, zašto se i u našoj domovini rijetko gdje nailazi na kakav stariji spomenik ili znak osobitog štovanja prema svetomu Josipu. Naš Glasnik vrlo će zahvalno primati vijesti o takovim starijim dokazima štovanja svetoga Josipa i rado ih saopći čitateljima.

Za ovaj put gešto o Sveticama.

U Sveticama, dva, tri sata hoda sjeverno od Karlovca u Hrvatskoj, pobožna je Katarina Frankopan sagradila samostan za glagoljaše. Godine 1627. prijede u ruke Pavlinaca, a poslije ukinuća ovoga reda, godine 1789. postade župnom maticom.

Crkva je posvećena Maloj Gospi, a između pobožnih oltara malazi se i oltar svetoga Josipa.

Kada je podignut sam oltar, nije poznato. No na tom oltaru ima antependij, na kojem piše: „B. Chavlovich f. f.“ („dao napraviti B. Čavlović“), a ovaj isti Čavlović pokopan je pred oltarom godine 1666. Oltar je dakle svetoga Josipa jamačno još stariji od godine 1666., podignut od Pavlinaca.

Na oltaru ima lijepa slika gdje sveti Josip, s ljiljanom, znamenom djevičanstva, u ruci Isusu i Mariji pouzdanim pogledom prikazuje molbenice svojih štovatelja. Na molbenicama je napisano: „Bonam mortem“ (sretnu smrt molim). Pod slikom čitaš: „Ite ad Ioseph (Gen. 41.). Consiliarius, Thesaurarius. Sancte Ioseph Virgo. Vir Virginis, Nutricie Iesu, et agonizantium Advocate, ora pro nobis“. („Idite k Josipu (Gen. 41.). Savjetnik, Rizničar. Sveti Josipe djevičanski, zaručniče Djevice, hranitelju Isusov i odvjetniče umirućih, molj za nas!“)

Tu je sliku godine 1782. naslikao neki „Joh. Pototschnik“ (Ivan Potočnik) u Ljubljani. No sam je oltar, kako rekosmo, stariji; bit će, da se je te godine starija slika svetoga Josipa zamijenila ovom novom.

Kraj oltara visi na zidu stara priprosta tiskana sličica svetoga Josipa, a pod njom čitaš: „Kip Bratošćine sv. Jošta vu Kloštru Sveticah, Reda sv. Pavla prvoga pušćenjaka: za srećnu smrt po-dignene, vu koju zapisa se iz Erjavca Bara Šimunović Dana 19. Marta, Leto 1781.“

Iz te upisnice proizlazi; da je tu opstojala bratovština svestoga Josipa za sretnu smrt — jamačno podignuta od Pavlinaca, no koje godine, to se ne zna. Možda je najstarija, možda i jedina takova bratovština bila.

Dragi čitatelji, štujmo i mi svetoga Josipa, osobito ovoga njemu posvećenoga mjeseca, i molimo ga navlastiti za sretnu smrt!

(K. Zab.)



Apoštolstvo molitve.

Što je Apoštolstvo molitve?



Katolička je Crkva kraljevstvo Božje na zemlji. Kao što svako kraljevstvo imade svoju vojsku, koja brani kralja svoga i zemlju svoju, pače nastoji da raširi granice kraljevstva: tako i naša sveta Majka Crkva imade svoju vojsku. Ne pretjeravamo, kada kažemo, da je „Apoštolstvo molitve“ prava Isusova vojska u katoličkoj crkvi, i da su svi njegovi članovi, pravi hrabri vojnici Kristovi. Isus sam započeo je svoje kraljevstvo, ustanovio svoju crkvu sa Apoštolima. Ova malta četa podvostručila, pače postrostručila, postala velikom vojskom. Svi, koji su naslijedili Apoštole u radu oko spasavanja duša, svi su vojnici Isusovi. Što rade članovi Apoštolske molitve? Što je radio Isus, što su radili Apoštoli, što kasnije misijonari, pravi Apoštoli? Da se uvjeriš, dosta ti je pogledati na početak ovoga društva.

Bilo trećega prosinca godine 1844. u Valsu, malom mjestanцу blizu Puy-a u Francuskoj. Tu je mladež Družbe Isusove učila bogoslovje. Duhovnik te redovničke zadruge bio O. Franjo Ksaverij Gautreles (Gotreles). Taj se dan baš slavio sv. Franjo Ksaverij. Pošli bogoslovci, da čestitaju imendan dobrom starcu. Starac im se lijepo zahvalio, pak će pri koncu: „Sakupite se večeras, braćo, u domaćoj kapeli, moram da vam nešto kažem, što me je nadahnulo Srce Isusovo“. Mladi redovnici silno su se začudili na te riječi, pošto starac nije običavao nikada govoriti o sebi.

Na večer eto ti svih u kapeli. Započe O. Franjo: „Vi svi, braćo moja, težite za onim sretnim danom, kad ćete prvi put prikazati vječnom Ocu nekrvnu žrtvu. Bog će uslišati vaše molbe, doći će i taj sretni dan. Još druga želja kuca u vašim srcima. Slušajući izvješća o radu naših otaca u misijama, pobudilo se u vašim srcima čeznuće za takovim idealnim životom, živa želja da budete svi misijonari, pravi Isusovi Apoštoli. Nego, moram da vam ka-

žem, da u smislu u kojem vi shvaćate misijonara, malo će vas doći do takove sreće. Vi dobro znate cilj našega reda. Mnogi će od vas morati baviti se djecom u kolegijima, mnogi podučavati u školama, neki upravljati našim zavodima. Vidite, koliko vas malo ostaje, da se možete posvetiti misijonarskome životu. Ali me je Bož. Srce Isusovo nadahnulo, da vas podučim, kako ipak svi do jednoga možete biti pravi misijonari.

Kažite mi pravo, što radi misijonar? Od rana jutra pa do kasne večeri posvećuje on sve svoje molitve, sav svoj rad spasu neumrlih duša. Pa mi kažite još: Je li Isus bio misijonar? Ta on je prvi misijonar, začetnik misijonara i Apoštola svoje Crkve. A je li Isus bio misijonar od porodenja svoga do tridesete godine? To ne može nitko zanijeckati. A ipak do tridesete godine svoje nije ni propovijedao ni pravio čudesa. Ali je bio sav svoj život posvetio slavi Oca svoga i spasu duša. Evo načina, kako i vi svi do jednoga možete biti pravi misijonari, pravi Apoštoli. U jutro kad ustanete, prikažite Isusu sve svoje molitve, sve svoje muke, sav rad onoga dana, na onu odluku, koju je on imao za svoga života".

Zaigralo srce od veselja svakom mladom redovniku. Sutradan osvanulo novo društvo novih apoštola. Svaki je prikazao Isusu onaj dan prema pouci oca Gautrelesa. To je početak „Apostolstva molitve“. U kratko vrijeme društvo se raširilo po cijelom Valsu, po cijeloj biskupiji, došlo i do Rima. Sv. Otac Papa, blage uspomene Pio IX., blagoslovio ga i od onoga časa počelo se širiti po cijelom svijetu.

(V. Mich.)



Božićno drvce jedne sluškinje.

Jedna zagrebačka služavka šalje nam 1 K 20 f uz ovo po-pratno pisamce: „Do sada sam si svake godine nakitila malo božićno drvce te pozvala svoje prijateljice, da se skupa radujemo božićnom danu. Ali ove sam godine morala promijeniti službu, i sada kod nove gospoje nemam prilike, da si božićno drvce ukrašim. To mi bilo veoma Žao. Kad al eto dode mi prvi broj novoga Glasnika i ja ga pročitam upravo na dušak. I evo, dok sam ga čitala, kao da mi netko u srcu reče: „Nije sva božićna radost u božićnom drvcu već i u nečem drugom: „Prim na Božić Gospodina u svetoj pričesti, a za onu gospoju S. koja ne čita Glasnika, pošalji pretplatu: To će biti tvoje božićno drvo, svi domari te gospoje doći će, gledat će ga, čitat će i uživat će u njemu“. Veleč. gosp. uredniče, ne mogu se oglušiti na ovaj glas, evo Vam šaljem 1 K 20 f u ime pretplate na Glasnik. Što ćete ga slati gospodi S. G. . .“ — Božansko djetešće naplatilo joj ovaj plemeniti čin!“

Vruća želja svete Majke Crkve.

Novije crkvene naredbe.



prije crkveni sabor u Tridentu ponovio je doslovno zapovijed sabora lateranskoga, k tomu je još u dva maha izrazio izrijekom svoju želju da bi se vjernici pričeščivali često, da i svaki dan. Tako na primjer u sjednici 13. poglavljju 8. veli; „Očinskim srcem opominje sveti Sabor, potiče, moli zaklinje neizmernim milosrdjem Boga našega, da se svi, što se kršćani zovu, napokon već jednom u ovom znaku jedinstva (to jest u svetoj pričestii), u ovom vezu ljubavi i ovom simbolu slike sporazume i slože, te ove svete tajne tijela i krvi njegove (Isusove) stalnom i čvrstom vjerom tako pobožno i s takvim strahopočitanjem vjeruju i poštaju, te uzmognu često primati taj kruh vrhunaravski, da im bude pravi život duše, vječno zdravlje razuma...“

I opet u sjednici 22. pogl. 6: „Sveti bi Sabor želio, da bi vjernici kod svake svete mise ne samo duhovno nego i sakramentalno primali svetu pričest“.

Po nalogu sabora tridentskoga izdan je poseban „katekizam za župnike“, koji još i danas uživa najveći ugled u Crkvi. U 2. dijelu toga katekizma čita se ovako: „Neka se vjernici ipak ne zadovolje samo jedamput u godini primiti tijelo Gospodnje, već neka drže, da im se



Svetice: Slika sv. Josipa na pobočnom oltarn.

žem, da u smislu u kojem vi shvaćate misijonara, malo će vas doći do takove sreće. Vi dobro znate cilj našega reda. Mnogi će od vas morati baviti se djecom u kolegijima, mnogi podučavati u školama, neki upravljati našim zavodima. Vidite, koliko vas malo ostaje, da se možete posvetiti misijonarskome životu. Ali me je Bož. Srce Isusovo nadahnulo, da vas podučim, kako ipak svi do jednoga možete biti pravi misijonari.

Kažite mi pravo, što radi misijonar? Od rana jutra pa do kasne večeri posvećuje on sve svoje molitve, sav svoj rad spasu neumrlih duša. Pa mi kažite još: Je li Isus bio misijonar? Ta on je prvi misijonar, začetnik misijonara i Apoštola svoje Crkve. A je li Isus bio misijonar od porodenja svoga do tridesete godie? To ne može nitko zanijeckati. A ipak do tredesete godine svoje nije ni propovijedao ni pravio čudesa. Ali je bio sav svoj život posvetio slavi Oca svoga i spasu duša. Evo načina, kako i vi svi do jednoga možete biti pravi misijonari, pravi Apoštoli. U jutro kad ustanete, prikažite Isusu sve svoje molitve, sve svoje muke, sav rad onoga dana, na onu odluku, koju je on imao za svoga života.

Zaigralo srce od veselja svakom mlađom redovniku. Sutradan osvanulo novo društvo novih apoštola. Svaki je prikazao Isusu onaj dan prema pouci oca Gautrelesa. To je početak „Apostolstva molitve“. U kratko vrijeme društvo se raširilo po cijelom Valsu, po cijeloj biskupiji, došlo i do Rima. Sv. Otac Papa, blage uspomene Pio IX., blagoslovio ga i od onoga časa počelo se širiti po cijelom svijetu.
(V. Mich.)



Božićno drvce jedne sluškinje.

Jedna zagrebačka služavka šalje nam I K 20 f uz ovo po-pratno pisamce: „Do sada sam si svake godine naktila malo božićno drvce te pozvala svoje prijateljice, da se skupa radujemo božićnom danu. Ali ove godine morala promijeniti službu, i sada kod nove gospoje nemam prilike, da si božićno drvce ukrašim. To mi bilo veoma žao. Kad al eto dode mi prvi broj novoga Glasnika i ja ga pročitam upravo na dušak. I evo, dok sam ga čitala, kao da mi netko u srcu reče: „Nije sva božićna radost u božićnom drvcu već i u nečem drugom: „Primi na Božić Gospodina u svetoj pričesti, a za onu gospoju S., koja ne čita Glasnika, pošalji pretplatu: To će biti tvoje božićno drvo, svi domari te gospoje doći će, gledat će ga, čitat će i uživat će u njemu“. Veleč. gosp. uredniče, ne mogu se oglušiti na ovaj glas, evo Vam šaljem I K 20 f u ime pretplate na Glasnik, što ćete ga slati gospodi S. G. . .“ — Božansko djetešće naplatilo joj ovaj plemeniti čin!“

Vruća želja svete Majke Crkve.

Novije crkvene naredbe.



pči crkveni sabor u Tridentu ponovio je doslovno zapovijed sabora lateranskoga, k tomu je još u dva maha izrazio izrijekom svoju želu da bi se vjernici pričeščivali često, da i svaki dan. Tako na primjer u sjednici 13. poglavlju^{18.} veli; „Očinskim srcem opominje sveti Sabor. potiče, moli zaklinje neizmjernim milosrdjem Boga našega, da se svi, što se kršćani zovu, napokon već jednom u ovom znaku jedinstva (to jest u svetoj pričesti), u ovom vezu ljubavi i ovom simbolu sloge sporazume i slože, te ove svete tajne tijela i krvi njegove (Isusove) stalnom i čvrstom vjerom tako pobožno i s takvim strahopočitanjem vjeruju i poštaju, te uzmognu često primati taj kruh vrhunaravski, da im bude pravi život duše, vječno zdravlje razuma...“

I opet u sjednici 22. pogl. 6.: „Sveti bi Sabor želio, da bi vjernici kod svake svete mise ne samo duhovno nego i sakramentalno primali svetu pričest“.

Po nalogu sabora tridentskoga izdan je poseban „katekizam za župnikе“, u koji još i danas uživa najveći ugled u Crkvi. U 2. dijelu toga katekizma čita se ovako: „Neka se vjernici ipak ne zadovolje samo jedamput u godini primiti tijelo Gospodnje, već neka drže, da im se



Svtice: Slika sv. Josipa na pebočnom oltaru.

treba češće pričeščivati. Da li je pak probitačnije pričestit se svakog mjeseca ili svake sedmice ili svaki dan, stalno se pravilo ne može svima propisati. Nego je ipak ovo pravilo svetog Augustina najstalnije: „Tako živi, da se možeš svaki dan pričestiti“. (4, 47.)

Već godine 1587. odlučio je sveti „Zbor Sabora“: „Protivi se sabor tridentski biskupu, koji hoće, da propiše stalna vremena (na primjer svaku nedjelju, srijedu i petak), u koja bi svjetovnim oženjenim muževima, trgovcima i ženama, također neudatima, isključivo bilo slobodno primiti svetu pričest radi nepoštovanja, što ga može svagdanje primanje ovog Sakramenta proizročiti u njegovoj biskupiji. Jer u staro vrijeme iza posvete (pretvorbe) svi su nazočni primali svetu pričest, i zato je slobodno pričeščivati se svaki dan“. (Cap. quotidie, de consecr. dist. 2.)

Za vrijeme pape Inocenta XI. došlo je tako daleko, da su neki biskupi tražili od njega, da što više ograniči primanje svete pričesti i da im potvrди neke njihove zablude. Primjera radi spomenut će samo jednu takvu zabludu: „Neka isповједnici znadu, da onome, koji se želi svaki dan pričeščiti, nije dosta da je prost od smrtnoga grijeha, nego da je povrh toga od potrebe užvišeno i savršeno rasploženje, da se naime prema silama uniše laci grijesi, neuredna čuvstva, suviše brige i zanimanja“. Dakako da papa nije ove pretjeranosti odobrio. Što više, preko svetog „Zbora Sabora“ naložio je dana 12. veljače 1679. „neka se biskup svakako pobrine, da se nitko ne odbije od svete gozbe, pristupao joj češće ili svaki dan“.

Sto godina kasnije pitao neki biskup iz dalekih misija, kako da se njegovi misijonari drže prema čestoj pričesti novo obraćenih vjernika. Sveti „Zbor za rasturenje vjere“ odgovorio mu je dne 19. travnja 1784., da je dosta, ako su vjernici samo bez smrtnoga grijeha na duši; a onda nastavlja ovako: „Uostalom tridentski oci (biskupi) svjetuju vjernicima čestu svetu pričest; pače žele, da kod svake mise prisutni vjernici budu dionici svetotajstvenoga stola. A to očito ne bi mogli ne samo željeti, nego niti nadati se, kad bi se samo oni smjeli krijepti kruhom svetotajstvenim, koji su prosti od svake lake ljage“.

Papa Pijo IX. dijelio je vlastoručno talijanski prijevod prekrasne francuske knjižice Segur-ove i govorio, da bi je morali imati svi župnici, i da bi je valjalo dati svakom djetetu kod prve svete pričesti, jer da ta knjižica sadržaje pravi nauk o čestoj svetoj pričesti, kako to uči sabor tridentski.

Pa i Leon XIII. izdao je malo pred svoju smrt, dne 18. svibnja 1902. prekrasnu okružnicu o presvetom oltarskom Otaštvu, u kojoj piše ovako: „Na tom valja osobito poraditi, da se česta sveta pričest među katoličkim narodima posvuda oživi . . . Stoga se imaju sasvim ukloniti kriva mnijenja protivnika, isprazni strah mnogih, ishitreni razlozi, radi kojih se tobože valja suzdržati (od

česte pričesti), ta o takvoj se stvari radi, od koje nema vjernome puku korisnije".

A sada, čestiti štioče, sudi sam, jesam li imao pravo, kad sam ono na početku rekao, da je svagdanja sveta pričest vjernika stara stvar, i da je Crkva onom odlukom od godine 1905. samo staru svoju želju obnovila.



Koliko vrijedi Glasnik?

"Velečasni, upišite, molim Vas, i mene!" zamolio seljak kapelana. „Ja sam držao Glasnik i prošle godine, pa sam se tako naučio na nj, te ne mogu biti bez njega. Ot-kako ga čitam, savim sam se promijenio. Prije sam na priliku strašno psovao, a sad sam se psovke sasvim ostavio. Znate, velečasni da mi Glasnik vrijedi tri milijuna i još više." — I pravo reče, jer se duhovne milosti, što ih Božansko Srce Isusovo po Glasniku dijeli, ne dadu nikakvim zemaljskim novcem isplatiti.



Svetice: Slika sv. Josipa pokraj oltara.

Jesi li i ti o tom osvijedočen? Jesi li se već na „Glasnik“ pretplatio i novih mu pretplatnika našao?



Ja vjerujem samo ono što razumijem.

(Critica s putovanja.)

Lokomotiva otegnuto zazviždala i željeznica polako krenula put Rijeke, a ja zadovoljno uzdahnuh: „Hvala Bogu, da sam živ i zdrav izašao iz zagrebačkoga blata. Za nekoliko sati eto me doma, gdje me željno očekuju žena i djeca. Šta će se radovati, kad im donesem radosnu vijest, da sam premešten na drugu gimnaziju!“ Iz tih me misli prene jedan gospodin u drugom kutu željezničkih kola, koji je izvadio iz džepa „Hrvatski Pokret“.

Da mi vrijeme mine, mašim se ja učene i zanimive „Hrvatske Straže“, i tako se nas dvojica udubistno svaki u svoje štivo.

Prošli smo Karlovac, primicali se već Ogulinu i ja odložim „Hrvatsku Stražu“. To jedva dočekao moj suputnik, pa će mi sa smiješkom:

„Pa zar i vi, gospodine profesore, ovako šta čitate?“

Dalo mi se na čudo, kako to on mene pozna. Ja ču mu odgovoriti:

— Kako vidite, eto ja čitam „ovako šta“, pače čitam s velikom nasladom. Upravo sam čitao, kako je razborito i pametno svoj razum Bogu podvrgnuti i vjerovati Crkvi, po kojoj nam je Bog dao objavu.

O n: Oprostite, ja mislim drukčije nego Vi. Ja uopće vjerujem samo ono, što razumijem; katolička pak Crkva puno toga naučaje, što se nikako ne razumije. Takve bajke samo su za djecu i neuke seljake.

J a: Rekoste, da samo ono vjerujete, što razumijete. Sad budite tako dobri pa mi protumačite ovo: kad vi koraknete ili pružite ruku, kako je to moguće, kako se to zbiva?

O n: To je veoma lako reći: Ja hoću koraknuti ili pružiti ruku, i eto.

J a: Tako? Mislim, da sami uvidate, da niste ništa protumačili; jer baš se pita, kako se to zbiva, da nogu i ruku sluša dušu, koja zapovijeda nozi da korakne i ruci da se pruži. Eto vi ne razumijete, kako se može koraknuti, a ipak to vjerujete. Evo drugi primjer: Spustite kamen iz ruke, on će pasti na tlo. Kako to biva?

O n: Vrlo jednostavno: zemlja privlači kamen k sebi i zato pada.

J a: Ali zar ne vidite, da time niste ništa razjasnili? Šta je to „zemlja privlači“? Kako može ona privlačiti k sebi predmet, kojega se ne dotiče? Reći ćete: između kamena i zemlje ima zrak, i tako zemlja može djelovati na kamen. Ali jamačno znate, da zemlja privlači i onda, kad se zrak iz staklene posude sisaljkom isiše. Evo, i ovo vjerujete, a ne može se sasvim protumačiti. Još jedan primjer: nitko ne može razumjeti, kako mi očima druge stvari vidimo.

O n: No tu se sigurno varate. Učenjaci su to protumačili: Zrak svjetla uđe u oko, dotakne se živca i tako nastaje u nama slika stvari, od koje je zraka stigla u oko. To je kao kakova fotografija u duši. Znade se, da su prorezali ubijenom volu oko i vidjeli sliku one stvari, što ju je vol zadnju gledao. Vidite, to nije teško razumjeti.

J a: Polako, dragi moj gospodine! Vi ste samo ono spomenuli, što svak i onako znade i razumije, ali o glavnoj stvari ne rekoste ništa, naiime: kako je to, da kad zraka pogodi oko, u njemu nastane slika; a onda, kako biva, da poslije toga mi onu stvar vidimo; kako biva, da duša spoznaje onu stvar? Toga se niste ni taknuli! Još mogu mnogo toga nabrojiti, što mi vjerujemo, premda ne razumijemo n. pr. slušanje, život, duša, munjina (elektrika), toplina, svjetlo. O tim i o mnogim drugim stvarima mi znamo koješta, mi znamo da nastaju ili da se razvijaju, mi znamo, koje su pogodbe potrebite, da ove ili one sile u prirodi djeluju itd., ali ne možemo sasvim u njih zaviriti, mi ne možemo u njih posve proniknuti, pa ipak mi vjerujemo.

O n. Da, da mi vjerujemo, ali samo ono, što razumijemo. Barem ja ne ēu drugo da vjerujem, nego što razumijem.

J a. Ali dragi gospodine, baš sam vam dokazao, da vjerujete mnogo toga, što ne razumijete! Još ēu dodati samo to: kad mi vjerujemo Crkvi, mi vjerujemo Bogu, jer je Bog sâm Crkvi obećao, da ne će dati, da ona pogriješi u naučanju objavljene istine. Bog pak zaslужuje da mu vjerujemo. Više on može učiniti i neizmjerno je puta on veći, nego mi shvatiti i razumjeti možemo.

„Delnice!“ zaviće konduktor, a moj suputnik, koji nije baš bio najbolje volje, ustane, pozdravi i izade, a ja pomislih: Eto opet jedna prazna glava, koja drugima hoće da soli pamet, razmeće se svojim glupim bezvjjerstvom i kopa grob našemu dobromu narodu.

Došla mi je na pamet riječ poznatoga franceskog učenjaka (Jules Simoda): „Samo prazne glave misle, da sve razumiju i da znadu sve protumačiti“.

Hrvatski narode! Čuvaj se kao zmije ljtice onih, koji govore i pišu proti vjeri, proti Crkvi, proti svećenstvu. Oni se vladaju kao tobože učene glave, a zapravo su im glave prazne. Čuvaj se novina, koje udaraju na Crkvu svetu i na njezine službenike. Spomeni se riječi svetog Augustina: „Ne može imati Boga za Oca onaj, koji ne će da ima Crkvu za majku“. M. V.



Naše slike.

Današnjemu broju prilažemo na posebnom listu otisak prekrasnoga reljefa od Donatella. Firentinski taj umjetnik rodio se godine 1386., a umro je neoženjen godine 1466. On je jedan od najznamenitijih talijanskih umjetnika, koji je cijeloj novijoj umjetnosti prokrio nove puteve.

S njim zakreće talijanska umjetnost iz sredovječnoga idealnoga shvaćanja u realistično. To će reći u srednjem vijeku je umjetnost sasvim prožeta vjerskim osjećajem i bavi se dubokim tajnama života, dok novo realistično shvaćanje poglavito pazi na vanjstinu stvari. Kao što između dana i noći ima prijelaza u zori i sutonu tako je osobito kiparska umjetnost već u 13. vijeku počimala svračati više pozornosti na vanjstinu stvari, te su imenice pizanski kipari tražili uzore u starorimskim poganskim umjetnostima. S Donatellom je pobijedilo to nastojanje za što većom vanjskom ljestvom. On i njegovi neposredni nasljednici još su ipak tako zadojeni vjerskim čuvtvom, da ga ne gube u tom nastajanju. Oni vjerske istine prikazuju u lijepoj, savršenoj formi. Kasnije dakako na trošak vanjske ljepote izhlapljuje čuvtveni vjerski sadržaj.

U crkvi Sancta Croce u Firenzi nalazi se „Navještenje“ od Donatella (Vidi priloženu sliku). Prikazan je prizor, opisan u evanđelju sv. Luke. Andeo je stupio u sobu bl. Djevice Marije i kaže pokleknuvši: „Zdravo, milosti puna, Gospodin s tobom, blagoslovljena ti među ženama“.

Vrlo je lijepo i savršeno prikazana lijepa nedužna Djevica, kako je smetena ugledavši andela i čuvi njegove riječi. Upravo se vidi, kako se u sebi sama sobom razgovara i razmišlja, što li taj pozdrav znači. Isto tako je savršeno prikazana pobožna poniznost, kojom poslanik Božji pozdravlja Majku Gospoda Boga.

Druga naša umjetnička slika predstavlja Isusa s krizmom.

Ovaj kip izradio je Michel Angelo, o kojemu smo govorili u posljednjem broju opisujući njegov kip Mojsije.

Mnogo se je pisalo o tomu, kako li je izgledao Isus u svom vanjskom tjelesnom liku. Gledje toga ne zna se ništa sigurno. Ima nekakav list, u komu neki savremenik tobože opisuje lice Isusovo, ali nije dokazano, da je taj list zbilja iz one dobe. Jedina je prava slika (vera ikona) na Veronikinom rupcu, u crkvi sv. Petra, ali je to danas nejasna sjena, tako, da se ne može ništa pravo razabrati. U najstarije doba kršćanstva prikazivali su Isusa u katakombama samo simbolično u slici dobroga pastira a na sarkofazima (mrtvačkim sanducima od kamena) u slici golobrada mlađića. Tekar petsto godina poslije Isusa počeli su ga bizantinski umjetnici prikazivati s dugom kosom i bradom, sad plave, sad crne boje. U crkvi sv. Sofije slika je Isusova lijepa i veličanstvena, ali su kasniji umjetnici u doba, kad je bizantinska umjetnost pro-

padala, prikazivali Isnsa upravo ružna, kadikad pače strašna, i menice, kad su ga slikali u času, gdje sudi mrtvima i živima.

Donatello je stajao još pod dojmom te predaje; na propeliira, što ih je on izradio, Isus nije lijep.

Michel Angelo u svom je umjetničkom zanosu pošao pravim putem. On je ispravno mislio, da se je Bog mogao prikazati samo u savršeno lijepom tijelu, jer je u njemu sva dobrota i ljepota i mudrost. Može se reći, da je Michel Angelo Bogom obdarjen veliki umjetnik u svojoj uzvišenoj fantaziji vidiopravu sliku Isusovu.

Michel Angelo poslao je godine 1521. ovaj kip iz Firence u Rim, gdje su ga naručitelji koji su sedam godina na taj kip čekati morali, postavili u crkvu sv. Marije sopra Minerva.



Michel Angelo: Isus s križem u crkvi sv. Marije u Rimu.

Čitaoc će opaziti na desnoj nozi Isusovoj cipelu. I zbilja na tom je kipu na Isusovoj nozi od bronce načinjena cipela. Ta je metnuta kasnije na nogu. A zašto? Pobožni svijet stao je cjeливati prste na nozi kipa; pa kako je svaki malo rukom ili rubom odijela otro mjesto, koje je poljubio, počeli se gubiti oblici prstiju na nozi. Da se očuva velika umjetnina od takova nehotična oštećenja, metnuli su otu cipelu kipu na nogu. Slično bi se trebalo učiniti kod kipa sv. Petra u crkvi sv. Petra u Rimu. I na nozi toga kipa već su prsti malne sasvim nestali od cjeливanja i brisanja. K.

Bog svojih ne ostavlja.

Istiniti doživljaji jednog siročeta.

Siročad.

(Nastavlja se).

Jedan susjed ponudi se, da će nam biti skrbnik. On će se veli, za nas sirote brinuti. Uzme nas dakle za ruku još isti dan, kad su majku sahranili, i odvede nas u svoju kuću. A kod nas sve pozatvara i poključa.

Strašne li one prve noći, što je sprovedosmo pod tudim krovom! Srce nas vuče u našu kuću, da zavirimo u svaki kutić, da dozivljemo mile pokojnike, da se od srca isplačemo; a skrbnik nam neda ni blizu. Za osam dana eno bubnja u dvorištu. Prodaje se marva, prodaje se krmad i perad. Iznose iz kuće svu ostavštinsku očevu i materinu; i prodadoše sve. Ostadoše dvori sasvim opustjeti. A nama da bi ma samo riječ rekao! Nit mi znademo, što on snuje niti znademo, što on radi, nit nam je barem kakvugod uspomenu na oca i majku ostavio. Sve, sve se raznijelo i rasprodalo; a mi ostasmo još veće sirote, ne samo bez oca i majke, već i bez kuće i bez kučića.

S nama je nemilosrdno postupao — Bog dragi da mu bude milostiv. Hodali smo više goli i bosí nego li odjeveni i obućeni; više gladni i žedni, nego siti i napojeni. Ako bismo mu mašamo riječ rekli, tukao bi nas kao paščad. Mene slao za svinjama, a sestru za guskama.

Koliko smo puta znali krišom otići na groblje, pa se ondje, na grobovima oca i majke gorko rasplakati! Samo tu smo bili slobodni, samo tu smo mogli dati srcu svome oduška.

„Mili oče i ljubezna majko!“ naricali bismo na još svježim grobovima njihovim. „Otvorite oči i pogledajte svoju tužnu dječicu, kako gladna i žedna gorko suze rone. Oj, otvorite te grobove svoje, pa nas primite k sebi, da nas ne muče tudi ljudi, koji srca za nas nemaju. Ustanite i pogledajte, što uradiše s vašom mukom i znojem: Sve su protepli, a nama nijesu ništa dali. Mi na svoje ne smijemo ni pogledati, a kamo li uživati. O crna žemljo!

zašto si tako tvrda? Daj umekšaj se; pa nas primi u se, da ne obijamo tude pragove, da ne ginemo od studeni i glada. Mili oče i majčice draga! Ah sretan li je počin vaš, a gorak i žalostan život naš! Molite se, oj molite za nas sirote, da barem dušu ne izgubimo, kad smo s vama sve na svjetu izgubili. — Hajde, sestrice draga, već se sumrak hvata; hajd'mo ka križu pred crkvom, da se pomolimo Ocu nebeskom i Majci Božjoj i Majci našoj, neka nam oni budu mjesto oca i majke, da strpljivo podnesemo svoje progovstvo, dok se i naši dani jednom ne izbroje."

I otišli bi pred crkvu, i pali ničice podno križa, što je pred crkvom, i plakali gorko, da bi i stanac kamen s nama propakao. Molitva bi nas okrijepila, i mi bismo se opet krišom povratili kući, kako smo i otišli. Kod kuće bi nas dočekale batine mjesto večere. A mi — dušu u se; šuti pa trpi do Božje volje! Roda nemamo, da mu se potužimo! a tudi ljudi tudu nevolju slabo osjećaju, mi pak još slab i nejaki, pa si pomoći ne znamo.

Tako je potrajal skoro godinu dana. Napokon dodem i ja malo k pameti i pomislim: Dokle ćemo se mi tako mučiti? Meni je već peinaesta godina; ja ću si barem moći nešto zasluziti. A i seki, ma gdje bila, ne može biti gore, nego što joj je ovdje. Mi tu kuću moramo ostaviti, pa ma silom, ako ne ide milom.

Porazgovorim se dakle sa sestrom i odlučim, da ću u svijet, pa što Bog dade. Potražit ćemo gdjegod kakvu službicu, pa ma najgora bila, samo da imamo sigurnu koru kruha. Spremismo dakle ono malo svoga rublja, jer smo se bojali, da nam nì to ne će dati; a onda se ja odvažim i stupim pred strica — tako sam ga zvao — pa mu reknem:



Na grobu oca i majke.

„Striče! Nešto bih vam kazao.“

„Reci! Što hoćeš?“

„Striče! Pravo mi kažite, u kakvo sam ja ime kod vas? Dejeti je evo mjesec, kako vas služim sa sestrom kao rob, a vi s nama postupate kao sa psima. Niti ste nam ruha kupili niti kruha do sitosti dali. Ne smijemo ni u crkvu ni među drugu djecu: držite nas kao pravu paščad na lancu. Vi ste već star čovjek, a mi vas još nijesmo vidjeli, da ste se kad god ma samo prekrižili, a kamo li Bogu pomolili. Što možemo mi od vas naučiti?“

„Vi ste rekli, da ćete se za nas brinuti. Evo, kako ste se bri-nuli: prodali ste nam kuću i kućište, prodali svu zemlju, hranu i marvu; sve ste raznijeli. Jeste li štogod barem metnuli za nas na stranu? Niti nam kad god išta o tom govorite niti nam račun polaže-te. To tako dalje ne ide. Ne zaboravite, da smo i mi ljudi, i da ćete vi za nas jedampot Bogu račun dati. Sve se nekako bojim, da će vas ljuto kazniti za to, što iz nas nesretne siročadi uradiste. Sve ste nam već raznijeli; pojeli ste naše očinstvo; načeli ste već i naše meso, bijući nas kao marvu. Tomu mora biti jednom kraj. Čujte stoga, što sam naumio: ja idem sa svojom sestricom u svijet, jer se kod vas više živjeti ne da.“

A on sav crven i ljutlj otrese se na me: „Što misliš, da će ti drugdje med u usta teći? Idi najposlijе kad hoćeš! Još ćete vi jedampot pokucati na moja vrata.“

I reče ženi, neka nam dade nešto rublja. A mi smo ga već spremili. Ustanemo dakle odmah, uzmemo svoj svežnjić u ruke i oprostimo se s njima. Na pragu reknem još jednom stricu:

„Ne zaboravite, striče, da Bog ne plaća svake subote. Dobit ćete i vi svoju plaću za nedjela vaša. A sada s Bogom!“

Prihvativšmo se za ruke i otisnusmo niz polje.

(Nastaviti će se).



Sveti Grgur Veliki.

Mjesečni zaštitnik.

Po smrti očevoj podiže od bogate svoje baštine šest benediktinskih samostana na Siciliji, a sedam u Rimu, kamo se i sam nakonio zakloniti od svijeta, da u miru i tišini Bogu služi. Ali radi nje-gove velike pobožnosti i učenosti učini ga papa kardinalom i posla ga na razne vladalačke dvorove u važnom poslu. Po smrti papinoj izabraše ga svi jedno-glasno za papu. A svetac u svojoj po-niznosti pobježe i sakri se u neku špilju. Međutim Bog ga sam odao:



Sjajan stup pokazao se povrh te špilje i tako ga nadioše, a on se morade volji Božjoj pokoriti. — Ko papa stekao si je neumrlih zasluga za Crkvu, zato ga i prozvaše „Velikim“. U razne poganske zemlje slaše vjerovjesnike, napose u Englesku. Preuredio je crkveno pjevanje i mnogo toga kod službe Božje. Napisao je svu silu učenih knjiga premda je uvijek bio slab i bolestan. Mnogo se starao za siromake. Svaki dan ih o svom trošku hratio, pa za nagradu došao mu jednom i sam Gospodin u obliku prosjaka na ručak. Umro je godine 604.

Gle, kako i slabici i nemoćni mogu puno dobra učiniti! Evo, kako se već na ovom svijetu ispunjava ona Gospodinova: „Što učiniste najmanjemu bratu svojemu, meni sanione učiniste.“ Da, iskrena i duboka poniznost, nesebična i djelotvorna ljubav bližnjega, a nada sve savršena ljubav Boga, koja potiče čovjeku na velika djela osvajaju Srce Božje. Kako se vježbaš ti u ovim krepostima? Povedi se za svetim Grgurom, da i ti postaneš velik ne toliko u očima ljudskim koliko u očima Božjim.



Zahvalnice.

Zahvalnice treba da su polpisane polpuniim imenom i adresom, inače ih ne možemo nikako uvažiti.

Uredništvo.

Zahvalnice sv. Josipu

OBRANIO ČAST I POŠTENO IME. — Dobivamo iz hrvatskog Zagorja: Bila sam u velikoj nepričici. Opočili me mnogi neprijatelji, klečali me na sve strane; bilo mi već da zdvojim od žalosti i stramote. Tad se sjetih svetog Josipa, moga zaštitnika, pa mu obećam zahvalu u Glasniku Sreca Isusova, ako me zla oslobođi. Sveti Josip me uslišao: zli jezici ušutili, moj glas sačuvan. Stoga hvala i slava svetom Josipu i Presvetom Srcu Isusova.

DOBILA MJESTO. — Iz hrvatskog Primorja: Radi pomanjkanja posla bijah s mnogim drugima otpuštena iz jedne radnje i ja. U nevolji zamolim svetog Josipa, da mi nade dobro mjesto. I našao mi je, puno bolje nego ono prvo: od srca mu hvala!

KRIVO OPTUŽEN. — Bio sam krivo optužen. Tužitelj našao i krive svjedoči i tako ja bio u najvećoj opasnosti. Ali ja počnem devetnicu Sreca Isusova i obećam svetom Josipu, da će svaki dan, doklegod sud ne izrekne svoju, moliti njemu na čast 3 Očenaša i 3 Zdravomarije. Tako bi moja molba uslišena i ja bez ikakve kazne riješen, na čemu se iz dna srca zahvaljujem Presv. Srcu Isusovu, svetom Josipu i Majci Božjoj.

Zahvalnice Presv. Srcu Isusovu.

OBRATIO SE NEVJENCANI PAR. — Evo lijepe zahvalnice iz Slavonije: Došla sam iz drugoga mjesta k svome bratu: Došla sa zla u gore: brat mi se već odavnina nije ispovjedio; bio velik psovač, a što me je najviše žalostilo: živio s jednom ženskom nevjencan, premda bi se mogao vjenčati, da hoće. Što će, već obećam Presvetom Srcu Isusovu, da će obaviti veliku devetnicu, to jest, da će se kroz devet prvih petaka u mjesecu pričestiti, ne bi li mi se drat obratio. I gle, nijesam devetnicu ni dovršila, moj se brat lijepe ispovjedio i zakonito vjenčao, pa sada u kući mir i blagoslov Božji. Do neba bud zato hvala Božanskom Srcu Isusovu!

IZLIJEĆEN PIJANAC. — Kažu, da je pijanca jedva moguće obratiti, da se sasvim odrekne pića. Ali što je nemoguće kod ljudi, moguće je kod Boga. Evo jednog slučaja iz Bosne: Otac mi bio velik pijanac i psovač — piše nam njegova kći. — Radi pića izgubio i službu, a mi tužni nijesmo se već usudili izaci na ulicu, jer bi nas svaki čas zaustavljali i pripovijedali nam, gdje je sve bio; što je govorio. Ja se napokon sjetim tolikih zahvalnica u Glasniku, pa odlučim moliti devetnicu Srcu Isusovu, poslati milodar njegovom svetištu u Zagreb i sušiti 13 utoraka svetom Antunu na čast. I gle, otac mi se doista sasvim promjenio: okanio se pića, ostavio i bogumirske psovke, dobio opet službu, ide na ispunjaj, a u kući našoj opet nastao mir. Zato hiljadu puta hvala Božanskom Srcu Isusovu i svetom Antonu!

DRŽAT ĆU GLASNIK, DOKLEGOD ŽIVIM. — Jednog jutra otvoriše mi se usta, da ih ni ja ni moj suprug nikako nijesno mogli zatvoriti. U silnom strahu zazovem Presvetu Sreću u pomoći i u čas usta mi se zatvoriše. Iz zahvalnosti držat ću Glasnik doklegod živim.

UGRIJALO SE SRCE OCEVO. — Pišu nam iz Primorja: Nevjesta mi se potužila na svog muža, a mojega brata, da ništa nemari ni za nju ni za četvero dječice; bladan da je kao kamen spram svojih, pa da mu je dosadno kod kuće. Preporučim joj, da počnemo zajedno devetnicu u čast Presvetome Srcu. Međutim napišem ljubezan ali odlučan list bratu, u kojem mu razložim, kako mora svoje dosadnje vladanje sasvim promjeniti. — Za četrnaest dana evo opet lista od nevjeste: Muž je, veli, plakao kad dijete, kad je čitao onaj list. Od onda je svaku večer kod kuće, dječcu kupi, miltuje i ljubi te mi obećaje, da će odsele biti pravi otac svoje obitelji. Hvala i slava Presvetom Srcu!

OBRATIO SE NEVJERAN MUŽ. — Jedva sam tri mjeseca —javlja nam mlađa žena iz Posavine — lijepo živjela s mužem. Podao se piću, počeo me progoni, nakupovao lutrijskih loza, pa ih ne htio plačati, a da je bio i velik psovač, ne treba ni spominjati: Psovač i pijanac nerazdrživa su braća. Uzalud sve moje suze i molbe. Napokon zamrzio na me i pošao strampiticom. — Morala sam ga za neko vrijeme ostaviti, tu se nije dalo živjeti. Ali joj, komu gore, nego opet meni: nije to tako lako ostaviti svoga vjenčanoga druga. Svaka čestita žena brijše nad svojim mužem, ma kaki bio. Tako sam se i ja uvijek brinula za njega. Držim Glasnik, pa se sjetim zahvalnica i odlučim, da ću početi devetnicu Srcu Isusovu za svog nesretnjaka.

I eto, Gospodin ga pohodio ljutom boljom; a on, kud će jadan, već poruči svojoj ženi, da ga dode dvoriti. Bolest potrajava godinu dana. Kad već nijesu znali ni liječnici ni babe po selu nikkakova lijeka, spomenem mu ja jednog dana, kad mu se jako stješnjava, ne bi li htio početi devetnicu Srcu Isusovu, a i ja da ću moliti za njega. I na moje veliko čudo on prista, i od toga časa krene mu bolest na bolje. Sad je priznao i sam, da mu je baš Srcu Isusovo pomoglo i nitko drugi. Sto više, jednog dana reče mi onako iznenada: „Ženo, ja idem sutra na ispunjaj. A hoćeš li ti meni oprostiti, što sam te onako mučio?“ A meni siroti navrješe suze od radoštia, da sam mu jedva mogla odgovoriti: „Ne napominji ono, što je prošlo: sve ti praštam; idi pa se ispunjaj.“ I od onog vremena, hvala Presvetome Srcu Isusovu, muž je ozdravio sasvim i na tijelu i na duši: postao je ozbiljan, čuva svoju svojinu i revno čita Glasnik. Slatko Srce Isusovo, vječna ti hvala!

SADRŽAJ: Dakovački biskup preporučio Glasnik (41). — Crkveni blagdani u Hrvatskoj i Slavoniji (42). — Katolički socijalni rad (43). — Sv. Josip u Svetištvima (46). — Apostolstvo molitve (47). — Božićno drvce jedne sluškinje (48). — Vruća želja sv. Majke Crkve (49). — Koliko vrijedi Glasnik (51). — Ja vjerujem samo ono što razumijem (52). — Naše slike (54). — Bog svojih ne ostavlja (56). — Sv. Grgur Veliki (58). — Zahvalnice (59).



Brej 4.

Travanj 1912.

Godina XXI.

Nakana molitava i dobrih djela za travanj.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Očuvanje svete vjere u Poljaka.



tovatelji Presvetoga Srca! Pomozite svojom pobožnom i svagdanjom molitvom, da bratski narod poljski, taj veliki ogrank slavenskog plemena, očuva živu vjeru svojih slavnih preotaca! U pogibelji je vjera njihova, vjera katolička, pri kojoj su u povijesti postali veliki i slavni. Narod poljski — od kakovih 18—20 milijuna — služi danas tri cara. Nama Hrvatima nije tako kao što je Poljacima. Ako imademo i mi tri razne vlade, ipak smo pod jednim samo vladarom; ali Poljaci služe ruskog cara, grčko-istočnjaka, nemačkog cara, protestanta, i Njegovo Veličanstvo, našeg premilostivog cara i kralja apoštolskog, katolika. Dakako, kao sinovima i podanicima katoličkih Hapsburgovaca Poljacima je dobro, tako dobro, da se ne mogu puno tužiti; jer sinovi poljskog naroda uživaju u monarkiji svu slobodu, pače mnogi od njih sjede na prvim stolicama državnim. S tom političkom slobodom ide usporedo i vjerski život njihov. U Austriji se mogu njihove vjerske prilike razvijati, kako si sami urede. No nije tako u drugim državama.

Već je preko 100 godina, kako je staro i slavno kraljevstvo poljsko ovako raskomadano — a to ponajviše uslijed medusobne nesloge visokog plemstva, koje je bilo zadojeno onom zloglasnom filozofskom francuskom strujom. Nijesu poštivali više ni svojih, a kamo li svetinje svoga puka, vjere i običaja njegovih, a sad gledaju, gdje im Rus i Prus otimaju i sam jezik, kôff su s majčinim mlijekom usi-

sali. Na Poljacima se vidi, što biva s jednim katoličkim narodom, kad počne gubiti vjeru svojih otaca; a isto tako vidi se opet upravo kod njih, kakvu otpornu snagu nalazi jadan i potišteni narod u toj istoj vjeri svojih otaca.

Poljaka ima u samoj Rusiji i u Njemačkoj do 12 milijuna. I tolikim milijunima htjele bi te države da otmu materinski jezik i sva obilježja jednog naroda. Ali ne uspijevaju. Stoput bi im laglje to pošlo za rukom, da Poljaci nijesu katolici, jer ako im u uredima, u školama, u cijelom javnom životu oduzimaju materinsku slatku riječ, ne mogu im je ipak oduzeti u crkvi, kamo se je ko u sigurno zakloniše stisla pod okrilje Boga pravednoga. Šta smisiše? Nastoje, da istrgnu vjeru otaca tomu narodu, ili barem da što više, kao u Rusiji, smetaju djelovanje katoličkog svećenstva u puku.

U Njemačkoj nastoje protestanti, da od Poljaka prekupe, pače i otmu njihova zemljišta pa da ih onda nasele pruskim protestantima, ne bi li ih tako ponijemčili. U školi su sili poljsku djecu, da se njemački Bogu mole. Bila su tolika nasilja, da su se digli austrijski Poljaci i protestirali proti takvoj nekulturi.

U Rusiji nije Poljacima nimalo bolje, ako nije već puno gore. U Pruskoj progone ih više stoga, što su Slaveni, a u Rusiji, što su katolici. Tu su podvrgnuti svim zloporebamama već dostatno poznate ruske birokracije: sve je pod paskom grčkoistočnog činovništva. Poljski biskupi ne mogu sa sv. Ocem papom općiti bez privole petrogradskog ministarstva. Sv. Otac papa opet ne može svojih uredbava na cijelu katoličku Crkvu ni proglašiti u ruskoj Poljskoj bez cenzure i privole raskolničkog ministarstva. Kroz tolike i tolike godine nije smio nevini poljski Glasnik Srca Isusova ni zaviriti među milijune poljskih katolika u Rusiji; iste slike Presv. Srca Isusova ruski bi činovnici na granici zaplijenili. Znam iz ustiju jednog poljskog velikaša, da je morao u kolima, natovarenim s dubretom, kriomčariti pobožne i znanstvene katoličke knjige i širiti ih tako u narodu. A da ih na granici ne zaplijene morao je plaćati veliko mito. — Na svećenstvo se budno pazi. Ne može se svećenik iz jedne župe u drugu župu zaputiti bratu svećeniku — ni da se isповjedi, a da ne pita prije dopuštenje kod nadležnog poglavara! Jesmo li još u Europi?

Na sva ta nasilja, ako i moga mnogo naškoditi našoj sv. vjeri, ipak nijesu onako opasna, kao što su opasne razne struje u samom poljskom narodu. To je narod u svim trim državama većinom ratarski. U Austriji je poljski seljak većim dijelom u lihvarske rukama galicijskih Židova, koji su ponajviše i posjednici najgorih rakijašnica, gdje narod duševno i tjelesno propada. U Rusiji opet taj seljački narod putuje u gradove, da kao radnici dopanu šaka socijalizma i nihilizma. Socijalista nije više katolik, nije ni Poljak — ili će otići u Ruse ili u anarkiste i revolucionarce pod vodstvom ruskih Židova. Eto da toga trpi strašno katolička sv. vjera, a i sama ruska država. O kad bi vladala svuda pravda i kršćanska ljubav! Poljak bi mogao biti i dobar Poljak i dobar katolik, a opet i dobar

ruski državljanin. Neka budu bar pametni te neprijatelja ne izazivaju, kako se je kadikad dogadalo.

Činjenica je, da je poljski narod sad u velikoj kušnji; ali neka se uzdaju u pomoć Svevišnjega; neka se uzdaju u pomoć Presv. Srca, koje Poljaci toliko štuju — (ta Glasnik je raširen kod njih u 250 tisuća komada!); neka se uzdaju u moćnu zaštitu Blažene Djevice, „kraljice krune poljske“, kako ju zazivaju; neka se zadnjom žilicom svoga plemenitog i viteškog srca uhvate silne pećine Petrole — i nema sile, da ih uništi! Svuda, gdjegod bili — ili u Rusiji na svojim milim domovima, ili u Sibiru po hladnim ruskim tamnicama, ili u Pruskoj u državnim njemačkim školama među protestantskim naseljenicima, ili na rijeci Raini po raznim ugljenicima i željeznim rudnicima, ili po Americi Sjevernoj i Južnoj ili po silnoj našoj monarkiji sve do u najzadnjoj kolibici naseljenika bosanskih — svuda neka se sjeti, da ih jedino vjera u Boga drži, da ih jedino katoličanstvo, jedino katolički moral, katolička ljubav do bližnjega spasava, koja i od njega zahtjeva, da prema bratu bude obziran, blag i pravedan, nek ne čini drugom, što ne bi htio, da se njemu učini!

Presveto Srce, čuvaj ovaj nam bratski narod u sv. katoličkoj vjeri, u kojoj im je jedini zalog sretnijoj budućnosti. (Jek.)



Crkveni blagdani u Ugarskoj te u Bosni i Hercegovini.

Vijest o crkvenim blagdanima u Hrvatskoj i Slavoniji udopunjujemo ovime s odredbama za hrvatsku braću našu u Ugarskoj, Bosni i Hercegovini.

U Ugarskoj cijeloj, dakle ne samo u Međumurju, što pripada nadbiskupiji zagrebačkoj, već i u svim ostalim ugarskim biskupijama, a poimence u biskupiji pećavskoj i kaločkoj, u kojima ima najviše Hrvata, ostaje glede crkvenih blagdana sve pri starom, upravo tako kao i u Hrvatskoj i Slavoniji.

U cijeloj pak Bosni i Hercegovini oglašena je i uvedena odredba svetog Oca pape Pjana X. u cijelosti. Po toj naredbi **nijesu više zapovjedni blagdani**, na koje bi se moralo pod smrtni grijeh slušati sveta misa i ustegnuti se od težačkih poslova **ovi dani:** Drugi dan Božića, Svjetlo Marinje ili Svjećnica (2. veljače), sv. Josip (19. ožujka), Blagovljest (25. ožujka), drugi dan Uskrsa, drugi dan Duhova, Tijelovo (procesija se obavlja slijedeće nedjelje), sv. Ivan Krstitelj, sv. Illja i Mala Gospa. Prema tome bit će oduše u Bosni i Hercegovini deset zapovjednih blagdana manje nego li prije. Ipak, ako bi puk gdjegod želio, da se i ovih dana drži svećana pučka misa kao prije, župnici to mogu činiti, sami nikto nije dužan pod grijeh toj misi prisustvovati kao prije.

Uskrsnuće Isusovo.

(Slika od fra Bartolomea.)



liku Isusova uskrsnuća, što ju danas donosimo, napisao je glasoviti slikar dominikanac, Fra Bartolomeo della Porta. Rodio se godine 1475., a bio sin nekoga krčmara pred gradskom kapijom Firence. Kapija znači talijanski porta; pridjevak k imenu fra Bartolomea odnosi se dakle na mjesto, gdje se rodio. On je sa svojim prijateljem Mariottom Albertinelliem otvorio malu trgovinu, pa bi po svoj prilici i ostao obični trgovac, da se nije u ono vrijeme pojavio u Firenci glasoviti propovjednik, dominikanac Savonarola, koji je silno djelovao na cijelo općinstvo u Firenci. Stavio je sebi zadaćom, da će utamaniti u Firenci sve zle strasti i svu raskalašenost, a pobuditi sve plemenite porive u svojih savremenika. U svojoj pravevnosti došao je u sukob s crkvenom i svjetskom oblasti te su ga spalili na lomači g. 1498. U smrtni čas molio je glasno vjerovanje, a dominikanci ga još danas poštivaju kao odličnoga svoga člana.

Potresen veličanstvenim propovijedima, u kojima je Savonarola pozivao Firentince da čine pokoru i da se odreknu svjetskih prolaznih dobara, pridružio mu se trgovac Bartolomeo della Porta, te je stupio god. 1501. u red sv. Dominika. Dominikanac fra Giovani da Fiesole, koji je dvadeset godina prije umro nego li se Fra Bartolomeo rodio, uzdignuo je umjetnost na najviše visine plemenitoga idealnoga shvaćanja, te je njegov primjer potaknuo i Bartolomea, da se slikarstvu posveti. On je živio u istom manastiru, u kojem je fra Beato Giovani da Fiesole mnoge slike na stijene naslikao.

Jedna od njegovih prvih slika bio je portrait Savonarole, kojega je naslikao na način, kako su običavali slikati dominikanca Petra Mučenika t. j. s nožem u glavi. Poslije je slikao samo oltarske i druge slike vjerskoga sadržaja.

Slika, koju danas našim čitateljima donašam, pokazuje, kako je Fra Bartolomeo oltarsku sliku shvaćao. Nije se niemu radio oko toga, da prikaže dogadjaj uskrsnuća, nego da načini dostoјnu sliku, koja bi pobudila pobožno razmatranje te služila ljudskoj duši potporom, da svoje osjećaje i misli može trajno skupiti i uzdržati u pobožnu raspoloženju.

Na našoj slici prikazan je Isus kako se je slavodobitno uzdignuo iz groba, a njemu zdesna i slijeva stoje četiri evangelista. Grob nije prikazan, kako je u istinu bio, nego je samo obilježen, a stoji kao kakav oltar u crkvi. Evangelisti su kao svjedoci postavljeni uz simbolični grob. Da se još jače naglasi, kojoj svrzi slika služi, naslikana su dolje pred grobnicom dva andelčića, a ti drže ogledalo istine, nad njim pak stoji kalež kao znak pretrpljene muke i smrti Isusove.



Pa Bartolomeo: Uskrsnuće Isusovo.

Čitaoci neka pogledaju prednja dva evangelista, pa neka se dive veličajnoj njihovoj pojavi. Dostojanstveni su kao kraljevi, a jaci kao veliki junaci. U licu Im vodisjeva plemenita duša.

Ta je slika po vrijednosti ravna ostalim velikim umjetninama fra Bartolomea. One su silno utjecale na najveće umjetnike, pa i na samoga Rafaela i Michelangela. Slike fra Bartolomea potkazni su k lijepoj, idealnoj, uzvišenoj umjetnosti. Niti će tih ciljeva nestati, niti će se vrijednost putokaza ikad umanjiti. K.



Apoštolstvo molitve.

Ustrojstvo Apoštolstva molitve.

Apo onomu što je dosele rečeno možemo zaključiti, da je Apoštolstvo molitve bogoljubno društvo kršćana jednog i drugog spola, kojemu je svrha po izgledu Srca Isusova promicati molitvom spas duša. Ovo je jedna od glavnih vježbi poštosti k Presv. Srcu Isusovu. Njom se potiču srca kršćanska, da se sjedine s ovim Božanskim Srećem i da se mole za sve važne potrebe, za koje se sam Isus moli i prikazuje neprestano na žrtveniku.

Apoštolstvo molitve ne nameće druge dužnosti, već jedino da se svako jutro prikažu sve molitve, djela i patnje onoga dana po nakani Srca Isusova, t. j. za obraćenje krivovjernika, nevjernika i grješnika, za usavršivanje pravednika i pobedu Crkve.

Sva dobra djela prikazana ovako dnevice sačinjavaju, kakono sv. Franjo Saleski kaže, životnu molitvu, moćnu pred Bogom. Takim prikazanjem postaju i neznačna djela tim zasluznija i uspešnija za spas duše, čim je gorljivije svagdanje prikazanje.

Da budeš članom ovoga društva i da zadobiješ milosti i oproste Apoštolstva molitve, dosta je, ako svako jutro učiniš ovo prikazanje; a to možeš obaviti ovom molitvicom, koju ćeš naći u svakom broju Glasnika ispod kalendara i dnevnih nakana, a koja glasi ovako:

Svagdanje prikazanje.

Božansko Srce Isusovo! Ja ti prikazujem po bezgrješnom Srcu Marijinu sve molitve, djela i trpljenja ovoga dana u naknadu za naše uvrede i na sve one nakane, na koje se ti neprestano prikazuješ na oltaru. Osobito ti ih prikazujem za sv. Crkvu, za našega sv. Oca papu i za sve potrebe članovima Apoštolstva molitve ovoga mjeseca i dana preporučene. Amen.

Ko ne zna čitati ili ne zna na pamet rečenu molitvicu, dosta da kaže: Božansko Srce Isusovo, ja ti prikazujem ovaj dan na sve one odluke, što si ih ti imalo za života svoga.

Kao što svaka vojska imade razne stepene, tako i ova vojska Apoštolstva molitve imade svoje stepene, a to su ova tri: Prvi stepen sastoji u tom, da članovi svaki dan u jutarnjoj molitvi prikažu Božanskom Srcu Isusovu svoje molitve, svoja djela i trpljenja.

Drući stepen, savršeniji, sastoji u tom, da članovi izmole svaki dan Oče naš i 10 Zdravo Marija za sv. Oca papu i po općoj nakani, naznačenoj svakog mjeseca u Glasniku.

Treći stepen, najsavršeniji, sastoji u naknadnoj pričestu, što ju čine jedan put na mjestu u naknadu za uvrede nanesene Presvetom Srcu Isusovu. Sv. Otac papa Lav XIII. kako je preporučio ovu naknadnu pričest; blage uspomene papa Pio IX. reče o njoj: „Naknadna pričest odabran je djelo za spas ljudskog roda“.

Društvo ovo broji preko 20 milijuna članova. Jut god. 1895. bilo je upisano u ovo sveto društvo 55.000 župa.

Na čelu cijelogoga ovoga društva stoji vrhovni upravitelj, a u svakoj biskupiji, jedan od biskupa odabrani, a od vrhovnoga upravitelja imenovani biskupijski upravitelj koji upravlja svim društvima te biskupije; u svakoj župi opet stoji na čelu mještanski upravitelj, župnik ili koji drugi, koga imenuje biskupijski upravitelj.

Sva je župa razdijeljena u četice od 10—15 osoba. Nad svakom četicom stoji revnitelj ili revniteljica. Mještanski upravitelj nek nastođi da revnitelj i revniteljica budu prema svojoj četici, to jest, da za odrasle muškarce bude čovjek, za momke momak, a za djecu dijete, za žene žena, za djevojke djevojka, za djevojčice djevojčica. Premda može pripadati Apoštolsku molitve dijete, koje nije još primilo prvu sv. pričest, ipak se pokazalo, da nije uputno.

To je ta velika i dobro uredena vojska.

Dužnosti i povlastice Apoštolskoga molitve.

Da lakši bude pristup svakom u ovo društvo, moraju se uvjetiti vjernici, da dužnosti društva ne obvezuju pod kakav grijeh. Stoga nije potrebito da se tuži kod sv. ispovjedi što nije vršio pravila. To je kao kod čovjeka, komu nudaš 1000 kruna. Ako ih primi, nešto se obogatio, ako ih ne će primiti, nije zato sagriješio. Tako ako nijesi ovršio što pravilo kaže, za onaj put ne ćeš dobiti oproste, ali sagriješio nijesi.

Dužnosti jesu:

1. Ako pripadaš prvom stepenu, moliš svako jutro prikaznu molitvu.
2. Ako pripadaš drugom stepenu, moliš svaki dan 1 Oče naš i 10 Zdravo Marija, a po nakani, označenoj u Glasniku.
3. Ako pripadaš trećem stepenu, onda se ispovjediš i pričestis̄t jedan put na mjesec sa željom, da Presvetom Srcu zadovoliš za uvrede, kojima ga nezahvalni ljudi danontice vrlijedaju.

Povlastice su ove:

Oprosti za prvu vježbu.

A) Potpuni oprost: 1) na dan upisa; na blagdane Srca Isusova i neoskrivenog Začeta Marijina; 2) u jedan petak koji mu drago

u mjesecu (izuzev Veliki petak); 3) na jedan drugi dan koji mu drago u mjesecu, odabran po mjesnom upravitelju za naknadnu sv. pričest.

B) Nepotpuni oprost: od 100 dana za svako dobro djelo Bogu prikazano na mjesecnu nakantu Apoštolska molitve; 100 dana svaki put, kada koji član na prsimu noseć sliku ili škapular Presv. Srca, ustima ili bar srcem izmoliti ove same riječi: „Dodi kraljevstvo tvoje“.

Oprosti za drugu vježbu,

A) Potpun oprost: 1) Na blagdan molitve Gospodina našega na gori maslinskoj (utorak iza nedjelje sedamdesetnice). 2) Na blagdan Svećanog Spomena sv. Josipa, zaštitnika svekolike Crkve (u nedjelju iza Uskrsa). 3) Na blagdan prečistoga Srca Marijina (u nedjelju iza osmine Velike Gospojine).

B) Nepotpuni oprost od 100 dana svaki put, kada se izmoliti Oče naš i 10 Zdravo Marija na spomenutu nakantu.

Oprosti za treću vježbu

1) Potpun oprost jedampot u tjednu ili mjesecu u dan, što ga označi mjesni upravitelj Apoštolska molitve, da članovi pojedini prime sv. naknadnu pričest. Koji su zakonito zaprijećeni pričestili se u taj određeni dan, mogu si u tu svrhu odabrat drugi koji dan u tjednu ili mjesecu. 2) Potpun oprost jedampot u mjesecu, jedničku sv. pričest. 3) Na dan, kada se upisu članovi Apoštolska molitve u sedmično ili mjesечно društvo za naknadnu sv. pričest. 4) Na čas 5) U uskrsno doba, ako se isti članovi, pošto su već uskrsnoj svojoj dužnosti zadovoljili, još jedampot pričeste; i to u ime zadovoljštine, što se ova sv. uskrsna dužnost tako često zanemaruje.

Svi ovi oprosti mogu se namijeniti i za mrtve. Za potpun oprost hoće se isporučiti, pričest i barem 3 Oče naša na nakantu sv. Oca. Dobro je, da barem kad ideš u crkvu ili primaš sv. sakramente, imаш nakantu dobiti sve oproste, koje možeš dobiti.

Povrh toga postaje svaki član Apoštolska molitve dionikom molitava i pokora, pričesti, misa i drugih dobrih djela od preko 124 vjerskih redova, i od preko 50 tisuća katoličkih župa, sabranih u ovoj svetoj molitvenoj udruzi.

Pazi dobro na oprost od 100 dana za svako dobro djelo. Po nauci sv. Tome Akvinskoga svako djelo ne samo duhovno nego i materijalno kod kršćanina, koji je u Božjoj milosti, upravljeno je k vrhunaruvenom izivotu. Stoga član Apoštolska molitve ne samo kada moli, nego i kada radi, kad se zabavlja, kad što mu drago obavija, ako je samo u Božjoj milosti, dobiva svaki put 100 dana oprosta. Kroz jedan sam dan, koliko je on blaga sakupio za svoju dušu!

Moderna propovjedaonica.

Njemački pisac Roseger reče, da je štampa moderna propovjedaonica. Ima i pravo! Glas, što se razliježe s te propovjedaonicu, razliježe se po svoj kružnji zemaljskoj i čuju ga milijuni vjernika i nevjernika. Takva moderna propovjedaonica jest i naš Glasnik Presvetog Srca Isusova. Da li promisli: 1. Slušaš li rado njegove propovijedi? 2. Vladaš li se po čuvenom nauku? 3. Koliko si novih pretplatnika našao Glasniku? 4. Daješ li barem svoje brojeve drugome čitati? 5. Jesi li namirio pretplatu? 6. Jesi li možda samo zabavljao sad ovomu sad onomu u Glasniku, a pomogao — ničemu? Ne kori li te može biti u čemu od ovoga savjest?



Postupak kod osnutka Apoštolstva molitve.

Apoštolstvo molitve je bogoljubno društvo, koje apoštolsko zvanje, naime slavu Božju i spas duša, promiče molitvom mislenom i usmenom; a mimo to još i drugim bogoljubnim djelima, u koliko ova mogu isprositi milost u Boga i sklonuti Presveto Srce Isusovo, da bi se postigla pomenuta svrha. (Čl. I. pravila od g. 1896.)

Tko u svojoj župi želi osnovati ovakovo bogoljubno društvo neka najprije u jednoj ili više propovijedi upoznade s njime svoj puk; a onda neka u stalan dan i sat pozove dvije tri pobožne, ponizne i gorljive osobe na dogovor, te im pobliže razjasni svrhu, ustrojstvo i blagodati Apoštolstva molitve. Ove pouzdane i prokušane osobe imenovat će kasnije revniteljima, dotično revniteljicama Apoštolstva molitve.

Ne dospije li sam župnik na sve ovo, može odrediti koga drugog svećenika mjesto sebe, pače i dobro poučenu i kreposnu osobu svjetovnu, da ona pouči prve revnitelje ili revniteljice o Apoštolstvu molitve u opće i o njihovim dužnostima na pose.

Dojave li ovi revnitelji župniku, da će biti priličan broj članova za svaki stepen Apoštolstva molitve, župnik će se posebnom molbom obratiti na biskupijskoga upravitelja Apoštolstva molitve svoje biskupije, te ga zamoliti, da u njegovoj župi (filijalu, zavodu, gdje već hoće) osnuje središte Apoštolstva molitve, njega (ili kojega drugoga svećenika) imenuje mjesnim upraviteljem istoga Apoštolstva, te od vrhovnog upravitelja Apoštolstva molitve ishodi vrhu toga potvrdu ili diploma. U molbi je dosta istaknuti samo mjesto i crkvu, gdje će biti novo središte.

Biskupijski upravitelj poslat će mu na to — pošto je dobio odgovor od vrhovnog upravitelja — diplomu pripojenja, koju mora potpisati i vrhovni i biskupijski upravitelj. Time je novo središte Apoštolstva molitve zakonito podignuto pa članovi uživaju sve duhovne milosti i blagodati Apoštolstva molitve.

Na Ordinarijat ne treba se obraćati nikakvom molbom, jer je dopuštenje Ordinarijata dano za svu biskupiju već time, što je imenovan biskupijski upravitelj. Samo gdje nema biskupijskoga upravitelja, valja da se molitelj obrati s istom molbom na svoj Ordinarijat, a ovaj će mu dati svoju privolu i od vrhovnog upravitelja pribaviti potrebitu diplomu osnutka.*)

Medutim valja nabaviti imenik t. j. oveću knjigu in folio ili velike četvrtine, u koju će se upisivati članovi. Čim stigne diploma od biskupijskoga upravitelja, proglaši se osnutak novoga središta što svečanije, imenuju revnitelji i revniteljice i započne upisivanje članova.

OPASKA. Da novo središte Apoštolišta molitve evate, napreduje i svoju svrhu poluci pripomoći će mnogo pravila pojedinih službenika takovog središta, što slijede, a koje će uredništvo Glasnika Presv. Srca Isusova dati odmah napose otignuti, a tako i ovaj „Postupak“. Preč. i veleč. gg. svećenici nadbiskupije zagrebačke dobivaju ova pravila kao i upisnice kod svog biskupijskog upravitelja Apoštolišta molitve — urednika Glasnika — besplatno, a ostala gg. uz posve neznačnu cijenu.

Šveta Marija Egipatska. Mjesečna zaštitnica.



Rodila se Egiptu; odatle joj prijevak „egipatska“. Mladost je sprovele veoma raskalašeno. Punih 17 godina proživjela je u najvećim opačinama. Kasnije dode u Jeruzalem upravo na blagdan uvišenja svetoga križa i htjede u crkvu, da počasti sveti križ Spasiteljev. Ali neka nevidljiva ruka gurnu je natrag. Marija se silno smete. Prosvijetljena odzgor upoznade, da radi svojih grijeha nije vrijedna pristupiti k svetom križu. Gorke suze kajalice obliše joj lice. Ne znajući ni sama, što da počme, te gledajući sad u zemlju opazi sliku Majke Božje, toga utočišta griešnika. Nju zazove svim srcem i odluči smjesta, da će se sasvim popraviti i — sad je mogla bez zapreke u crkvu. Ispovijedivši se skrušeno ode u pustinju i tu oplakivaše četrdeset i sedam godina strogom pokorom svoje grijeha.

Koliki se u mладosti svojoj povadaju za Marijom u razuzdanosti; a kako ih je malo, koji bi pošli za njom i pod starost, te ju naslijedovali i u pokori! Pa ipak nema drugoga puta u nebo za griešnike do puta skrušenja. — Što si ti do ovoga časa učinio, da oplačeš grijehu mladosti, a možda i starosti svoje?

*) Ovo je adresa vrhovnog upravitelja Ap. mol.: Tres Rev. Père José Calot S. J., Tourneau, Belgique, 19. Rue de Choraux.

Širimo „Glasnik Presvetoga Srca Isusova“!



Jedna od najprečih dužnosti svakog pravog kršćanina jest ova: da promiče slavu Božju i da u tu svrhu upotrebi sva dobra i prikladna sredstva. Amo spadaju i dobri, u kršćanskom duhu pisani listovi; a među njima napose jedan, o kom ti, čestiti štioče i slušaoče, želim progovoriti.

Malen je to listić istina, ali krasan. Izvana crven poput rumene ruže; a iznutra odiše miris ugodniji nego sive Šarne cvijeće naših polja i šuma, livada i vrtova naših. Ti već pogodaš, koji to lištić mislim: evo baš ovaj, što ga tako nježno u ruci držiš, što ga tako po božno slušaš: Glasnik je to Presvetoga Srca Isusova, tvoja čestoputa jedina i najmilija zabava radost tvoja u veselim i utjeha u žalosnim danima. Da, „Glasnik“ je tvoj najmiliji prijatelj, nerazdruživ drug i pratioc.

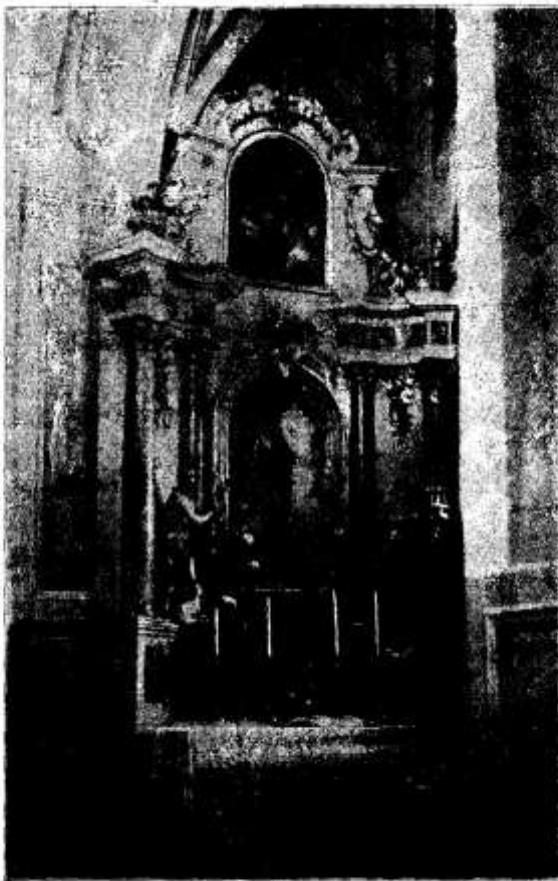
Nema ti u njemu ni politike ni kojekakvog mudrovanja, niti se on razbacuje ne znam kakvim tobož „modernim“, novovjekim pitanjima. Što ih u svijet turaju sinovi tmine i njihovi pristaše. Mjesto političkih petljanja i spletarka evo ti u njemu lijepo pouke o Bogu, o Crkvi, o kršćanskim dužnostima, o spasu duše i tomu slično. Sve njegovo mudrovanje ide za tim, da nas nauči što većma ljubiti divno ovo Srce Isusovo, koje je davno prije toliko ljubilo nas. Nema u „Glasniku“ ni kojekakvih, čestoputa posve izmišljenih novosti svjetskih; već tu su — „Zahvalnice“ Presvetom Srcu Isusovu. Zar nas ne nuka dakle već sama ova lijepa sadržina Glasnikova, da mu ne samo i ove godine ostanemo vjerni, već da mu i što više novih preplatnika i čitatelja pribavimo? Istina, sad je „Glasnik“ malo skupljii; ali je zato puno veći i ljepši tako, te je on još uvijek kraj svoje veličine i ljepote najjeftiniji list u Hrvatskoj. Još nije prekasno; još se može svatko na njega preplatiti.

Ne zaboravimo napokon ni na ove riječi Spasiteljeve: „Sjajno će nagraditi one, koji šire, koliko mogu, pobožnost k Srcu mojemu.“ A kako se najuspješnije širi pobožnost k Presvetomu Srcu Isusovu? Baš po „Glasniku“.

Čemu da trošim više riječi? Da ti obeća kralj ili koji drugi mogućnik kakvu zemaljsku nagradu za kakvu uslugu: kako bi se negdje otimao za nju! A kada ti Kralj kraljeva i Gospodin nad gospodom nuda sjajnu nagradu na ovom i na drugom svijetu, da se i ne makneš?

Širimo dakle „Glasnik Presvetoga Srca Isusova“, jer ćemo time biti u neku ruku vjerovnici samog Srca Isusova, a ono naš dužnik; širimo ga na svaki mogući način, da naš Presveto Srce Isusovo bude milostivo za života, sigurno utočište na smrti i neprolazna plaća u vječnosti.

(L. S.)



Novi oltar presv. Srca Isusova u franjevačkoj crkvi u Klanjcu.

koji bio je podignut prošle godine nastojanjem vrijednog i velikog štovatelja Božanskoga Srca oca Benvenuta Habjana, predstojnika samostana i upravitelja ondješnje franjevačke župe. Bilo u sto do-
brih časa!

„Hoću da budem stalan!“

Neki gospodin, odrekavši se protestantskih zabluda, u kojima bijaše odgojen, prijede u katoličku Crkvu. Upitan, što je bilo zadnjam povodom njegovu obraćenju, odgovori: „Stalnost katolika. Oni ne vjeruju samo, da je njihova Crkva prava, jedino prava Crkva: nego oni to znaju i osjećaju bez ikakve sumnje: Njihovo je uvjerenje posve stalno. Ovih dana upustili se u razgovor s jednim katoličkim zidarom. Upitah ga: „Prijatelju, jeli si posve stalni, da je katolička Crkva prava i da je onakova, kakvu ju je Krist osnovao?“ — „Jest, tako je!“ odgovori zidar, polažući jednu opeku na započeti zid i mažući ju mortom. „Ja to znam tako stalno, ko što znam, da ova opeka ne će više ispasti.“ Polažući drugu opeku, reče: „Pače, ja sam još stalniji. Opeku polaže čovjek; no pećinu Petrovu položio je sam Bog!“ — Evo, to mi je bilo zadnjim povodom, da sam se dao poučiti u katoličkoj vjeri. Ja hoću, da budem stalan!“ (Am. Sdb.)



Od svetog Križa do Srca Isusova.

(Brezje u Međumurju).



znenada otpotovah lanske godine u naše lijepo Med u murje. Dodoh i u Sveti Juraj ili Lopatinec, gdje posjetii Majku Božju Lauretansku, najglasovitije proštenište u Međumurju. O njem će vam u svoje vrijeme pripovijedat „Kalendar Srca Isusova i Marijina“.

No nadoh u toj župi i nešto dragoo, čemu se nijesam ni nadao. Jedan valjan i čedan seljački mladić pristupi, pa mi kaže, da ima tu negdje u blizini i kapelica Srca Isusova. Tko veseliji od mene! Sjednem poslije podne s onim dobrim mladićem u seljačka kola, pa hajd u Brezje. Tako se zove podružnica župe svetog Jurja, gdje je ta kapelica Srca Isusova. Mladi seljak sve mi putein tumačio. Govorio je tako lijepom štokavštinom, da sam se čudom čudio, jer inače narod u Međumurju govori kajkavski, a u školi uči madžarski. No on je čisti hrvatski jezik naučio iz knjiga, što ih marljivo čita, osobito iz našega Glasnika.

„No sada dedere pripovijedate mi malo o vašoj kapelici Srca Isusova, ta to me najviše zanima, pa će staviti u Glasnik“.

„Hoću, drage volje. Bilo vam je to u proljeće godine 1898. Porodi se u seljaka živa želja, da si u Brezju sagrade kakovu kapelicu. Počeli medusobom sakupljati milodare i doskora podigli lijepu kapelicu. No komu da je posvete? Tu je bilo dosta žive rasprave; ta, znate, kako naša poslovica kaže: „Koliko ljudi, toliko čudi“. Napokon se nekako slože, pa odluče, da kapelicu posvete svetom Križu. Namjere se na nekakva slikara, pa hajd povjeriše mu posao. I on nasilika na stijenu svići Križ i naokolo azne Svece.

„A gdje vam je ostalo Srce Isusovo?“

„Nije ga naslikao. Da vam pravo kažem, nijesmo ga to ni mislili. Pobožnost k Presvetom Srcu Isusovu bila je onda još slabo poznata kod nas; za njegov Glasnik jedva se i znalo. Kada je slikarija bila gotova, dove nam naš domaći g. župnik, a snim i podarcidon iz Svetog Martina, da pregledaju kapelicu. Kad oni vide, kako je slikar oslikao ili zapravo nagrdio stijene kapelice, onda su velečasna gospoda bila vrlo nezadovoljna, pa su nam rekli: „Ljudi Božji, taj vam posao ne valja. To su praveнакaze, a ne svete slike. Ovako se pakelica ne može blagosloviti. To ne smije tako ostati. Rugao bi vam se svijet. Dajte, kapelicu opet slikati, ali od



Brezje u Međumurju: Kapela Srca Isusova

vještije ruke!“ Žalosni pristadosmo, šta ćemo? Slikara nismo platili, odoše nam bijeli novci. Naš dobar župnik, vječ. g. Zvonimir Jurak, tješio nas, pa će nam: „Znate šta, dobri ljudi? Nabavite si iz Zagreba lijepu sliku Srca Isusova, pa će kapelica biti njemu posvećena“. Svi radosno pristadoše. Ta, zar nije samo Presveto Srce tako uredilo, da prijašnja slikarija nije valjala, jer je htjelo, da kapelica bude njegova? I dode slika iz Zagreba, a drugi nam je slikar kapelicu uredio kako valja. Još si nabavisimo milozvrično zvonce za tornjić, da nas sjeca u jutro, o podne i na večer, da pozdravimo blaženu Djevicu Mariju i Presveto Srce Božanskoga joj Sina. Svečani blagoslov kapelice obavio se dana 11. lipnja (go-

dine 1899.), to jest u nedjelju iza blagdana Srca Isusova. Od onda imamo svake godine na taj dan u mloj kapelici svetu misu na čast Srcu Isusovu".

"No evo nas kod kapelice!" veselo usklikne mladi seljak. Već su nas ljudi tamо čekali. Skočismo s kola, a ja uhvatih veliku kapelicu, koja je — koliko mi je poznato — do sada jedina kapelica Srca Isusova u našem lijepom Medumurju. (K. Z.)



Bog svojih ne ostavlja.

Istiniti doživljaji jednog siročeta.

U bijeli svijet.

(Nastavljaju se)



edva smo malo od sela odmakli i uspeli se na omanji brežuljak, kad nam već noge klonule. Spustismo se na zelenu travu. Ja se prihvatom objema rukama za glavu i zaridam iza glasa:

"O Bože moj, što dočekah jadan! Ima li još tko u svijetu, da trpi, kao nas dvoje? Ti si nam uzeo i oca i majku, ljudi nam razgrabili sirotinju našu i bacili nas iz kuće bez mrvice kruha. Što ćemo? Kako ćemo? Ah ti, koji hraniš ptice u zraku i ribe u vodi: ti nam budi sada i otac i majka! Uzmi nas radije k sebi, nego da se potucamo od nemila do nedraga. A ako već to ne ćeš, a ti nas uzmi pod okrilje svoje, čuvaj nam barem dušu od svakoga zla i grijeha . . ."

"Seko, što nam koristi odmarati se? Sunce se već dobrano nagnulo prema zapadu, a mi nemamo ni konaka ni večere. Podimo do groblja, da se oprostimo s milim pokojnicima, a onda ćemo datje".

Da sam bio sām, ja bih se još nekako i prometnuo. Ali što ću s njome, još većom siroticom od mene? Njoj je istom deset godina; ona još nije za službu. Kako da je ostavim? Ta jedna nas je majka rodila, jedna prsa dojila: kako da se rastanemo? O ne! I po sto puta ne! Ako nam je umrijeti, umrijet ćemo zajedno; ako nam je živjeti, živjet ćemo zajedno.

Evo nas na grobu naših roditelja. S Bogom oče, s Bogom majko! Kad ćemo vam se opet na grob vratiti, kad ćemo ga opet vrelim suzama natopiti? Do sada smo barem tu utjehu imali, a sed više ni nju imati ne ćemo . . .

Ustanemo i podemo dalje.

"Dragi brate, kamo ćemo sada?" zapitati će sestrica.

"Hajdemo sada u ovo prvo selo, što je pred nama. Tu ćemo moliti dobre ljude, da nas prime na konak, a sutra ćemo dalje u drugo selo i ondje potražiti kakvu službu".

Pokucamo na vrata prve kuće u selu i zamolimo komadić kruha. Dobra-gazdarica iznese nam odmah punu zdjelu mlijeka i nadrobi kruha. To nas ohrabriло. Vidi se, da su bili dobri ljudi. Na koncu im se lijepo zahvalimo; a ja će ih još zamoliti, ne bismo li možda kod njih mogli i prenoći; jer se mrak već bio spustio na zemlju.

Dobri ljudi prime nas rado i stana ispitivati, tko smo i odakle sino. Mi im kroz suze sve ispričamo; a oni udri s nama zajedno u plać.

„Ne ćete vi sada nikud od nas“, rekoše. „Ti ćeš, Marice — kažu sestri — ostati kod nas; a tebe ćemo — meni će — preporučiti jednom našem rodaku. Ne brinite se više ni za što. A sada podite na počin i spavajte mirno. Bog će se dalje brinuti za vas“.

I tako smo se mi nekako smjestili pod krov, prije nego smo se i nadali. Sestra je ostala kod njih pune tri godine. Lijepo su s njome postupali, i u kućanstvu kao i u ručnom radu lijepo poučili. Bog im platio rajem nebeskim!

Mene uzeo njihov rodak za svinjara. Teško mi je bilo, kad bih pomislio na svoju školu i školske knjige, a onda pogledao čopor svinja pred sobom; ali što će? O školi nema više ni govora, a živjeti se nekako mora. Ja sam međutim odlučio, da će štedjeti, koliko se bude dalo, ne bi li s vremenom mogao kupiti komadić zemljišta i sagraditi si kakvu kućicu; jer ma bila i potleušica, opet: svoja kućica, svoja slobodica.

Gazda me jako zavolio, a i svi seljani. Iza dvije godine zamole seljani moga gazdu, da me pusti, te budem seoski svinjar. Gazdi bilo teško; ali da se ne zamjeri selu, pristane. Odsada sam kroz tri godine čuvao seoske svinje. Plaća mi je bila 100 kruna na godinu. Jadovna plaća; pa da sam barem i nju potpuno dobivao! Ali kad god koga zamolim za njegov dio, svaki se izgovarao, da ovaj čas nema gotovine, neka se malo strpim, dok štograd proda, i tomu slično. Tako ja ne samo da nijesam nijedne godine dobio pogodenih sto kruna, već niti za svih pet godina zajedno.

(Nastavit će se.)



Vruća želja svete Majke Crkve. Najnovije crkvene odluke.

Kako ste iz dosad rečenoga mogli razabrati, Crkva je uvijek ista brižljiva Majka, koja svoju djecu u svako doba samo na dobro puti. A i kako bi mogla Crkva drugo željeti, kad sam Gospodin Isus, Božanski utemeljitelj njezin, onako živo želi, da bi se svi vjernici često i svaki dan pričeščivali, samo ako su u stanju milosti te ako imaju dobru nakamu?

Ne čudite se stoga, vrijedni čitatelji Glasnika, a ni vi, koji slušate, što vam drugi iz Glasnika štije, što vam se danas mnogo o čestoj i svagdanjoj svetoj pričesti govori. To želi Gospodin Isus i

vrhovna glava svete Crkve, sveti Otac papa Pijo X. On je za samih pet godina do dvadeset puta na razne načine čestu i svagdanju svetu pričest preporučio, pa još uvijek o tom snuje, kako će i danas svi kršćani biti onako revni i onako pobožni, kakvi su bili oni u prvo doba kršćanstva. On nalaže svim župnicima, isповједnicima i propovjednicima, da „kršćanski puk potiču čestim opomenama i golemom revnošću na ovu tako pobožnu i sposonosnu navadu“. Sada razumijete, zašto ni Glasnik ne može šutjeti, već vam i on svima stavlja živo na srce, da se odazovete žarkoj želji Iususa i njegova na zemlji namjesnika, pa da se pričešćujete često a tko može i svaki dan.

Između mnogih važnih odluka i pisama svetoga Oca pape Pija X. o svagdanjoj pričesti spomenut ću samo dvije najvažnije. U prvoj od 20. prosinca 1905. veli ovako: „Česta i svagdanja pričest, jer je Krist Gospodin i katolička Crkva tako vruće želi, neka je na volju svim kršćanima svakog sloja i staleža, tako te se nitko, koji je u stanju milosti, te s pravom i pobožnom namjerom pristupa k stolu Gospodnjem, ne može od njega odbiti. — Prava pak namjera u tom stoji, da onaj, koji pristupa k stolu Gospodnjem, ne čini to od navade ili iz taštine ili iz ljudskih obzira, već jer hoće da udovolji volji Božjoj, da se s Bogom u ljubavi što više sjedini, i da tim božanskim lijekom pomogne svojoj slaboći i nemoći. — Premda vrlo dollikuje, da oni, koji se često i svaki dan pričešćuju, budu prosti od lakih grijeha — barem od posve promišljenih — i od sklonosti na njih; ipak je dosta, da su bez teškog grijeha i s odlukom, da ne će više u napredak griješiti... Treba se pomnijivo pripraviti za svetu pričest i dolično se zahvaliti iza svete pričesti, svak prema silama, staležu i službi“.

U drugoj najvažnijoj odluci o dobi, kad se imadu djeca pri-pustiti k prvoj svetoj pričesti — izdanoj po svetom „Zboru za Sakramente“ dne 8. kolovoza 1910. — nalaže sveti Otac, da se djeca imadu odmah iza prve svoje ispovijedi prvi put i pričestiti, i to netom-dodu k razumu, te znaju najvažnije o svetoj vjeri i mogu razlikovati svetu pričest od obične hrane, a to biva oko sedme godine, gdjekad i malo ranije ili malo kasnije. Osim toga zapovijeda sveti Otac papa svima, koji vode brigu s takvom djecom, da nastoje, kako će se djeca iza prve svoje pričesti odmah priviknuti na čestu i svagdanju svetu pričest.

Bog bi dao, te se krasne želje svetog Oca ispunile po svemu svijetu, pa i u Hrvatskoj!

(Stj. B-6.)

Kad je svijeća na vjetru, plamen joj se uvija i ona slabо svijetli; vosak joj se beskorisno rastapa i troši: isto se dogada i čovjeku, koji je odveć zaokupljen zemaljskim brigama i poslovima. Nikad od njega revna kršćanina. I on uzalud troši svoje sile, i gubi dragocijeno vrijeme, skraćuje si dane svoje. (Don J. St-č.)

„Pustite malene k meni.“



veti Otc papa Pijo X. uprav je postidio mudrace i nadute učenjake pozavši na obranu sv. Crkve ne njih i njihovu oholu mudrost, već pobožnu, smjernu i čistu molitvu dobre dječice Sv. Otar hraniti ih nebeskom hranom, Tijelom i Krvi Gospodnjom. Ova mala, ali Boga puna četa i vojska mora biti jača od svakog neprijatelja, jer: Tko je kao Bog?

Dne 9. travnja ove godine, dakle ovih dana, polaze iz Francuske posebni vlakovi punih dječice od 7—9 godina, da se poklone u Rimu sv. Ocu papi, da mu zahvale, što ih je još nevinu i čistu doveo Božanskom prijatelju malenih, i da mu ponude svoje slabe desnice na obranu Isusa u Presv. Sakramantu. Kako će se obeseliti Presv. Srce ovoj vojsci, ovim malim križarima.

Katolička Francuska goji čvrstu nadu, da će ove čete ranih pravopričešnica prepričati cijelu domovinu, jer su to čete katoličkih obitelji s mnogobrojnom djecom, a ne onih nesretnih, u kojima roditelji ne će da imadu djece i radi kojih bijedna Francuska propada. Neka izumiru takove poganske obitelji sa svojom pogončadi, kad već same hoće, piše La Croix, ali će ova katolička djeca opet napučiti i spasiti cijelu domovinu.

(Jek.)



Ribolov.

(Pravljica abé Charles Grimaud.)



a uskrsnu nedjelju u šest sati ujutro sastanu se dva čovjeka na ulici.

— O, dobro jutro! Uranio?

— Dakako; idem u ribu: vidiš moju trstiku; tu u torbaku imam konac i udicu i meku . . . A kud si ti tako rano pohitio?

— Pošao sam na misu.

— Na misu? Ti?

— Da, ja . . . Moja me je žena prisilila, da podem na dahovne vježbe u župnoj crkvi — zadnjih dana: da sam rekao, ne ēu, bilo bi zlo . . . Onaj mi je propovjednik svu savjest uzburkao . . . Smrt . . . sud . . . pakao za griešnike . . . sve me je to nukalo na razmišljanje . . . Pa sam otiašao svećeniku, ne na ispovijed . . . oh, ne! već da se malo porazgovorim.

— Šta ti je rekao?

— Pripovijedao mi je moju povijest . . . povijest, što je već poznavao; prije ženidbe, koješta . . . a poslije znaš, kakvi smo.

— Je li te lijepo saslušao?

— Tako lijepo, da mi je iza 5 časaka razgovora rekao: „Prijatelju, bojali ste se ispovijedi? Eto, gotovi smo! ... Samo još kleknite, pa da na koncu prijedem spužvom preko svega“.

— I ti si pokleknuo?

— Jesam, i to bez oklijevanja. A sada se čutim kao ponovljen. Ribaru malo da nije ispala trstika iz ruke, otvor oči:

— Čudno! reče.

— Ti bi se morao pače za mnom povesti ... jer ja sam ti vas izvan sebe od zadovoljstva Poslije punih 26 godina moga pasjeg života ipak je vrijeme, da postanem kršćaninom.

Ruka poleti ruci, stisnuše si čvrsto desnice:

— Odmah počima misa... S Bogom! Ugodnu zabavu želim!

Ribar gledao za svojim starijim prijateljem, kako odvažno stupa, kao čovjek, kad je sretan.

— Opet jedan, koji je zagrizao u klerikalnu meku ... Ja volim svoju slobodu! ...

I brzim korakom pohiti put kolodvora.

* * *

Nekoliko časaka iza toga vlak zviždnu.

Sunce se dizalo sjajno, bit će krasan dan. Ribar prilijepio oči na prozor i promatrao bujno oživjelu prirodu.

Ali to sunce, što je polja i lugove natapalo, nije dopiralo u njegovo srce ... Čutio je, gdje mu mozak vrije ... Misao na prijatelja saletjela ga:

— Dakle, sunovratio se u dubinu! ... Za me je izgubljen ... Koja ljudost, ići se još ispovijedati! ... Napokon, šta će mu, ako vjeruje ...

Putnik nastojao, da se rastrese, da izade van iz svoje matrone ... ali mu se duše uhvatila ta misao ko čičak haljina, pa mu ne prestano mozgom zapinjala:

— Ti bi se morao za mnom povesti ... ja sam ti vas izvan sebe od zadovoljstva! ...

Kao da će skinuti, što ga smetalo, prijede rukom preko čela:

— Da se za njim povedem? Koja nesreća! ... Ne bih ni pošto onamo pokleknuo, pred noge jednom svećeniku: „Oče, ispovijedam se ...“ Ah! ne, nikada ... To mogu žene raditi -- ili ljudi, što su iživjeli ...

I opet se dade na razmatranje krasnog predjela, kud je prolazio.

— Pa ipak nije ni ova divna priroda sama sobom postala ... ima dobri Bog ... ako ima Bog, onda ima i vjera ... ako ima vjera, valja po njoj živjeti ...

I opet se sabra:

— Vid' ti ljudaka, gdje se proti volji zalijećem k popovima ... kao magnetska igla prema sjeveru ... no ova nema slobodne volje, a ja je imam ... Ne, nikad!

Vlak jario uz blize odronjene stijene ko tamnim drvoredom
tolikom brzinom, da šarenim cvjetovim mjesto bockanja isprugaše ono
mađe zelenila, što se vidalo uz put.

— Da vlak sad iskoči? . . . da tu poginem? . . . Šta bih vi-
dio s onu stranu života?

Prodoše ga hladni srsni.

— Da, Šta mi je? . . . Ništa? . . . Oh, ne, to nije moguće . . .
Po svoj prilici pakao . . .

Stane brojiti u glavi i na prstima:

— Dvadeset i dvije godine daleko od Boga! . . .

Vlak sve dalje jario onim „drvoredom“ odronaka . . . kad se
na jednom strese . . .

— Uh! Šta je to? Nesreća? . . . To bi bilo dosta . . .

Iza časka tjeskobe i straha reče:

— Hajd', kukavice! . . . Što sam lud! . . . S tim bi prazno-
vjerjem čovjek zaista poludio . . . Pa to je jednostavno moja po-
staja . . . Dakle evo nas, prispjesmo.

= * *

Od kolodvora do strmih obala rijeke trebalo je ići još dva
kilometara lijepom cestom, što je presijecala obližnji gradž.

Ribar stupao lagano: svjež mu zrak podražavao tek.

— Svratiš ču se u jednu gostionu, da utučem ovog gladnog
crva, kakono vele . . . jer, od sinoć nijesam ništ ajeo . . .

Put nije bio samotan. I pred njim, i za njim isle hrpe seljaka
u svečanom ruhu, seljanke sa svojim bijelim pokrivalinama.

— Ovi idu u crkvu, jamačno.

Utos e u pjev ptičica umiješao milozvuk zvonova:

— Zvoni! To su uskrsna zvana! . . . Prijatelji, idite vi u me
u crkvu . . . meni nije do toga, ja ču svoju misu slušati kod riba
na vodi . . .

Lice mu se nabro poput pućine kad njom zavalja južnjak:

— On je pošao na misu, a i ovi svi eto idu! . . . Nijesam mi-
slio, da ima još toliko ljudi, što vjeruju . . . Napokon to još re bi
bilo toliko zlo, kad samo ne bi bilo ove isповijedi.

I stupao je nosom u zemlju, zamišljen . . .

— Nemam mira danas . . . Šta mi je, nešto me muči . . .

Koja me nesreća susreće danas s njim? . . .

Približavao se mjestancu. Hrpe seljaštva sve više rasle na
svakom raskršću; od svih putova kao od potočića postajala ri-
jeka, što teka prema crkvi, a pratili ju zvukovi uskrsnih zvana.

I putnika preko volje povuklo u crkvu . . .

— Da unidem, te vidim, što tu rade? . . .

Napola od radoznalosti, napola od grižnje savjesti pode za
svjetinom.

Na crkvenom ulazu rijeka se naroda kao u klancu stisla, da
se za čas opet razlijje po cijeloj crkvi.

Jedva što je unišao, nije se mogao više snaći u tom za njeg
tuđem mjestu.

— Kamo da stanem? . . . Ne poznam običaja . . .

Napokon se stisnu u kut jedne isповijedaonice, gdje zade u tihu polumrak.

Ovo sveto mjesto pa mnogobrojni narod probudivaše u njem staru uspomenu, za koju je mislio, da je iščeznula.

— Sve do petnaeste godine, reče i duboke uzdahnu, prati sam dobru majku u crkvu. Kako je umrla, prestaođ dolaziti. Kad bi bijednica štogod odozgor mogla vidjeti, razveselila bi se, gledajući me na ovom mjestu . . .

Ispruži ruku, uze stolicu, stavi ju pred se, prisloniv svoj prut s udicom i onako stisnut, prekrštenih ruku, gledao na oltar, gotovo s posmijehom nekog zadovoljstva.

— Na tako velik blagdan mogu žrtvovat pol sata u crkvi... bit će napokon i manje poganski . . . (Svršit će se.)

Izvor najčišćega mira.

 ve teži za mirom. Mir se mili nerazumnom stvoru, kao i razumnom; za mironi ko da ide i ono, što ne žive: i kamen, što pada na zemlju, kao da je zadovoljan tek onda, kad više ne pada, nego kad miruje; i voda, što teče rijekom, i potočić, što žubori, ko da samo za miron teži, kada prema ušću hrli. Najviše pak srce čovječe za miron čezne, samo što ga često i prečesto ne traži onđie, gdje bi ga zacijelo našlo, pače mnogo se puta žaca onoga, što mu jedino može pribaviti žudenji mir i zadovoljstvo.

Bilo je to mjeseca prosinca godine 1909. U nekom velikom i glasovitom dalmatinskom mjestu držalo se je sveto poslanje. Mnoga i mnoga duša našla je najveće blago svoje u svetom miru, što joj ga iskrena isповijed pribavila. Zanimiva su osobito tri slučaja:

Jedan, koji se, kako sam prizna svojim prijateljima, već punih 36 godina nije ispovjedio, kaza gospodinu župniku: „Gospodine, u svome životu još ovakova mira ne očutjeh. Danas sam miran i blažen.“ Sin pak njegov prijavio gospodinu župniku, da je otac od velike radosti i sjajan objed pripravio i pogostio više uzvanika: blaženo srce htjelo je na svaki način pokazati sreću svoju!

Drugi od velikog veselja brzjavio kćerima svojim u Dubrovnik, da se i one s njim raduju i vesele.

Treći išao za čas na svoje polje, pa što nije nikada učinio, stade na sav glas pjevati nabožne pjesme, da dade oduška svojemu veselju.

Komu da ne dodu na um one slatke riječi jošte sladega, pače najsladega Srca: „Dodite svi k meni, koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti!“ Komu da ne dode na um i divna ona priča o rasipnom sinu, u kojoj nam se tako zorno prikazuje neizmjerno milosrde Božanskoga Srca? A tko da ne sažali one jadnike, koji se boje ispovijedi svete, a možda je i mrze, možda čak i ruglu izvrgavaju? O da bi je okusili, uvjerili bi se, da je ona potekla iz samoga Srca Isusova, koje htjede, da nam ona bude, ne muka ili pečal, nego izvor najčišćega mira.

(M. Še)

Razgovor o socijalizmu.

Socijalista Marko Mrkonjić sjedi u sobi i čita „— —“. Sve mu se brkovi smiju, što tamo čita toliko masnih stvari protiv kapitalizma.

Najednom pokuca netko na vrata: „Slobodno, naprijed!“ zagrmi Mrkonjić prema vratima.

Unutra stupi čedno i mirao Ivan Mirković, kršćanski socijalista s pozdravom: „Hvaljen Isus, kume!“

Mrkonjić digne glavu i pogleda ga mrko ne odgovorivši ni riječi na kršćanski pozdrav.

Mirković: Kume, evo me k tebi malko na razgovor. Znaš, žena mi otišla s djecom k sestri pa što će sam kod kuće? Zašao sam malko k tebi, jer znam, da si vrlo razgovorljiv i da znadeš štošta o politici i društvenom životu, ti mnogo čitaš. Eto, i sad si se zadubio u novine.

Mrkonjić: Mani se, kume, molim te, danas sam ti zle volje. Sve bih poubijao! . . . O ti prokleti kapitalisti!

Mirković: Što to govoriš, bolan ne bio? Šta su ti kapitalisti skrivili?

Mrkonjić: Ma kažem ti: Kapitalisti su naše krvopije, gulinikeže.

Mirković: Kako to?

Mrkonjić: Još me pitaš! Ta pogledaj samo oko sebe, pa ćeš vidjeti užasnu sliku: Tamo ti sjedi u sjajnoj palači bogataš, obučen, za bogatim stolom, on pliva u raskošju i udobnosti. A nedaleko od njegove palače, vidiš potleušicu; zaviri unutra, što vidiš tamo? U niskoj, vlažnoj sobici leži bolestan, siromašan radnik. Petero nejake dječice skupilo se oko njegove postelje kao petero piščica, gladni i žedni gledaju suznim okom, kako im otac nemoćan leži na krevetu. Majke nema kod kuće, otišla je sirota, da zaradi zaloga krušča za se, za muža i za djecu! Pitam te: Je li to pravo? Je li pravo, da onaj bogataš u sjajnoj palači uživa i pliva u veselju, a ovaj siromak u ovoj kući u tolikoj bijedi i nevolji da stradava? Je li pravo, da se na račun radnika gospoda bogato-nose, dobro se hrane i u palačama stanuju; a radnik da u svakoj oskudici skapava?

Mirković: Zaista tužna je slika, što mi ju pred oči stavilaš o današnjem životu, i strašna je razlika između bogataša i siromaka. Ali zar ti misliš, da je bo g a t s t v o tonu krivo? Ili misliš, valjda, da su svi bogataši nepravedni, a svi siromasi posve nevini?

Mrkonjić: To baš ne mislim. Ali ipak jedno stoji: Svemu zlu na svijetu i svoj toj nesretnoj bijedi krivo je privatno vlastništvo!

Mirković: Privatno vlastništvo? To ne vidim!

Mrkonjić: A ti slušaj! Odmah će ti kazati: Da nije privatnoga vlastništva, ne bi bilo ni kapitalizma; da nije kapitalizma

ne bi ti bilo ni siromaštva, jer bi svi ljudi bili jednaki u svemu, i u stanju i u imanju. Zato je privatno vlastništvo zločin, kрада; a oni koji ga imaju, zločinci su i kradljivci.

Mirković: Čuješ, kume! Kad bi privatno vlastništvo bilo uzrok kapitalizmu, onda bismo i nas dvojica bili kapitalisti; pače — po tvomu — zločinci i kradljivci. Ta i mi imamo nešto, što je naše i ničije više.

Mrkonjić: Što? Jedino ovu svoju mršavu kožu imam i ništa više!

Mirković: No, no! — (Stane mu pretraživati kaput i nadje u njemu novčarku i u novčarki 50 K!) A čiji su ovo novci?

Mrkonjić: Ah, molim te — šta je to? 50 K! Za jednu noć ih nestane.

Mirković: Naravski, da ih nestane, ako cijelu noć pijančuješ. Ako pak pametno štediš, imat ćeš u kesi i više od 50 K. Zar ne?

Mrkonjić: Ah — mani se!

Mirković: Dobro! Kad je to ništa, kad ti do ovo 50 K. nije ništa stalo, kad nijesu tvoje privatno vlastništvo, onda će ih ja uzeti . . . (I spravi ih u svoj džep.)

Mrkonjić: A to ne! To ne smiješ! To sam ja krvavo zaslužio, kad ne bih ni toga imao, ne bi nikud pristao, morao bih skapati! . . .

Mirković: Oho! Ti ipak i sâm nešto priznaješ . . . Priznaješ, da su ovi novci tvoji, da je to tvoje privatno vlastništvo. A ipak nijesi bogat, nijesi kapitalista! Vidiš, kako se može posjedovati nešto pravedno i pošteno, da ipak drugi radi toga ne trpe! Tako, vidiš, ogromna većina ljudi posjeduje nešto, dok je pravih kapitalista razmijerno vrlo malo. Nije dakle privatno vlastništvo uzrok kapitalizmu.

Mrkonjić: Nego što?

Mirković: Uzrok kapitalizmu, i to nepravednom kapitalizmu jest prevara, lihvarstvo, izrabljivanje, lukavost i tonu slično.

Mrkonjić: To je baš ono, što i ja mislim i što se mora osuditi. To je ono, protiv čega se mi socijalisti najviše borimo: protiv nepravednog kapitalizma, protiv lihvarstva, izrabljivanja radništva. A da toga nikako ne bude, mi se borimo uopće proti svakom kapitalizmu.

Mirković: Najprije ti moram kazati: Nije istina, da se socijalisti bore protiv kapitalizma . . .

Mrkonjić: Molim! Ne moj vrijedati moje organizacije — inače — bit će svašta! Dokaži, što si rekao, pa ti zadajem poštenu riječ: ako mi navedeš ma samo jedan primjer istinit, da se socijalisti ne bore protiv kapitalizma, evo moje glave — odreći će se odmah socijalizma i prijeći kršćanskim socijalima. — —

Mirković: Ne jedan, već na stotine primjera ti mogu navesti kao dokaz: Vode, glavne vode socijalne demokracije jesu

kapitalisti i to kapitalisti najgore vrsti. Evo im imena: U A u s t r i j i Dr. Adler, Dr. Ellenbogen, Dr. Jungwer, Dr. Morgenstern, Kohn, i t. d. U U g a r s k o j : Abraham, Kohn, Feldman, Szas, Grossman, Schwarz, Baron, Rosenzweig, Schlessinger, Meier, Stern, Kugler, Izrael i t. d. i t. d. tko će ih nabrojiti? Kako vidiš sve samo „kršćanska“ imena! . . . U N j e m a č k o j : Singer, Dr. Schönlanck, Herzfeld, Wurm, Aarons, Goldstein, Siegman, Löwenstein, Stern, Bebel, koji posjeduje sjajne palače, a živi bolje od grofa!

Slično je u Francuskoj, Italiji, Belgiji i Engleskoj! A sam začetnik i otac socijalizma bio je kapitalista Karl Marks! Engels i La Sal najveći zagovornici i književnici socijalistički, iste vrsti su ljudi: kapitalisti. Novinstvo njihovo u rukama je kapitalista.

Tako je i kod nas u Hrvatskoj, pa je pravom netko mogao reći na pola u šali na pola u zbilji: Tko se hoće brzo obogatiti, neka postane voda, agitator socijalista! — — Pa zar nije tako? Na račun siromašnih radnika njihovi vode samo „vode“, a malo rade. Besplatno se voze od mjesta do mjesta, drže svoje govorancije protiv kapitalizma, i puni si džepove novcem radničkim. Lako im je onda bogato se nositi, gospodski jesti, a radnik neka se muči i vjeruje mu, kad zagrmi proti kapitalizmu i popova. Zar to nije komedija? Zar to nije varanje i zavaravanje naigure vrsti? Kaži mi: može li pošten i pametan čovjek vjerovati ovakovim ljudima?

Mirković: Šuti, zamislio se, pa će ozbiljno: Čuješ, kume, da ti pravo kažem, tako je, kako si rekao! Oni sve i sva nama radnicima obećavaju, i govore protiv kapitalizma; a kad tamo sa novcem lete, novac traže, utjerivaju, da je strahota: Plati ovo, plati ono — a kad tamo, koristi za radnike nikakove ili vrlo male. Vidim i sám, da su se doista mnogi obogatili, otkako su postali vode i agitatori.

Mirković: A sada, kume, gdje ti je zadana riječ?

Mirković: Kakva riječ?

Mirković: Ma da ćeš u kršćanske socijale, ako ti dokazem, da se socijalni demokrati ne bore proti kapitalizmu, paće da se sami obogaćuju, gdje samo mogu. Ja sam ti to dokazao, a ti daj sada iskupi svoju riječ.

(Svršit će se.)

Sveti Anzelmo vidio jednom, kako su nestašna djeca uhvatila neku pticu, pa ju svezali za nogu i tjerali, da leti. A kad bi sirota ptičica pokušala umaći strašnomete robstvu i poletjela, djeca bi ju za konac potegla. Tada reče sveti Anzelmo svojim pratiocima: Evo, upravo ovako i davno postupa s onima, koje veže zemaljskom pohlepolom i nasladom svjetskom. — (Don J. St.)



Zahvalnice.

— Zahvalnice treba da su potpisane potpunim imenom i adresom, inore ih ne možemo nikako uvažiti.
Uredništvo.

Zahvalnice sv. Josipu i sv. Franji Ksaverskom.

OBRATIO SE NA SAMRTI. — Hrvatsko Primorje. Prošlo je tomu već osam godina. Moj otac smrtno obolio, a pošto nije držao do ispovijedi, te premda nije bio baš bezvjerac, bio je vrst svojeglasta čovjeka, usto dosta nagao, da se stoga nije nikko usudio, da mu napomene ispovijed. Ne tajim, da sam bila u velikoj brzi koliko za njegov život, dvostruko za njegovu dušu. U toj velikoj stisci utemelj se sv. Josipu, a ujedno obećam, ako me sveti Josip usliša, te ako se moja goruća želja ispunil, te se moj otac ispovijedi, da će mu javno zahvaliti. Čim sam svršila devetnicu, te kad se u kući najviše pripravljalo, kako i tko da opomene milog nam oca na svetu ispovijed, baš u to vrijeme na naše najveće iznenadjenje, zatraži sam svećenika. On, koji nije preko trideset godina kod ispovijedi bio, on, koji do ispovijedi uopće držao nije, u mjesec dana, to jest, od to doba pa do svoje smrti, dvaput se je ispovjedio. No čim sam dobila toliku milost, počela sam sama u sebi misliti i tako se izgovarati, da bi se moj otac sigurno i bez moje dolive dostojno za vječni put pripravio. Usto sam držala, da ja nijesam ni dostojna tolike milosti od svetoga Josipa. No sveti Josip bio je drugačije. U isto vrijeme počela me mučiti glavobolja, koja mi je uvijek prouzročila bacanje. Isprra bila bolest neznatna, te se i rijetko pojavljala; ali s vremenom poprimila je toliko maha, da mi je isti život postao nesnosljiv. Pod konac mjeseca veljače prošle godine odlučih tvrdio, da će u mjesecu ožujku obaviti devetnicu, pa ako ozdravim, da će za prvu i drugu milost javno zahvaliti. Sad evo već teče deveti mjesec, da mi se bolest nijednom više nije pojavila te ovim putem zahvaljujem svetom Josipu za ove i sve ostale po njemu dobivene milosti.

DOBIO STALNO MJESTO. — Sin mi ostao dvije godine bez stalnoga mjesta. Pred žrtvenikom svetog Franje Ksaverskoga obećala sam, ako mi Svetac kod Presvetog Srca Isusova pomogne, te mi sin dobije stalno mjesto, da će deset postotaka od jednomjesečne plaće njegove dati za „Hrvatski novicijat Družbe Isusove“ u Zagrebu. — Izvršujem evo svoje obećanje i šaljem u rečenu svrhu 10 kruna, hvaljeći od srca Presv. Srcu Isusovu i sv. Franji Ksaverskom (Hrvatska).

Pomoći u duševnim potrebama.

SAD VIDIM, DA BEZ BOGA NEMA NIŠTA. — Iz Hrvatske javlju uredništvu: Brat mi se ne bijeđe nikako ispovijediti. Kaž nijesu pomogle sve molbe, majka će na njega oštro „ili na ispovijed ili — iz kuće!“ A on opet ni čuti. Majka se najutri pa ga izlupa, a on, kako je o po noći došao kući, tako je odmah i otišao. Što ćemo sada? Ne daju ni milom ni silom; on ne mari za Bođa nikako. Meni se dalo na žao:

što će od njega biti poslje, kad je već sada takav; pa se obratim stalekom Srca Isusovu. Kad sam svršila devetnicu, opet ćemo ga ponukati na ispo-vijed. I gle, sad nije ništa prigovarao, već je samo šutio. Sutradan ustanje sam i ode u crkvu. Kad se vratio, odmah će s vrata: „Sad vidim, da bez Boga nema ništa! Kako mi je sad lako pri duši!“ — O hvala ti, predohreb Srce Isusovo, što si mi brata obratilo!

IZA 30 GODINA! — Javljuju se zahvalna djeca iz Hrvatske: Imali smo oca, dobra i poštena čovjeka. Samo je tu manu imao, da se od svog vjenčanja, a tomu je bilo već trideset godina, nije ispovjedio! Koliko smo ga molili i zaklinjali, da nas je i sâm sažaljevao; ali nas poslušao nije. Čulo nas je ipak Božansko Srce Isusovo. Ono mu posla smrtnu bolest. I sad je došao k себi, lijepo se ispovjedio, strpljivo boli podnosišao i sav odan u volju Božju dušu svoju Bogu predao.

NESRETNA LJUBAV. — Zavoljela sam jednog inovjerca, — piše nam jedna z a g r e p ē a n k a , — pa mislila i udati se za njega. Ipak me suvjest pekla, pak sam naumila pitati svog ispovjednika, bi li bio grijeh, ako se za njega udam i u njegovoj crkvi vjenčam. Ali me davo tako zaslijepio, te bih svaki put ili zaboravila, ili bih se stidjela ili bih mislila: Idi, samo bi ti se smijao, što ga takve ludorije pitaš. Ta zar nije vjera vjera, a crkva crkva? Šakovo će se po svojoj vjeri spasiti... Jednog dana zamolim svog ispovjednika, da odsluži svetu misu za moje pokojne roditelje. Tada mi sune u glavu: Sad ču ga pitati, pa puklo kud puklo! Jedva je otvorih usta i zapitah: Bi li to meni bio grijeh, ako bi se udala za inovjerca? — a on me široko pogleda. Ne ču spominjati, što mi je rekao; dosta da reknem, kako sam napokon uvidjela, kako me je davo nemito u svoju mrežu zapleo. Isprva sam se branila i prigovarala; ali kad mi spomenu sudnji dan, bila sam sviđadana. Taj sudnji dan i sada mi zuji u ušima... Malo pomalo, i meni posta onaj inovjerac sasvim tudi, kao da ga nikad ni poznala nijesam. Sada pače na udaju i ne mislim. A komu sve to imam da zahvalim? Samo Presvetom Srcu Isusovu, u čije su svištište redovito zalazila i kojemu sam se toplo preporučila. Hvala da mu je i slava bez kraja i konca!

TEŠKO OKLEVETANA. — Otišao mi suprug u Ameriku, da si še zasluzi, a ja sa djecom ostala kod kuće. Kad al me netko — Bože ne upiši mu u grijeh — jako okleveta pred mužem. Stigne mi list od njega, a u listu mi piše: „Zar sam ja zato ostavio svoj zavičaj i otišao u tujinu pak se ovde trudim, a ti zapaštaš kuću i djecu, a sebe ureduješ pa ideš svako veće po gostonama i u najveće se opadine upuštaš? Odsele ne ču da znam, da si mi žena i ako se vratim kad god, rastaviti ču se s tobom.“ O moj Bože, ta što sam rasula iz kuće? Djecištu držim u redu i učim ih Boga moliti. Ako kud nedjeljom idem, vodim ih sa sobom, a u gostonu nijesam nikad zalazila. — Ne, ne — to se mene nikako ticalo nije; no mora da je jedna druga iz našeg sefa pa mjesto njenom mužu, pisali su mojemu. Cijeli taj dan i cijelu noć plakala sam gorko. Drugo jutro odem k svojoj susjedi, da joj se potužim; ali me tako nešto stegnuto oke srca, da joj nijesam mogla progovoriti nego dvije tri riječi. Na njenom stolu vidim Glasnik Presv. Srca Isusova; još ga ni ona nije bila pročitala. Uzmem ga te šnjime podem kući. Kod kuće bolno zavapim: „O Bože moj i ti Presv. Srce Isusovo, smiluj se meni!“ I kamo da mi je u onaj mah bilo lakše. Otvoram Glasnik i stanem čitati, ne bili našla kakve utjeche u njemu. Citajući zahvalnice pomislim: Idem i ja da se bar preplatim na Glasnik Presv. Srca Isusova; a usto ču moliti svaki dan tri Očenaša Presvetom Srcu Isusovu, da milostivo sačuva mene i djecištu moju od svih vidljivih i nevidljivih neprijatelja, te uzmem onu jedinu krunu, še sam ju imala i predplatim se na Glasnik i obećam, ako mi Presveto Srce Isusovo pomogne, da ču dati milodar za njegovu svetište. A mom mužu sam ukraško javila, da sam oklevetana, pak sad li mu vjerovati ili ne, neka radi kako hoće. Kad kroz mjesec dana stigne mi list, da se smirim, da je i on sam uvidio, da je to bila samo kleverata i da je prištedio nešto novca i da će se skoro vratiti, — Hvala i slava Presvetom Srcu Isusovu na njegovoj velikoj dobroti. (Slavonija.)

Sitne vijesti

GLASNIK ZAPLJENJEI! — Sto? Sto? Glasnik zaplijenjen? Ta je li moguće? Jest! Drugi broj zaplijenili su i raznijeli da se više nigdje ne može dobiti — preplatnicil! Drugi broj Glasnika naiće, to jest onaj za veljaču, tiskali smo u 26.800 istisaka, pa smo sve otpravili i još uvijek stizu nove narudžbe tako, da smo bili prisiljeni taj broj ponovno složiti i tiskati. Da izbjegnemo sličnoj pogibelji tiskati će se odsele Glasnik u 30.000. — A što, ako se i ovaj u otpovrništvu „zapljenjen“ i na poštu odnese? Onda ne čemo žaliti sva četiri prva broja dati iznova štampati, premda je to sa velikim troškom skopćano. Evo dakle, na Glasnik se još uvijek može preplatiti s vratkom; što prije dakako, to bolje. Povjerenicima, koji imaju velik broj preplatnika, rado čemo izići u susret te primati preplate u obročima, kako im bude lagije.

VELIKI PETAK pada ove godine upravo na prvi petak u travnju. Sto će oni, koji su počeli „velike devetnice“, a sad se eto neće moći na prvi petak ovoga mjeseca pričestiti? — Evo što će: Oni će jednostavno svoje pričesti za jedan prvi petak u mjesecu prodljiti, jer im se ovaj Veliki petak ne računa ništa se radi njega devetnica smatra prekinutom. — A kako to, pitat će možda tkogod, da se pričest radi Velikog petka dade odgoditi, a na druge petke da se ne dade? To je zato, jer onu pogodbu Gospodinova: „Svetu pričest valja primiti na devet prvih petaka neprekidno, a kose ona na svih devet pričestiti može“. Ali eto na Veliki petak nitko se ne može pričestiti osim umrilačih, jer Crkva toga dana pričest zabranjuje. A što veli Crkva, to kao da veli sam Isus, jer Crkva u njegovu ime i s njegovom vlašću govori i nareduje. (Vidi „Veliko obećanje Presv. Srca Isusova“, str. 150. Knjiga se dobiva kod Hrv. katol. tiskovnog društva u Zagrebu, Kaptol 27. za 1 K 70 i poštrom).

APOSTOLSTVO MOLITVE U DUBROVNIKU. Lijepa se pobožnost obavila 1. siječnja 1911. u crkvi svetog Ignacija u Dubrovniku. Društvo djevojaka Apostolstva molitve imalo zajedničku svetu misu i pričest, a onda bilo primanje novih članova. Ima ih među njima do 50 čestitih služavki, za kojima se gospodarice upravo otijamaju. A kako i ne? Ta već samo to, da su u ovome društvu, znak je njihova poštenja, jer se u društvo može upisati samo ona, čija je prošlost sasmosta čista. Pravila su im doduše jednostavna, ali pravo jamstvo za članove i za gospodara, Prve nedjelje u mjesecu stupaju sve na zajedničku svetu pričest; druge nedjelje pričešćeju se jedan odio (Prijeko); druge drugi (Stradun i Pile), a treće tri odio (ulica Baćvara). Gospodarice svoju moraju slušati, kako je Isus slušao svoju majku. Nesmiju izći po noći iz kuće same, nego u slučaju, da ih šalju gospodari po kakvom poslu. Nesmiju govoriti proti ničjem poštenju, navlastito ne proti poštenju djevojaka, što su u društvu. Međusobno moraju postupati kao sestre. Svaku prišteđnu dužne su staviti na banku, tako da svaka djevojka može na godinu prištediti oko 100 K. Ovome se društvu sve veseli u gradu, ter se sa više strana čuje, da je to baš prava providnost Božja bila. Same gospodarice šalju svoje djevojke, da se upisu. Dao dragi Bog, da kako je društvo dobro započelo da tako i nastavi, na slavu Presv. Srca Isusova! (O. M.)

ZA SVE POVJERENIKE I PRETPLATNIKE Glasnika Presv. Srca Isusova služi se svakog prvog petka u mjesecu u Svetištu Srca Isusova u Zagrebu i jedna s veta misa. To je zasluga jedne gorljive i odlične povjerenice u Zagrebu, kojoj neka Presv. Srce stotstruko ova žrtvu i ljubav naplati. Povrh toga preporuča uredništvo u molitve svekolike povjerenike i preplatnike svakog mjeseca članovima Apostolstva molitve označivši im za to poseban dan. — Sigurno će i ova vijest razveseliti svekolike i potaknuti na sve veću ~~reynost~~ i ustrajnost.

Ovaj broj Glasnika ima osam stranica više nego obično, dakle u svemu 28.

Uredništvo Glasnika štiocima Kalendara Srca Isusova i Marijina.

U ovogodišnjem Kalendaru Srca Isusova i Marijina, što ga izdalo uredništvo Glasnika, ali na trošak nakladne tiskare g. Antuna Scholza u Zagrebu uvršteni su neki kriminalni romani i dnevnik „Novosti“, a bez znanja i privole uredništva. Istina, uredništvo u Kalendaru izjavljuje, da „za oglašene knjige rado preuzimaju potpunu odgovornost, te ih i sa svoje strane najtoplje preporuča“, ali pretpostavlja, da su mu oglasi svih tih knjiga prije na uvid podneseni i da ih je ono prije proučilo te ovakove preporuke vrijednim pronašlo.

Mi rado vjerujemo gosp. Antunu Scholzu, vlasniku tiskare, da se njegovim znanjem i privolom nije u jedan list njegov ne uvršćuje ništa, što bi moglo povrijediti vjersko ili moralno čuvstvo štioca, pa da ni pomenut romani kao ni pomenuti dnevnik — za koji ni on sam nije znao što sve kadikad donosi — nijesu s njegovim znanjem i privolom oglašeni u Kalendaru Srca Isusova i Marijina; ali je svakako trebalo bolje pripaziti na namještenike, da ne trpaju u tiskopise, što im god pod ruku dode. Tko se sjeti, da se baš u ono doba najviše radio o promjeni Glasnika i urednika, tako će razumjeti, kako se to moglo dogoditi.

Stoga pošto pomenuti romani kao što i rečeni dnevnik ne zaslužuju našu preporuku i pošto su njihovi oglasi bez znanja uredništva u Kalendar uvršteni, to ovime upozoravamo sve one, koji su si ovogodišnji Kalendar Srca Isusova i Marijina nabavili, da te oglase smatraju kao da ih nema u Kalendaru.

Rado međutim ističemo, da je g. Antun Scholz izdao svome osobljiju najstroži nalog, da svekolike oglase sumnjuive vrijednosti ili paće očito nemoralne imadu smješta izlučiti iz svih njegovih tiskopisa te ih nikad više ni uz kakav uvjet ne uvrstiti.

Uostalom dajemo već sada na znanje svima, da će i Kalendar Srca Isusova i Marijina već za g. 1913. prijeći sasvim u ruke uredništva, kao što je prešao i Glasnik.

U Zagrebu dana 15. ožujka 1912.

Uredništvo Glasnika P. S. I. i kalendara S. I. i M.

SADRŽAJ: Očuvanje vjere u Poljaku (61). — Crkv. blagdani u Ugarskoj, Bosni i Hercegovini (63). — Uskrsnuće Isusovo (64). — Apostolstvo molitve (66). — Moderna propovjedaonica (68). — Postupak kod osnutka Apostol. molitve (69). — Sv. Marija Egipatska (70). — Oltar Srca Isusova u Klanjecu (72). — Hoću da budem stalan. Od svetog Križa do Srca Isusova (73). — Bog svojih ne ostavlja (75). — Vruća želja sv. Majke Crkve (76). — Pustite malene k meni. Ribolov (78). — Izvor najčišćega mira (81). — Razgovor o socijalizmu (82). — Zahvalnice (85.) — Sitne vijesti (87). — Uredništvo štiocima kalendara S. I. (80).

Urednik: Stjepan Babunović, svećenik Družbe Isusove.



Broj 5.

Svibanj 1912.

Godina XXI.

Nakana molitava i dobrih djela za svibanj.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pia X.)

Mornari.

Mornare zovemo u prvom redu one, koji su po službi svojoj vazda na moru, ladama. To su vam vrlo čustveni ljudi i obično pobožni; jer poslovica kaže: Ako hoćeš učiti moliti se, podi na more. Bude li onda oko tebe pučina mirna, veličanstvena, diže ti dušu i srce u nebeske visine. No kad oluja uburka onu dosad tako glatkou površinu, kako drhiće onda srce i najhladnokrvnijega mornara, kad pomisli na svoju dragu ženu i milu si djećicu, na oca i majku, na znance i prijatelje, koje valjda ne će nikad više vidjeti, niti oni njega. „Nije šala izgubiti u isti dan i muža i brata“ promrlja neki mornar među Zubima, kod takve pogibeljne zgodе, kad je pomislio na svoju sestru, čiji suprug, njegov Šura, bijaše u istoj ladi. Oh onda se svako uči moliti, onda obećaje Majki Božjoj i sv. Nikoli koji dar ili čini drugi zavjet, kako to potvrđuju bezbrojne slike ili druge uspomene u primorskim crkvama. Na žalost, prošla su stara vremena, gdje su se sví mornari okrenuli prama nekom svetištu bl. Gospe na pr. prama Trsatu, kad je lada osta-vila riječku luku, te su molili ili pjevali: „Zdravo, zvjezdo mora!“ da ih Gospa štiti i brani od užasne smrti u valovima morskim.

Pomislite na jadnika, kad se razbije brod, kad padne ili skoči u ponor, kad se boriti kroz više ura a možda i cijeli dan i napokon obnemogao potone u hladni grob svoj. Blago si ga njemu, ako je u ovom času u stanju milosti, onda je spašen za uvijek. — Ali joj! ako je u smrtnom grijehu, što će onda biti? Onda mu ode i tijelo i duša u propast vječnu.

Zato nam preporučuje Apostolstvo molitve za ovaj mjesec, da molimo za jedne mornare, da se uče moliti i pokajati se i Boga se bojati; jer hoćeš li učiti moliti se, hajde na more.

A što ćemo reći o onima, koji kod ljute oluje mjesto da se skruše, psuju, koji kod svake munje, kod svakog groma, kod udarca silnog vjetra, kod svake nove pogibelji života Svevišnjega na osvetu izazivaju? Zar se ne bi moglo dogoditi, da lada propade radi takvog psovača, da i nedužni sa krvim trpi?

Joj kako je to pokvarena čeljad! Koliko ima među ovim mlađicima kletava, koliko ružnih grijeha! A ovi ljudi, kako nose i oni glavu svoju u torbi!

Svaka i najtvrdja lada može se nasukati, o hrid se razbiti, s drugom se kojom lадom sudariti, izgorjeti, potonuti. Lanske je godine samo za 6 mjeseci propalo na moru 208 brodova. Ali istom, kad pukne rat, kako su onda oni mornari u duševnoj i tjelesnoj pogibelji! Tko se ne sjeća rusko-japanskoga rata? Kako su onda velike ratne lade, koje vrijede milijune, sa momčadi i oficirima svojim za čas poletje u zrak, kad su nabasali na minu; ili kako naglo potone lada, kad ju probuši podmorski torpedo. Ljudi samo mozgaju sa svom oštromnostju, kako bi mogli neprijatelju zadati što veću vremenitu štetu, ali na neumrle duše, koje bi mogle ovom zgodom hrpmice popadati u pakao, nitko i ne misli.

K mornarima, za koje imadu članovi Apoštolsvta molitve kroz ovaj mjesec moliti, možemo pribrojiti i sve putnike na moru. Molimo dakle sa sv. Crkvom, da bi Bog dao putnicima dostignuti luku (Exultet) i da bismo svi u žudenu luku vječnoga spasa sretno došpeli. Budi nam, Gospodine, luka u brodolomlju, da pod tvojim vodstvom kamo želimo, sretno prispijemo. (P. H.)



Majka Božja od Giorgiona.

Uprvo doba kršćanske umjetnosti nijesu slikali oltarske slike kako ih danas u slikama vidamo. U crkvama bio je samo po jedan oltar i to glavni. Taj nije izgledao kao današnji glavni oltar. Bio je to velik stol od kamena, na kojem su se doprinosila otajstvena žrtva i sv. misi. Nad otinom je stolom bilo nebo (baldakin) od kamena, nošen kamenim stupovima. Oltar je stajao u velikoj zidanoj udubini (apsis). Ta je udubina bila urešena slikama načinjenim od sitnih komadića kamena i pozlaćenoga stakla (mozaik). Iz početka je u sredini te udubine i to gore u polukruglji, bila slika Isusova. Svečana ta slika prikazivala Isusa obično kao gospodara svijeta i sudca na posljednjem суду, ili kako blagoslivje svemir. Osim Isusa znalo je biti na tim slikama još i svetih apoštola. Kasnije je umjesto samoga Isusa prikazvana i Bogorodica s djetetom na krilu.

Tečajem vremena promjenjeno se unutarnji uredaj crkve prema promjenjenim potrebama i napretku graditeljske umjetnosti. I sam namještaj oltara se razvio. Nastao je običaj u crkvama, da su se,

kao još i danas, navještavali važniji dogadjaji u crkvenoj občini: smrt kojega općinara, vjenčanja, porodi, odredbe i dr. Sve se to napisalo na jednu ploču, a ta je ploča došla među korice kao kakova knjiga. Kasnije su i molitve došle među takove korice, a poslije samo molitve. Te bi korice izvana umjetnički tresili. Bile su kad i kad od slonove kosti. U Strossmayerovoj galeriji, odmah u prvoj sobi ima takovih korica. Objesene su na zid u crnom okviru. Takovu knjigu postavio bi svećenik pred se sred oltara. Još i danas na oltarima stoe tri ploče s molitvama u okviru, ali su otvorene molitve pred oltarom. Po vremenu postajale su te korice nalik na knjigu sve veće i veće. U riznici naše stolne crkve u Zagrebu ima jedna takova korica od slonove kosti koja je veća od onih u Strossmayerovoj galeriji.

Kad je ploča postala prevelike, jer su oko molitve naslikali male sličice, nije bilo više zgodno načiniti jednu koricu kao na knjizi, nego su vanjski poklopac po sredi presjekli pa uredili tako, da se je dao otvoriti kao vrata. Sad je bila u sredini molitva sa sv. slikama, a sdesna i slijeva ploča, koja se otvara kao vratašca, dok je svećenik molitvu i saopćenja općini čitao, a onda bi ta vratašca od ploče opet zatvorili.

Želja, da sve što crkvi i službi Božjoj služi bude lijepo urešeno, doveila je do toga, da su počeli iznutra umjetnički urešivati ova vratašca slikama, izvana pak rezbarijom. Takova trojka, „triptychon“ postajala sve veća i veća. Na srednjoj ploči napisane molitve ustupile su cijelo mjesto slikama, a tu veliku trostruku sliku postavljenu na oltar podigli su na jednu stepenicu (predellu): oltarska je slika bila gotova.

Kroz nekolike stotine godina stajale su na oltarima ovakove trostrukе slike. U sredini bi naslikali iz početka samo Isusa ili Bogorodicu, a kasnije pojedine svece ili prizor iz Evandelja. Na otvorena vrata slike s desna i s lijeva po jednoga ili dva sveca ili svetice.

Ta bi vrata obično bila zatvorena pa bi se samo pod misom otvorila, ali su i na vratima izvana naslikali ili u rezbarijama prikazivali svece.

U Zagrebu ima u muzeju obrte škole takova oltarska trostruka kiparija, a ima slikan triptychon u sakristiji zagrebačke stolne crkve. I pobočna dva oltara u stolnoj crkvi na taj su način zamišljeni.

U 15. stoljeću počeli su u Italiji ovakvu trostruku oltarsku sliku sjedinjavati u jednu veliku sliku. Iz početka ostala je srednja slika nepromijenjena, svećana, dostojanstvena, a sveci sa dvaju krila jednostavno su prenešeni na istu sliku a da sa glavnim predmetom nisu stavljeni ni u kakav duševni savez.

Kasnije su sve osobe na oltarskoj slici stopili u jednu jedinstvenu skupinu. Oltarske slike postajale su sve veće i veće. Imu ih koje su visoke deset metara i više.

Slika, koju danas u lištu donašamo, naslikana je u početku 16. stoljeća.

Naslikao ju Giorgio Barbarelli nazvan Giorgione, koji se je rodio god. 1477. a umro je god. 1511. jedva što je prekoračio 34. godinu života. Smatrali ga prvakom mletačke slikarske umjetnosti.

Nijesmo donijeli cijelu sliku, koja spada u red onih, gdje su osim Bogorodice naslikana sdesna i slijeva po jedan svetac, što nijesu u savezu s glavnim predmetom slike.

Taj glavni predmet na toj je slici Bogorodica a sveci niže Bogorodice, koji se na našemu snimku ne vide, jesu sv. Franjo Asiški i Liberale.

U ovoj slici Giorgione nastoji prikazati Bogorodicu u cvjetu svjetske ljepote. Uspjelo mu je uzvisiti ljudsku ljepotu, ali mu nije uspjelo stići one slikare, koji su znali nebesku ljepotu vidjeti i prikazati u vjerskom zanosu. Takov je umjetnik bio Fra Angelico iz Fiesole. Od novih umjetnika znao je A. Seitz stariji u dakovačkoj stolnoj crkvi u glavnoj apsidi naslikati Bogorodicu, koja je naravne ljepote.

Na Giorgionovoj slici mali Isus nije dobro risan niti je lijep niti dostojanstven.

Sva slika se odlikuje osobito bistrinom i ljepotom boja. Mlađani su znali boje skladati bolje nego ikoji drugi umjetnici, a Giorgione im je bio upravo uzorom i učiteljem prem je tako rano umro.

(K.)



Iz korizmene okružnice biskupa đakovačkoga.



resvjetli gospodin dr. Ivan Krapac, biskup dakovački, govori u ovogodišnjoj svojoj korizmenoj okružnici, upravljenoj svećenstvu i puku o čestoj svetoj pričesti i opohadanju presvetog oltarskog Sakramenta. Okružnica bježi svog predmeta i ljepog razlaganja zasluzila, da ju doslovce ovde donesemo; ali kad to nije moguće, jer je za naš list preduga, donijet ćemo barem jedno mjesto iz nje. Ta u presvetom oltarskom Sakramentu kuca živo Srce S pasitelja našega; pa što je naravnije, nego da Glasnik Srca Isusova puno piše o presvetom Sakramentu, a naročito o čestoj pričesti.

Medu ostalim lijepo piše resvjetli gospodin, kako sveta pričest „upravo neposredno djeluje na uredjenje socijalnih prilika ljudskoga društva“. Evo njegovih riječi:

„Tuže se danas poslodavci i gospodari na podložne si službenike, da su im nevjerni, prkosni; dapače te tužbe idu i tako da-

leko, da se ističe i zloba i nepravedno oštećivanje. — Radni narod diže tužbu, da ga poslodavci izrabljuju, nedostojno čovjeka pla-



Majka Božja od Giorgiona.

ćaju, dapače da im i zasluženu plaču sustežu. — Bračni se dru-govi također optužuju. Rijetke su obitelji, u kojima bi vladao obiteljski mir, blagoslov i sklad.

Muž se tuži na ženu, a žena na muža. — Odgojitelji i roditelji dižu tužbu na današnju mladež, njihovo im se ponašanje ne svida, zabrinjuje ih budućnost naše mladeži. — I mnogo je sličnih tužba! Ali svemu tome našlo bi se lijeka u presvetom oltarskom Sakramantu.

Ako imade danas na žalost službenika i radnika, koji onako nevjerno, dapače i zlobno služe svoga gospodara, zar je čudo, kad uvažimo činjenicu, da huškari i besavjesni bundžije svakim danom ruše u srcima radnoga naroda ljubav i vjeru u Boga? A kada to sruše, dakako da im lako onda sruše i ljubav i povjerenje prama svakom drugom ugledu! — Kako bi to drugačije bilo, kada bi mjesto svagdanjih pogrda na Boga i na svaki ugled, silazio u srca radnoga naroda dragi Isus u presvetom oltarskom Sakramantu, kada bi mjesto davla i njegovih službenika silazio u srca ovih ljudi Krist Gospodin i njegova sveta milost! Lako bi se onda uspostavili pravedni i mirni odnošaji!

Kako ne će mnogi i mnogi poslodavac izrabljivati povjerenih si službenikâ, kada je iščupao iz svoga srca Boga i njegove zapovijedi, pa, kao nekoć pogani, ne gleda u svom službeniku brata u Kristu, nego stvar, roba za izrabljivanje? Oh sasma inače bi ovi ljudi mislili, da primaju Krista u presvetom oltarskom Sakramantu! Kristov bi ih primjer naučio ljubavi i pravednosti prama svima.

Ne može se govoriti o bračnoj sreći i obiteljskoj slozi, dok bude u obiteljima vladao duh nevjere, rastrošnosti, surovosti i bezobzirnosti. Mjesto duha Božjega, one Kristove ljubavi — jer kao što je Krist ljubio Crkvu, tako treba da muževi ljube svoje žene, kaže sv. Pavao — vladat će nesloga, nemir, kavge i prepiranja. Mjesto da žena bude vjerna drugarica svome mužu, brižna majka svojoj djeci, bit će raspikuća, ubojica bračne sreće i vjernosti. Sve bi uklonio upliv Krista, koji bi krijeplio bračne drugove u ženidbenoj ljubavi i vjernosti, koji bi ih jačao u životnim protivštinama.

* A i odgoj mladeži bio bi sasma drugi sa Kristom, nego li bez Krista. Krist bi učio mladež na poštivanje i poslušnost prama starijima; učio bi ju, da čuva svoju svetu čistoću i da raste u ljubavi i milosti pred Bogom i ljudima, kao što je On rastao.

Zaista, dakle, hoćemo li obnoviti ljudsko društvo, unesimo u to društvo Krista i to Krista u presvetom oltarskom Sakramantu, da On svojom prisutnošću jača, okrepljuje, mijenja i usavršuje srca ljudska, a po tom i ljudsko društvo i odnošaje u njemu.“

Potom govori presvjetli gospodin o pripravi za svetu pričest i nabraja, što je sve sveti Otac papa Pijo X. za raširenje česte i svagdanje pričesti učinio; a onda nareduje svome svećenstvu, e da se uzmognе znati, kako česta i svagdanja pričest napreduje u njegovoj biskupiji, „da se u svakoj crkvi — stolnoj,

župskoj, kapeli — ima voditi točan popis broja posvećenih čestica i o tom izvješćivati nadležnu oblast“.

Naše lijepe riječi presvjetelog gospodina biskupa odziva i izvan granica njegove biskupije!



Pomoćnica kršćana.



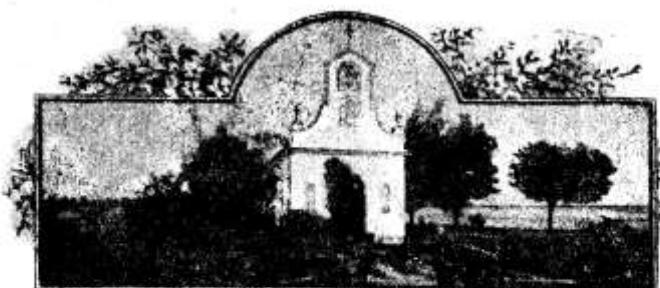
U času, kad se činilo, da je sve propalo, pa da će se i ono malo učenika na sve strane rastepstti i tako crkva Isusova još prije nego što se i rodila bila propasti, reče Gospodin viseti na križu: „Ženo evo ti sina!“ A onda i onome jedino vjernome učeniku: „Evo ti majke!“

I dandanas navaljuju neprijatelji na Crkvu Isusovu sa svih strana. I danas hoće se kadikad velike smjelosti i odvažnosti, da se čovjek u javnosti priznade i ponese kao katolik. Gdje će naći Crkvu svoju obranu, gdje kršćani sigurno pomoći? Kod one, koja ih je tijekom svih vijekova i do sada tako izvrsno pomagala: kod Marije.

Ona, koja je uništila sva krivovjerja, ona koja je slomila silu turškog polumjeseca, ona će pomoći i danas kršćanstvu, ona je Pomoćnica kršćana! Štujmo ju, častimo ju i zazivajmo ju gorljivo osobito ovog najugodnijeg mjeseca u godini i molimo ju za svetoga Oca papu, za svetu Crkvu katoličku, za svekoliko kršćanstvo. Ne zaboravimo, da je Marija pomoćnica i svakoga nas, pa joj djetinjnim pouzdanjem preporučimo sve potrebe svoje, i duševne i tjelesne.

Ljubav izazivlje ljubav. Ti si možda do sada naučio k Mariji samo vapiti za pomoći: ali, jesli li joj na primljenoj pomoći bio i zahvalan? Jesli li joj ljubav uzvraćao ljubavlju? Je li ta tvoja ljubav bila nesobična i djelotvorna? Što učiniš bližnjemu svomu za ljubav Bogu i Mariji, vrijedi, kao da si učinio samome Bogu i Mariji. Što si dakle učinio dosele Mariji? Ded promisli, ne bi li ju odsele puno bolje, puno nježnije i puno djelotvornije mogao ljubiti.

Kršćanin, koji odviše ljubi prolazna zemaljska dobra, sličan je čovjeku, koji stoji na velikom kupu snijega: Sine sunce ispod oblaka, snijeg se stopi, a on — utesed kaljuže.



Pravila mjesnog upravitelja Apoštolskva molitve.

Mjesnoga upravitelja imenuje upravitelj biskupijski, a gdje ovoga nema, vrhovni upravitelj na prijedlog mjesnog Ordinarija.

Mjesni upravitelj, ako je poslom odviše zaokupljen, može mjesto sebe imenovati kojega drugoga svećenika, da upravlja njegovim središtem; ali ovaj opunovlašteni svećenik ne može mjesto sebe opunovlastiti koga trećega.

Mjesni će upravitelj:

1. Imenovati osobito kreposne i gorljive osobe revnite lijima i revniteljicama, te im dodijeliti stanoviti broj članova (n. pr. 15 do 20), na koje će ovi paziti, da svoje dužnosti sa vjesno vrše. U tu svrhu neka im kao vanjski znak njihove počasne službe predade posebnu diplomu, koju on sam potpisuje.*)

2. Upravitelj upisuje sam ili po kom drugom nove članove u „imenik članova Apoštolskva molitve“, te im daje upisnice. U imenik se upisuje ime i prezime pod tekućim brojem te oznakom dana, mjeseca i godine, kada se upis obavio. Je li novi član iz drugoga mjeseta, može se i to mjesto upisati.

Upisnice nijesu doduše neophodno nužne, ali se ipak veoma preporučuju već zato, što su na njima obično otisnute poglavite dužnosti i duhovne milosti Apoštolskva molitve. Upisnice potpisuje mjesni upravitelj, a ime člana može upisati i druga od upravitelja ovlaštena osoba.

3. Mjesni upravitelj ima se pobrinuti, da se između ponajboljih revnika i revniteljica izaberu članovi „Vijeća Apoštolskva molitve“ — a može ih i on sam jednostavno imenovati — a ovi da između sebe odaberu na tri godine predsjednika, tajnika i blagajnika. U vijeću neka bude što manje osoba; obično 5 do 7. Odje ima mnogo revnitelja, mogu se izabrati dva vijeća, jedno za muškarce od samih revnitelja, a drugo za ženske od samih revniteljica.

4. „Vijeće“ se sastaje svaki mjesec na redovitu sjednicu, kojoj predsjeda mjesni upravitelj a u njegovoj odsutnosti predsjednik.

* Ove se diplome mogu dobiti kod uredništva. Mjesna središta nadb. zagrebačke dobivaju ih besplatno, a ostala uz posve neznačnu cijenu.

Na tom vijeću vijeća se o načinu, kako će se poglavita svrha Apoštolstva molitve u ovoj župi što bolje polučiti.

5. Mjesni upravitelj odreduje dan i sat zajedničke svete priče, na koji mogu svi članovi, koji se priče, dobiti potpuni oprost.

6. „Vijeće Apoštolstva molitve“ obodrit će mjesni upravitelj prigodom svakoga vijećanja s nekoliko vatreñih riječi na uspješan rad i ustrajnost; a dobro će biti, ako barem dva tri puta u godini skupi oko sebe svekolike revnitelje i revniteljice, te ih za njihovu apoštolsku službu što više oduševi. Napokon će promicati duhovni život svih članova javnom pobožnošću svakoga prvoga petka (ili prve nedjelje) u mjesecu te što svečanijom proslavom blagdana Presv. Srca Isusova u petak iza osmine Tijelova.

Sve u jednu: Mjesni upravitelj ne će se zadovoljiti, da mu diploma visi na zidu, a članovi ostanu pohranjeni u imeniku, već da se duše njegovoj skrbi povjerene milom pobožnošću Srca Isusova sasvim u Kristu preporode i živu.

Društvo zastupa prema vani vazda samo mjesni upravitelj.

Pravila revnitelja i revniteljica Apoštolstva molitve.

Revnitelji i revniteljice treba da su osobe krepesne i zauzete za slavu Božju, spas duša i štovanje Presv. Srca Isusova (Pravilo VL). Dužnost im je:

1. Tražiti novih članova, te im imena predati mjesnom upravitelju.

2. Naći si do potrebe pomočnika dotično pomočnicu u apoštolskoj svojoj službi, te s njima u slozi i ljubavi neumorno promicati svrhu Apoštolstva molitve.

3. Prisustvovati redovitim sastancima revnitelja i tu otvoreno, ali čedno iznositi shodne prijedloge, kako da se što više unapriredi slava Božja, spas duša i štovanje Presv. Srca Isusova. Nikad stoga ne će uporno zastupati svoje mnenje niti dati ma najmanji povod kakvom nesuglasju ili čak nesloži. Neka svaki revnitelj i svaka revniteljica bude uvjerenja, da je samo oruđe u ruci Božjoj, pa da se upravo zato mora savršeno pokoravati svim odredbama mjesnoga upravitelja, kao namjesnika Božjega.

4. Revnitelji i revniteljice ne smiju se nipošto zadovoljiti samo time, da svaki član njihove skupine savjesno vrši dužnosti svoga stepena, za koji se prijavio, nego će svojski nastojati, da poput pravih apoštola obnove i raspale što više čisti vjerski žar, pravu bogoljubnost, djelotvornu kršćansku ljubav i pravi katolički život u svome mjestu. Upravo zato mora svaki revnitelj i svaka revniteljica biti u svakom pogledu uzorna života, jer će više postići svojim primjerom nego li i najbiranjim riječima.

5. Navlastito članovi „Vijeće Apoštolstva molitve“ treba da se stave na čelo svima vjerskim Takođerotvornim društvima, kako

će u njima vazda vladati pravi kršćanski duh, pun životne snage i djelatnosti.

6. Članovi „Vijeća“ dogovorit će se, kada i kako da se svi članovi Apoštolstva molitve pokažu u javnosti, kao n. pr. prigodom javnih, crkvenih i svjetovnih svečanosti, zajedničkih hodočašća, zabava i sličnih prigoda.

7. Vijeće određuje kako će se doći do potrebite novčane svote: da li redovitim uplatom članova ili na koji drugi način. Sabrani novcem nabavljaju se društveni znaci, društveni barjak, ukrasuje crkva, podupire dobra štampa, potpomažu sirote i t. d.



Pravila službenika u „Vijeću Apostolstva molitve“.

1. Pravila predsjednika.

1. Predsjednik će pripaziti, da svi članovi „Vijeća“ budu vazda na izgled svima vjernicima.

2. U odsutnosti mjesnoga upravitelja on predsjeda redovitim mjesечnim sastancima „Vijeća“.

3. Nadzire rad tajnika i blagajnika i izvršuje naredbe mjesnog upravitelja, kao i zaključke „Vijeća“.

2. Pravila tajnika.

1. Njemu može mjesni upravitelj povjeriti upisivanje novih članova u imenik društva ili barem da ispuni imenima upisnice, te ih podijeli revniteljima.

2. U posebnu knjigu bilježi važnije zaključke „Vijeća“; u posebnu opet važnije dogodaje u životu mjesnoga središta Apoštolstva molitve.

3. Vodi svekoliko dopisivanje po želji i nakani mjesnoga upravitelja.

4. Izvješćuje „Vijeće“ o provedbi njegovih zaključaka, o radu i napretku društva.

3. Pravila blagajnika.

1. U poseban dnevnik bilježi dnevno izdatke i primitke.

2. Bez znanja i privole upraviteljeve ne će blagajnik ništa trošiti.

3. Pobire sve prinose i milodare, te na želju izdaje potvrdu gledje primitka.

4. Blagajnik nabavlja i isplačuje u sporazumu s mjesnim upraviteljem sve potrepštine društva.

Općenita opaska. — Mjesni upravitelj jest glava i duša svega središta Apoštolstva molitve, a članovi „Vijeća“ kao i svi revnitelji i revniteljice samo su njegovi savjetnici i pomagači; zato će se svi bez razlike najpripravnije pokoriti svakom njegovom nalogu i biti spremni na svaki njegov mig, a bez njegovoga znanja ne će ništa poduzimati.

Bog svojih ne ostavlja.

Istiniti doživljaji jednog siročeta.

U službi.

(Nastavljaj se.)

astala mi već i dvadeseta, a o kakovoj prištednji još ni govora.
Tako ne može biti uvijek, pomislim. Sto će ja, kad ostaram
ili se razbolim, tko će me onda primiti ili dvoriti? Nije druge,
nego da si potražim drugu službu, gdje će imati malo veću plaću.

Lijepa prilika, da se sa selom u ljubavi rastanem, pružila mi
se doskora. Na jesen je naime valjalo sa svinjama u žir. A to je mene bilo strah; jer u šumi ima mnogo branjevine, a svinje kao svinje ne pitaju puno za to, već umaknu gdje što nadu. A tko bi globu plaćao, nego ja?



me velik strah: Kako ćeš ti u vodu sâm samecat? Ako se dogodi kakva nesreća, tko će ti pomoći? Stanem za časak neodlučan; a onda „Što Bog da!“ usklirknem i bacim se u vodu.

Sretno doplivam do lešine — pograbim je za košulju i počnem

Već prve godine, dok sam još jednog gazu služio, iskusio sam osobitu pomoć Božanskog Srca Isusova, pa mu se i sada preporučim.

Bilo ono upravo na sv. Jakova 1895. Ja dotjerao svinje na Kupu, da ih napojim. Dok su oni pili i kaljužili se, opazim ja s briješta najednom, kako voda nosi ljudsku lješinu. Ali u taj čas obuze

vući na kraj. To je bilo veoma mučno. I najednom me spopane još veći strah, da ne će moći isplivati; i u čas ja se odrvenim i nije sam mogao ni s mjesta da se maknem. U tom trenutku zavapim, a da ni sam ne znam kako: „Slatko Srce Isusovo, spasi me! ili je životu mojemu sada kraj“. Jedva to rekoh, kad mi se opet snaga povrati i ja sretno isplivam i izvučem lešinu utopljenika.

Do toga doba nijesam se nikada Srcu Isusovu molio; jedva da sam štograd i čuo za njega. Zato mi je to čudnovatije, kako mi je ono baš u taj čas došlo na pamet.

Utopljenik bio je iz prvoga sela. Dan prije došao napit kući; pa mjesto da legne, kako ga je žena molila, otiašao on na rijeku da moći lan; tako se utopio. Kakav život — takva smrt.

Nešto od onoga straha, nešto od hladne vode, ja se razbolio teško. Nitko živ nije mislio, da će preboljeti. Ali Presveto Srce Isusovo, komu sam se preporučio, htjelo drugačije. Malo po malo i ja opet sasvim ozdravio.

Od onda nije bilo dana, da se nijesam slatkom Srcu Isusovu pomolio. Pa mu se tako i sada toplo preporučim, da mi pomogne nači bolju službu.

I sestra je bila s time sasvim sporazumna. I ona je službu međutim promijenila. U selu bila dobra krčmarica, koja je zavoljila Maricu radi njezine velike čednosti i marljivosti. Obeća joj dvostruku plaću, ako dode k njoj u službu. Prva gazdarica otpusti je teška srca.

Tako ja jedne večeri izadeim iz kuće pod vedro nebo, malo podalje od kuće, da me nitko ne vidi i ne smete, padnem na koljenja i zavapim: „O slatko Srce Isusovo! Ti si otvoreno za sve, koji u tebe pomoći traže: pomozi i meni: Ti vidiš, kako ni ovo malo kukavne plaće ne mogu skupiti; ti vidiš, da me samo nužda goni odavle: pomozi mi, da si nadem bolje mjesto, gdje me ne će kiša i snijeg prati, i gdje će moći nešto zasluziti, da ne obijam još i pod staru svoju glavu tude pragove.“

„Pomozi mi i ti, Majko Marijo! Ne tražim ni srebrā ni zlata, već samo toliko, da si kakvu takvu kućicu podignem, te ne budem sebi i drugome na teret. Ovo te molim, a ja će ti odsele svaki dan moliti krunicu, a slatkom Srcu Božanskoga Sina tvoga na čast pet Očenaša i pet Zdravomarija isto tako svaki dan“.

Te iste noći usnio sam neobičan san. Je li istina ili je to zbilja bio tek puki san, zato što mi je te večeri glava bila puna ovakvih misli: Bog sam zna. Mene je svakako taj san u velike razveselio i utješio, pa će ga u kratko spomenuti.

Usnio sam, da vidim nekakova gospodina, u bijelo odijelo odjevena i crvenim plaštem zaogrnutu. On mi progovori: „Vidim te, kako se vrue Bogu moliš i u njega sve svoje ufanje postavljaš. Tako valja! Čini tako uvijek, doklegod si živ, pa te nikad napustiti neće. Jedno te samo opominjem: Ne misli ni na kakvu osvetu; već oprosti svima neprijateljima svojim od srca, kako je i Isus oprostio svojima. Čuvaj nevinost, jer je ona Bogu mila. Dok

si čist i nevin, nikakva se ljaga tebe prihvatići ne će. Napokon ne zaboravi na molitve, što si ih obećao, ma kako ti dobro jednom bilo; jer od dobra moglo bi i opet biti зло. Nije Bog na te zaboravio, samo ne zaboravi ti na njega". To reče i ode, a meni te riječi još ni sada ne idu iz glave.

Odmah po selu razglasim, da će ih ostaviti, pa neka si brzo traže drugoga svinjara. Seljanima bilo jako žao. Svi me pitaju, što su mi na žao učinili, da ih tako brzo ostavljam. Svi su me rado imali kao svoje dijete, jer se nijesam družio s drugim pastirima. Tako sam i ja imao mir, a i moj čopor nije se klapo s drugima. Krunica, to je bila moja najmilija zabava; a u samoći mogao sam molići, koliko mi srce iskalo.

Za četrnaest dana oprostim se sa svima. Dvojica gazda dadu mi 14 kruna — to je bila sva moja zaslužba za ono 5 godina. Sesetu na rastanak opomenem, da pazi na se. Ja je neće zaboraviti, gdjegod bio; a ona nek bude poslušna i poštena, jer poštjenje vrijedi više nego sve blago ovoga svijeta. Težak to bio rastanak za nas dvoje; ali šta će? Moram gledati na budućnost, ako hoću, da mi kadgod bude laglie.

Tako krenem put Zagreba.

(Svršit će se.)



Međunarodni euharistički kongres u Beču.



eć od postanka kršćanstva slavila se u raznim oblicima velika euharistička tajna, prisutnost Isusa Krista na olatarima našim, a pod prilikama kruha i vina. Katolička Crkva slavi u čast toga Sakramenta svoje najljepše svetkovine, te je taj Sakramenat učinila u Žrtvi novoga zavjeta središtem cijelog svoga bogoslužja.

U novije doba bilo je štovanje presv. Otajstva vanredno prošireno priredivanjem euharističkih kongresa (sastanaka). Tih kongresa bilo je do sada 22, od kojih je prvi zasjedao u Lille-u, osmi u Jeruzalemu, šesnaesti u Rimu, devetnaesti u Londonu, dvadeseti u Kölnu, dvadesetprvi u Montrealu, a zadnji prošle godine u Madridu. Osobito ova četiri posljedna bila su proslavljena vanrednim sjajem, a obzirom na broj učestnika tako veličanstveni, da cijeli katolički svijet može ponosno gledati na te dokaze žive vjere, što ju katolici iskazuju presvetom Otajstvu.

Na zadnjem kongresu u Madridu bilo je zaključeno, da se 23. euharistički kongres u godini 1912. proslavi u Austriji, i to u glavnom gradu Beču.

Ta je vijest vanredno obradovala svekolike. U listopadu prošle godine biran je odbor, u kojem se sakupiše prvaci svećenstva i svjetovanjaka, da zajedničkim silama pospiješ rad. Ustrojeni su razni odbori, kojima je na čelu predsjednički ured. U njemu su zastupani svi odbori, po svojim pročelnicima. Tim predsjedničkim odborom upravlja osobno Nj. Uzoritost kardinal-nadbiskup bečki Nagl. Da se vidi, koliki je to posao i briga, spomenut ćemo samo imena pojedinih odbora: Novinarski odbor, crkveno-obredni odbor, odbor za urešivanje, novčani odbor, odbor za primanje gostiju. Posebni opet odbor brinut će se za izvješćivanje u novinama, posebni će voditi brigu s govornicima na kongresu, opet posebni odbor za medusobno općenje učesnika kongresa, a posebni za ženske Marijine kongregacije i za umjetnost.

Zadnji dan madridskog kongresa bio je važan toga radi, što je španjolski kralj Alfons osobno prisustvovao svečanostima. Bečki pak kongres ne samo da će biti proslavljen u prisuću dvora, nego dapače i samo pokroviteljstvo preuzele je Njegovo Veličanstvo. I tako će prvi puta biti jedan okrunjeni vladar pokrovitelj kongresa.

A što je to: „Međunarodni euharistički kongres? To vam je sastanak članova svih staleža katoličkog svijeta u tu svrhu, e bi ojačala živa vjera u prisutnost Kristovu u presv. Otajstvu. Obdržavanje tih sastanaka u naše protuvjersko doba vrlo je važno, da se tim načinom pokaže, kakovo se blago za nas nalazi u presv. oltarskom Sakramantu.“

Ovaj 23. međunarodni euharistički sastanak obdržavat će se u Beču od 12. do 15. rujna. — A zašto baš u te dane? Dne 12. rujan je godišnjica onoga dana, kada je god. 1683. poljski kralj Ivan Sobieski, okrepljen sv. pričesti, nadvio na Beč, da osloboди cijelo zapad od turske bujice. Na 15. pak rujna svetkuje se Ime Marijino, a taj je blagdan ustanovljen za vječnu uspomenu na oslobođenje Beča od Turaka.

Dok traje kongres služit će se u crkvi sv. Stjepana Mučenika danomice pontifikalna (biskupska) svečana misa, držati propovijedi i druge pobožnosti. Osim toga svaki dan je u crkvi sv. Stjepana svečana sjednica. Razne narodnosti obdržavati će te svečanosti u obližnjim crkvama.

U Zagrebu se osnovao poseban odbor, koji će se brinuti, da na tom svjetskom kongresu budu što dostojnije zastupani i Hrvati iz svih hrvatskih zemalja.

Na 15. rujna polazi svečana procesija sjajno iskićenim ulicama gradskim. U svim crkvama cijele monarkije, pa i kod nas bit će svaki dan izloženo presveto Otajstvo. Za strance bit će pripravljeni besplatni stanovi i za puk vrlo jeftina opskrba u bečkoj pučkoj kuhinji.

Zagrebački glavni odbor za sve hrvatske biskupije oglasit će u svoje vrijeme, što će biti u tu svrhu nužno; a i Glasnik će odsele u svakom

broju pisati o tom kongresu i donositi potrebite upute. Svakako treba gledati, da nas bude što veći broj. Naš dobri hrvatski puk treba da ide u svom narodnom odijelu, ali bez velike gizde.

Tko kani poći na taj kongres u Beč, ili želi kakvu pobližu uputu, neka se prijavi svome vlč. g. župniku. Iz svake hrvatske župe treba da pode barem troje ili četvero dobre čeljadi; a može ih dakako biti i više.

Hrvati će imati svoje sjednice sami za se na hrvatskom jeziku u dominikanskoj crkvi. Pokroviteljstvo nad hrvatskim učesnicima i vijećanjima preuzela je najpripravnije Njezina Visost nadvojvotkinja Blanka. Karta, kojom se može prisustovati svim sjednicama raznih narodnosti stajat će 10 kruna; a tko želi imati samo vanjski znak na prsim, dobit će ga za 1 krunu. Putni trošak i boravak u Beču kroz 3 dana stajat će iz Zagreba i natrag oko 30 kruna. Bude li se prijavilo mnogo naroda, poći će posebni vlakovi iz većih hrvatskih gradova. Željeznice i parobrodarska društva već su dala veliki popust.

•••

Razgovor o socijalizmu.

(Svršava se.)

Mrkonjić: Ali kako ću ja u kršćanske socijale, kad tamо popovi vladaju; a ti znaš, kako mi popove volimo!

Mirković: Znam, znam; samo ne razumijem, zašto toliko vičete na popove, a ipak su nam oni najbolji prijatelji i savjetnici.

Mrkonjić: Kakvi prijatelji! Popovi zagovaraju kapitalizam; zato ja ne mogu onamo, gdje su popovi.

Mirković: Ima kapitalizma ili bolje: kapital se može steći na pošten i na nepošten način. Ako veliš, da popovi zagovaraju pošten način sticanja imetka, onda i ti spadaš — među popove: ta rekao si eno, da si ono 50 K pravo i pošteno zasluzio. A ako kažeš, da popovi zagovaraju nepošten način stjecanja, onda ih naprosto klevećeš. — Ded, kaži, mi, po duši: Zar bi pravo bilo, da ti danas u tvojim godinama, iza onoliko truda i muke i onolikih gorkih zalogaja, što si ih kao šegrt i kalfa progutao, ne možeš ništa zasluziti? Zar je pravo, da jedan činovnik, profesor, odvjetnik ili tko drugi, koji se je kroz punih šesnaest godina, a možda i više razbijao glavu i kvario pluća školskom prašinom, da on i sada jednako oskudijevo, ili da s tobom zajedno ide na posao ili za tolike svoje nauke prima istu nagradu kao ti? Koliko bi ih se onda našlo, koji bi se školovali?

Eto vidiš, kako sama zdrava pamet kaže, da si čovjek može na sasvim pošten način nešto privrijediti, steći, pa ako mu preteke, nešto i na stranu staviti za crne dane. Ako sad popovi to isto tvrde i zagovaraju: zar ne rade sasvim pametno? Ako na-

protiv osuduju one, koji i ovakovo pošteno stjecanje imetka zbacuju i brane: zar nemaju pravo? Uvaži još, da svećenici po svom zvanju propovijedaju i brane vjeru, a vjera, i to sveta rimokatolička vjera, a ne ma koja, najbolja je braniteljica i zaštitnica svega, što je dobro, plemenito, pošteno, pravedno, uzvišeno. Tko se ne boji Boga, ni ljudi se ne stidi. Zato takav čovjek ne zna za razliku između moga i tvoga, zato bezbožac gleda uvijek samo na se i na svoju korist, pa makar drugi radi toga ne znam kako stradao. Svećenici, kao navjestitelji te svete vjere, brane pravdu, a osuduju nepravdu, brane opravdan i pošten kapitalizam, a osuduju silovit, nepravedan i nepošten.

Pa sve da se i nade koji pop, koji onda i ne zasužuje da bude ono, što jest: zar da onda osudujemo sve popove bez razlike? Ako jedan liječnik bilo hotice bilo nehotice kod operacije malo dublje zareže ili koju glavnu žilu prereže: zar su svi liječnici ubojice? Ako jedan radnik u nedjelju svu krvavo stečenu zaslugu od cijelog tijedna propije i protepe: zar su svi radnici pijanci i raspikuće? Ako se nade jedan bezdušni advokat, koji stranke zaluđuje i parnicu zateže, samo da ih što više može oguliti: zar ćemo reći, da su svi advokati gulikože? Isto tako ni radi jednog nevrijednog svećenika ne smijemo osuđivati sve.

Mirković: Čuješ, kume, ja bih još i došao na vašu skupštinu; ali, šta će reći moji drugovi, ako to saznamu?... Progonit će me, istisnut će me...

Mirković: A tako? To je dakle ta vaša sloboda, koja vam je uvijek na jeziku? Progoniti čovjeka radi njegovog uvjerenja, ta to je baš tlačenje svake slobode, to je sila, to nepravda. Eto, sad si i nehotice priznao, koliko je socijalnim demokratima do slobode. Vidiš li, kakvi su? Da nemaš nikakav drugi razlog, ovaj jedini morao bi ti biti dovoljan, da ih smješta ostaviš. — Kod nas nema takve sile. Mi se svi pazimo kao braća i pomažemo jedan drugoga; ali tko ne će s nama: širok je svijet, nek ide, kamo spada, mi ga silom ne ćemo zaustavljati. Takvih članova na silu, koji nam se u odlučnom času mogu iznevjeriti, mi ne trebamo.

Mirković: Ali ne će mirovati, dok me gazdju ne otpusti, dok ne ostanem bez kruha...

Mirković: A ti nemoj ni čekati, da do toga dode, već istupi sam iz njihovog društva, a pristupi u naše, pa ćemo ti već naći posla. Zar je samo tvoj gazda jedini poduzetnik u gradu? Pa da su i svi takvi: zar je to jedini grad na svijetu? Zar baš u njemu moraš živjeti i raditi?

Mirković: Kad imate svoj prvi sastanak?

Mirković: U nedjelju poslije blagoslova u crkvi. Hoćeš li doći?

Mirković: Hoću! Samo, molim te, nemoj nikomu ništa kazati...

Mirković: Idi, kukavice sinja, ti i nijesi za nas, dok si takav! — Ali, dodi međutim; i Nikodem je isprva išao noću Go-

spodinu Isusu na nauk, a poslije se ojunačio i molio mrtvo tijelo Isusovo od Pilata: tako ćeš i ti s vremenom izgubiti taj svoj djetinji strah, što ti ga zadadoše tvoji dosadanji prijatelji, pa ćeš biti još možda prvi među nama. Dakle u nedjelju!

Mirkonjić: Da, u nedjelju. Evo ti ruke!

Mirković: Tako valja! Sad si istom moj čovjek. A sad s Bogom! kume. Sad mi se valjda već i žena vratila kući. (I. G.)



Ribolov.

(Pripovijeda abé Charles Grimaud.)



večenik dosta mlad, započeo svetu misu. Narod se molio dosta sabrano.

— Ti dobri ljudi još vjeruju . . . To je sigurnije.
I prateći pozorno svete obrede reče:

— Dosljedni su . . . Brinu se za spas svoje duše . . .
svoje vječnosti . . . Kad se najedem i napijem i dan u ribolovu provedem, hoću li imati spokojniju smrt od ovih dobrih ljudi?

Mnoštvo se zalila: počelo sjedati. Gospodin kapelan okrene se na propovijed: Podsjeti narod, kako Isus, pošto je uskrsnuo, ne umire više . . . Kako današnji slobodni zidari i naprednjaci, kao ni Pilat ni Židovi, ne će uništiti svete Crkve!

Crkva! ta ona živi! taj svećenik, ovi vjernici — to je Crkva . . . eto dvadeset vijekova, što traje . . . dug zakup!

Ko kad se čovjek u snu okrene na drugu stranu, pomici:

— Pa zašto onda moje novine tvrde, da je Crkva umrla? . . . Lašći! . . .

Iza nekog vremena nastavi:

— Dobro, ali šta će ta glupost od ispovijedi? . . . To upravo smeta . . .

Za vrijeme službe Božje opazi ribar, gdje nešto u blizini škrinu: zatvarala se vrataša ispovjedaonice. Nagne se, da vidi, šta je, a uto se ukaza jedna žena, što se upravo ispovjedila.

— Gle ti mreža klerekalnih! . . .

Kad je zazvonilo na podizanje, narod kleknuo . . . Klekne i on . . . To ponizno držanje gane ga . . . Nekakvo čudno čuvstvo prode njegovom dušom . . . Bijaše l' to želja . . . kajanje . . . prošnja? Ne znadijaše ni sam . . . Mogao je tek da progovori riječi:

— Bože moj!

I upravo ta riječ kan'da je probila led njegova srca . . . Bio je uvjeren, da ga je Bog čuo.

Zvonce tri puta kucnu, i narod se opet uzljujla . . . Žene, muževi . . . gotovo svi krenuše puf svetog stola Gospodnjega.

(Svršava se).

On ih u čudu motrio. To ga sjećalo njegove prve sv. pričesti . . . onoga sretnog i čistog dana, kad se je majka njim onako ponosila! . . . Sjeti se i onoga jutrašnjeg razgovora: „Ti bi se morao za mnom povesti . . . ja sam vas izvan sebe . . . Pa nije teško ispovjedit se . . . uvijek ista povijest . . . nevjernost u sv. zakonu . . . a na koncu spužva i amen . . .“

U duši mu se zametne silna borba . . . Orčevito se uhvati stolice.

— Šta, muž, pa da se boji? . . .

Nagne se i preko volje kao u namjeri, da vidi, kako ispovjedaonica izgleda . . . Izade zadnja žena . . . izade i svećenik, koji ugleda to lice, što se plašljivo ogledalo:

— Prijatelju, želite l' se ispovjediti? . . .

Ribar htio reći, da mu to nije ni na kraj pameti . . . ali mu riječ zamr' u grudima. Svećenik opet unide, kobna se vratašca otvorije . . .

Stranac se za koji čas tjeskobno skanjivao:

— Treba da unidem, pa da mu rečem, da ne ču . . .

I iščeznu za zastorom. U toj polutami, klečeći pred raspolom, mogao si samo čuti riječi: „Oče, tužim se . . .“ Milost je Božja pobijedila.

Za pet minuta bilo sve gotovo . . .

Izade crven ko rak, ali spokojan, sretan, lak . . . Dvadeset i dvije godine uredene u pet minuta . . . Bilo je sve tako jednostavno . . . tako lijepo.

— Je li moguće, rekne, da nijesam prije na to mislio?

Malo odahne, klečeći pred svojom stolicom . . . Gospodin kapelan još nije svršio svete pričesti. Kad i zadnji redovi ustađe, da podu prema oltaru, pode i stranac za njima, suznih očiju, sa zahvalnošću u srcu.

Prvi putiza dvadeset i dvije godine prikući se k stolu Gospodnjemu i u svoje rašireno srce primi svoga Boga i Spasitelja . . .

Zaklonjen stijenama i gustim grmljem, bacao sat kasnije jedan čovjek udicu u vodu. Dan je bio divan . . . no sve to svijetlo, sve one guse vodene iskre, ptičice, zvuk zvonova, čarobna priroda ne bijaše ništa prema onome čaru te duše obnovljene, pomladene . . .

I dok je čekao, kad će mu čep na udici uroniti, govoraše si:

— Namjerio sam se na boljeg ribara od mene . . . što me je blago namamio, da zagrizem u tu božansku meku . . . Ne ču nikad zaboraviti današnjeg ribolova, da ga na vijeke blagosiljem.

(Jek.)

Sve na svijetu čezne za svjetлом i životom. Svako stablo diže se u vis i lijepo lišće okrenuto mu je prema suncu: Tako treba da i mi svoje misli, želje, riječi i djela vazda upravljamo gore, prema Bogu. Ocu svjetlosti i suncu pravde, pa da samo za vječnim i neprolaznim dobrima težimo. — — — (Don J. St.)



Zahvalnice.

**Zahvalnice treba da su potpisane potpunim imenom i adresom,
inade ih ne možemo nikako uvažiti.**

Uredništvo.

Zahvalnice Majci Božjoj.

OZDRAVILA OD NEMILE BOLESTI. — S I a v o n i j a : Poslije poroda zaboljela me jako desna noga. Od ljute bole savijala sam se na lijevo tako, te mi se već cijela lijeva strana rebara i hrptenjače sve do kuka savila i lijeva mi ruka, mogla do zemlje. Uz to mi se noga jako natuzala. Ležati sam mogla samo tako, da sam glavu objesila niz postelju. Liječila sam se i kod kuće i u bolnici. Već sam šest mjeseci u bolnici, kad mi jednog dana rekoše liječnici, da mogu slobodno kući, jer da mi oni ne mogu pomoći. Što će jadna? Plakala sam cijeli onaj dan. Istom se na večer malo smirim i počnem moliti. Sutradan me obuzela neobična želja da idem u crkvu. Časna sestra, koja me je dvorila, ni da čuje o tom, jer niti mogu sjediti niti stajati, a od silne slabosti i boli ni hodati. Ja se ipak popodne teškom mukom onamo odvucem i isповједim, a sutradan pričestim.

Počela sam devetnicu Majci Božjoj lurdskoj. Za devet dana dolazila sam u crkvu i stajala pod misom naslonjena o stup kod svete vode. Svi su se čudili, kako mogu tako dugo ustrajati; a meni bilo tako lako i tako voljko oko srca, da bih ostala onđe cijeli dan. — I evo, što nijesu mogli toliki liječnici, mogla je naša mila Gospa lurdská: ja sam danas sasvim zdrava te dijelim radost sa svojim rodom. Vječna hvala Bogu i blaženoj Gospici!

MAJCI BOŽJOJ BISTRICKOJ. — H r v a t s k a : Moj brat tako je teško obolio, da mu liječnik nije htio više lijeka davati, jer da mu, vell, ne zna drugoga lijeka, nego kojega mu je dao. U isto doba obolio mi i unuk. U toj nevolji odlučim se ja na hodočašće k Majci Božjoj Bistrickoj i odmah se spremim na put. Tamo, pred njezinim oltarom pomolim se za zdravlje mojih bolesnika, pa kad sam se na večer vratio kući sa lijekom, što sam ga kupio u ljekarni Majke Božje Bistrice, našao sam svoje bolesnike čisto zdrave. Zato hvala i slava na sve vijke Majki Božjoj Bistrickoj, koja je mnogo puta uslijala moju prošnju.

Pomoć u vremenitim nevoljama.

U SMRTNIM BOLOVIMA. — Iz hrvatske Podravine primisimo ovu zahvalnicu: Bila sam u drugom stanju, kad me nenadano snašla ljuta bolja, kojoj nitko nije znao lijeka. Ništa nijesam mogla jesti, a krv sam bacala svaki dan s velikim napornom. Primila sam sakramente uni-ručih. Liječnik hoće, da idem u Zagreb na operaciju. Teškom su me mukom spravili na kola i četiri puta putem do željeznice stali; tako mi je teško bilo. Kad sam stigla u bolnicu, zapita me liječnik, koliko imam

djece. „Petero“ odgovorim. — „I svi su vam živi?“ — „Svi“. — „Siro-mašna dječica! Mi vam ne možemo pomoći. Došli ste nam prekasno. Vi bi pod našim rukama dušu ispuštili.“ — Što ču tužna sada? Zamolim Čestvu, da piše mojemu mužu, neka s dječicom molí devetnicu Srce Isusovu, kad ja ne mogu, da se ono smiluje meni i njima. Još obećam, da ču Glasnik držati dok budem živa i da ču se u njemu zahvaliti.

Postali me kuči. Došlo i vrijeme poroda. Za dijete sam se više bojala nego za se; ali i vrće molila Presveto Srce, da mi ga bar neko vrijeme uzdrži živa. I dijete se rodilo zdravo zdravcato, a poslije toga i meni krenulo na bolje. Za pet tjedana umrlo je doduše dijete, ali ne od slabosti već od nenadane bolesti, koja ga je za tri dana shrvala. Na vijeće da je hvaljeno i čašćeno Presveto Srce Isusovu!

DOBILA MIROVINU. — Jedna gospoda iz Dalmacije piše: „Ja sam udovica. Muž mi je bio žandar. Molila sam za mirovinu. Svaki mi je govorio, da je ne ču dobiti. Onda sam obećala Srce Isusovu, da ču objelodaniti u Glasniku, ako je dobijem. Iza 6 mjeseci uslišana je moja moliba. Stava Srce Isusovu!“ *

VELIKA DEVETNICA. — Pišu iz Hrvatskog Primorja: Pred dvije godine bolovala u našoj župi teško jedna osoba već punе dvije godine dana. Obadvije noge bile joj kao drvene, oduzete. Jednog dana sažali mi se sirotica jako, pa se dogovorim s nekoliko osoba, da čemo za nju učiniti kakvo dobro djelo, ne bi li joj se dobri Bog smilovalo, kad ljudi ne znaju i ne mogu. I počesmo veliku devetnicu, to jest, da čemo se kroz devet prvih petaka u mjesecu pričestiti. Sve u svemu to je činilo 40 osoba, svi za našu bolesnicu. I nakon dovršene devetnice ta je osoba opet prohodala i sada dobro ide. A mi zahvalna srca kličemo: Živjelo Presveto Srce Isusovo u sve vijke vjekova!

OZDRAVILO DJETE. — Dobivamo iz jedne župe biskupije križevačke u Hrvatskoj ovu zahvalnicu: Sa mojoim malom jedinicom kćerkom imala sam od njenog poroda puno patnje. S nestasice majčinog mitijeka hranim je umjetnom hranom. Dijete mi danomice propadalo. Lijekovi bez uspjeha. Potaknuta Glasnikom vršila sam devetnicu u čast Presv. Srca Isusovu. Zadnji dan devetnace služila se sv. misa na moju nakanu. Polazeći u crkvu k sv. misi ostavila sam pod paskom dijete već na pol mrtvo. Mučio ga fraz. Kad ja od sv. mise kuči, fraz postupio posve. Jedinični mi od tog časa sve bolje i sada mi danomice krasno napreduje. Hvala bud na sve vijke Presv. Srcu Isusovom!

NABOLJI ODVJETNIK. — Javljuj nam iz Zagreba: Pred kakovih devet godina iznajmismo kuću jednom stanaru. Iza šest godina prijava nas netko, da su dvije sobe pogibeljne u slučaju požara. Stanar morade po našom oblasti iseliti se. Sad nas još i on tuži, da mu stanarinu snizimo, prem je njegovom porabom stan postao pogibeljan. Iza tri godine izgubismo parnicu. Međutim jedne nedjelje za vrijeme blagoslova u crkvi „Sveti Marije“, opazim lijepu sliku Presvetoga Srca Isusova. Odmah si takvu sliku začelim u kući i sutradan kupim za 70 kruna. Pred njom odlučih moliti Božansko Srce, da mi ono pravdu nade, kad je kod ljudi ne nalazim. Uložisemo izvanrednu predstavku na banski stol. Parница se obnovi. I gle, banski stol ublaži prvu odsudu, dok je stol sedmorice, naše najviše sudiste, ukinuo i prvu i drugu osudu sasvim. Sto nam ustegešte, vratite nam uz kamate, blivši stanar morade platiti sve troškove pa i našu obranu. Tako eto ispunil Gospodin svoju riječ: „Ja ču obitino blagosloviti svako mjesto, gdje se izloži i štuje slika mojega Srca.“

SADRŽAJ: Mornari (89). — Majka Božja od Giorgiona (90). — Iz okružnice biskupa dakovčkoga (92). — Ap. molitva (96). — Pravila ravnatelja Ap. mol. (97). — Pravila službenika u Vijeću Ap. mol. (98). — Bog svojih ne ostavlja (99). — Medjunarodni euharistički kongres u Beču (101). — Razgovor o socijalizmu (103). — Ribolov (105). — Zahvalnice (107).



Broj 6. Lipanj 1912. Godina XXI.

Nakana molitava i dobrih djela za lipanj.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Zvanje svećeničko i redovničko

veto Evanđelje (Mat. 9, 37. sl.; Luk, 10, 1 sl.) pri-povijeda nam o dirljivom prizoru, vrijednom svake pažnje poletnih katoličkih mladića i uzgojitelja njihovih. Bezbrojno mnoštvo ljudi, gladnih i žednih riječi Božje, bijaše pošlo za Isusom. Spasitelj mijereći ih svojih blagim okom, u srcu silno se ražali nad njima, jer su bili svakojako izmu-čeni i ležali su kao ovce bez pastira. Kada sve-znajući Sin Božji gleda ljude, on gleda prije svega duše njihove i svu budućnost njihovu uz sve moguće prilike. Ovako je pogledao Simona, sina Jonina, kad mu je rekao: „Odsada ćeš se zvati Petar t. j. stijena”; i opet kasnije u dvorištu Kajfinu, kad je pogled njegov gorke suze izmamio iz očiju Petrovih. I sada se kod onog prijegleda svega naroda stvorila u mašti Kristovoj divna slika evandeoske sjetve i rajske žetve; te tronut do dna duše reći će Isus apošto-lima svojim:

„Žetve je istina mnogo, a posleniká malo; molite dakle gospodara žetve, neka posleniká izašalje na žetu svoju“ (Mat. 9, 37–38).

I danas gleda Isus s neba i iz svetohraništa ono 800 miljuna živih pogana, što sjede u sjeni i u tmini smrti; gleda toliko miljuna muslimana, židova, krivovjeraca i raskolnika, koji su svi pozvani u krilo jedino spasenosne katoličke Crkve; gleda premnoga odmetnika i grešnika usred katoličkih naroda. I kako beskrajna ljubav presvetog Srca njegova prema bijednim ljudima nije danas ni malo ohladnjena, Spasitel isto osjeća kô i tada, te i danas uzdiše: „Žetve je Istina mnogo, a poslanička malo.“

Božja Providnost hoće da spasi sve ljude, ali samo uz sudjelovanje našeg. Kad svima bude dobro, onda i mi.

službena djelatnost samih svećenika, koji su u prvom redu pozvani, da nastave i dovrše djelo Kristovo glede spasa svijeta. Stoga Spasitelj ne zna bolje dokazati golemu revnosti svoju za spas duša nego gorućom željom: „Molite dakle gospodara žetve, neka poslenik izašalje na žetvu“. Ne zahtijeva Isus: „Molite Boga za obraćenje pogana i grijesnika“. Takvo obraćenje po milosti Božjoj slijedi obično tek iza mnogo drugih ljudskih napora i žrtava. Prije moramo pitati sa svetim Pavlom (Rimlj. 10, 13. sl): „Svaki, kojigod prizove ime Gospodnje, spast će se. Kako će dakle prizvati, u koga nijesu vjerovali? Ili kako će vjerovati onom, za kojega nijesu čuli? Kako će pak čuti bez propovjednika? No kako će propovijedati, ako se ne pošalju?“

Zato baš Spasitelj hoće, da molitvom svojom revno prihvatišmo prvu kariku na velikom lancu milosti djelujučih, preko kojih se napokon dode do spasa besmrtnih duša po zvanju i poslanju dobro prokušanih i duhom Božjim nadahnutih svećenika. U ovoj molitvi za svećenike po Srcu Božjem lijepo nam prednjači svojim primjerom sveta mati Crkva, kada svake godine po 4 puta na kvatre prikazuje Bogu molitve i trapnje svoje u tu osobitu svrhu, da Gospodin umnoži broj i svetost službeničkog oltara, kako je i sam Isus prije izbora svojih apostola sproveo svu noć u molitvi.

Što smo rekli o zvanju svećeničkom, vrijedi u jednu ruku još u većoj mjeri o zvanju redovničkom, u koliko je ovo često skopčano sa redom svećeničkim i sa duhovnom pastvom; a u drugu ruku i one redovničke osobe, koje ne mogu doći do svećeničke časti, silno ipak što molitvom i trapnjom, što neposrednim djelima milosrda duhovnog i tjelesnog znadu unaprijediti spas neumrlih duša.

No ako nas Spasitelj potiče, da molimo gospodara od žetve, e bi poslao poslenika na žetvu, jamačno nipošto ne zabranjuje, nego dapače u prvom redu nas same bodri i ljupko poziva, ne bismo li se sami, koliko nam prilike našega staleža dopuštaju, velikodušno posvetili službi svetišta i spasu duša. Istina, ovdje vrijedi riječ Duha Svetoga: „Nitko si ne uzima ove časti (svećeničke), već ako je ko pozvan od Boga poput Arona“ (Hebr. 5, 4). Ali nam je ipak slobodno, pače i velike hvale vrijedno, ponuditi se Gospodinu poput proroka Isajje: „Evo Gospodine, pošalji mene!“ Obično Bog ne šalje andela s neba, da čudesnim načinom pozove koga u svećenički ili redovnički stalež. Providnost njegova, koja sve slatko uređuje i snažno dopire do cilja svoga, ponajviše se služi naravnim svojstvima i sklonostima poletne, velikodušne i nepokvarene mlađeži, da u srcu njihovu uzbudi želju za višim nebeskim idejalima. Ostalo je pak stalo ponajviše do samih mlađića i djevojaka, hoće li brižno gojiti onu prvu klicu višeg zvanja čestim promatranjem vječnih idejala, revnom molitvom i osobito što češćim i pobožnijim primanjem svete pričesti.

Otkako je uvedena česta i svakidanja sveta pričest u raznim uzgojilištima, a napose u dječačkim i bogoslovnim sjemeništima,

silno su se gotovo svuda unaprijedila svećenička i redovnička zvanja i brojem i revnošću apoštolskom. „Značajni bo je plod česte i svakidanje svete pričesti“, veli O. Lambert, „da u srcima pričesnika hrani toliku težnju za Bogom, toliku želju da mu omilimo, toliku žedu za požrtvovnošću posvemašnjom; toliku revnost za slavu Božju, toliku ljubav prema dušama i tako žarko čeznuće za savršenim životom, te često vidimo, gdje se ovi revni gosti sakralnog Isusa milom šilom, koju i sami s početka ne opažaju, odjepljuju od svih taština svjetskih odričući se svih dobara ovoga života, i tako djelom pokazuju, kako sakramentalni Spasitelj znade preobraziti ljude u andele i slabu djecu u Božje apoštole“.

Nezimjerno je važna i uloga, što ju mogu u pogledu višeg zvanja djece vršiti dobri roditelji i uzgojitelji, ponajviše primjerom svoje bogoljubnosti, a onda i molitvom i prigodnim uputama i savjetima svojim. Nu kako roditelji mogu željeti i moliti od Boga više zvanje za djecu svoju, tako u drugu ruku nemaju nikakva prava nametnuti sinu ili kćeri svojoj ovaj ili onaj stalež. Svetovati mogu, što se njima čini Bogu ugodnije, ali odlučiti mora onaj, koga Bog zovne. Nek se ugledaju u Isusa, koji je ljupko pogledao bogatog mladića i pozivao se na njegovu slobodnu volju: „Ako hoćeš savršen da budeš, idi, prodaj sve što imaš, i podaj siromasima, i imat ćeš blago na nebu, i dodij, idi za mnom“ (Mat. 19, 21). (I. P. B.)

Iz korizmene okružnice biskupa šibenskoga.

Novi biskup šibenski, presvjetli gospodin don Luka Pappafava, u svom prvom pastirskom pismu progevara prvi put svome svećenstvu i stаду svih staleža, te na koncu upućuje sve na Božansko Srce Isusovo, izvor svih milosti. To mjesto glasi ovako:

Nek se uzdigne Vaše srce, premila braćo i sinovi, do neizmjerne ljubavi Isusa Spasitelja, do one ljubavi, što nam ju On očituje u svojim otajstvima osobito pak u otajstvu svoga Presvetoga Srca. Vi poznajete dobro razloge, koji nas mukaju na žarku ljubav prema onome Srcu: poznajete darove, svojstva i savršenosti, kojim je Ono bogato, poznajete neizbrojna dobročinstva, što nam ih je darovalo, te čudnovata djela, što su imala svoj izvor u Njemu, napose pak neizmjerne plamene ljubavi, kojim nas je ljubio. Radošću doznađoh, da Vi gojite živu pobožnost prema Božanstvenom Srcu, jer se je cijela biskupija još godine 1875. svečano njemu posvetila. Napredujte u toj užvišenoj pobožnosti.

Nu po čemu se znade izvrsnost neke bogoljubnosti? Po njenim efektima (učincima), to jest po plodovima, što ih u dušama proizvada. Ako su ti plodovi ljupki uslijed svoje neizmjerne slatkosti, aко probitačni uslijed neizrecive koristi, —, aко djeluju na moralno (čudoredno) usavršenje vjernikâ, onda dakako možemo rado opetovati

sa zaručnicom Pjesme nad Pjesmama: „sjela sam u sjeni ovog žudenog stabla i njegovi su plodovi slatki mojem grlu“ (Cant. 2, 3). I doista: tko bi hotio nepristranim okom baciti jedan pogled na one sretne župe, gdje cvate pobožnost prema Presvetom Srcu, opazit će na prvi mah, da ovo bogoljupstvo sakuplja narod, napunja crkve, zaokuplja isповједаонице, priteže bezbroj duša na sv. pričest. Opazit će, da bolje rečem, kako se od dana na dan umnaža broj pričesnika u ogromnoj mjeri. Vidjet će one, koji se rijetko isповijedaju, gdje pokajani i poniženi sjedaju za euharističkom trpezom i hrane se Tijelom Božanstvenog Jaganjca, što ga od dugo vremena ne bijahu okusili. Vidjet će, gdje poglavite svetkovine preko godine odredene na čast Spasitelja i Blažene Djevice, postaju kao drugi vazneni blagdani, uslijed velikog broja vjernika, štono pristupa k Oltaru. Vidjet će, da mnogi vjernici, koji običavaju primati dosele samo vazmeno proštenje, stupaju sv. pričešćenu, neki svakog mjeseca, neki svake sedmice. A što je to? Nijesu li to slatki plodovi spomenute pobožnosti? Jesu bez svake sumnje.

Nu ako su takovi njeni plodovi, sjednimo i ja i Vi, predraga braćo i sinovi, u hladu onog stabla, što ih proizvada: zagrijimo se naime žarkim zanosom za spasonosnu pobožnost k Presvetome Srcu Boga-Čovjeka. Sviše: ova pobožnost imade izravniju svrhu nego li ostale da iskaže počast Isusu u Sakramentu; smjera po tom na moralno usavršenje kršćanskih duša, jer ona, dočim sjedinjuje naše sa Isusovim Srcem, po čestom pričešćenu, čini da budemo puni ljubavi, to jest puni Boga (Aug. in Ps. 98); ona opiseda na neki način našu oporu narav te odstranjuje od naših sjetila sve, što odaleće od Boga, potičući nas na ono, što nas njemu približava. Pače ona vrši svoj božanstveni utjecaj i na sama naša osjetila, s tom razlikom, da, dok ljudska ljubav često opoganja, i kalja i razara čovječe srce, ova ga nebeska pročišćuje, oplemenjuje i podiže k nebū.

Ljubitelji svijeta naše dobi, kako svatko očito vidi i u našim stranama, mláki su, hladni, mrtvi u Božjoj ljubavi, (Mat. 24. 13). Zašto? Jer su neprijatelji svake pobožnosti, ili u svojem indiferentizmu (nehaju) ne korišćuju se njome. Nu utješimo se, jer nam je zgodan lijek za takvo zlo obećao isti Isus, već od nazad mnogo vjekova po sv. Gertrudi, zatim u doba nama bliže, po blaženoj Margareti, naime pobožnost prema njegovom Presv. Srcu, koja je baš prikladna, da ozdravi veliku ranu modernog svijeta; egoizam (sebičnost), to jest idololatriju (obožavanje) svoga ja, kult svoje sensualnosti (sjetilnosti) i oholosti: koja je baš prikladna, u kratko rečeno, da oživi ljubav, ohladnjelu u mnogim srcima. Ovakovo probudjenje Božje ljubavi opažamo, na svoje oči, u svim mjestima, gdje, kako rekoh, cvate ova pobožnost. Eh doista! Ljubav će se raspaliti to većma među vjernicima moje drage biskupije, po čestim i gorljivim pričešćenjima, koja su plod ovog spasonosnog bogoliubstva.

Rana na slici Presvetoga Srca Isusova.



Kao bogoslovac u jednom slovenskom siemeništu čuo sam što šta lijepa o Presvetom Srcu Isusovu, upisao se u bratovštinu. Srca Isusova i dnevice molio propisane molitve, no što je odista pobožnost Srca Isusova, nijesam pravo shvatio.

Postao sam svećenikom. Hajde medu puk, da ga vodiš Srcu Isusovu. Ali vaj! Kako ču, kad jadan još ni sam ne poznam dobro ovo Presveto Srce. Naručim si više knjiga o Presvetom Srcu, pa uči i promatraj vrelo ljubavi i milosti. I tko sad veseliji od mene: našao sam golemu riznicu.

U više propovijedi govorio sam narodu o Presvetom Srcu Isusovu, tumačeći mu prije svega samu sliku. „I gle“, rekoh, „du-

boke rane u Srcu Isusovu. Puće moj, momci i djevojke! Vi ste zadali ovu ljutu ranu Srcu Isusovu; grijesima svojim proboli ste ovo predobro i preljubazno Srce. O dodite i izvadite sulicu iz Presvetog Srca! Molim vas svekolike, a navlastito vas momke i djevojke, kad se vratite kući, stanite pred sliku Srca Isusova i promatrajte onu ranu. I ja vam kažem, da će vam se srce umekšati, vi ćete svoje grijeha okajati i u sakramantu pokore dušu si očistiti.“

To bi u nedjelju. Drugo jutro — bio dijelatni dan — dode mlad krepak momak k meni, „Gospodine“, započe, „jučer ste govorili, kako mi momci teškim grijesima svojim probadamo Srce Isusovo i da motrimo onu duboku ranu, što mu je zadasmo. Ja sam, vrativši se kući, motrio i motrio sliku Srca Isusova, kad mi najednom navriješe suze na oči i kajanje mi obuze srce, i zato sam došao na veliku ispjovjed.“ — — —

Momak se ispjovjedi skrušeno i primi pobožno u srce svoje samo Presveto Srce Isusovo. „O hvala Presvetomu Srcu Isusovu, sada imam mirnu dušu.“ I Srce Isusovo zacijelo se radovalo novome svomu prijatelju.

O svećenice, propovijedaj i ti i rado i često narodu o Presvetom Srcu Isusovu! A ti momče, djevojko, ako ste ranili Presveto Srce grijesima svojim, dodite na ispjovjed i naći ćete mir i pokoj dušama svojim u Presvetom Srcu Isusovu! (Priopćio J. Pr.)

Po Srcu Isusovu obnovljena župa.



ilo to godine 1900., kada se prosu glas, da će se u cijelom dekanatu, u kom se nalazi i župa Gologorička (u Istri) držati pučka poslanstva. Jedina župa Gologorica, koja broji kakvih 600 duša, imala je za ovaj put izostati, jer da narod može prisustvovati svetim poslanstvima u susjednim župama. Kad ovo dočuli župljani, došli k župniku, da ga zamole, ne bi li se još jednom zauzeo, da i u Gologorici za prvi put, što pamte, budu držana sveta poslanstva. Na ustrajne molbe župničkove bi napokon odlučeno, da će se iznimno držati sveta poslanstva i u ovoj i u susjednoj župi svaku župu doći po jedan otac misijonar.

„Što će to biti?“, pitaju nekoji, koji ne imadahu nikad prigode čuti za sveta poslanstva. A zlobni jezici odmah tumače: „Doći će k vama neki tudi svećenici, pobirati će od vas novac; a za plaću doći će vam tuča u vinograde.“ — Oh kako je naš narod još neuk i lakovjeran!

Došla je svakako tuča, ali ne, kakvu zaželješe neprijatelji slike Crkve, jer ona godina baš je bila plodna u vinu, već je pada na okorijela srca tvrdokornih grješnika, te se cijela župa u jednom tjednu preporodila. Skoro svi se isповjediše, pa i takvi, koji puno godina nijesu bili kod svete ispovijedi.

A što je najviše tu pomoglo? Božansko Srce Isusovo. Na sredini župne crkve bila je razvita poput zastave kroz cijelo ono vrijeme slika Presvetog Srca Isusova.

Uvedenjem do sad nepoznate pobožnosti Presvetoga Srca narod je naučio moliti i pjevati zlatnu krunicu. Utemeljeno je i Apostolstvo molitve, u koje se odmah upisalo sa naknadnom mješevištem pričesti preko 80 osoba.

Da ovaj žar ljubavi prema Božanskom Srcu Isusovu ne ohladi, sakupio je narod u tri dana oveću svetu novaca, te nabavio lijep križ, spomenik na ove svete dane.

Na trajnu uspomenu prvih ovih poslanstva narod se obvezao zavjetom, da će svake godine svetkovati blagdan Presvetog Srca Isusova na sam petak iza osmine Tijelova. Od one godine u taj dan svake godine posvećuje narod poslije svete mise i svečane procesije u župnoj crkvi pred ispostavljenim Božanstvom glasno i na koljenima sebe i sve svoje Presvetotmu Srcu Isusovu.

U crkvi nije bilo prije nikakova spomenika Presvetog Srca, te se narod dade i opet na pobiranje milodara. Pa se nabavi velika i lijepa slika Božanskog Srca Isusova. Na sam blagdan Presvetoga Srca slijedeće godine bi svečano slika blagoslovljena.

A što je još manjkalo? Zastava za članove Apostolstva mo-

litve. Iznova se darovi sabiraju i među najmanjom dječicom; i eto već slijedeće godine lijepe zastave sa slikama Božanskog Srca Isusova na jednoj te zaštitnika štovatelja Presvetog Srca, svetog Josipa na drugoj strani.

Vrhunac pak veselja bio je godine 1905., kad je uvedena bratovština presvetoga oltarskoga Sakramenta sa javnom mjesечnom urom čašćenja. To je bilo za ove krajeve nešto novo i nečuveno; ali se brzo udomilo. Nema mjeseca, gdje ne bismo javnom službom Božjom štovali to svakog štovanja vrijedno Pre-sveto Srce: svakog prvog petka u mjesecu služi se sveta misa na



Gologorica: Glavni oltar.

čast Presvetoga Srca; svake prve nedjelje molj se po podne krunicu, a onda litanije Presvetog Srca Isusova; svaku drugu ili treću nedjelju drži se javna mjesечna skupna ura čašćenja Presv. oltarskog Sakramenta. Od to doba zamuklo je u Gologorici ono prijašnje gadno psovanje i proklinjanje, a mjesto njega čujeće češće zlatnu krunicu, i to ne samo u crkvi već i u kućama i u polju. Sad je i manje u župi plesova, dok se služba Božja brojnije pohada i sveti sakramenti češće primaju. A tko će istom izbrojiti svekolike milosti, što su ih pojedinci primili od Presvetog Srca! Da mu je čast i hvala u vijeke!

(Lj. Ž.)

Ljubica „Glasniku“.

Ugo već moje ljubiće cvatu
Svako u doba — svakom u sati —
A ispod Križa — u blagoj sjeni,
Samo mi znane jednoj su zjeni!

Njegujuć ja ih dušom cjelivam,
O sreći neba pri njima snivam.
Ja ih sve dragam, dahom zalijevam
Blaženstva pjesme uz njih ja pjevam.

Mišljah, da uvijek tako u hladu
Rast' će i cvast', da ljudi ne znadu.
Zovnu al' posluh — majka me moja:
„U Boga nek' je radost sva tvoja!

Ljubicā skromnu kiticu savi,
Srcu Božanskom k nogam ju stavlji!
Njemu!? ja klikoh, — zar su ga vrijedne?
Ljubice za Njeg — nisu l' prebijedne?

Moje mi srce zakuca burno; —
Do njih pohitah — berući žurno:
Procvalu prvu, drugu i treću . . .
Kiticu stavih drugomu cvijeću:

Krasno med cvjeće „Glasniče“ — Tvoje!
Uzmi, uvrsti ljubice moje!
Lijere uz bijele — ružice pomne
Tiho nek cvatu ljubice skromne;

Dišući vjerno s ljubavi prave
S Tobom Božansko Srce da slave!
Ako li koja od njih se baci:
Ne rijese što ju svjetlijii traci;

Ili mi koja od njih se zgazi:
Procvala nije možda u snazi:
Ljubica ne zna nevr'jedna gnjeva,
Svrhu bo zna si zemnoga dneva . . .

Pa se veseli, cilju je bliže!
Mrijući tiho, miris svoj diže:
Živjet, Providnost, koja me zvala.
Zna, da joj na mig samo sam cvala!

(S. M. P.)



Vojnik vojnicima.

Nekako polovicom mjeseca studenoga prošle godine primilo je uredništvo ovo pismo, koje zaslužuje, da ga u cijelosti objelodanimo.

Hvaljen Isus i Marija! — Velecasni gospodine uredniče!

Bivši i opet neko vrijeme medu vojnicima, zabrinule me neke zle navade vojničke; a osobito jedna, pogadate već, koja je to pogibelj za mnogoga kreposnog i dobrog još mladića, kad polazi u vojnike. Kada si dakle predočim tegobe unovačenih mladića, kojih imade — nadamo se — i medu čitateljima milog nam Glasnika Presv. Srca Isusova, i duševnu pogibelj u koju će dospjeti, pomislih, da bi dobro bilo, kad bi Glasnik i opet — kako je to bio već učinio — progovorio koju utješljivu i poučnu, te poučio i obodrio gdjekoje mlado, bojazljivo srce, ulio tračak utjehe i srčanosti mnogoj dobroj duši.

Bit će da gdjekoga tekar u vojništvu nauče redu i poslušnosti, jer je prije bio raspušten i neuredan i za ovakvoga je — ja mislim — dobro, da je vojnik. No ja ovdje govorim o onima, kojii su bili dobri, pak se u vojništvu mogu pokvariti.

Žalosno je čuti: „Nijesam kleo; ali kod vojničtva naučio sam se.“ Tuga obuzme srce dobrog katolika, kad čuje ovako govoriti. Dode neiskusna mlada duša, nenavikla na zle navade nepromišljenih ljudi u vojarnu. Mnogo puta sluša, što mu vrijeda njegovo pobožno čuvstvo; često puta išao bi u nedjelju k svetoj misi, ali on to može tek rijetko kada. Sretan je jošte, ako nade dobrog prijatelja, s kojim se može porazgovoriti, da može jedan drugoga podrbiti u dobru. Ali ako je sam, onda mu je teže. Ostaje mu jedino kao dobar prijatelji, dobro štivo, te ako od vremena može poći u crkvu, da se pomoli najboljem prijatelju i učitelju Gospodinu Isusu.

Da mi je doći do takvoga još nepokvarenoga momka, rekao bih mu po prilici ovako: Dragi prijatelju! Boj se uvijek zla društva, pak ćeš se lakše očuvati zla. Ne budi ipak previše plašljiv, već budi više odvažan i srčan te se ne daj zavesti, ako si možda dospio u grješnu prigodu. Misli, ako si i vojnik, da možeš i kao vojnik iznenada umrijeti, a jednu samo dušu da imaš i ako si nju izgubio, sve si izgubio. Nemoj misliti, da moraš kleti. Ne! na to te nitko ne može prisiliti. Znaj da nijesi ti sam zapao u ovakve neprilike. Bilo je i drugih, koji su bili u takovoj brizi i opasnosti, i sretni su koji su nepokvareni iz vojništva izašli. Idi u crkvu kad god možeš. Nemoj se dati odgovarati od dragova, da tobože nije za vojnika da ide u crkvu, da se Bogu moli. Ne vjeruj im! već idi samo u crkvu kad možeš. Nadalje dragi prijatelju! ne zapusti dobrog štiva. Vjeruj mi, dobro štivo, dobra knjiga, to je izvrstan prijatelj, koji će te razveseliti, poučiti, ohrabriti i utješiti, često puta bolje nego itko drugi. I meni je Glasnik Presv. Srca Isusova mnogoput dobro došao kao ozeblu sunce.

Vjeruj mi mladi prijatelju! da čovjek može biti i dobar vojnik, a ujedno i dobar katolik. Ali zato treba mnogo puta upravo vojničke

hrabrosti, da se odhrvaš grješnoj prigodi i napasti; zato treba da gdjekad u slobodno vrijeme bez obzira ostaviš svoje drugove, koji te hoće odvratiti od crkve. Bit će ti to možda koji put i teško, ali:

U dobru je lako dobrom biti;

Na muci se poznaju junaci.

Ne gledaj previše na ljudski obzir, već pomisli, da te dragi Bog gleda, da te voli, da ti dobro želi i da se veseli nad tobom, kad si dobar. O kako ne bi tad našem milom Spasitelju za voju nešto i pretrpio! Ta to je zasluzno, to je dragom Isusu milo.

Velečasni gospodine uredniče! Veseli me, što će naš mili Glasnik biti veći i ljepši, te se radujem kad ću ga takova vidjeti.

Vaš u Presv. Srcu I. K.



Pasi jaganjce moje — pasi ovce moje.

Rafaelov gobelin.



očetkom 16. stoljeća postao je Rim ne samo duhovnim — kakvim bijaše već odavna — nego i duševnim središtem svijeta. Krepka i odlučna papinska politika pretvorila je papinsku malu državu u tako jaku političku snagu, da se gledom na državno znamenovanje u ono doba osim Mletaka nijedna talijanska država nije mogla sravniti s Rimom. Politička prevlast medutim ne vodi vazda i do prevlasti na polju duševnoga napretka. To stoji do toga: tko je na čelu jake države. Na sreću svjetske umjetnosti svih vjekova upravo su onda na papinskoj stolici sjedila jedan za drugim dva muža, koji su umjetnost uvelike cijenili i ljubili. Bio je to papa Julije II. i Leo X. Oni su najznamenitije umjetnike iz cijele Italije pozvali u Rim, pa su im dali zadatke, kakovih do onda još nijedan umjetnik dobio nije. Među tim umjetnicima bio je najznamenitiji Michel Angelo i Rafael. O prvomu od ove dvojice već je bila riječ u ovomu listu (broj 2. strana 30.), a donijeli smo i sliku njegova kipa Mojsije; danas donosimo jednu od najboljih slika drugoga, koji se potpunim imenom zove Rafael Santizi Urbina. Rodio se godine 1483., a umro je već godine 1520., dakle u najljepšoj muževnoj dobi. Premda je njegov život bio kratak, ipak je od njega ostalo razmjerno vrlo mnogo savršenih umjetmina, a može se reći, da je njegovo ime najpoznatije od svih umjetnika na svijetu. Ljudi, koji ne mare za umjetnost, koji ništa ne znaju o povijesti umjetnosti, koji nikad nijesu vidjeli slike od Rafaela, ipak znaju za njegovo ime — ako se uopće kad razgovaraju o umjetnosti. Najveće galerije svijeta u Beču, Parizu,

Dresdenu, Monakovu, Petrogradu, Londonu, diće se tim, da imadu koju sliku od Rafaela. Kad je prije neko pedeset godina jedna njegova sličica bila na prodaju, platio je ruski car za nju nekoliko milijuna rubalja.

Michel Angelo bio je, kako znademo, ne samo velik i znamenit kipar, nego i velik slikar i graditelj. Papa Julije II. dao je od njega naslikati u kapeli papinskoga dvora, u tako zvanoj sikstinskoj kapeli, na stropu veličanstvene slike iz Biblije. Ta je kapela uistinu velika kao jedna dosta prostrana crkva. U isto vrijeme, kad je Michel Angelo s tim slikarijama zaposlen bio, slikao je Rafael u dvoranama Vatikana nekoje sobe, te je svojim slikarijama zadivio sve ljubitelje umjetnosti.

Kako i najveći umjetnici nijesu bez pogrešaka, pa se imenice umjetničke oholosti i taštine ne mogu odreći, tako ni Michel Angelo nije htio, da u sikstinskoj kapeli, gdje je on strop slikao budne osim njegovih slika još i koja od Rafaela. Dopustio je samo, da na stijenama ostanu slike firentinskih umjetnika iz XV. stoljeća, no od savremenih umjetnika nije trpio kraj sebe nijednoga. Papa Leo X. opet htio je, da baš najveći umjetnici tu papinsku kapelu urese, pa je našao način, da uvede i Rafaela u taj prostor. U talijanskim je crkvama običaj, da se kod osobito svečanih zgoda presvuku stupovi i zidovi crkvi sa skupocjenom tkaninom. Najskupocjenije su tkanine, na kojima su utkane slike. Takove tapete (tkanine) zovu se gobelini. Papa je naručio kod Rafaela deset crteža za gobeline te ih je po tim crtežima dao izraditi u Nizozemskoj. Kod osobito svečanih zgoda presvukli bi najdjonji dio sikstinske kapele ovim gobelinima, i tako se ipak Rafael takmio sa Michel Angelom u istomu prostoru.

Od Rafaelovih crteža za te gobeline nalazi se sedam u Londonu; drugi su propali. Sami gobelini u Vatikanu vrlo su oštećeni. Tečajem vremena dogada se, da ljudi gube razumijevanje za ono što imadu i što su stariji naraštaji dobra napravili. I u zagrebačkoj stolnoj crkvi bilo je šest gobelina osobite ljepote. Prije 30 godina s njima bi pokrivali pod i klecali pa bi na njih postavili lijepo vezani sveti grob, ali i velike svilječnjake, te su od voska sasvim pokapani bili. I poderala se tečajem vremena dva gobelina ovim vucarenjem. Na popravak se nije ni pomisljalo. Napokon je jedan gobelin u krpmama dospio na zidarske skele, a drugi je bez traga nestao. Ostali su spašeni i očišćeni, pa se sad bolje čuvaju, a vrijedi svaki najmanje 5000 kruna.

Rafaelova slika, koja je danas u listu odštampana, jedan je od njegovih gobelina, a prikazuje utemeljenje Crkve Isusove. Isus je uvijen samo u ponjavu, onako kako je iz groba ustao, pa se svojim učenicima ukazao kod jezera tiberijadskog. Tom je prilikom rekao svetom Petru: „Pasi jagancem moje; pasi ovce moje!“ (Ivan 21, 15.) Za razjašnjenje naslikane su ovce u dnu slike. Sveti Petar drži već u rukama ključeve, koje mu je Isus



Pasi jaganjce moje — pasi ovce moje.

prije obećao (kod Mateja glava 16.) riječima: „I tebi ću dati ključeve od kraljevstva nebeskoga; i štogod svežeš na zemlji, bit će svezano i na nebesima; i štogod razriješiš na zemlji, bit će razriješeno i na nebesima“.

Na slici ima samo jedanaest apoštola, jer je izdajnik Juda već poginuo, a Matija nije bio još izabran.

Rafael je na jednu stranu slike metnuo Isusa, a sve apoštole na drugu stranu u hrpu. Na licima apoštola jasno je Izraženo, kako su riječi Isusove na njih djelovale. Ovim razredajem istaknuo je Isusovu važnost, koja prevaguje sve apoštole. Klečeći sveti Petar vez je između Isusa i apoštola.

Za ovu se sliku uzima, da je najlepši Rafaelov zamišljaj.

K.



Španjolska i Presveti Sakramenat.

Na zadnjem madridskom svjetskom kongresu u počast Presv. oltarskog Sakramenta pokaza se opet stara ljubav španjolska prema Bogu. Taj narod ne će da ostavi svete vjere svoje, kako su nam to toliko novine navještale. Pa zato i zaklinje najveći govornik španjolski sve prisutne strance iz svih krajeva svijeta, neka ne vjeruju, kao da Španjolci gube vjерu svojih otaca, kao da traže uvadanje protukatoličkih zakona, kao da ne ljube svojih redovnika i redovnica, da ne ljube sv. Crkve i njezinog glavnara sv. Oca pape. Neka dignu svoj glas proti takvim klevetama! „Recite”, dovrši govornik, „recite, da to nije Španjolska. Španjolska, koju ste vi vidjeli, prava Španjolska jest katolička Španjolska, što ima živu vjeru, Španjolska Presvetog Sakramenta.“

U tom smislu govorio je i mladahni kralj španjolski, kad je pri zaključku kongresa izrazio neopisivu radost svoga katoličkog srca, što je tu na okupu gledao predstavnike tolikih naroda, različitih po povijesti, po jeziku i običajima, ali u jedno spojenih ljubavlju prema Presvetom Sakramentu oltara, koji je uzvišena nebeska hrana vjere i ljubavi. I sam kralj zmolj prisutne strance, neka ne zaborave Španjolske, neka ju kod svojih kuća prikažu takovu, kakova jest, kao zemlju punu vjere, uljednosti i gostoljubivosti, a ne tvrdu i mračnu, kako ju neprijatelji opisuju“. A na koncu zamoli kralj Alfons XIII. papinskog kardinala-legata (poslanika), neka reče sv. Ocu, kako mu kralj i kraljica žele dug vijek, da može nastaviti svoj neumorni apoštolat ljubavi prema Isusu u Presvetom Sakramentu“.

Tu je pokazao kralj, kako mu srce jednako bije sa srcem svojih vjernih podanika, pa se ne čudimo, što je iz stotine hiljada grla prodro poklik: Viva el rey! Viva Cristo! Živio kralj! Živio Isus!

U takim prilikama vjerskim mogao je lako papinski kardinal-legat u pratnji kralja i kraljice, što su držali goruće svijeće, nositi Presveti Sakramenat u procesiji sve do na balkon kraljevske palače, odakle se je dijelio blagoslov. Nekoliko časaka prije posvetu se je u prijestolnoj kraljevskoj dvorani cijeli španjolski narod Isusu u Presvetom oltarskom Sakramentu.“

Kralj Alfons bio je tako zadivljen ovim slavljem Presvjetoga Sakramenta, tako zanesen, da je, kako pričaju, došao iza procesije kardinalu-legatu, pa mu rekao:

„Imao bih Vas nešto zamoliti. Može biti, da je to malo proti pravilima liturgičkim, ali ipak . . . Zar se ne bi moglo . . . teško mi je i pomisliti, kad to ne bi išlo . . . zar se ne bi moglo sahraniti kao dragocijene moći onu svetu Hostiju, koja je bila predmetom tolikih čina zadovoljštine i ljubavi? Čini mi se, da bi to bilo za Španjolsku i njezine kraljeve jamstvo Božje zaštite i posebne milosti.“

— „Veličanstvo, to ne može biti,“ odgovori kardinal-legat. „osim po kojem čudu odozgor: Hostija se ne može očuvati. Ali sutra ću ja ovu dragocijenu Hostiju prepoloviti, a Vi i Kraljica doći ćete i primiti ju u svoje srce u sv. pričesti. Isus će očuvati srca vladara Španjolske.“

I obećanje se sutradan isplni.

— O Presveto Srce, preporodi i naš hrvatski narod, svojim Ti-jelom i Krvi i očuvaj ga za život vječni! — (Jek)



Bog svojih ne ostavlja.

Istinit doživljaj jednog siročeta.

Zora boljih dana.

(Svršava se)



Zagrebu prvo mi bilo, da potražim koju crkvu i tu da se preporučim Božanskom Srcu Isusovu. A i na koga drugoga da se obratim? U gradu sam tuđ i nepoznat, a Spasitelj najbolje znade, koja je služba i koje je mjesto za me. On me do sada tako očito pomagao, on me neće ni sada napustiti.

Tako i bilo. Navečer oko osam sati stojim pred služinskim zavodom, pa se ogledam, što ću i kamo ću. Kad eto ti mlada čovjeka, koji me zapita, ne tražim li možda službu. Lodomah me odvede k jednom gospodinu. Ovaj me primi za 16 kruna mjesечно; a poslije mi povisi plaću na 32 krune.

Služba bila laka, gospodar dobar, a plaća prilična. Sad sam se napokon malo smirio i odahnuo. Kroz četiri godine već sam si toliko prištadio, da sam mogao kupiti nešto zemljišta, a napokon i kućicu si sagraditi.

Uto mi se i seka opskrbila. Zaprosilo je dobro i pošteno momče; ona pristala, pa je tako sad i ona sigurna za starost. Koliko sam mogao, pomogao sam joj i ja. Čuo sam naime, da nam ipak naš skrbnik nije baš sve prorajao, već da je ostalo u štedioni kakvih 400 kruna. To je bila sva očevina naša, vrijedna nekoć više hiljada. Ovaj sam novac podigao i poklonio sestri, da ne dode baš sasvim praznoruka k mužu.

Bog ne plača svake subote.

A što je s našim skrbnikom? pitat ćeće. Kazat će vam ukratko i njegovu sudbinu.

Jednom došao ja opet po poslu u Petrinju. Na jednom uglu stoji više radnika s raznim orudem i čekaju, ne će li ih ikogod najmiti. Oko mi zape već izdaleka o jednom od njih. Bio već pribar čovjek, tjelesno sasvim propao. Naslonio se bos i sav razderan o zid i nijerno gledao pred se.

Pristupim bliže i pogledam mu u lice. „O Bože! Je li to moguće? Striče, jeste li vi to? Striče, poznajete li me?“ a suze sažaljenja navrnu mi na oči.

On podiže malo oči; pogleda me, porumeni i spusti glavu još više. Ni da bi prabilo.

„Stričel!“ prihvatom. „Hoćete li bar sada uvidjeti, da je Bog svakome pravedan sudac? Vi ste svoju dušu teško ogriješili o nas, a sad ste eto spali još niže, nego što mi bijasmo. Bog neka vam oprosti, kao što vam i ja za ljubav Isusovu od srca praštam. Evo vam dvije krune; znam, da ste gladni. Vidite, da Vam ne mislim vraćati milo za drago i da se ne veselim vašoj nesreći. Bog vam bio milostiv!“

Poslije su mi kazivali, kako je spao na te grane. Dvije godine iza kako smo od njega otišli, umrla mu žena, a on ostao s četvero nejačadi. Sad je išlo sve niz brdo. Vičan samo ljenčariti, a uz to dobro jesti i piti, počeo brzo prodavati marvu, jednu glavu za drugom; onda ratarske sprave, pa zgrade, napokon i zemlju, dok mu ne osta samo ono malo krova nad glavom.

Pa da se barem sada opametio! Ali da! Pij danas, pit sutra, uzaimaj ovdje, uzaimaj ondje; dok mu jednog dana ne ode i kuća na bubani. Protepo naše, protepo svoje, i sad eno ga na ulici s četvero polugole i gladne nejake dječice. Sad mu djeca prosjače po gradu, a on živi od nadnlice.

Zaista: Bog ne plača svake subote; ali ni dužan nikom ne ostaje. Bog mu se smilovao!



Tako se obistinila na nama ona narodna: „Bog svojih ne

ostavlja", a i ona, koju sam često puta čuo u crkvi, da Bog znade i najveće zlo okrenuti čovjeku na dobro, ako čovjek sve svoje ufanje u njega postavi.

Ja sam tako učinio; Bogu dragom hvala, jer i to je bila milost njegova. Ali osobita hvala i slava budi Presvetom Srcu Isušovu i prečistom Srcu Marijinu, koji su nas u danima najveće kušnje krijeplili i pomogli nam, da smo se napokon na svoje noge osovili i život si osigurali. Nikad toga zaboraviti ne ćemo.

Daj Božansko Srce Isusovo, da sve sirote i svi nevoljni u tebi nadu jednako zaklonište. Ti ne biraš osobe, već pozivaš k sebi sve govoreći: „Dodatak meni svaki, koji ste nevoljni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti!“

* Danas se prijatelj Nikola — nazovimo ga tako — koji nam je evo ispriopovjedio svoju prošlost, nalazi u Americi, odakle nam je poslao svoju fotografiju, što ju donosimo na strani 125.

(Po odnosnim pismima priedio Stj. Babunović D. I.)



U Zagreb, u Svetište Srca Isusova!

Primisimo i rado uvršćujemo ovaj poziv:

Viduševac, Hrvatska, početkom travnja 1912.

Dragi čitatelji Glasnika! Hvaljen Isus!

Već je evo nastupio mjesec lipanj, mjesec, u koji pada mila svetkovina Presvetoga Srca Isusova. Rijetko je koja župa, gdje nije uvedena kakva takva pobožnost istoga Presvetoga Srca, i gdje ne bi vjernici u taj dan pohodili dragoga Spasitelja, njemu se poklonili i za svoje grijehе zadovoljstvu činili.

Ali kako gospodin Bog od vajkada po neizmjernoj dobroti svojoj odabire neka osobita mjesta, gdje u stanovite dane pobožnoma puku na osobit način više milosti svoje dijeli, tako je odlikovao i nas u novije vrijeme, da imademo u sredini mile naše Hrvatske domovine takov veličanstven hram. Blizu novog kolodvora u lijepoj ravnini bijelograđa Zagreba diže se ponosno Svetište Presvetoga Srca Isusova. Ovaj mali prostor u Glasniku ne dopušta mi, da opisujem svu njegovu ljepotu. Čitaj Glasnik god. 1911. broj 2. strana 36.

Zivo sam želio da pohodim to sveto mjesto na sam blagdan Presv. Srca. I dode taj željno očekivani dan; a to je bilo 23. lipnja lanske godine. U pol sedam izjutra stignem s kćerkom u Zagreb.

Srce mi je zakucalo od radoći, kad sam stupio u crkvu, koja je već bila dupkom puna pobožnoga naroda, što kleči, moli se i za svoje grijehе pokoru čini. Veliki oltar sav u plamenu od električnog svjetla. Prečasni oci Isusovci, neumorni služe Božji, sjede u ispovjedaonicama, rekao bih privijaju vjernike na svoje grudi i s dragim Bogom izmiruju. Mise se redaju, narod izmjenično dolazi

i odlazi a da se i ne osjeća, jer crkva ostaje i nadalje puna. Pa kakav mir, kakva tišina, kakav red vlada u toj crkvi! Nema tu ni traga znatiželjnog ogledavanju i razgovoru: svako se moli ko da je u raju pred Bogom dragim. Kada se velečasni otac uspeo na povjedaonicu te vatrenim govorom počeo razlagati o Presvetom Srcu, mnoga se suza zacaklića u oku pobožnoga puka. Od prve svete mise sve do poslije večernjice cijeli dan bilo je izloženo Presveto Tijelo Isusovo na klanjanje. Predivna zastava Srca Isusova vijugala se pred velikim žrtvenikom; narod ju promatra i cijeliva. Ja sam se zadržao do trećega dana, te u nedelju iza rane svete mise krenem radostan kući. Ja i ove godine želim, bude li volja Božja, ne ja sam već i više osoba, kojima sam sve ovo propovijedao, da pohodimo to sveto mjesto.

Braćo i sestre, koji čitate ove retke, dajte se odazovite glasu Božjem, glasu Presvetoga Srca Isusova, koji nas milo poziva: „Dodite k meni svi, koji ste umorni i opterećeni i ja ću vas okrijepiti.“ Nemojte žaliti ni truda ni troška ni gubitka vremena. Božansko Srce Isusovo, koje nikomu dužno ne ostaje, sve će vam obilno i stostruko naplatiti. A pozovite i drugu braću, da pohode s vama to sveto mjesto, na kome Srce Isusovo svakojake milosti punom pregršti daje.

Ivan Harrambasic, orguljaš.



Nikola iz članka „Bog svojih ne ostavlja“. „Dodite k meni svi, koji ste umorni i opterećeni i ja ću vas okrijepiti.“ Nemojte žaliti ni truda ni troška ni gubitka vremena. Božansko Srce Isusovo, koje nikomu dužno ne ostaje, sve će vam obilno i stostruko naplatiti. A pozovite i drugu braću, da pohode s vama to sveto mjesto, na kome Srce Isusovo svakojake milosti punom pregršti daje.

Ivan Harrambasic, orguljaš.

Sv. Ivan Krstitelj.

Mjesečni zaštitnik.



Bio je na svijetu, ali nije bio od ovoga svijeta. Svijet ga pače sazaljevalo. Ta od rane mladosti svoje sprovodi život veoma strog u samoći, među divljom zvjeradom, u postu, u samozataji i molitvi. Pa i kad se pokaza među svijetom: kakvo odijelo, kakva hrana! Odijelo mu od devine dlake, oko pasa kožni pojас; a hrana — divlji skakavci. A kakav istom svršetak! Kralju se usudio u lice reći: „Nije ti slobodno imati bratovu ženu kod sebe!“ pa ga ovaj baci u tamnicu, a ta ista prelijubnica i rodosvrsnica ishodi u kralja, da mu odsjekoše glavu.

Kakav život, kakav li svršetak! misli kukavni svijet. Pa ipak, onaj, koji se u svom суду prevariti ne može, dade mu svjedočanstvo, da ovakvog sveca žena još rodila nije: tako je bila mila Bogu njegova poniznost, njegov pokornički život, njegova revnost za slavu Božju i spas duša! — O kad ćemo i mi upoznati, kako je sve na svijetu tašto i isprazno osim Boga savršeno ljubiti i njemu za ljubav odreći se svega, što svijet smatra velikim i časnim! I doista, što je bogatstvo, čast, ugled, udoban život — ako ne kao kakvo krivo zlato, nad kojim se čovjek na samrti ljuto razočara? Držati naprotiv zle sklonosti srca svoga na uzdi, činiti pokoru za prošle i sadanje slaboće svoje, radi Boga strpljivo podnositi sve križeve i suprotivštine, a nada sve savršeno ljubiti Boga i bližnjega: to je blago, što se i u vječnost nosi, to su odlike, s kojima se i pred lice Božje stupa, to su zasluge, kojima se kraljevstvo nebesko stječe! Dušo moja, kad ćeš to razumjeti? Sveti Ivane pomozi mi zagovorom svojim, kod Boga!

Sitne vijesti.

5000 pravopričesnika iz Rima primio je sveti Otac papa u nedjelju dana 24. ožujka ove godine. Prisustvili su se što dan prije što isti dan, a onda ih njihovi vjeroučitelji i učitelji onako svečano opremljene i cvijećem iskicene predvedoše namjesniku onoga, koga su toga dana primili u svoje scre. Poredaše ih u redove kroz više vatikanskih dvorana. Sveti Otac neobično veseo i zadovoljan prolazio njihovim redovima po svim sobama čestitajući im na tolikoj sreći i očinski ih opominjući, da ustraju u ljubavi Isusa Krista.

Žrtva svete vjere. „Katoličke Misije“ (na njemačkom jeziku) doniješe popis misjonara, što su godine 1910. kao žrtva svetoga svoga zvanja u misijama umrli. Imala ih u svemu 178; među njima 12 biskupa. — Po narodnosti ih je 87 Francuza, 22 Nijemca, 22 Talijana, 16 Španjolaca.

laca, 8 Nizozemaca, 5 Američana, po 2 Engleza, Irla i Kanadanina, a po 1 Austrijanac, Hind, Brazilijanac i jedan iz Turske. Pa nam se još kaže, da je prošlo vrijeme mučenika!

† **Don Vid Lekić**, župnik u Kominu, Dalmacija. Početkom veljače o. g. posao nam pretplatu za Glasnik te pridodao: „Već 25 godina trpi od srčane bolesti. U zadnje vrijeme sasvim sam shrvan i uz krevet prikovan. Na 27. siječnja t. g. učinio sam u c. k. sudu oporučku, te se sjetio u ostavštini i lijeponog Glasnika u Zagrebu. Preporučite me Srcu Isusovu!“ A sad evo dobisimo vijest, da je dana 25. ožujka, upravo na Blagovijest blago u Gospodinu premiluo. Gorljivog štovatelja Bož. Srca i velikog dobročinitelja njegovog Glasnika toplo preporučamo u molitve svim čitateljima Glasnika.

Kako ljube Glasnik, dokazuje ova činjenica: U Prilesju, po družnici župe Vrbovac, u nadbiskupiji zagrebačkoj, samo su dvije kuće, koje nemaju Glasnika nasega. A zašto ne pristupiše i ove dvije kuće u zajedničko kolo svih ostalih? Jer u ove dvije kuće nema pismenih. O kako ovi dobiti ljudi zastiduju gorljivošću svojom toliko drugih, kojima bi bilo puno lakše primati Glasnik Presv. Srca!

Krasno, najglasovitije proštenje Majke Božje u Lici, podignuto još za ljute bothe s Turcima, imade se sasvim obnoviti, jer je sadanje već u ruševnom stanju. Tko može štograd pripomoci, neka svoj mlodar pošalje Prečasnom biskupskom Ordinariju u Senju ili: Velečasnom župnom uredu Krasno, p. Otočac. (Hrvatska).

Zupa Presv. Srca Isusova dobila svoj barjak. Župa Potoci u Hercegovini, 11 kilometara od Mostara, proteže se u duljinu od 36 km., a nije imala do sada nikakve crkve; već se sveta misa služila u nekadanjoj prostoj marvinskoj staji. Sad se tamo martljivo gradi lijepa crkva od kamena; a bit će posvećena Presvetom Srcu Isusovu. Mnogo si tu zasluga steće vč. o. Anto Puntigam D. I. i Bonifatius-Verein u Pragu, koji obilnim sredstvima priskočiše župniku don Tadiji Božiću u pomoć. Nego revni župnik-apostol Srca Isusova hoće, dok budë crkva gotova, da ima i svoj barjak — barjak Srca Isusova. Već uoči Blagovijesti naviješta lo gruvanje topovsko i zvonjava zvona sutrašnju svećanost. Uvečer rasvjeta na zidinama nove crkve napunjala radošću i zanosom srca kršnih Hercegovaca po prostranom Bjelopolju na daleko i široko. Na Blagovijest u 11 sati svećano bi blagoslovjen uz svećeničku asistenciju: prekrasni barjak od bijele svile, na zlatnom dnu Spasitelj sa svojim Presvetim Srcem. Prigodno slovo, pučka misa, sakramentalni blagoslov, posveta župe Presv. Srca Isusovu i Tebe Boga hlasimo s nova raspališe vatrene Potočane ljučavljvu spram Presvetoga Srca Isusova. (J. P.).

Zahvalnice.

Zahvalnice treba da su potpisane potpunim imenom i adresom, inače ih ne možemo nikako uvesti. Uredništvo.

Zahvalnica sv. Antunu.

Povratilo mu se izgubljeno. Zagreb. Pripravljao sam se u inozemnom sveučilištu na zadnji, najstroži ispit. U tu svrhu sastavio sam si kratak prijegled iz glavnoga i najčešćega predmeta. Iz opreznosti stavljam te listiće u omot sa svojom adresom. Ti spisi bili su mi iza Boga najveća nuda u dobar uspjeh na ispit. No evo nesreće: jednoga dana povratim se iza duge šetnje istom pod večes kući, kad na svoj neizrecivi užas opazim, da sam te spise izgubio. Moju golemu nepriliku može shva-

titi samo dak, koji se je našao u sličnom slučaju. Taj izvadak stajao me je više tjedana napornog rada, ispit pred vratima, a nemam kad novi izvadak učiniti. A kako će bez toga izvaka svladati tako ogromno i teško gradivo za ispit? Što da činim? Da ih tražim? Nije moguće! Već se je smrklo, a uz to namah iza šetnje udarila kiša; kakvi će mi biti spisi, sve da ih tko i nade i povratil? Nije druge, već stavih sve ufanje u svetog Antuna. I gđe, već sutradan dode jedan moj znanac i donese mi omot sa spisima, te me upita, da li ih trebam ili sam ih bacio? „Trebam, trebam, i te kako!“ uskljikoh pun radošt. „Hvala ti, sveti Antun, hvala!“ I suze mi navrješa na oči. „A gdje si ih našao?“ — „Nijesam ih ja našao, nego moja tetka našla ih jučer u šumi, baš kada se spremala kiša, ona se žurila kući, da ne pokisne. Pokazala nam, što je našla, i pitala, što bi s tim. Ja namah na omotu vidim vašu adresu, pa sam vam ih donio.“ — Što sam sretno prošao na tom velikom, za budućnost odlučnom ispitu, to imam dakle očevidno iza dragoga Boga najviše zahvalnosti svetom Antunu. Slava mu i čast!

Zahvalnice Presv. Srcu Isusovu.

Zavadeni prijatelji. — Bila u našem selu — pišu iz Hrvatske — dva vjerna prijatelja, koja su češće u našu kuću zalazila. Najednom se zavade, i to tako ljuto, da su se htjeli noževima poklati. Jedan se drugom prileđio, da će na Božić, baš na taj blagi dan, jedan sigurno biti mrtav. A ja se sa svojom sestrom utječem devetnicom Srcu Isusovu, da ih ono izmiri, kad nitko drugi ne može. I doista, ono ih je izmirilo. Pa su sad opet dobri kao i prije.

Ne stidi se više biti dobar kršćanin i u javnosti. — Do svoje devetnaeste godine — piše nam jedan povjerenik iz Slavonije — bio sam svakojaki. Poslije sam se čestito ispojavio i od onda se sasvim promjenio. Rado sam se molio i svete pjesme pjevao, ali onako ispod tih, da me nitko ne čuje . . . Šta ćeš, nesretni obzir ljudski zavladao i sa mnom. Međutim se uvela u susjednoj našoj župi bračovština Presvetog Srcu Isusovu. Upisao se i ja, i gđe, otkako sam dobio upisnicu sa slikom Srca Isusova, ko da si rukom odnio onaj prijašnji strah i nerazložni stid. — Dedere, vi plašljivci i bojazljivci, upišite se u Sreću Isusovo, da budeste i vi junaci, jer takvih trebamo danas u miloj našoj domovini Hrvatskoj više no ikada!

Spao sa hrasta. — Hrvatska. Moj 18-godišnji sin otiašao prošle jeseni sa svinjama u žir. Nekog dana uspe se na hrast, da im natrese žira; kad al eto ljute nesreće: omakne mu se nogu i pada s visokoga hrasta. Prelomio si jednu ruku, sav se izvana ispreplatio, a i unutra mora da se jako ozlijedio, jer mu želudac bio sasvim gokvaren. Liječnik reče, da mu nema pomoći ni spasa. Onda ja počnem devetnicu Sreću Isusovu, Majci Božjoj i svetom Josipu; dadem odslužiti jednu sv. misu u čast Srca Isusova i oběćajem 5 K za novičnjak Družbe susovce u Zagrebu. — I evo, moj sin, komu nijesu mogli pomoći ni liječnici ni lijekovi ne samo da je ostao na životu, već je sasvim ozdravio. Oj posvuda da je hvaljeno i slavljenje Presvetog Srca Isusovo!

SADRŽAJ: Zvanje svećeničko i redovničko (109). — Iz okružnice biskupa šibenskog (111). — Rana na slici Presv. Srca (113). — Po S. L. obnovljena župa (114). — Ljubica Glasniku (pjesma, 116). — Vojnik vojnica (117). — Pasi jaganjce — pasi ovce moje (118). — Španjolska i Presv. Sakramenat (121). — Bog svojih ne ostavlja (122). — U Zagreb, u Svetište Srca Isusova! (124). — Sv. Ivan Krstitelj (126). — Sitne vijesti (126). — Zahvalnice (127).



Nakana molitava i dobrih djela za srpanj.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)



Obraćenje Kine.

aleko tamo na istoku na žalima istočnoga Kitajskoga i Žutoga mora stanuje mnogo brojan narod kineski. Svemu je svijetu poznat kineski zid, negda zaštita, sada dika i uspomena prošlosti žutome stanovniku „nebeskoga carstva“, kako nazivaju svoje do nedavna carstvo, a sada republiku. Zanimiv je život žutoga Kineza; no još je zanimivija povijest Božjeg milosrda u onoj istočnoj zemlji najvećega naroda.

Stara predaja kaže, da je već sveti Toma apostol zašo u ovu zemlju, te počeo širiti sveto Evandelje. No iz njega nestade vjerovjesnika. Ona iskrica vjere, što je upalio sveti apostol, domalo stinja. Poslije se ipak pokušalo u više navrata osnovati, ustaliti i ustvrditi Crkvu u Kini.

U 14. stoljeću bio je već lijepi broj kršćana. Bili su revni i dobro poučeni. No 1369. zatre strašno progonstvo gotovo i trag nauke Isusove. Misjonare i kršćane neriflosrdno poubijaše. Straže se postaviše, da više nikad nitko ne dođe u Kinu. „Carstvo neba“ obavi crna tama bezboštva. Dugo je postojala Kina, a jedva je tko znao za narod od 300 milijuna duša. Istrom 1517. uspije portugalskom trgovcu Ferdinandu Perezu Andradi na novo otkriti Kinu. Opet zarudje zora milosti Božje u Kini. Misjonari iz svih krajeva svijeta pohitiše, da što prije začmu djelo spasenja. I sveti Franjo Žaverije zaputi se onamo. Plamteći od ljubavi k Spasitelju htjede

zasnovati kraljevstvo Božje i ovdje, kako bijaše već učinio u Indiji i Japanu. No baš na domaku Kine stiže ga smrt. Poslije svetog Franje Žaverija stigoše mnogi misjonari u Kinu i mnogi oškropiše zemlju mučeničkom krvlju. Na trgovačku odjeveni, spuštena brka, duga perčina, zaliječali su se vjerovjesnici u Kinu, dok uz krvav znjoj ne naučiše onaj teški, jednoslovčani kineski jezik. Neki dodoše pomaio dapače i do velikoga ugleda tako, te se mislio, da će već granuti sunce cijeloj bijednoj zemlji. Učenjak isusovac Ricci bio je prijatelj i samoga carskoga dvora. Ali opet jedna oluja smlati žetvu — novo progonstvo uništi sve za čas. Slava križa u Kini bi pridržana drugom vremenu.

Tri stoljeća prohuiše iza smrti velikoga apostola, a nebo se nad Kinom vadrilo i oblačilo. Progonstva i junaštva svetih priznavalaca Kristovih vidjela je dosta. I krvlju se mučeničkom natopila dovoljno, da urodi obilnim plodom. Pod zaštitom Presv. Srca opet se udomila vjera kršćanska u Kini. Mala ali ojačana četa kršćana stade odlučno i na javnost stupati. Otac Guillou Družbe Isusove javlja pun zanosa i radosti u Evropu o posveti velike i krasne crkve Presv. Srca Isusova u Čang-Kia-Cungu. Križ joj je slajan, kako ističe onaj vjerovjesnik, i nadmašuje sve poganske hramove. Temeljni kamen bi blagoslovlijen o 300-godišnjici apostola Istoka, svetoga Franje Žaverija. Poslije toga podiže se još nekoliko crkava i kapelica Srca Isusova, a ni koše i bratovštine Presvetoga Srca te Apostolstva molitve.

Zanimivo je, kako su u jednom selu došli do kapelice Srca Isusova. Seoce broji jedva 300 duša, a od tih tek 30 krštenih. Ovi zamoliše misjonara, neka bi i njima podigao kapelicu. Siromah Kinez ima dobru volju, ali siromaštvo mu ne da; zato sve očekuje od misjonara. Misjonar takoder siromah reče, makar bolna srca, neka se mole i propovijedaju poganim u selu svojim uzoritim življjenjem; i kada se cijelo selo obrati, sagradit će im kapelicu. Tim je mislio na lijep način odgoditi, što nije mogao odmah učiniti. Ali revni Kinezi stanu se moliti, i božansko Srce usliša ih prije nego se misjonar nadoao. U brzo se podiže broj vjernika u selu od 30 na 200. Tako morade misjonar da svoju riječ iskupi.

No kada se ojačće izabranici Kristovi, nadode nova kušnja, da se učvrste i očeliče. Ljubitelji Srca Isusova često su patnici, ali su obično junaci u patnjama! Primalo se kraju 19. stoljeće. Bližio se dan, kada će Namjesnik Kristov ovce i jagancje — cijelo si povjeroeno stado posvetiti Srcu Kralja vijekova — bližio se dan posvete svijeta Srcu Isusovu. Pakao je slutio posljedice te posvete: novi procvat vjere, obraćenje nevjernika; i kano zdvojnim bjesom uskomeša i nebesko carstvo, da istisne iz njega sliku Srca Isusova, da zamete ime Kristovo, da satare križ Isusov u Kini za uvijek. Ali se ovaj put ljuto prevari! Malo iza posvete 1910. nastaje grozna progonstva, gotovo nenadano. Podivljali pogani ustaše, da obore sve, što nije kinesko. Misjonari, vjerni svojemu Bogu, padahu žr-

tvom jedan za drugim. Vjernici bješe hraptivice spaljivani, ubijani i svakojako mrvareni. Crkve, kapele, samostani, sve se rušilo; sveto posude i sveto ruho, sve je bilo u pogibli. Dan i noć uvijek novi mučenici natapahu krvlju svojom zemlju. Sve muke i nevolje oboriše se na kršćane. No Bog svojih ne ostavi.

Progonstvo minu. Oni, koji ne stekoše krunu mučeništva do-malo su mogli gledati plod i blagoslov pretrpljenih muka. Iza ovoga progona Kina uskrsnu nanovo pod moćnom zaštitom Presvetoga Srca. Katolička Crkva u Kini kroči upravo divskim korakom iza 1910. Glasoviti biskup Pavier čvrsto se uzda u slavnu budućnost Kine. Kršćanski život cvate danas ondje kao nikad prije. Česta i svagdanja sveta pričest rodi i ondje obilnim plodom. Na stotine hiljada svetih pričesti podjeljuje se sada više u Kini nego li prije.

Kako se vjernici množe u Kini vidi se najbolje iz ovih brojka: Prije kojih 20 godina (1889.) bilo je katolika u Kini u svemu 400 hiljada. Od te godine do 1911. bila su najstrašnija progona, glad, povodnja i sve što čovjeka odvraća od misli na Boga i vječnost. Ipak od 1889. do 1911. porastao je broj katolika za jedan milijun i 352 hiljade! Broj obraćenja raste još uvijek. Tako ih se na primjer 1911. obratilo 83.580 više nego 1910. — Istina, ako čovjek pomisli na narod od 400 milijuna, ove se brojke gube. Ali sjeme viere posijano je po svoj zemlji. Molimo se Kralju srca, neka učini rodnim ljudska srca; neka posijano sjeme nikne, uzraste i urodi životom vječnim.

Jesenski prevarat prošle godine, kad su oborili carsku vladu i proglašili u Kini republiku, nije puno promijenio stanje katoličkih misija. I sveti Otar budnju okom prati kineske događaje i evo preporuča cijeloj vojsci Apostolstva molitve ovaj najbrojniji narod na svijetu. Cijela vojska neka se bori i moli, da se što više raširi i kraljevstvo Presvetog Srca. Koliko će Kineza Hrvati privesti k vrelu milosti, k luči istine, k Srcu Spasiteljevu? Pouzdana molitva može mnogo, puno više nego što čovjek i misli!

(A. J. D. I.)



Večernja.

Spjeval dr. Vilko Anderlić.

Mirisavi kâd se diže,
Narod kleca, nice pada,
Diže k Bogu svetu pjesmu
Čežnje, toplih želja, nada . . .

Izlaže se Sveti T'jelo —
Blagoslov se s Njime daje.
Dobri Isus prima naše
Tople želje, uzdisaje.

A po duši neki sveti
Ljubavi se dašak širi,
Pokoj sveti miješa se
S dimom, što po crkvi miri.

Zar je Srce Isusovo samo za ženski svijet?

 Oslušajte, dragi čitatelji, a osobito vi muške glave, što vam pripovijeda častan starac, ratar u Slavoniji ravnoj.

U svojoj mladosti nijesam ja ništa čuo ni znao za Presveto Srce Isusovo. No molio sam se pravomu i živomu Bogu, kako me je majka naučila, a dragi mi je Bog u svakoj mojoj bolesti i nevolji vazda bio u pomoći. Pomagao je meni, djetetu u školi, dječaku na paši, mlađiču i mužu na polju, vojniku u kraljevoj službi, pače i u samom ratu: drugi popadali oko mene kao snoplige, a ja iznio živu glavu.

Napokon sam se na svu svoju sreću i veliku utjehu upoznao i sa prekrasnom pobožnosti k Božanskomu Srcu Isusovu. Kao da mi je osvanulo novo sunce, što mi odonda blagim svojim zrakama rasvjetljuje pamet, a srce ljubavlju grije. Jednu pak osobitu milost imam da zahvalim Srcu Isusovu.

Bilo je to još godine 1895., kad me spopala nemila bolest, uslijed koje sam se cijelu godinu i po jedva na dvije štake vucario. Nijesam skoro ništa mogao jesti; i tako sam sve to više venuo i propadao. A što mi je bilo najgore, nijesam onako slab i nemoćan mogao niti u crkvu da idem. Nijesam više niti ja niti itko drugi mislio, da bih mogao dulje poživjeti, a kamo li ozdraviti. Nijesam se pače usudio niti moliti za zdravlje, već ovako: „Dragi Bože i Oče nebeski, nek bude tvoja sveta volja: ako hoćeš, da bolujem, neka bolujem; ako hoćeš, da umrem, primi me! Samo mi dal ustrpljivost, i ne daj, da te uvrijedim!“

Iza godinu i po napokon se sjetih premilostivoga Srca Isusova. Obuze me nova nada, da bih po njegovoj milosti ipak još mogao ozdraviti. Preporučim mu se pun pouzdanja.

I gle, ne bi dugo iza toga, a Presveto Srce dade mi toliko snage, da sam se barem na štakama mogao odvuci u crkvu k svestoj misi. Dugo sam se tamo još poslijе službe Božje molio pred kipovima Srca Isusova i Srca Marijina, raznisljujući o milosti Božjoj i o ljubavi Presvetog Srca Isusova i Marijina k nama bijednim ljudima. I drugi je narod oko mene klečao i molio se. Kad eto ti, ogledavši se časak oko sebe, opazim, da su to samo ženske; osim mene nijedne muške glave nije tu bilo.

Obuze mi srce velika žalost i tuga. Pomicljam: „Zar su Presveta Srca Isusa i Majke njegove samo za ženski svijet? Zar samo žene trebaju od nih utjehu i pomoći? O kako bi milo bilo Presvetomu Srcu Isusovu i prečistome Srcu Marijinu, kada bi pred sobom vidjeli i muških glava, gdje jedno kleče, te im se mole! No barem ču se ja, dok se samo upišem u bratovštinu, uvijek do zadnjega časa svoga javno u crkvi moliti pred svim svijetom!“

I Presveto Srce usliša molitve moje i vapaje, te za kratko vrijeme mogoh odbaciti obadvije štake. Odem i javim se vele-

časnom gospodinu župniku, da me upiše u bratovštinu Presvetoga Srca Isusova. Poslije svete mise ustanem, te na očigled svemu narodu kleknem među ženski svijet pred oltarom Srca Isusova, da mu se posvetim zavijek, uz tvrdnu odluku, da će mu i nadalje ovako javno iskazivati svoju zahvalnost, svoju ljubav i štovanje.

Odonda je proteklo već mnogo godina, a ja sam još živ i zdrav. A komu drugom da to zahvalim, ako ne Presvetom Srcu Isusovu? — O kad bi sav svijet štovao i ljubio premilostivo ovo Srce! O kad bi ga navlastito muškarci što bolje upoznali! Ono je na drvetu križa krv svoju prolilo upravo tako za muške glave kao i za ženske; ono se je u ljubavi svojoj dalo kopljem probosti i otvoriti i za muškarce kao i za ženske: zar nije dakle pravo, da mu se klanjaju, da ga ljube i štuju i muški isto tako kao i ženske? Ne zamjerite, braćo, što vam to piše prirost ratar: nego sudite sami, imam li pravo. — Hvaljen Isus i Marija!



Sveti Vinko Paulski.

Mjesečni zaštitnik.



Sveti Vinko živ je svjedok, što sve može učiniti čovjek, koji savršeno ljubi Boga i bližnjega. Jedva je zareden za svećenika, kadno ga zarobiše gusari i prodajoše nekom odmetniku. Strpljivost i gorljivost svetoga Vinka zadivi opakoga gospodara, pa se obrati i otpusti sveca slobodna. Odonda se Vinko posveti sasvim službi Boga i bližnjega. Pučkim poslanstvima obraćaše narod, propovijedima svojim poučavaše sužnje na galijama; osnova družbu za odgoj svećenstva i obraćanje grješnika, koja i danas postoji pod imenom Lazarista; a malo zatim i žensku družbu, koja će njegovati bolesne, poučavati neuke, othranjivati zapuštenu djecu, a to je družba sestara milosrdnica. Tako eto sveti Vinko po svojim družbama i danas vrši bezbrojna djela ljubavi bližnjega. Koliko je taj muž, premda niskog i siromašnog roda, dobra učinio! Ljubav je domišljata, ljubav nalazi sredstava, ljubav sve može.

„Dječice, ljubite se ne riječju i jezikom, već djelom i istinom, jer tko ne ljubi, ostaje u smrti“ — opominje nas sv. Ivan apostol i evanđelista. Je li tvoja ljubav tako općenita i djelotvorna? Ne odbij nijednog pravog siromaha; a ne zaboravi uz tjelesnu pružiti mu i duhovnu milostinju: opomenuti ga kojom ljubeznom riječju, da

strpljivo Bogu za ljubav podnosi nevolju svoju, da se uzda u Boga, da se gorljivo moli i tako dalje. Možda u tvom mjestu postoji „Društvo sv. Vinka“ za potporu siromaha? Pristupi što prije kao član u to društvo i podupiri ga što više možeš. „Što učinite jednomu od ovih najmanjih, meni ste učinili.“



Učimo se od tude nevolje!



„Saveznim državama“ sjevero-američkim Crkva katolička uživa, kažu, najveću slobodu i najlepše napreduje. Ali, čini se, da u toj državi „bratstva, slobode i jednakosti“ isto tako uživa svu slobodu i svako zlo i opaćina, pa i isto bezvjerstvo.

Orest Bownson, glasoviti američki pisac, bio još glasovitiji kao neprijatelji Crkve katoličke, jer je bio član tajnoga društva, zakletog neprijatelja svete Crkve: bio je „slobodni zidar“ ili „framason“. Na smrtnom času održavao se zadnjem pozivu milosti Božje, obratio se. Da bi kao ustuk za svoja brojna nedjela što više Crkvi koristio, otkri potajnu osnovu slobodnih zidara. Evo nekoliko njegovih otkrića:

„Slobodni zidari morali bi u Američana probuditi želju za njihovim pravima, oslobođiti ih od praznovjerja i od straha neke nevidljive moći (Boga, to će reći: praznovjerje je, ako vjeruješ, da ima Bog, ali je strah, ako se bojiš Boga, kad ga nemal!), oteti ih ispod tutorstva svećenstva, izvući ih iz razmatranja o umišljenom raju poslije smrti (dakako, ako nema Boga, nema ni vječnosti, nema ni raja ni pakla!) i navratiti ih, da misle jedino na zemaljsku sreću“. — Vidite li, za čim idu ta društva? Razumijete li sada, zašto su „tajna“, zašto skrivaju i svoje sijelo i svoje vodstvo i svoja pravila i članove svoje?

„Političkim sredstvima treba uvesti sustav državnih škola, u kojima bi se sva djeca uzdržavala, hranila, odijevala i odgajala na državne troškove. Država se ima brinuti sama za djecu. Tako bi se roditelji rješili svojih obveza“. — A koji to roditelji? Oni, koji sami nemaju nikakove vjere u Boga, kojima su djeca na teret. A sad znademo, zašto „su roditelji nesposobni za odgoj djece“! Zato naime, jer još ima roditelja, koji vjeruju, da ima Bog i da ima vječnost; a to bi slobodni zidari rada oteti djeci, tima budućima roditeljima, kad ne mogu starima. Zaista: paklena osnova!

„Cilj, koji se ima postići, jest ovaj: Smanjiti valja naravne te-rete ženidbe i uništiti glavne razloge, koji ju čine nerazrješivom (to će reći čisto hrvatski: ukinuti sakramenat ženidbe, pa si uzimati druga ili drugaricu kao nešto na vašaru!)

„Zatim osigurati budućnost, kakvu si žele slobodni zidari; a to će se postići, ako se budu djeca odgajala bez svake vjere, da postanu slobodni od svakog praznovjerja, to jest: da ne vjeruju ni u Boga ni u neumrlost duše.“



Crkva sv. Petra u Beču.

„Tri su poglavita neprijatelja sreće čovjeka na zemlji“, vele slobodni zidari dalje. „A to su: vjera, ženidba ili obitelj i vlasništvo pojedinaca. Mjesto vjere mora zavladati znanost (Uh! Alaj će onda čovjek biti sretan!); mjesto-zasebnog vlasništva zajeđ-

ničko (to znači: svi moraju biti socijalisti! Evo, kako se prava braća poznaju i pomažu: slobodni zidari naime i tako zvani socijalni demokrati ili crvendači!); mjesto braka mora zavladati slobodna ljuba v (onako, kao što si na sajmu kravu kupiš, pa ju držiš, dokle ti je volja, a kad ti nije više po čudi, ti ju drugom prodaiš!). Muževi i žene mogu zajedno živjeti; a kad im se svidi, razići se..."

Po toj se osnovi doista i radilo u Americi, a radi se i u drugim dijelovima svijeta; pa se dapače ovda onda čuje po koji takav glas i u gđiekojim našim hrvatskim novinama — ti, narode, znaš već u kojima, ne treba, da ti ih izbrajam. Sad ćeš razumjeti otklen vjetar puše; a bit će ti još jasnije, ako ti se kaže, da i ma slobodnih zidara i u svim hrvatskim zemljama. Oj pazi dobro, kakve novine, časopise i knjige plačaš, kakve li čitaš: po njihovom pisanju upoznat ćeš ih kao voćku po njezinu plodu. Ne zaboravi, da su slobodni zidari članovi tajnih društava, pa da i svoju osnovu tajno provode, da svoj otrov tajno, polagano i puno uštrcavaju čovjeku u dušu. Ne zaboravi, da se davno, u čijoj su službi, kadikad znade pretvoriti i u andela svjetla, pa da i zločeste novine znadu kadgod donijeti i po koji lijep i dobar članak. Ali znaj, da je samo jedna kap otrova dovoljna, da se otruje puna čaša; pa tako da i jedan članak novina, u kojima se udara na Crkvu, svetog Oca papu, na biskupe, svećenike, redovnike, na Majku Božju, na Svece Božje, na temeljne istine svete naše vjere katoličke, kao na božanstvo Gospodina Isusa, na neumrost duše, na opstanak neba i pakla i tomu slično, da jedan takav članak dovoljno otkriva, kakve su to novine, u čijoj su službi i za čim idu. Van s takvima novinama, van s takvima časopisima, knjigama i slikama! Prvi slijedeći broj takvih novina, časopisa, knjiga, kad ti stigne, neotvoren i nerazrezan smješta povrati: bolje da ti propade možda već uplaćena pretplata, nego duša.

Da vidimo, kakvim je rodom drugdje urodilo ovo nastojanje slobodnih zidara i njihovih pomagača, koji se kite raznim imenima, pa da znamemo, što i nas čeka, ako im se na vrijeme ne odupremo.

U „Saveznim državama“ sjevero-američkim razvrglo se u razdoblju od 1867. do 1906. u svemu 1,250.000 (jedan milijun dvijest pedeset hiljada) brakova. Još godine 1871. od hiljadu stanovnika bilo je 28 takvih, koji su se raskrstili sa zakonitim drugom svojim; a trideset godina kasnije, to jest godine 1900. bile su na hiljadu stanovnika 73 rastavljene osobe! Evo, kako zlostrahovito napreduje!

Kad je tako potkopana obitelj, je li čudo onda, da tu o kakvom kršćanskom odgoju ne može biti ni govora? 15 milijuna diece polazi u Sjevernoj Americi državnu školu, u koju ne smije zakoračiti svećenik nijedne vjeroispovijesti, nititko drugi u njima govoriti dijekti Bogu, duši i vječnosti. — Godine 1896. imale su „Sjedi-

njene države" 63 milijuna duša; od ovih se kod popisa izjavilo 43 milijuna, da ne vjeruju ništa, da ne pripadaju nikakvoj vjeri! A čujte, što se zbi za samih šest godina! Godine naime 1906. bilo je 84 milijuna duša, a od ovih 51 milijun bez vjeraca. — Ovo su strašne brojke. (Isپoredi „Vrhbosnu“ 1912. br. 5.)

A čujte malo brojeva i iz Evrope! U Pruskoj bilo je godine 1909. u svemu 9070 bračnih rastava. — U samom carskom gradu Berlinu rodi se godimice 18.000 nezakonite djece. — Godine 1906. nabrojilo se u Njemačkom carstvu jedan milijun petsto hiljada (1.500.000) nepoštenih ženskih. — Od sto vojnika bolovalo je od sramotnih bolesti 41; a od sto daka 69! — A znate li, koliko se u Njemačkoj troši godimice na liječenje samo ovakovih sramotnih bolesti? Čujte: 90 milijuna (90.000.000)! maraka! (1 marka = 1 K 20 fil.) — Ali zato se u Njemačkoj troši godimice na sramotne romane, nepristojne slike, razglednice, kinematografe (vrst kazališta) 50 milijuna maraka! (V. „Serfin. Perivoj“ 1912. br. 3.)

A nije to ovako zlo samo u Americi i u Njemačkoj: to se zlo dandanas širi na sve strane poput mutne bujice. Nema sumnje, da bismo se razočarali, kad bismo mogli zaviriti i u brojke, što ih vlade u pojedinim hrvatskim zemljama godimice sabiru. Ta svaki dan vidimo, kako se u javnosti piše i govori, kako mladež izlazi iz škola sve to gora.

Narode hrvatski! Na tebi je, da tome zlu staneš na kraj: ne podupiri nikakvo zlo štivo, nikakvo zlo društvo, nikakve zle ili ma samo sumnjive osobe, o kojima se drži, da do vjere malo ili nimalo ne haju. — Naprotiv podupiri, čitaj i točno plaćaj samo dobre i čisto katoličke novine, časopise i knjige; potpomaži samo dobra, katolička društva, biraj na sva mesta ljudi pune žive vjere i straha Božjega, katolike ne samo po imenu već i po djelu.



Narodni blagdan.

Dne 5. srpnja slavimo spomen sv. Ćirila i Metodija, slavenskih apostola i širitelja vjere među Slavenima, pa taj dan zovemo našim narodnim blagdanom. Tako i treba da bude. Neka doista 5. srpanj bude narodni blagdan za svaki slavenski narod, pa tako i za nas Hrvate!

Prošle se godine širom naše domovine na mnogo mjesta dočno proslavio taj narodni blagdan. Svi se pak još živo sjećamo, kakvo se slavlje na taj dan slavilo u srcu Hrvatske, bijelom Zagrebu. Doista prava slava narodna! I za ovu godinu se sprema narodna svečanost, narodna slava.

I pravo je tako, i svaki se Hrvat katolik tomu od srca raduje.

Ali primijetiti valja jedan veliki manjak kod te slave. Mnogi naime rekao bih da slave sv. Ćirila i Metodija nekako o d v e č n a s v j e t o v n u i kao ljude svjetovne; dok je, čini se, manje onakvih štovalaca, koji ih štiju kao velike Svece i ugodnike Božje. A ipak su sveta braća divan uzor za kršćanske muževe i mladiće svakoga sloja.

Sv. Metodije nije se bojao ni žrtve ni truda, prošao je cijele pokrajine, obraćajući cijele narode i upravljajući s njima mudro i razborito. Kao misijonar i nadbiskup bilaše veoma gorljiv i neumoran, a kao poglavар i vrstan organizator. Evo primjera organizatorima hrvatskog naroda, u koji neka se ugledaju! Neka se ne žacaju pred žrtvama, neka ne klonu ispred zapreka, neka ne sustanu na započetom putu.

Muževi kršćanski, preporučujte se sv. Metodiju! On je bio čoviek čelična značaja, željezne volje, ozbiljna i ustajna rada za čast i slavu kraljevstva Božjega na zemlji i za dobro naroda slavenskih. Sretna li hrvatskoga naroda, kad bi muževi kršćanski postali barem mali sv. Metodiji! Metodijevim stopama naprijed u radu za Boga i narod!

Mlađeži školska, ugledaj se u uzor svoj, u sv. Ćirila! On je uzor marljivosti u stjecanju potrebitog znanja. Bilaše jedan od najvećih učenjaka onoga doba, ali ga resila divna poniznost, premda je baš za ovakve velikane najveća pogibao, da se podadu oholosti i samoljublju. Živio je na carskome dvoru, gdje su mu prijetile mnoge napasti i pogibelji; pa je ipak sačuvao čistu dušu i čisto tijelo. Bio je uz to odlučan i pun apostolskoga duha — pravi uzor kršćanskim mlađicima, učenim i neukim! Članovi Marijinih kongregacija nači će također u sv. Ćirilu uzor, kako treba da štiju Majku Božju, jer bilaše osobit štovatelj Marijini. Kršćanski mlađići, štujte sv. Ćirila i povadajte se za njim!

Kad nam je u pogibli sveta vjera, utecimo se sv. Ćirilu i Metodiju! Oni su kao neumorni apoštoli širili pravu vjeru i pobijali nevjero. Oni su dobranim dijelom i naše prede priveli k pravoj vjeri Kristovoj, pa tako i njima zahvaljujemo, da smo u jedino svesti i spasonosnoj vjeri katoličkoj rođeni i uzgojeni. Budimo im na tom zahvalni i molimo ih, da uzdrže vazdu živu vjeru.

Svojsko zauzimanje oko sjedinjenja svih Slavena u pravoj Crkvi Kristovoj: to je oporuka, koju su nam sv. braća namrila. Preporuča to i veliki papa Leon XIII. riječima: „Neka svi časte i mole sv. Ćirila i Metodija, da po milosti, koju imaju kod Boga, po svim istočnim krajevima očuvaju kršćanstvo, katolicima isprose ustrajnost, a nesjedlinjenim ljubav k sjedinjenju s pravom Crkvom Kristovom“.

Na ovaj je način štovao i častio sv. apostole i umni naš biskup Strossmayer; štujmo ih i mi tako.

Sveta su braća sveci cijele katoličke Crkve, napose pak sveci slavenski. U velikoj svojoj apostolskoj gorljivosti ostavili su svoju domovinu i žrtvovali se za Slavene.

Želji njihovoj i želji velikoga pape kao i nezaboravnoga našega biskupa Strossmajera odgovorit ćemo najbolje, ako svim silama podupremo „Apostolat sv. Cirila i Metodija pod zaštitom bl. Djevice Marije“, koji je nedavno kod nas osnovan. Zato ćemo najlepše proslaviti narodni blagdan i prodičiti spomen na sv. slavenske apostole, ako pristupimo kao članovi u ovo društvo, te koliko možemo i poradimo za njegov progmat.

„Apostolat sv. Cirila i Metodija“ djeluje u duhu sv. apostola za učvršćivanje i obranu sv. vjere u Hrvatskoj; a osim toga nastoji, da što prije dode do sjedinjenja rastavljene braće s Crkvom katoličkom. Sredstva su mu za to: molitva i milostinja, „dva krila, na kojima glas svetog Evandelja leti po svoj zemlji“ (biskup Slomšek).

Dužnosti su članova: 1. Moliti svaki dan na nakanu „Apostolata“ Očenaš i Zdravo Mariju s dodatkom: „Presveta Djevice Marija, sv. Cirile i Metodije, molite za nas!“ 2. Plaćati za sada 2 filira na mjesec ili 24 filira na godinu. 3. Članovi svećenici prikazat će svake godine jednu sv. misu za žive i mrtve članove „Apostolata“.

Članovi dobivaju ove oproste: Potpuni oprost uz obične uvjete: 1. na dan pristupa; 2. na blagdan sv. Cirila i Metodija (5. srpnja) ili u osmini; 3. na blagdan Bezgrješnog Začeća Bl. Dj. Marije ili u osmini; 4. na smrtnom času, ako skrušeno barem u srcu zazovu Ime Isusovo. — Oprost od 100 dana jedamput na dan, kad pobožno izmole Očenaš i Zdravo Mariju s dodatkom: „Presveta Djevice Marija, sv. Cirile i Metodije, molite za nas!“

Tko želi potanijih uputa i sličica prijamnica, neka se obrati na veleuč. g. dra. Kamila Dočkala, tajnika „Apostolata“ u Zagrebu, Kaptol 29.

Evo na ovaj način štujmo sv. Cirila i Metodija i budimo sigurni, da ćemo tako najlepše proslaviti narodni blagdan!

Dr. I. Š.

Što sve može Glasnik.

Piše nam jedan povjerenik iz Dalmacije: „Jako žalim, što nijesam prije znao za Glasnik, već se istom godine 1907. upoznah s njime. Ali onda je već bilo kasno. Ljuta me bolja snašla, i ovo je evo već treća godina, kako nijesam ni za što. Ne mogu reći, koliko mi je Glasnik omilio. I vjerujte mi, dragi gospodinci uredniče, da ne žalim nimalo, što sam bolestan, i što ću možda skoro i umrijeti; već mi je žao, što ne ću moći Glasnik Srca Isusova širiti kako bi htio i kako bi ga širio, da sam prije znao za nj, dok sam bio zdrav.“

Da, Glasnik ga upoznao s pobožnošću Presvetoga Srca Isusova, ova ga dovela do ovako plemenitih osjećaja, da zaboravlja samoga sebe, a misli i radi jedino za Boga i veću slavu njegovu.

Citaš li Glasnik marljivo i ti? ... Širiš li ga, kolikogod možeš i ti? ...

Majka Božja Pregradska.

(Hrvatsko Zagorje.)

Pres i dika ne samo Pregradić, već i čitave okolice jest velika, krasna župna crkva rekao bih — zagorska katedrala, posvećena bl. Gospi. Sama crkva sagradena je u slogu renaissance (to je jedan od najlepših graditeljskih slogova); s dva svoja ponosna tornja ugodno se doima osobito stranca, koji ni iz daleka ne pomišlja, da bi se u ovom kraju mogla naći ovaka građevina.



Majka Božja Pregradska.

Puk zagorski pobožan je i bogobojazan; rado polazi službu Božju, a osobito štuje nebesku Gospu. Tu pobožnost nijeti ovdje i sveudilj podržava stara čudotvorna slika Majke Božje, što se nalazi na pokrajnom oltaru u župnoj crkvi. Ta je slika iz 16. stoljeća. Isprva je bila na glavnem žrtveniku u staroj župnoj crkvi, što je bila sagradena visoko na Kuna-gori. No kako je crkva bila trošna, a pristup k njoj zbog velike visine Kuna-gore veoma težak, prenijeli su u 18. stoljeću čudotvornu sliku u novo sagradenu župnu crkvu i postavili je na glavni oltar.

U svetištu stare stolne crkve zagrebačke visjela je golema slika — jedna od najvećih u monarkiji — Uznesenje blažene Djevice Marije

od nepoznatog umjetnika. Baš na onom mjestu, gdje je slika visjela, probušili su troškom blagopokojnoga stožernika Jurja Haulika velike prozore u sadašnjem koru, pak nije za tu sliku bilo više mjesta. Tu je zgodu upotrijebio tadašnji župnik pregradski Juraj Križanić pa je kupio pomenutu sliku za svoju crkvu i postavio ju iza glavnog

oltara. Sada je za staru čudotvornu sliku bio veliki oltar nezgodan (jer je kupljena slika silno velika, a stara čudotvorna malena) zato prenesoše čudotvornu sliku na pokrajni oltar, gdje se i sada nalazi. Grofica Petazzi dala je sliku okrunuti skupocjenom krunom i osnovala zakladu, da se na oltaru, gdje se slika nalazi, svake subote služi sveta misa, što se i čini uz brojno učestvovanje naroda.

(N. Šviger.)

32

Bog je spor, ali dostižan.

(Istiniti događaj. Pripovijeda S. M. St.)



samdesetih godina onamo prošloga vijeka postojala u selu K. u Hrvatskoj mala zadruga L. sa tri oženjena brata. Lijepo se braća pazila međusobom, lijepo i sa seljacima. Kuća im bila puna svakog blagoslova Božjega. Sve im polazilo od ruke; sve im se, govorio svijet, u med i u mlijeko pretvaralo. E, ne kaže zaman riječ: Odje se bratska srca slože, i olovu plivat može.

Ta sreća nije na žalost dugo potrajala. Dogodilo se i ovdje, što se često u svijetu događa: obilje ljude zasljeplilo, pa zaboravili na onoga, od koga svako dobro dolazi. U kući uvijek nekakav posao, uvijek žurba, pa se tako zanemarila nekoć običajna zajednička molitva, ugasila nekadanja pobožnost, zaboravile Božje i crkvene zapovijedi.

Kako braća Bogu, tako i Bog njima. Dok su mu bili vjerni, bio i on spram njih darežljiv do izobilja; a kad oni zaboravili na njega, poče se i on udaljivati od njih. Jedna nedača stizavala ih izadruge. Sad nadošla nerodica, sad marvinska pošast, sad pobjo led, sad se razboljela čeljad; i tako je sve nazadovo. Kako došlo — tako i prošlo. Napokon su dotjerali dotle, da je srednji brat počeo zavirivati i preko svoga dvorišta. Sramota je, da sada nigdje ništa ne imaju, a prije im kuća puna svega i svačesa; pa kad se više nije dala napuniti pravim načinom, stali je puniti krivim. Sunce jarko i nadalje jednakoj sjalo i pokazivalo selu, da još u zadruzi nije takvo zlo, kako zli jezici govore; a nije moglo da proslijetli noćne tmine i pokaže, kako se hambar i smoćnica preko noći puni. No, bilo i to zakratko.

Zaklela se zemlja raju . . .

Nadošla jesen godine 1891. Sav se prirod s polja već pobrao. Godina bila dobra, pa ljudi zadovoljni i Bogu zahvalni. Noći se već dobrano oduljile i zahladile. Tu i tamno vidi se još malo svjetla, dok i ono ne ugasne, da trudna čeljad odmori umorna uđa. U selu svudi gluha tišina. Ni pas da bi zalajao. Na ulici nigdje žive duše — tek

jedna crna sjena koraca oprezno, jedva čujno, do susjeda A. Tu malko poposta, prisluša, obazre se, i za čas nestane je u dvorištu..

Iza lijepo noći osvanuo još ljepši dan. Mjesec se već prije zore sakrio; valjda da nikome ne rekne, što je noćas vidoio...

Pred kućom L. sabrala se djeca, da se poigraju. Dok se drugi pogadali, što će se najprije sigrati, dотle četirigodišnji sinčić jednog od braće L. griskao slasno komad kruha medom pomazan.

„Zar vi imate meda?“ zapitati će crnomanjasti mali susjed, čije oko neprestano počivalo na kruhu.

„O je! jako puno! Stric ga noćas puno, puno donio...“

„I mi imamo meda. Naše su košnice pune; kad izvadimo, imat ćemo više nego vi. Idem kazati mami, nek i meni namaže kruha“.

I ode mališ poskakujući kući. Majka već opazila, da je med iz košnica netko drugi noćas povadio, pače i neke košnice odnio; ali ne reče djetetu ništa, nego mu dade lijepu jabuku, jer da sada nema kad ići po med.

Kad se povratio u svoje kolo, narugat će mu se mali L.:

„No gdje je tvoj med?“

„Mama nema kad, da ide vaditi; ali mi imamo više nego vi.“

„Nemate!“

„Imamo!“

„Nemate! Nego hajde, da ti pokažem naše košnice, što ih je stric noćas donio. Ali, ima pčela, moglo bi nas ubesti...“

„Mi ćemo ih već otjerati. Deder, pokaži nam vaše košnice.“

I odoše i nadoše ih u suhu, ali ne u pčelinjaku. Pčele bile nemirne i ljute. Mališ jednu košnicu prevalili i otkinuli komad sača. Nesreća htjela, te susjeda ujede pčela baš za jezik, u času, kad je sat pobirao. Sav očajan poleti kući, da se potuži majci. Majka uze tješiti, da će do sutra sve proći — samo neka vodi oca onamo, gdje su ga pčele ubole. Dječak se malo branio, pokazujući na otečeni jezik, komu ne bilo mjesto u malenim ustima; ali kad ga stao i otac uvjeravati, da ga ne će više ujesti, povede oca onamo. Susjed A. snevivao se od čuda. Prepoznao je svoje košnice. Pozove i drugog susjeda, neka ih i on vidi i posvjedoči.

Stvar dode pred sud. Braća L. uzela advokata. Sud se dugo zavlačio, a međutim i kuća braće L. sve više praznila. Napokon puče osuda: Susjed A. i njegova žena — osuduju se radi uvrede poštenja na 14 dana zatvora.... Za svoj vlastiti med!.. Zadruga L. osta i nadalje poštena — tako im je barem sud dosudio, prem je cijelo selo znalo i govorilo, da na zemlji nema pravde...

„Osveta je moja, ja ću je vratiti“.

Prošlo od onda lijep niz godinica. Sve selo već zaboravilo na parbu susjeda L. i A. I braća L. došla malo k sebi, napose onaj srednji. Vidio je, da se tako ipak pošteno živjeti ne može. Svi se opet prihvatali poštenog posla, pa nekako sastavljali kraj s krajem. Ne bilo ipak dugo, a braća se razišla, kud koji. Podijelili se.

Godine 1901. zaželjeli seljani na brdašcu gornjega kraja podići kapelicu Presv. Srca Isusova. I Luka — nazovimo tako srednjega brata, sada samcat sa ženom i sinom jedincem — dao lijep dar. Bit će, da je i znao, zašto ga daje...

Nadošao i listopad. Noć vedra i hladna. Sitne zvjezdice treperile na nebeskoj plavini. Mjeseca nije bilo. I ne treba ga. Za Boga nema tame, kad hoće da izvede svoje pravedne naume. Na crkvi odbila dvanaesta, a Lukina sina još nema kući. „Gdje bi mogao tako dugo biti?“ pitala se zabrinuta majka. I san joj ne htjede nikako na oči.



Pregrada u hrvatskom Zagorju.

Napokon se otvorile naglo vrata. Začu se korak, dva, a onda velik štropot i duboki uzdasi, kao da tko izdiše. Prestrašena majka skoči s postelje, upali svijeću, pa gle, ima i što da vidi: Njezin jedinc leži na zemlji sav u krvi. Na pitanja, što mu je i gdje je rana, odgovori umirući prigušeno, da se s momcima posvadio, i jedan da ga je ubio. Još jedan ili drugi slab kret rukom, još gdjekoji isprekidani uzdah, i otac, koji je u to pristupio, nade već lješinu.

Upravo te noći navršilo se punih 10 godina, kako je Luka odnio pčele svoga susjeda. Vrijeme taj događaj bilo izbrisalo iz ljudske pametи, ali ne iz Božje. Bog je kaznio oca na jedincu sinu. Tako se i opet obistinila ona narodna: Bog je spor, ali dostižan, jer je dosegao nedjelo očevo na djetetu.

Sitne vijesti.

Kalendar Srca Isusova i Marijina za prostu godinu 1913. sasvim će se obnoviti i dobiti drugolice. Po veličini bit će nešto manji nego do sada, ali zato deblji i izdašniji. Izvana će ga nositi prekrasan omot, puno, puno ljepši od dosadanjega. Staroznaci njegovi neće ga na prvi pogled ni prepoznati — tako će biti opremljen! A i unutri imat će svakojakih zanimljivih novosti. — Kalendari se već štampaju, i to u tiskari Hrvatskog katoličkog tiskovnog društva u Zagrebu. Narudžbe i pretplate valja odsele slati samo Upravi Glasnika Presv. Srca Isusova, Zagreb I, Isusovci. Dana 11. kolovoza moći će se kalendar već razasiliti, pa zato p. n. povjerenici i preprodavaoci mogu već sada javiti upravi Glasnika, koliko komada da im se šalje. — Kalendar se ne će više uvezivati u tvrde korce, jer to kod novog oblika i nove omotne slike ne će biti nužno. — Razlika u cijeni bit će posve neznatna.

Svjetski euharistički kongres u Beču. Javnoj ovoj ispjovjesti živevjere u stvarnu prisutnost Isusovu u presv. oltarskom Sakramantu prisustvovat ćemo i mi Hrvati iz svih biskupija, gdje nas god ima. Kongres će se, kako je poznato, obdržavati od 10. do 15. rujna ove godine. Posebni poslanik sv. Oca pape dolazi u Beč u utorak dne 10. rujna po podne. U slijedi počinju vijećanja. Hrvati će doći zajednički u Beč istom u četvrtak dne 12. rujna. Središnji odbor u Zagrebu želi, da naš seljački svijet dode u svom čisto narodnom odjelu iz ma koga kraja bio. Kako ovaj kongres nije nikakav zabavni izlet, već pravo crkveno hodočašće, skopčano s dosta truda i samozataje, to će bez sumnje vič. gg. župnici pripraviti, tko će im se za hodočašće prijaviti. Svaki hodočasnici treba da se prijavlji svome vič. gg. župniku na najkasnije do kolovoza i da mu tom zgodom odmah uplati 10 kruna za hodočasnici znak i za ulaznu kartu. S ovom kartom dobit će velik popust na svim željeznicama i parobrodima u roku od 5. do 22. rujna; isto tako morat će ju javnom vijećanju raznih odjela prigodom kongresa ili kad pohodi koju muzej ili izložbu, što će se onih dana prirediti u Beču. Osim ovih 10 kruna za znak i ulaznu kartu neka svaki putnik trećega razreda pripravi za svaki slučaj još kakvih 40 do 50 kruna najmanje za put i opskrbu. Svakako je bolje ponijeti više nego manje, da nitko ne dode u nepričku.

Kojim će se putem putovati, gdje će se hodočasnici sastati, tko će ih rukovoditi, kakve će pjesme pjevali, kakav će biti dnevni red za boravku u Beču: sve će to u svoje vrijeme biskupijski odbori javiti vič. gg. župnicima, a ovi svome puku. Ističemo samo, da će Hrvati svaki dan kroz ona 3 dana svoga boravka u Beču imati svoja posebna vijećanja u crkvi svetoga Petra, a ne u dominikanskoj crkvi, kako se se prvo bismo reklo, pa i u 5. broju Glasnika oglasilo. Ta crkva sv. Petra nalazi se blizu pravstolne crkve sv. Stjepana, u sredini grada. Eno njezine slike na strani 135., da ju svatko može lako prepoznati. — U nedjelju, dana 15. rujna imat će Hrvati u 7 sati u crkvi sv. Petra zajedničku svetu pričest, a onda će poći u crkvu sv. Stjepana iz koje će poslijeposete mise oko 11½ izaći svečana procesija sa presvetim Otajstvom, kojoj će prisustvovati poslanik sv. Oca, Njegovo Veličanstvo i sav kraljevski dvor. — Toga istoga dana (15. rujna) bit će u svim hrvatskim župama (a slično i po svim drugim cijele monarkije) izloženo presv. Otajstvo na javno klanjanje te će se držati i svečana procesija, kao na Tijelovo.

Opći pregled Apoštolskata molitve. Vrhovni upravitelj svoga Apostolstva molitve po svem svijetu jest prečasni general Družbe Isusove, o. Franjo Ksaver Wernz, a njegov glavni zamjenik, koji zapravo rukovodi veliko ovo djelo, jest v. o. Josip Calot D. I. Ovaj stanuje u

Tournal-u, u Belgiji. Pojedine biskupije imaju svoga biskupijskoga upravitelja, a pojedine župe mjesnoga upravitelja. Svih središta Apoštolskva molitve ima na svijetu 66.458, a članova do 25 milijuna. Zajedničko glasilo svima jest Glasnik Presv. Srca Isusova, koji izlazi u 24 jezika, a u 39 posebnih izdanja, i to: po 1 u jeziku arbanaskom, bretonskom, češkom, flamanskom, grelik, grčkom, guzeratskom, hrvatskom, katalonskom, kineskom kri-jeziku, u malajskom, maratskom, mađarskom, nizozemskom, poljskom, slovenskom i tamulskom, po 2 u njemačkom (1 u Austriji i 1 u Americi) i portugalskom; po 8 su u francuskom i talijanskom, 5 u španjolskom i 6 engleskom jeziku. (I. D.)

U dubini od hiljadu metara. Jedva čekam, da dobijem Glasnik. To je doista najbolja i najlepša knjiga, bez koje nitko ne bi smio biti. Ja radim u bakrokopu. Po čitave sam mjesecce duboko u zemlji. Tu, u dubini od hiljadu metara čitam mili naš Glasnik. Vidite, velečasni, da se Glasnik ne čita samo na zemlji već i pod zemljom! Neka se svagdje ljudi i slavi Božansko Srce Isusova. (Preplatnik iz Amerike.)

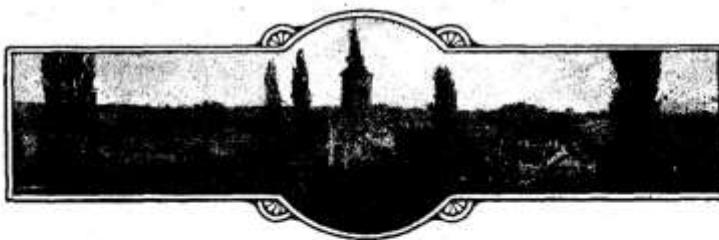
Velikodusna odluka. — „Rado se odricevina i svakog drugog alkoholnog pića — piše nam jedan povjerenik iz Dalmacije — da bi lakše platio Glasnik za se i za koje siromašno dijete stalno se nadajući, da će me Presveto Srce našega Spasitelja pomoći u svim potrebama, duševnim i tjelesnim.“

Tako valja. — Jedan preplatnik u Americi našao trideset i četiri nova preplatnika; k tomu šalje preplate i za svoga sinčića, što ga još u utrobi majčinoj ostavio, kad je polazio u daleki svijet. Sad je, veli, već odrasao, te i u školu ide. Ja ga tužan još nikada vidio nijesam. Ali, kad mu ja ne mogu dati očinske pouke i savjeta, želim, da mu Božansko Srce Isusovo mjesto mene bude učitelj i savjetnik: zato ga preplaćujem na Glasnik. — Kako krasno, kako plemenito! Oci, majke, kakvu pouku, kakvo štivo dajete vi svojoj djeci?

Crkva u čast Majci Božjoj Škapularskoj kani se graditi u Rakovcu (Bosna), jer se sadanja daščara, što je služila mjesto crkve, sasvim raspada. Evo lijepe prilike dobrim dušama, osobito štovateljima Majke Božje Škapularske, da učine dobro djelo. Mlodari neka se šalju velet. g. Ivanu Mariću, župniku. Rakovac, z. p. Prnjavor, Bosna.

Spomeni se, da svetkuješ dan Gospodnjeg. Rimsko „Društvo za obranu katoličkih interesa“ izdalo je poziv na Rimljane, da strogo posvećuju nedjelje i blagdane. Osobito im se na srce stavlja: 1. da nijedan kućegazda ne snije dopustiti, da mu kućna čeljad u te dane obavlja kakav težački posao; 2. kad primaju stanare na stan, imaju ih uz posebnu kaznu obvezati, da ne će u nedjelju i blagdane teško raditi, pa ma koje vjere bili, isto tako neka obvezu pod kazan i graditelje i druge majstore, kad im kuću grade ili popravljaju; 3. neka nikom ne daju narudžbe, koje se ne mogu obaviti bez posla u zabranjene dane; 4. na te dane neka ništa ne kupuju niti na trgu niti u dućanima; napokon 5. neka ne preuzimaju nijedan posao, što ga ne će moći na vrijeme svršiti, ako ne rade i u zabranjene dane. — Kad bi se i hrvatski katolički ovih uputa držali, brzo bi nestalo sajmova i trgovana u nedjelju i blagadan! Tko će početi to izvaditi? (I. D.)

Janjevo u Turskoj. Jedino je to katoličko seoce u onim stranama, okruženo odasvud inovjerjcima. Ipak je u njemu vjera živa. Još prije godine 1898. osnovana je onđe bratovština Presv. Srca Isusova, koja danas za župnika g. Nikole Glasnovića broji do 500 članova. Citav prošlogodišnji lipanj — a sigurno i ove godine — obavljala se tamо lijepa lipanska pobožnost u čest Presv. Srca s misom i propovijedu svaki dan. Prije blagdana Srca Isusova drži se javna devenitica. Prošle godine bila toliku navala na ispojived, da je župnik uz kapelana morao dozvati još jednog isusovca iz Skoplja. Pričestilo ih se do 600, a zadnje nedjelje bilo ih i dva puta toliko. Tom se prilikom i školska mladež posvetila Presv. Srcu Isusovu.



Zahvalnica.

**Zahvalnica treba da su potpisane potpunim imenom i adresom,
mada ih ne možemo nikako uvažiti.** Uredništvo.

U ljutom progonstvu. — Hrvatska udala sam se godine 1908. i našla na goropadnu svekru. Bila nenavidna našem dobrom življenju i nije mirovala dok nas nije zavadiла. Muž bi se znao napiti, a i svekra s njim, a onda jao meni. Već sam mislila, da će ga morati ostaviti. Držala sam Glasnik, pa me zahvalnice u njemu ponukale, da i ja zamolim Presvetu Srce Isusovo za pomoć. I počnem devetnicu. Za 15 mjeseci umre mi muž, a meni sad još dore. Istjerali me iz kuće sasvim praznoruku. Sud mi dosudi mužev dio, jer je bio samovlasnik; ali da ne bude zla, pristanem samo na treći dio, a dva dijela neka budu svekri, koja se već po treći put udala. Ali ona ne da meni ni mrve, već opet po sudovima. A ja zamolim svetog Josipa i svetog Antuna, da mi pomognu kod Srca Isusova, ne bili se što prije te pravde riješila. Parnice se 15 mjeseci vodila, svekra svakiput utoke ulagala, mene crnila i u lice grdila, da, htjela se sa mnom upravo tući; i da je mogla i ubila bi me. A ja samo moli i trpi, pa na koncu napokon sam dobila svoju trećinu. Hvala slatkom Srcu Isusovu, Svetom Josipu i svetom Antunu!

Nestalo između susjedima. Imala sam susjeda vrlo opaka i zločesta, ta samo je li mu došlo do zgode, pokraće od mene gdje je mogao. Jednoga dana mislio je, da niješam kod kuće. Dode mi u dvorište te spopade najlepši komad drveta, što sam ga u dvorištu imala. Ja izadem da mu sprječim put krade, i da mu reknem: „Ej, susjede, kuda s tim drvetom?“ A on mene obasuu psovkom i kletvom te mi se zaprijeti, da mu se ne približujem, jer da će me ubiti. Iza toga nije potrajalo dugo, kad opazim, da sam i opet okradena. Već sam mislila, ne preostaje drugo, nego da ostavim kuću, pa bi to i učinila, da me nije Presveto Srce privuklo k sebi. I ja se stanem vruće moliti Presvetom Srcu, da mi ono bude vjernim braniteljem u svakoj bijedi, tuzi i nevolji. Molila sam devetnicu za devetnicom, da taj moj susjed sa mnom u ljubavi i u prijateljstvu živi. I nijesam dugo trpjela. Moj susjed stao se kartati sa svojim drugom te se potukosće. Koje na kartama koje na sudu došlo ga je troškova do kakvih 500—600 kruna. K tomu je bio i u zatvoru. Kad je bio pušten na slobodu prve korake upravi do mene, da se izmirimo. I mi se izmirisamo, pa sada živimo u lijepom prijateljstvu. Hvala i slava Presv. Srcu Isusovu.

Obratio se mladić. Od rane mladosti dobro su me moji kod kuće odgajali, ali ja već od 12-te godine svoje počeo biti svojeglav. Sveti sakramente primao sam onako iz običaja; u školu sam isao, kad mi bilo volja, a i u zanatu brzo mi bila godina. Majčine opomene i kazne bile mi deveta briga. Uto se javi otac iz Amerike, da dodem k njemu. Tko veseliji od mene! Otišao sam, i skitao sam se od mjesta do mjesta punih 8 godina. Ipak sam još nešto molio i kadikad zavirio u crkvu; ali od skrušene ispovijedi uvijek me hvatala neka groza. Stali su mi i Glasnik; ali ga isprva nijesam čitao. Poslije ipak iz značajnosti

zavirim malo u nj; i gie, nekako mi taj list brzo omilio, da sam jedva dočekao novi broj. U Glasniku čitam, kako se sad ovaj mladić ostavio opaka života, sad onaj muž svojih grijeha; pa tako odlučim napokon i ja, da će se već jednom opametiti. Pomolim se Presvetom Srcu Isusovu i zavjetujem, da će poslati dar njegovu Svetištu u Zagreb, ako mi dade jakost, da se skrušeno isповijedim. Tako se ja napokon isповijedim o svem životu svom, i sad mi je savjest mirna. Sironašan sam doduše radnik; ali sam tako veselo i zadovoljan, kao da su svi američki milijuni moći! Oj hvala ti od srca slatko Srce Isusovo!

Mir u kući. — Slavonija. Imam u kući više stanara. Nekog dana zavade se pet stanara među sobom. Svadi i prijetnjama ni kraja ni konca. Badava ih kušam izmiriti: ne će nitko da popusti. Vratim se tužna u svoj stan i udarim od žalosti u plač. Oko mi zape o Glasnik Presv. Srca, što mi baš ležao na stolu. Odmah se utečem slatkom Srcu Isusovu, obećam zahvalu i 3 K za Svetište njegovo. — Kad ujutre, eto ti jednog stanara k meni, da mi otkaze stan. Ko da mi je kamen spao sa srca. On je otisao, a drugi se izmiriše, pa sad opet mir u kući, kao da ništa nije ni bilo. Hvala i slava Srcu Isusovu, što se sve mirno svršilo!

Blagoslov u zanatu. — Hrvatska. Uzeo sam jedno pouzeće za koje sam mislio da ne će uspjeti, jer sam imao u blizini više njih, koji su se sa mnom natjecali. Svoj posao počeo sam kasno u jesen i obećao Presvetom Srcu Isusovu, ako uspijem, da će davati neki postotak za Svetište Presvetoga Srca Isusova u Zagrebu. I gie! Prije nego je nova godina došla, ja sam već uspio toliko, koliko nijesam mislio, da će do proljeća uspjeti. Zato sam osobno, kad sam se desio u Zagrebu, otisao ravno Upravi Glasnika Presvetog Srca Isusova, te ostavio 5 kruna za Svetište Presvetog Srca obećavši i nadalje davati isti postotak svoje zaslужbe, jer vidim, kako mi Presveti Srce Isusovo očito pomaže. Zato kličem iz sveg srca: Hvala i Slava budi za uvjike Presvetom Srcu Isusovu!

Sušićava. — Međumurje. Bijah oboljela na plućima. Svi su govorili, da imadem sušicu. A i liječnik je isto izjavio. Prijatelji i znanci odsudile me, da mi nema spasa; a i sam liječnik reče mi, neka više ne dolazim k njemu po lijeckove. Ipak što mi je propisao, toga sam se držala. Usto se utekoh i nebeskom liječniku i Mariji, Zdravlju bolesnika. Obećam Kraljici Pompejskoj svakdanju krunicu i učinim jedan zavjet, osim toga da će se javno zahvaliti u Glasniku Presv. Srca Isusova. — I kao da je Bog čudo učinio, za dva mjeseca ne samo da je zdravlje krenulo na bolje, nego sam se tako dobro oporavila, te se mnogi znanci i prijatelji čudom čudile. Kad me ugledaše. Budi hvala i slava božanskom Srcu Isusovu i Kraljici Pompejskoj!

Liječnicima sasvim nerazumljivo. Bili smo godinu dana u Budimpešti. Jednoga dana ubola sam se šlavajući u prst. Isperem odmah ranu i zavežem. Čitav noć bolio me ubod. Drugi dan u jutro pošla sam u bolnicu. Tri liječnika pregledavši ranicu, smiješći se uvjeravali me, da nije opasno; neka samo metnem tople kašice od žemlje i mlijeka na to, pa će za 2—3 dana dobro biti. Ali za dva dana bilo gore. Prst oteklo, boli užasne. — Pošla sam k liječniku stručnjaku. Taj mi načinio nekakov omot, koji bi imao 24 sata nepomično gore ostati; on će ga sam skinuti. Nakon par dana još gore; počeo i drugi prst otecati. Od boli nijesam znala ni kuda ni kamo. Liječnik nakon 8 dana reče, da će se prst morati rezati — ali istom za par dana.

Potražim još jednoga liječnika. Vrlo ozbiljno sve ispitivao i končno rekao: „Prekasno! To je otrovanje krvi i upala.“ Odredio ledene obloge nekom tekućinom. Hoće li koristiti, ako se samo prst odreže ili će se morati odrezati cijela ruka, to će odlučiti vijeće liječnika. Bila sam zdvojna. Sta će, ako mi odrežu ruku? Imam malu kćerku od 6 godina, koja još vrlo nužno treba majku. Umotah ruku; odosmo u crkvu. Dijete običavalo sa mnom moliti. Klekosmo pred kip Presv. Srca, nebeske Gospe i sv. Antuna.

Iza toga bilo mi laške u duši. Silna težina i vrućina u tijelu popustila. Mala me još jednom primi za ruku i povuće glavnom žrtveniku. Primivši moju bolesnu ruku moljaše: „Dragi, dobi Bog, daj da mama sutra bude zdrava!“ Svoju molitvicu popratila suzama.

Došavši kući metalu sam ledene obloge. Bilo mi sve gore. Kada je kćerka vidila, da mi suze naviru na oči, uvjeravala me, da će Bog pomoci i već sutra da će biti dobro. O blažene vjere i pouzdanja djetinjeg!

Oko 9 sati na večer bilo mi vrlo zlo. Neka me strašna slabost shrvala. Ipak sam se i proti nadi nadala. Tako i zaspah. Nakon 9 dana bilo to prvi put, da sam mogla spavati.

Probudih se; bilo već 7 sati. Bilo mi teško. Šta nosi taj dan? — Moj suprug i mala sa strahom me gledali. Ali, što je to? Ja ne čutim više боли! ... Bojala sam se skinuti zamot. Konačno ga ipak otvorim i bacim se na koljenja ... Ne mogu vjerovati! Gledam i gledam ... Je li moguće! — Drhtala sam i plakala ... Oba prsta splasnula, — naravne boje — nigdje traga upali ni bobicama. — — Evo, što se dogodi za jednu noć!

Pomolim se Gospodinu Bogu i zahvalim mu iz dna duše i srca. Moj suprug bio također svaki dan u crkvi i molio, da nam se Bog smiluje. Metnem ipak opet oblog, a čim sam znala, da je liječnik ustao — požurim se k njemu. On se uplaši videoči, kako naglo dolazim; ali još se više zatudi, kad odveza zamot. Odmah zovnu telefonom primariusa (glavnog liječnika) najveće ovdješte bolnice, znamenitog operatera, da prst i ruku pregleda. Pregledavaše ju sa svih strana. Morala sam i oči zatvoriti, a oni ju ispitivahu strojevinama; pipahu, pritisaku prst pitajući uvihek, je li što osjećam.

„Vaši su prsti sasvim zdravi“, — glasio je konačni sud — samo ih čuvajte od nahlade i ozlede. Na mame je to upravo nerazumljivo! To je vanredno zanimiv slučaj. Jučer sam mislio, da za 48 sati, a možda i prije morate umrijeti, a danas ste zdravi.

„Bog me je ozdratio!“ odgovorim.

Oba liječnika protestanta nasmijehuće se: „Možda! Za nas je to sva kako vanredno zanimivo i slučaj bolesti, koji si za sada ne možemo rastumačiti i koji spada među rijetke iznimke. — Da ste u klinici, mi bi to još dalje istraživali i tim se bavili.“

Njima je to bilo nerazumljivo! Meni naprotiv bijaše sasvim razumljivo! Požurim se u stan, obućem dijete i odosmo u crkvu ...

Iz zahvale postila sam strogo 9 utoraka na čest sv. Antunu, 9 petaka na čest Presv. Srca Isusova i 9 subota na čest blaženoj Djevici i položila sam dar na žrtvenik.

U pogibiji života. U početku siječnja 1912. — piše nam jedan vlakovoda iz Bosne — dogodila se nesreća te iskoso zadnji vagon iz tračnica i mene baci na pod vagona, pa sam mnom lupaj ovamo onamo. U tima mukama nijesam ništa znao, samo što sam vikao: „O Isuse, o Isuse!“ dok mi Presveto Srce Isusovo ne razbistri pamet, da potražim vrata, te u jednom skoku bio sam ispružen u snijegu, na veliko čudo — bez ikakove ozlede: spasilo me Presveto Srce Isusovo. Kako je izgledalo, mogao sam biti na komade rastrgan. Stoga kličem iz svega srca; Hvala i slava Presvetom Srcu Isusovu na milosti što me spasilo!

SADRŽAJ. Obraćanje Kine (129). — Večernja (piesma, 131). — Zar je Srce Isusovo samo za ženski svijet (132). — Sv. Vinko Paulski (133). — Učimo se od tude nevolje (134). — Narodni blagdan (137). — Što sve može Glasnik (139). — Majka Božja Pregradska (140). — Bog je spor, ali dostižan (141). — Sitne vijesti (144). — Zahvalnice (146).



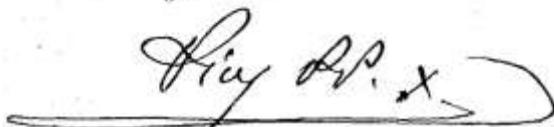
*Redactoribus, scriptoribus, lectoribus,
 propagatoribus et benefactoribus litterarum
 periodicarum "Clanik Pierotog Šra Čnoovan
 "Zastava Čergreone Djevice" et "Kalendar Šra
 Čnoova i Matijina" ul per eas periodicas edicio-
 nes tam salutaris devotio erga sacratissimum
 Cor Jeou et Deiparam Immaculatam in dilec-
 ta natione Croatica quam maxime foveatur
 ac propagetur ad aeternam et temporalem pro-
 speritatem ejusdem nationis: in signum paterni
 amoris ex toto corde Apostolicam Benedictio-
 nem impertimus.*

Ex Sacris Vaticanae, die 21 junii 1912.

f. p. A. X.

Dilecto filio Iohanni Ev. Kujundzic, Superiori
periori Missionis Croatiae nuper electae, pa-
riter dilectis filiis Nostris: Patribus, Frateli-
bus et Novitiis ejusdem Missionis, ut numero
et spiritu Societatis crescentes utilitati ac pro-
speritati Ecclesiae atque patriae quam maxi-
me esse possint: auspice Divini favori ex inti-
mo corde Apostolicam Benedictionem imperti-
mus.

Ex Aedibus Vaticanicis, die 21 Junij 1912.



Urednicima, piscima, čitateljima, pojerenicima i do-
bročiniteljima povremenih časopisa „Glasnika Presvetog Isra-
ćulova“, „Zastave Bezgrješne Djevice“ i „Kalendara Isra-
ćulova i Marijina“, da bi se po ovim povremenim izola-
njima toli spomenotna pobožnost k Presvetom Isru Isušu
i k Bezgrješnoj Bogorodici u milom narodu hrvatskom što
više promakla i razirila na vječno i vremenito blagostanje istoga
naroda: u znak očinthe ljubavi podjeljujemo apostolski blagoslov.

U palati vatikanskoj dana 21. lipnja 1912.

Pijo Papa X.

Dragome sinu Ivanu Ev. Kujundžiću, Superioru Hr-
vatske Misije, nedavno osnovane, isto tako dragim sinovima
našim: veima, braci i novacima iste Misije, da bi brojem i
duhom Družbe radi te što više poradili oko koristi i blagostanja
Crkve i domovine: kao zalog Božanske milosti od svega treba
podjeljujemo apostolski blagoslov.

U palati vatikanskoj dana 21. lipnja 1912.

Blagoslov sv. Oca pape Pija X.

Ovaj broj Glasnika ima neobično lice. Nema na čelu običajnog naslova, već naprotiv donosi sliku Isusova Namjesnika na zemlji, sv. Oca pape s nekakvim latinskim pismom. Sigurno su se mili čitatelji i prijatelji Glasnika požurili, te i drugu stranu pogledali, i tu našli točan prijevod od zagonetnog latinskog pisma. Ne treba dakle da puno govorimo.

Naš „Glasnik Presv. Srca Isusova“ bio je tako sretnan, te je već g. 1895. prvi put stupio pred sv. Oca, tada Leona XIII. Tom prilikom bio mu je prikazan potpuni tečaj treći iz godine 1904., lijepo u svilu i baršun uvezan. Leon XIII. veoma se obradovao tome daru, te podijelio osobiti papinski blagoslov Glasniku, suradnicima i promicateljima njegovim.

Devet godina kasnije, kad je poslije smrti slavnog Leona XIII. postao papom sadanji sveti Otac Pio X., prikaza prijatelj i njemu naš Glasnik, i to tečaj XII. od godine 1903. I Pio X. udostojao se na usmeno molbu prijatelja, koji mu je Glasnik predao, usmeno uđijeliti svoj apoštolski blagoslov, uredniku suradnicima, promicateljima i čitateljima Glasnika.

A osam godina iza toga, to jest dana 27. lipnja ove godine, stiže nam ponovno radosna vijest iz Rima, da se sv. Otac Pio X. i opet sjetio našega miloga Glasnika i njegovih prijatelja.

Toga naime dana dobismo na finom dugojastom papiru otisnutu krasnu sliku svetoga Oca, a ispod nje lijepim pismom napisan blagoslov i preporuku listova, što ih Isusovci ovdje u Zagrebu izdaju, s vlastoručnim potpisom svetoga Oca.

Slika sv. Oca, što stoji na čelu ovoga broja, izrađena je u naravnoj veličini poslate nam izvorne slike. Pismo pak morali smo dati malko umanjiti, jer nam drugačije ne bi stalo u Glasnik.

Pa što veli to dragocijeno pismo? Veli, da sveti Otac, u znak očinske ljubavi daje iz svega srca apoštolski blagoslov — u rednicima (tajnik sv. Oca držao je, da svaki časopis ima svog urednika; u istinu pak jedan ureduje sve, premda mu pri tom i drugi pomažu), piscima (to jest svima, koji u te listove pišu), povjerenicima, čitateljima i dobročiniteljima povremenih časopisa: „Glasnika Presvetog Srca Isusova“, „Zastave Bezgrješne Djevice“ i „Kalendara Srca Isusova i Marijina“.

A što je ponukalo sv. Oca, da ovako očinski blagoslov Glasnik i sve — da ukratko reknemo — prijatelje njegove? To on sam veli u ovim daljinim riječima: „da bi se po ovim povremenim izdanjima što više promakla i raširila toli spasonosna pobožnost k Presvetom Srcu Isusovu i k Bezgrješnoj Bogorodici u milom narodu hrvatskom, a na vječno i vremeno blagostanje istoga naroda.“

Kako su mile, kako nježne ove riječi svetoga Oca! U prvom redu na srcu mu je, da se što više promiče i širi pobožnost

k Presvetom Srcu Onoga, čiji je on vidljivi Namjesnik na zemlji, a tako i k blaženoj Gospi, Majci Božjoj i našoj. I to ne ma gdje na svijetu, već poimence u narodu hrvatskom, gdjegod se nalazio. On je uvjeren, pa to ovim svojim blagoslovom želi i postići, da obje ove pobožnosti, k Presv. Srcu Isusovu naime i k Majci Božjoj bez grijeha Začetou, budu izvor vječnog i vremenitog dobra i blagostanja svekolikog milog munaroda hrvatskog.

Narode hrvatski! Čuj glas i poruku, čuj želju i blagoslov Oca kršćanstva, Oca i tvoga: On želi i očekuje od tebe, da ćeš odsele još i više, i gorljivije, nježnije i ustrajnije štovati Božansko Srce Isusovo, svake ljubavi predostojno, a tako i bez grijeha Začetu Djevu, Majku i Kraljicu svoju. Kud ćeš veće i ljepše preporuke ovih dviju pobožnosti od ove? I kome da ne bude sveta riječ Isusova Namjesnika?

Isti sveti Otac na srce ti stavlja i pomenute časopise: „Glasnik Presvetog Srca Isusova“, „Zastavu Bezgrješne Djevice“ i „Kalendar Srca Isusova i Marijina!“ Kakva preporuka! Glasnik je napose tako sretan, da su ga do sada preporučili ne samo svi hrvatski biskupi, pa i ove godine ponovno, nego i sam sveti Otac papa, i to ne jedan puta, već sada evo već po treći puta, i to sada pismeno, da se na to nikad ne zaboravi. I ne će! Uredništvo će dragocijeno pismo staviti u bogati okvir i brižno ga čuvati na vječnu uspomenu; a vrijedni naši prijatelji pisci, povjerenici, štoci i dobročinitelji imat će evo ovdje, u Glasniku, dokaz, kako je sv. Otac i njih odlikovao i blagoslovio, a to zato, što pomažu, šire i podupiru bud na koji način Glasnik, Zastavu i Kalendar naš. Zar trebaju ili zar mogu ovi listovi dobiti veće i dragocijenije preporuke nego što je ova? Ta jedan je samo sv. Otac na svem svijetu, jedna je samo i riječ njegova, koja vrijeti više no sve druge, ma kako inače i ove odlične bile.

Dajmo stoga upregnimo iznova svi sve sile svoje, da se oda-zovemo želji i poruci svetoga Oca, da što više raširimo „Glasnik Presv. Srca“, „Zastavu Bezgr. Djevice“ i „Kalendar Srca Isusova i Marijina“. Tako ćemo raširiti i pobožnost k Presv. Srcu i k Majci Božjoj, tako ćemo poraditi najuspješnije i za savnili narod naš hrvatski, tako ćemo i sami biti u obilnoj mjeri dionici blagoslova svetoga Oca i Onoga, u čije ime i mjesto koga nam je taj blagoslov dao, a to je sam Sin Božji, Gospodin Isus, Bog, Spas i Sudac naš.

A molimo se i za svetoga Oca, da ga Gospodin uzdrži i poživi i blaženim ga učini na zemlji i da ga ne preda u ruke neprijateljima njegovim! —

Ovom prilikom sjetio se sveti Otac milostivo i „Hrvatske Misije Družbe Isusove“, o kojoj je na drugom mjestu u ovom broju Glasnika govor; pa šalje od sve duše apoštolski blagoslov kako sadanjem Superioru (starješini) Misije tako i svojim milim sinovima svojim ocima, braći i novacima cijele Družbe Isusove“; a u želji,

da bi svikolici napredovali i brojem i duhom Družbe svoje te tako mogli što više poraditi na korist i dobro Crkve i domovine svoje Hrvatske.

Ovo je također rijetka i dragocijena pažnja, kojom je sveti Otac Pijo X. odlikovao hrvatske Isusovce, priznavajući time i odobravajući njihovo spasonosno djelovanje. Ujedno je to i preodlična preporuka iste „Hrvatske Misije Družbe Isusove“. Sv. Otac znade, da nas je brojem malo, a posao da je ogroman, pak želi i u tu svrhu svoj apoštolski blagoslov daje, da bi se što više umnožili brojem, to jest, da bi što više čestitih novaka dobili. Ali što koristi mnoštvo, ako nije na svome mjestu? Zato sv. Otac želi, da bi svi sve više napredovali i u duhu svoje Družbe, a to nije nikakav drugi nego duh Isusov, od koga Isusovci imadu svoje ime i u koga se kao u svoga vrhovnoga kralja i vodu ugledaju.

Daj, Presveto Srce Isusovo, uskori i oživotvorji želu Namjesnika svoga, da bi „Hrvatska Misija Družbe Isusove“ doista rasla i brojem i vrsnoćom, a na veću slavu Tvoju, na korist svete Crkve Tvoje i milog nam naroda hrvatskoga!



Nakana molitava i dobrih djela za kolovoz.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Katolički iseljenici.

to je čovjeku najdraže na ovom svijetu, ne velim od svih osoba, nego od svih stvari, što ih ima i što ga okružuju u ovoj suznoj dolini? To vam je domovina. Čovjek to istom onda osjeća, kad ju mora ostaviti. No ipak koliko ih se danonice seli iz domovine svoje i ostavlja svoju rođenu grudu, makar i s namjerom, da će se što skorije opet vratiti.

A zašto se sele? Često puta od nevolje krute, radi siromaštva, radi progonstva; a još češće tijera čovjeka u daleki svijet — lakomost i želja, da si zgrne što više puste novčine, a potom da u domovini svojoj što udobnije živi. Čuje n. pr. neko, kako je ovaj ili onaj isao u Ameriku ili koju drugu daleku zemlju; govori se, kako je svojima već poslao veliku svotu novaca. Sad eto odmah dode volja i njemu, da i on pode onamo. U prvi mah odbije ovu napast, ali mu ova misao ne da mira, a po gotovo kad se vrati Amerikanac, te ga ugleda, kako se sasvim pogospodio; tu su sasvim druge haljine, tu fin ovratnik, tu šešir kao da je ne znam tko. Ne traje dugo, a onaj naš čovjek sjedi eno već na velikom parobrodu te putuje sa stotinom i hiljadom drugih u novi svijet.

Istina boli ga duša i srce, kad pomisli na milu kuću, na očinski dom, na drago selo svoje; pred njegovim duhom stvaraju se stari roditelji, koje valjda već nikada više vidjeti ne će; vidi svoju ras-

plakamu mlađu ženu i svoju milu dječicu; ali se tješi, da će ih opet zagrliti u novoj sretnijoj domovini. A sad mu dode misao u glavu: Hoću li ja tamo sretno proći? ili ču možda propasti? To su velike brige, što obuzimaju dušu jadnog iseljenika, i makar da na oko ravnodušno puši, jede i spava, srce mu je žalosno i nemirno.

Istina, ne ćemo zanjekati, da su mnogi doista našli u Americi svoju vremenitu sreću, da su se tamo naučili ljudski i ustajno raditi, i za malo godina vratili se sa lijepim prištedenim imanjem pa si sagradili krasnu kuću i živjeli poslije u rodnom si mjestu kao imućni ljudi, dočim su prije bili sirote. Ali to su iznimke. Uistinu pak kolikim su pogibeljima po dušu i po tijelu bili izvrgnuti i ovi i toliki drugi!

A kad prispiješ u Ameriku, kako valja tamo raditi! Američanin veli: „Vrijeme je novac“, zato tjeri i radnike svoje, da upotrijebe svaki čas za rad; a tko to može i čini, bit će dobro plaćen. No ne valja niti zaboraviti, da su tamo u Americi stvari mnogo skupljne; i kad se veli da dobiješ dva dolara na dan, nemaš puno više nego kod nas sa dva stara forinta. Mnogi ne može ustrajati u ovoj neprestanoj žurbi američkoj te oboli, a mjesto bogatog čovjeka vraća se kući njegov mrtvački list. Ali recimo, da preživi, koliko će puta uzdahnuti takav američki radnik: Oh da sam u domovini ovako radio, kako ovđe moram, koliko bih i tamo zasluzio bio! — —

Da čovjek imade samo tijelo, a nema neumrle duše, još bi se moglo razumjeti, zašto se ide u Ameriku; ali kakvoj pogibelji izvrgava iseljenik svoju dušu! Naši Hrvati dolaze tamo, a odmah ih otpremaju u nepregledne šume, da tamo rade. Dogodi se, da takav radnik 3 do 4 godine ondje boravi, a da se nikad ne ispovijedi, „Nijesam vidio ni jednog misnika“, veli, „koji bi znao hrvatski“. Imo duduše i u Americi hrvatskih svećenika, koji su ostavili domovinu svoju, da se zauzmu za iseljene zemljake svoje, ali kako su rijetki! ima ih samo u najvećim središtima hrvatskim.

Kod takvog življienja nije čudo, da čovjek ide stramputice, da po koj zaboravi svoju zakonitu ženu, koju je doma ostavio, te joj više ne piše niti joj šalje novaca. Žena neka se do smrti žalosti, on si je našao drugu, a zakonita za njega ne opstoji više. A jedna žena, koja je ovako ostavljena? I ona se može naći slaba, makar je inače najpoštenija, kad ju od svih strana napastuju. I kad se čovjek vrati iz Amerike te nade suprugu svoju nevjernu, kako lako bude i krvavih, pače i mrtvih glava! Koliko dakle grijeha, smrtnih grijeha, više nego što je tamo zasluzio dolara!

Uznamo sada slučaj, da tko sa sobom odvede cijelu svoju obitelj pa da se zaljubi u Ameriku i tamo ostane. On postane „američanski Hrvat“; ali njegova djeca, koja su se tamo rodila, već ne osjećaju više hrvatski; unučad valjda već govori samo engleski. A zar se ne može dogoditi, da se takva katolička obitelj izgubi u onim brojnim vjerskim sljedbama američkim te postane protestant-

ska? Na temelju računa izgubili su katolici na taj način u prošlom stoljeću preko 12 milijuna vjernika i to samo u Sjedinjenim Državama Sjeverne Amerike. U Južnoj Americi valjda ima još više gubitka, jer тамо има још мање свештеника, а цркви одношaji још су slabiji него у Сјеверној Americi.

Zar nema dakle narod naš pravo, kad veli „nesretna Amerika“. Molimo stoga u ovom mjesecu za svoje Amerikance i druge iseljenike. (Fr. H. D. L.)



Gdje ti visi slika Presvetoga Srca Isusova?

Napisao Jek.

Da mi se otvore vrata sobe kojegagod čitatelja Glasnikova, ne sumnjam nimalo, da bih odmah s praga zagledao na najodličnijem mjestu — u pročelju sobe — sliku Presv. Srca Isusova.

Vidim, da štovatelji Presv. Srca imaju dobar ukus, ali i tankečutno srce koje umije svakoj stvari dati svoje mjesto. Samo bih svakoga tek jedno upitao, da li je naime sliku Presv. Srca tako smjestio u pročelju te je Presv. Srce dobro rasvijetljeno od dnevnog svijetla? Kad pogleda tu milu sliku, da li je samo Presv. Srce dobro vidljivo? Da li izbjija povrh Srca onaj mali križ, taj znak otkupljenja našeg? Isto tako razabire li se dobro ono strašno trnje oko Presv. Srca i ona duboka njegova rana i ono božansko svijetlo oko Srca i svi oni crveni plamenovi što izbijaju iz te silne peći ljubavi?



Ako nam je sobica tamna, kao što je doista u mnogih štovatelja Presv. Srca, jer je narod naš bijedan i siromašan, utješimo se, jer i u tom slu-

čaju nijesmo badava metnuli slike Presv. Srca u svojoj sobi: ovo predobro i premilostivo Srce blagoslovit će na svaki način kuću svojih ljubimaca.

Kao što je andeo Božji mimošao svaku kuću israelsku, na kojoj bi god opazio tragove poškopljene krvi jaganjca i poštudio sve njihove prvorodenice, tako će i Presv. Srce obraniti nas od svakog

utjecaja neprijatelja duše naše, pače, što je još više, ono će i blagosloviti svaku kuću, u kojoj bude našao, da se izlaže i štuje slika njegova Presv. Srca. To je Spasitelj obećao.

No ipak, nijesam badava pitao, da li nam je slika Presv. Srca dobro rasvijetljena.

Ponajprije, znamo svi, da ne koristi ni najljepše ni najedličnije koje mjesto, ako je u tamni. Pogledajmo samo, što rade naši trgovci sa svojom izloženom robom, kad pane mrak. U Zagrebu n. pr. neki su izloži po noći puno lijepši nego po danu. Sva je roba kao okupana u električnom ili plinskom svjetlu. To mami kupce! Metni u tamu robu i najdivnije dragulje i najstitniji biser i najukusnije srebro i zlatno posude; poredaj najfiniju i najmekaniju i najraznobojniju svilu kamogod u taman kutić kojeg skladišta, šta imamo od toga? Koga ćemo privući, da kupi, ma samo da pogleda?

Imat ćemo dakle puno veću korist od slike Presv. Srca u svojoj kući, ako ju budemo tako smjestili, da ne možemo ljepešni zgodnije. Tako ćemo istom udovoljiti vrućoj želji Presv. Srca. Jer znajmo, da slika Presv. Srca, što ju štujemo kod svoje kuće, nije kao obična kakva slika ili fotografija ili što slično. Mili čitatelu, ti imadeš i lijepih slika u svojoj kući, znam; imadeš možda pravih umjetnina slikarstva; ali velim: da ih je slikao i jedan Michelangelo i jedan Rafael i jedan Leonardo da Vinči i jedan Rubens i jedan Rembrandt i jedan od novijih n. pr. Führich ili Seitz (da nije kakav naš starinom Zajc?) ne bi toliko vrijedile, koliko vrijedi jedna slika Presv. Srca.

Sve su naime one slike nikle iz pameti i srca tih velikih i slavnih umjetnika; ali slika Presv. Srca Isusova jest remek-djelo samoga našega Spasitelja i Otkupitelja, Boga i čovjeka. On je za tu sliku trebao cijeli svoj život: on ju je zasnovao, on ju je u najdivnijim bojama izradio i naslikao. Zadnji veliki umjetnički potez došao je pače istom iza njegove smrti, kad je nemilosrdni vojnik kopljem otvorio ono Presv. Srce.

I ovo djelo božanskog umjetnika ostalo je neotkriveno, neizloženo. Nekim je svetim i odabranim dušama Spasitelj sam odgrnuo malo zastor, što je krio onu divnu sliku — ali kao da im je rekao, neka šute i nikom ne kazuju, što su čuli i vidjeli, dok ne dode Njegov čas.

I čas Njegov dode.

Kad je grješno čovječanstvo stalo Boga svoga zaboravljati, kad je s umu smetnulo sva božanska djela ljubavi Spasiteljeve prema nama, kad se je poput inja i leda mlakost i nezahvalnost i nevjera stala hvatati ljudskoga srca: tada odgrnu Spasitelj milosrđnom rukom zastor, što je zastirao to remek-djelo Ljubavi Njegove i to ljubezno Srce sinu sjajnije od samog sunca, posred plamā svoje čiste ljubavi, okruženo serafinima.

Tu sliku svoga Presv. Srca naslikao je Spasitelj sam bojama svoga božanskog veličanstva i sjaja i krstom svoje svemogućnosti, pa nam je ostavio kao fotografiju neizmjerne svoje ljubavi preporučujući nam, da štujemo tu divnu sliku kano uspomenu na sve izljeve i prekoračaje Njegove silne ljubavi i kao zalog zaštite i posebnog blagoslova Njegova.

Slika se ova ne da više odijeli od same pobožnosti prema Presv. Srcu; jer je slika vjerodostojna, objavljena kao i sama pobožnost Presv. Srca. Spasitelj sam želi, da se slika izloži, da se množi i širi, dijeli i raznosi, da se štuje i proučaje. Ona je tumačenje jezgra i srčika same pobožnosti; knjižica, iz koje treba, da



Novicijat Družbe Isusove u Zagrebu.

proučavamo samu pobožnost k Presv. Srcu. U toj slici sve je umjetno, sve ukusno i skladno, sve istinito i pristalo, sve sama ljubav, sam sjaj, sama istina — svakomu razumljiva. Pogledaj to Presv. Srce, mili čitatelju, i reci mi, da li razumiješ svoga Boga, gdje ti — pokazujući svoje Srce — govorиш: „Evo Srce, koje ljude toliko ljubi.“

Vjeruješ li u ljubav Presv. Srca prema Tebi? Zar su njegove riječi tek puste riječi, što ih toliko puta čujemo s usta bezbrojnih ljudskih bića? Ogledaj ono Srce! — Zar su to puste riječi? Zar da je pusta riječ — onaj križ zasaden u Presv. Srcu? Pusta riječ — ona trnova kruna? Pusta riječ — ona duboka rana? Da vidiš sam onaj plam, što izbija iz ove goruće peći ljubavi, mogao bi pomisliti, da

je to samo pusta vatra, kao i u ljudi, štono brzo ugasne; ali kad vidiš one znakove, one dokaze ljubavi — oh! to nije pusta riječ, nego istina i život: Spasitelj je najpogrđnjom smrti umro, zadnju kap svoje krvi prolio... za nas nezahvalnike! Oh, to nije pusta riječ, to nije tapanja i varka, — ja vidim, da ti se srce steže, da te u očima peče, da te suze oblijevaju — ah! od pustih se riječi srce ne steže i oko ne suzi!!!

Mili čitatelju, je l' de, to nije ko obična slika? Poput sv. Tome koji je svoj prst stavio u probodene ruke Spasiteljeve i svoju ruku u njegov sveti bok, pa onda sav potišten i ponizen pao na koljena pred Spasitelja i pun vjere u uskrsnuće zavajio: Gospodin moj i Bog moj: tako padni i ti pred tu sliku Presv. Srca i zavapi glasom punim vjere, punim pouzdanja, punim ljubavi: Jest, Gospodine, ti si me ljubio, ti si me jedini ljubio i onda, kad sam ja bio daleko od tebe, — evo izgubljene ovce, evo onog razmetnog sina, evo Mandaljene pokornice, evo Petra pokajnika, evo Tome nevjernoga!

Sliku Presv. Srca u našoj kući jest Spasitelj sam koji nas neprestano sjeća svoje neizmjerne ljubavi, pa nas zove, da mu vratimo ljubav za ljubav.



U sjeni Svetišta Srca Isusova u Zagrebu.



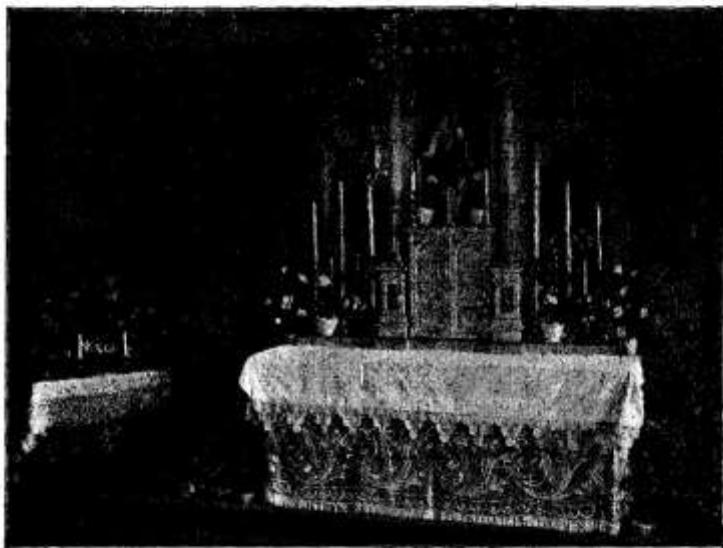
otovo u svakom broju Glasnika oglašuju se milodari za „Hrvatski novicijat Družbe Isusove u Zagrebu“, pa ipak ima ih još mnogo — i u samom Zagrebu, a kako ne bi ih bilo u drugim mjestima! — koji se kao u nekakvom čudu pitaju: Što je to „Novicijat Družbe Isusove?“ Tuda im je naime riječ „novicijat“, pa ne znaju što znači. A ima i takvih znatiželjnika, koji nas pitaju: „Što se radi u tome novicijatu, što li će biti poslje s tima novacima?“

Istina, Glasnik je u ožujskom broju prošle godine donio sliku toga „Hrvatskog novicijata Družbe Isusove u Zagrebu“, te ju s malo riječi i popratio; ali to, čini se, nije mnogima dosta. Evo im sada koja više. Odgovaramo u Glasniku, da čuju i drugi, jer tko bi svima naodgovarao u pismu!

„Hrvatski novicijat Družbe Isusove“ nije vam ništa drugo, nego duhovna škola za mladiće, koji se žele Bogu sasvim posvetiti u crkvenom redu, koji se zove Isusovački red ili red „Družbe Isusove“. Što ga ute-

meljio sveti Ignacije Lojolski. Kao što naime svaka biskupija ima svoja sjemeništa za klerike, tako i crkveni redovi imadu svoje „novicijate“ za svoj podmladak.

No pa što je to onda osobito, ako i Isusovci imadu svoj novicijat u Zagrebu? reći će tko god. Ali valja znati, da su redovničke pokrajine ili „provincije“ Družbe Isusove obično velike, pa su prema tomu i njihovi novicijati dosta rijetki; dok na primjer samo u hrvatskim zemljama ima pet franjevačkih redovničkih pokrajina, u čitavoj austro-ugarskoj monarkiji bila je sve do godine 1909. samo jedna isusovačka redovnička pokrajina. Toj velikoj pokrajinji pripadalo je i dosta Isusovaca Hrvata, dok su neki iz Primorja



Oltar u kapelici novicijata D. I. u Zagrebu.

i Dalmacije bili u mletačkoj pokrajini. Pomenute pak godine razdijelila se i ta ogromna isusovačka redovnička pokrajina tako, da je ugarska pola monarkije dobila vlastitu provinciju, dok se austrijska pola razdijelila u dvoje: u redovničku pokrajinu austrijsku, pod koju spadaju sve zemlje zastupane u bečkom carevinskom vijeću osim Dalmacije i u tako zvanu „Hrvatsku Misiju“, koja obuhvaća glavnije hrvatske zemlje: Hrvatsku, Slavoniju, Dalmaciju, Bosnu i Hercegovinu. Poglavar te nove isusovačke redovničke pokrajine u Hrvatskoj, koji nosi naslov „Superior Hrvatske Misije Družbe Isusove“, stanuje u Zagrebu.

Sad je nastala potreba, da i ta nova „Hrvatska Misija

Družbe Isusove" osnuje vlastitu duhovnu školu za svoj podmladak, to više, što se u prijašnjim novicijatima stare zajedničke redovničke pokrajine govorilo s veće strane njemački, češki ili madžarski, gdje se već koji novicijat nalazio: u Koruškoj, u Češkoj ili u Ugarskoj, a to je bilo za mnoge Hrvate, koji nijesu dobro govorili ove jezike, dosta teško.

Tako se dakle dana 10. listopada godine 1910. otvorio hrvatski novicijat za „Hrvatsku Misiju Družbe Isusovu“ u Zagrebu.

Pa što rade novaci u tom novicijatu? Pripravljaju se za svoje buduće redovničko zvanje.

A što rade ti Isusovci, čime se bave, kakovo li im je zvanje? Evo, svi čestiti čitatelji „Glasnika Presv. Srca Isusova“ znaju, čime se bavi njegov urednik — a i on je Isusovac, ili svećenik Družbe Isusove, to znaće ona dva slova „D. I.“ što ih Isusovci stavljaju uz svoje prezime — urednik Glasnika piše i uređuje „Glasnik“, „Zastavu Bezgrješne Djevice“, „Kalendar Srca Isusova i Marijina“, a pri tome mu pomažu i druga njegova redovnička braća; drugi opet a kad dospije, čini to i urednik Glasnika, marljivo propovijedaju, drže duhovne vježbe kroz tri, pet, osam dana, kako kad i kako gdje, obično svećenicima, redovnicima, klericima, časnim sestrama, gimnazijalcima; rukovode misije ili sveta poslanstva kamogod ih zovnu; treći opet upravljaju pobožnim društvima, tako zvanim „Marijinim kongregacijama“ za razne staleže (u Zagrebu samom imaju Isusovci sedam takvih kongregacija, u Travniku 5, u Splitu 3, u Dubrovniku 3, u Sarajevu pače 11); neki su opet profesori i nadstojnici na velikoj gimnaziji u Travniku, koja je sva u njihovim rukama, neki opet profesori u velikom kleričkom sjemeništu sarajevskom, u kome se odgaja svjetovno svećenstvo za svu Bosnu i Hercegovinu, i tako dalje. Da sve kažem u kratko: nema duhovne službe, koja bi smjerala na veću slavu Božju, na korist Crkve i na spas duša, a da se ne bi mogućnosti njome bavili Isusovci. Jedino što ne upravljaju sa župama; ali pomažu župnicima u svim poslovima.

Sve ove poslove obavljaju Isusovci svećenici; ali ima Isusovaca, koji nijesu svećenici, već braća: oni se brinu za kućne poslove, da tako svećenici mogu nesmetano i bez svagdanjih briga oko vremenitih potreba uspiešno vršiti svoje apoštolske dužnosti.

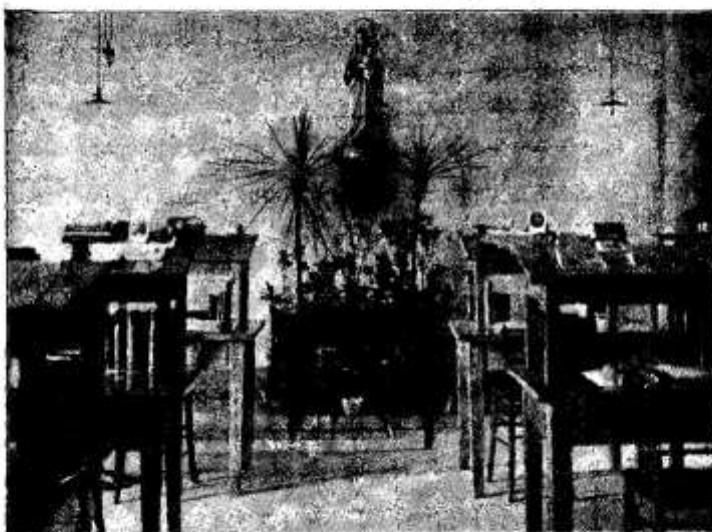
O kako je veliko polje rada Hrvatske Misije Družbe Isusove! Koliko bi se po užoj Hrvatskoj, po Bosni, Dalmaciji, Istri, otocima, dalo raditi, samo da je dovoljno Isusovaca svećenika! Ne samo pojedinim župnicima već i istim Presvjetlitim biskupima nije se moglo udovoliti, kad su molili za misionare, ispovjednike, propovjednike, profesore, jer je malo svećenika. Žetva obilna, a žeteoca malo. Nije najposlijе ni čudo; ta nijesu još ni tri godine, kako „Hrvatska Misija Družbe Isusove“ postoji, pa je razumljivo, da nema odmah u svom

početku dovoljan broj ljudi. Upravo taj treba da pomogne njezin novicijat u Zagrebu.

Rekoh, da je novicijat d u h o v n a škola. Prema tome pored pravih gimnazijalnih nauka, uče se novaci Družbe Isusove i vježbaju se marijivo u svim krepostima, kako će danas sutra biti pravi redovnici i svećenici po Srcu Isusovu. A kad novaci svoje novaštvo obave, tko je za nauke, šalje se dalje na škole.

Pa tko se to prima u „Hrvatski novicijat Družbe Isusove“? Tko sve može biti novakom?

Dvije vrsti mladića primaju se u novicijat: jedni, koji su za nauk, te će biti svećenici, a primaju se ne rijetko i



A sceterij Presv. Srca Isusova u novicijatu D. I.

g o t o v i s v eć e n c i (ako baš hoćete znati: i urednik Glasnika bio je prije kroz više godina svjetovni svećenik, pa je onda istom stupio u novicijat Družbe Isusove); a drugi, koji nijesu za nauk, ali su krepki i zdravi te vješti kakvom zanatu ili barem domaćim i poljskim poslovima. Oni prvi zovu se „s k o l a s t i c i“, a ovi drugi „b r a Č a“.

Tko dakle želi biti n o v a k - s k o l a s t i k a poslije svećenik — ako već nije svećenik — mora imati barem četiri razreda koje javne gimnazije, mora biti uzorna ponašanja, pobožan i u školi darovit. Novaštvo traje pune dvije godine. Poslije novštva nastavljaju oni, koji nijesu još svršili svih osam razreda gimnazije, svoje gimna-

zijske nake zajedno s maturom; a koji već imaju maturu, uče kroz tri godine (svećenici dvije god.) mudrosljive (filozofiju), a onda kroz četiri (svećenici barem kroz dvije) godine bogoslovje (teologiju).

Svi dakle uzorni, pobožni i daroviti daci naših javnih gimnazija po Hrvatskoj i Slavoniji, Dalmaciji, Bosni, Hercegovini, paće i Istri, Kranjskoj i Štajerskoj, Međumurju i južnoj Ugarskoj, koji iskreno i od srca žele biti svećenici Družbe Isusove ili Isusovci, mogu biti novaci u hrvatskom novicijatu Družbe Isusove u Zagrebu, a poslije kao Isusovci spasonosno djelovati u rečenim hrvatskim pokrajinama, što spadaju na „Hrvatsku Misiju Družbe Isusove“. A mogu se u novicijatu primiti i drugi mladići, koji su svršili gimnazijske nake, pa počeli učiti možda što drugo na sveučilištu, ili su paće već i dovršili kakve druge nake. Tako se na primjer upravo sada nalaze u novicijatu osim dva svećenika i jednog bivšeg klerika, jedan svršeni pravnik (sudac) i jedan pomorski natporučnik, a ostali su gimnazjalci.

Tko pak želi biti bračnik, treba da znade dobro čitati i pisati, te da znade koji zanat ili se barem razumije u domaće i poljske poslove, a uz to je pobožan, čestit, potpuno zdrav, neoženjen te je već odslužio vojništvo ili prošao sve tri stavne. Iznimno samo mogu se primiti mladići i prije stavne. Ovakova bračna novaci iz dovršenoga dvogodišnjega novaštva bave se određenim im poslom u kućama Hrvatske Misije Družbe Isusove, a te se za sada nalaze u Zagrebu, Sarajevu, Travniku, Dubrovniku i u Splitu.

Kad bude dosta isusovaca svećenika i kad se bude našlo velikodusnih dobročinitelja, moći će se osnovati i druge kuće, osobito u Slavoniji, Hrvatskom Primorju, Istri i Dalmaciji. Ako Bog da, bit će s vremenom i to!

Eto, sad znadete, što je to „Hrvatski novicijat Družbe Isusove u Zagrebu“ i kako je plemenito, kad se za nj šalju milodari. Morate naime znati, da i Isusovci od milostinje živu kao i drugi redovnici, jer se i oni na sveto siromaštvo zavjetuju. Čitajte samo životopise svetog Ignacija, sv. Alojzija, sv. Stanka i sv. Ivana Berchmansa, pa ćete znati, kako Isusovci živu.

Novaci imaju u Zagrebu svoju posebnu zgradu, što se nalazi u vrtu zagrebačkoga kolegija. Naše slike u današnjem broju prikazuju taj novicijat izvana, i njegovu kapelicu iznutra, te jedušobu tako zvanu „Asceterij Presv. Srca Isusova“, određenu za nauk skolastika. U kapelici prisustvuju novaci danonice svetoj misi i obavljaju svoje diuhovne vježbe. Kuća je lijepo uređena, ali manjka još puno toga. A i ono, što je nabavljeno, nabavljeno je na dug, kao što je i cijela zgrada na dug sagradena upravo tako kao i crkva, Svetište Srca Isusova; a od same kuće ne da se živjeti, već se hoće novaca i za živež. Sva je naime opskrba u novicijatu sasvim besplatna.

Milodare za „Hrvatski novicijat Družbe Isusove“ prima i

nadalje uredništvo, ili se mogu poslati izravno na ovu adresu: Velečasni otac Rector kolegija Družbe Isusove, Zagreb, I. Palmotićeva ulica 33. — A tko želi stupiti u novicijat, neka se pismeno obrati na ovu adresu: Velečasni otac Superior Hrvatske Misije Družbe Isusove, Zagreb, I. ili neka osobno dode bud u Zagreb bud u koju drugu bližu kuću Družbe Isusove. U novicijat se može stupiti u svako doba godine; preporučuje se ipak onima, koji žele biti svećenici, da stupe tečajem školskih praznika.



Sveti Bartol, apostol.

Mjesečni zaštitnik.



Gospodin ga sâm pozvao za apostola, a on mu ostao vjeran do groba. Poslije dolaska Duha Svetoga, kad su se svi apostoli razišli po svem svijetu, da propovijedaju sveto Evanelije, otide i sv. Bartol na jug i istok te proputova Arabiju, Perziju i doprije čak do Indije. Odatle se vrati natrag i zaputi prema sjeveru te propovijedaše po Frigiji i Armeniji. Napokon ga uhvatise i živomu kožu zgulise. U tima mukama ispusti dušu potvrdivši tako svojom smrću istinitost nauka, što ga propovijedaše.

Ne samo apostoli i njihovi nasljednici nego i svaki vjernik treba da bude pravi apostol, koji će svetu vjeru katoličku propovijediti i braniti riječu i primjerom svojim. Danas osobito, kad nevjera i opaćina sve to više preotimlje mah, moraju osobito štovatelji Presv. Srca Isusova neustrašivo javno isповijediti svoju vjeru, točno obdržavati sve zapovijedi Božje i crkvene, osobito one o svetkovaniu nedjelje i blagdana, o poštovanju Imena Božjega, o kršćanskoj ljubavi bližnjega i druge. U tu svrhu treba svaki da najprije uredi sebe i svoju kuću, a onda da neumorno revnuje i oko spasa drugih bližnjih. Ded pogledaj, da nije tko u tvojoj kući, koji psuje i proklinje; koji ne ide nedjeljom na misu ili možda obavlja bez nužde teške poslove; da ti nijesu djeca raspuštena i nepokorna, da nije tko odan piću, igri, gizdi, rasipnosti, da ne drži ili čita kakve zle novine, da se ne druži s nevaljalom čeljadi? Gle, kako je široko polje apoštolskoga rada! Moli napokon Gospodina mnogo za biskupe i svećenike, osobito za vjetrovjesnike; i pomozi im, koliko možeš novcem ili kojim drugim darom, da tako i djelom posvjedočиш ono, što ti je na srcu i na jeziku.

Ralendar Srca Isusova i Marijina za prostu god. 1913.

Već je doštampan! Sad se uvezuje. Oko 15. kolovoza počet će se naručiteljima razasilitati. Što, zar da ga hvalimo, da ga preporučujemo? Da ističemo razne novosti u njemu? Da mu nabrajamo članke i slike? Da ga isporudujemo s drugim kalendarima te pokažemo na dlanu, kako je uza sve to, što stoji 80 filira, a poštom samo 90 filira radi svoje veličine, sadržaja, omota, slika, papira, opreme, ipak najjeftiniji? Ili da nabrajamo što sve ima u njemu (kao na primjer: crkveni kalendar), a ne ima ni u jednom drugom? O ne, podnipošto! **Kalendar Srca Isusova i Marijina** hvali se sam. I tko ga vidi i samo prolista, priznat će odmah, da takovoga kalendaru nema, kao što je **Kalendar Srca Isusova i Marijina za godinu 1913.** Naruči ga, čitaj ga, pa ćeš se i sam osvjeđočiti.

Kalendar Srca Isusova i Marijina za prostu godinu 1913. stoji za one, koji ga osobno uzimaju 80 filira; komu se poštom šalje, stoji i do 4 komada 90 filira. Tko naruči barem 5 kalendaru, ne plaća poštarine već samo 80 filira po komadu; a tko naruči barem 15 komada, dobije još i jedan na dar; kod 25 komada dobije 2 na dar, i tako dalje: za svakih daljnjih deset komada po jedan na dar. Izvan Austro-Ugarske monarhije i Njemačke plaća se za svaki primjerak, uključiv ovomo poštu, 1 krunu i 10 filira, i ne mogu se dobiti istisci na dar.

Američani Požurite s narudžbom Kalendara Srca Isusova i Marijina! Daleko ste, pa dok stigne narudžba, dok Kalendar dode do vas proći će puno vremena. Ne čekajte Božić, da ne biste ostali kratkih rukava, kad se kalendar rasprodra. P. n. gg. povjerenicima u Americi poslat ćemo zajedno s rujanskim brojem po jedan kalendar, da ga laglje svojim preplatnicima i prijateljima mogu preporučiti.



Tko Boga pouzdano zazove, rado mu se odazove.

Spominjem se kao da je bilo jučer, kad nam je — sada po-kojni — profesor, dobra i čestita duša, puna kršćanske ljubavi i zanosa, zadao zadaču gornjeg naslova.

Neko iz „Staroga vijeka“, neko iz „Srednjega“, neko iz „Novoga“, a neko iz svih triju uzeo primjere, te tako zadača bila riješena dosta dobro. Ali pri popravljanju bilo je zanosno čuti njegovu misao i pravac! Od tada nijesam zaboravio te zadaće, te u svakoj zloj kobi, žalosti i nevolji, u jednu riječ: kad je bilo da se traži pomoć Božja, uvijek sam to činio, i pomoći mi nije nikad uzmanjikala!

Nijesam nakan o tome govoriti, nego samo upozoriti mla-have i nehajne, da se ohrabre i traže svjetlost i pomoć ondje, gdje će ju sigurno naći, a vjerne i pobožne, da se u dobru učvrste.

(N. P. učitelj.)

Prvi oporučni zapis za raširenje Glasnika.

Kako smo javili već u šestom broju *Glasnika*, ostavio je pokojni tujnik u Kominu (Dalmacija), **Don Vid Lekić** oporučno *Glasniku Presvetoga Srca Isusova* lijepu svticu, da se što većma u narodu raširi, što ljepše opremi, a uz to ipak bude što jestiniji. Pokojnik je u tu svrhu *Glasniku* zapisao i ostavio **200 kruna**. Dakako da je to jedna kap prema tolikim hiljadama troškova; ali je time učinjen barem lijep, hvale i nasljeđovanja vrijedan početak, u kojži će se bez sumnje ugledati i drugi štovatelji *Presv. Sreća i prijatelji njegova Glasnika*, kojima je Bog nekto novca dao. Uredništvo je za pokojnika odslužilo svete mise, te ga ponovno preporuča u molitve čitateljima *Glasnika*.

Ova će se sveta izlučiti, te napose uložiti u stalnoj nadi, da će joj se ubrzo i druge pridružiti, da se na taj način udari temelj *osvetoj zakladi*, iz koje će se moći podmiriti sve veli troškovi, a da se *Glasniku* ne mora povećavati pretplata. U tu svrhu rado primamo svaki i najmanji milodar, te ćemo ga pod naslovom „*Za Glasnikovu zakladu*“ mjesечно oglašavati.

Uredništvo Glasnika Presv. Sreća Isusova.



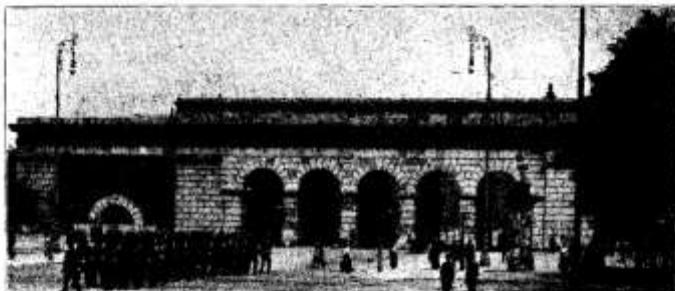
Sitne vijesti.

Euharistički kongres u Beče. — U Budimpešti držala se velika skupština, na kojoj se raspravljalo, kako da Madžari što brojnije podu na svjetski euharistički kongres u Beču. Na tu skupštinu došlo više biskupa, sva sila opata i kanonika, velik brv grofova i knezova, a posećatio ju i jedan nadvojvoda i četiri nadvojvotkinje. — Iz Njemačke najavilo se više posebnih vlakova, koji će na hiljadu Nijemaca dovesti u Beč. Tako se spremaju i iz Švicarske, Italije, Španolske, Francuske, Nizozemske, Belgije, Engleske. Iz Pariza najavljeno je već 300 osoba, čak iz Kaira (Afrika) 50; isto tako veliki broj iz Carigrada, Male Azije, a osobito iz Amerike. Do sada se najavilo i 5 kardinala, mnogo nadbiskupa i biskupa, a pogotovo odličnih svjetovnjaka. Iz Bavarske doći će svi biskupi. Kako se iz svega vidi, to će biti pravi svjetski kongres, u neku ruku kongres katolika sa svim strana svijeta. — Dne 15. rujna, pri zaključku kongresa bit će svećana sveta misa pod vedrim nebom, a na ravnom krovu ogromnog ulaza u perivoj kraljevskoga dvora. Pred njim i za njim ogroman je prostor, na kom će se moći smjestiti na stotine hiljada vjernika i tako prisustvovati svetoj misi. U samoj procesiji ići će samo muškarci (bez djece) pa i ovi samo u ovećim skupinama i s posebnim redateljem, koga treba u svemu slušati. Ženske će moći prisustvovati samo na stanovitim mjestima po ulicama. Djecu ne vodite sa sobom u Beč. Isto tako odveć stare, slabe i boležljive osobe neka ne idu; jer su svečanosti skopčane s naporom, što ga ove osobe ne bi mogle podnijeti. Procesiju će otvoriti razna bečka društva. Iza njih idu učesnici iz zemalja austrijske pole monarkije po abecednom redu; iza njih Ugarska, a onda Hrvati iz svih hrvatskih zemalja zajedno; potom ostale zemlje i narodi. Napokon dolazi svećenstvo s biskupima i kardinalima, Presveti Otajstvo, velikaši i tako dalje. Bit će to doista nevideno slavlje. — Spremaju se, da na uspomenu ovoga kongresa sagrade u Beču novu crkvu, u kojoj bi dan i noć bilo izloženo presv. Otajstvo na neprekidno klanjanje.

Poslanikom svetoga Oca pape na euharističkom kongresu u Beču imenovan je kardinal Vilim van Rossu m. Poslanik je rođen g. 1854. u Zwolle-u, u Nizozemskoj. Kardinalom je postao istom prošle zime, a prije je bio Redemptorist (tako se zove jedna vrst redovnika). Vele, da je srednjega rasta, ozbiljan i odlučan.

Prijeko društvo za podupiranje katoličke štampe imalo je ljetos svoju glavnu skupštinu u Zagrebu, koju je počastio i presvjeti nadbiskup koadjutor zagrebački. Iza te skupštine kao da je nov život ušao u to društvo: Osnivaju se odbori, kupe članovi, putuju u tu svrhu po zemlji. Tako i valja! Novina i časopisa imademo po broju više nego trebamo; a kako je razmjerno malo među njima čisto katoličkih! — Narode! podupri ovo društvo koliko više možeš. Nežali ono malo filira članarine; obilne će ti kamaće jednom donijeti u vječnosti, jer njima podupireš i braniš samu svetu vjeru i Crkvu.

Slava Presvetoga Srca Isusova u Čagliću. — Prvih dana ove godine držali su velečasni oci Isusovci sveta poslanstva u Čaglićkoj župi (Hrvatska). Odmah u početku naučio otac „Marko“ školsku djecu pjevati „Zlatnu krunicu“; za 3 dana pjevala ju cijela župa. Peti dan poslanstva bio određen za javnu proslavu Presv. Srca Isusova. I bilo je to slavlje,



Uzak u perivoj kraljevskog dvora u Beču.

kakovo Čaglička župa za sto godina svoga opstanka doživjela nije. Tko je samo mogao pridružiti se lijepoj procesiji, a tko nije mogao, dočekao ju pred svojom kućom na koljenima. Daj Božansko Srce Isusovo, uzdrži u srcu ovoga puka žar ljubavi i gorljivosti u svojoj svetoj službi!

Plemeniti dar. — Povjerenik obrtnik iz Slavonije piše nam: Vič. g. urednici! Običali ste nagradu povjerenicima, koji na svoje ime dobijaju 30 i više Glasnika. Ja ih dobivam 62, pa bih imao dobiti 4 krune. Star sam, ne mogu u Beč, već znate što, Velečasni? Dajte Vi te 4 krune Svetištu Srca Isusova u Zagrebu, vašoj crkvi, nek si već jedamput nabavи zvona i uru. Znam, da se to za 4 krune ne će nabaviti; ali se nadam, da ne će biti ja sam, koji vam ovu malenkost u tu svrhu dajem.

Priznanje Glasniku. — Ovaj isti povjerenik iz Slavonije, koji svoju nagradu počlanja za zvona ili na uru u Svetištu Srca Isusova, piše nam još i ovo: Moji preiplatnici, Velečasni, od sreća Vam se zahvaljuju za onu pripovijest: „Bog svojih ne ostavlja“ i za sve druge lijepе pouke u Glasniku. Osobito ih veseli, što sada Glasnik dobivaju uviček točno i unaprijed. A i ja Vam hvalim neizmjerno, što ste pisali o socijalizmu (misli na članke „Razgovor o socijalizmu“ u broju 4. i 5. Glasnika). Baš me veseli, kad vidim, kako se naše milo svećenstvo zauzima za nas, pa eto i naš dragi Glasnik. To za narod puno vrijedi, osobito za mlade, koji po svijetu hodaju, a malo dobra čuju i vide.

Zbor duhovne mlađeži zagrebačke proslavio je početkom lipnja ove godine svoj dijamantni jubilej, to jest 75-godišnjicu svoga opstanka i rada. Ovo je jedno od najstarijih i — može se pravom reći — najzaslužnijih rođodubnih i književnih društava naših. U početku kad se narodna svijest počela istom buditi, „Kolo mlađih rođodubaca“ bilo je regbi središte svih mlađih poletnih srdača. Kasnije es mlađi klerici stadoše bavili više znanstvenom i poučnom knjigom, te izdadoše do sada svu silu izvrsnih upravo knjiga za puk i za naobraćenje. Tko ne pozna na primjer molitvenik „Isus prijatelj mlađih“, koji se već u stotine hiljada štampano i u sve hrvatske škole kao najbolji školski molitvenik uveo? A tko bi izbrojio sve njihove knjige i listove! Dosta je, ako spomenemo „Sveto Pismo“, što ga „Zbor duhovne mlađeži zagrebačke“ kani izdati u cijelosti. Vrijednome „Zboru“ od rca čestitamo i želimo blagoslova u njegovu zaslužnom radu.



Zahvalnice.

Zahvalnice treba da su potpisane potpunim imenom i adresom, inače ih ne možemo nikako uraziti.

Uredništvo.

Izgubljena ovčica Otkako sam ostavila školu, piše nam jednu Slavonku, po svojem odgoju i čitanju protutverskih knjiga, posve sam se otuđila sv. vjeri. Bog zna, kamo bih dosegla, da mi se nije smilovalo Presv. Srce Isusovo. Evo, kako se je to dogodilo. — Bijaje mjesec siječanj god. 1899., kad iznenada nastaloše za mene dani teških kušnja i velike žalosti. Dobri Bog učini, te se upoznah s dvije časne sestre milosrdnice. Prva mi pokloni medaljicu bezgrješnog Začetka, a druga bi me često odvela u njihovu tihu kapelu, te bi me svaki put ponukala, da izmolim litanje Presvetoga Srca Isusova. Nagovarale me još i na isповijed, te da slušam svetu misu i čitam nabožne knjige. Opazim, da se tu radi o mojem obraćenju. Nije mi to bilo nikako pravo. Otimala sam se milosti Božjoj, no uzalud. Osobito me ganulo jedno poglavlje iz zlatne knjige: „Naslijeduj Krista“. Ovo kano da je odlučno bilo za moje obraćenje.

Meditum prodru dva mjeseca, a ja zadobih jednu veliku milost. Iz zahvalnosti odlučim napokon, da će se ispojediti i pričestiti. Otkako sam to učinila, kano da su mi se oči otvorile. Počnem se moliti, crkvu često pohadati, svetu misu slušati i svete sakramente primati. Osobito me je u crkvi privlačila divna slika Presvetoga Srca Isusova. Bijaje mi, kano da samo pred njom mogu utiče naći. — Evo, kako je dobro Presveto Srce Isusovo! Božanski Pastir išao je za mnom, zabludelem ovčicom, koja nije već ni mislila na njega, izvadio me iz oštrog trnja i podigao na svoja ramena, da me odnesu u svoj ovčinjak . . . Medaljicu bezgrješnog Začetka još danas nosim oko vrata i nosit će je, ako Bog da, do smrti. Ovijem se želim javno zahvaliti bez grijeha Začetoj, a po njoj Presvetom Srcu Isusovu, komu budi hvala i slava na sve vjeke-

Je li čudo? Tužna me zahvatila nevolja, pripovijeda dobra gospoda iz Hrvatske, srce mi krvarilo od boli; polovica me života ostavi. Suprug koji me je isprva ljubio, počne u ljubavi kotebiti: napokon odluči, da će me ostaviti i — ostavi me. Bilo je to na drugi dan duhovskih blagdana godine 1902. U srce ranjena podah se tuzi i žalosti. Prođe nekoliko crnih dana pa, eto i blagdana Presvetoga Srca Isusova. Mnoge i mnoge dušegojile su u sebi radosti i zanosna čuvstva; u mene samo sjeta, turobnost, zdvojnost. U ljudosti svojoj podoh pred oltar Srca Isusova u jednoj zagrebačkoj crkvi, da Presveto Srce zamolim, ne bi li uspjela što brže i bolje u užasnoj namisli, da otrujem djecu i sebe.

Kasno u noć izmed 11 i 12 sati izidoh iz sobe te iz ormarića ispred sobe na hodniku uzmem pripravljeni otrov. Ulijem ga u čašu, kad ali efo dozgo iz ormarića nešto ispane. Što je bilo? Sličica Srca Isusova upala u čašu...

Što da duljim? Pogled sam na ono premilo Srce odvratio zdvojno srce moje od naumljene nakane. Prode me svaka volja da ubijam sebe i milu si djecu, skrušeno se pokajem i od onog dana nastojim, da ne žalostim ono Božansko Srce, koje me je na izvanredan način sa slikom svojom od užasne opačine izbavilo. Presveti Srce, spasi gine i milu djecu moju i od vječne smrti, da te vijekom slavim i hvalim za toliku ljubav tvoru! (M. S.)

Otrovanje krvi. — Piše nam preplatnik iz Amerike: Na 12. prosinca prošle godine zadobio sam jak udarac po desnoj ruci, uslijed kojega mi se otrovala krv. Grozne sam muke pretrpio. Liječnik dva put ruku rezao; napokon ju htio i odrezati, a sve uzalud. Božićnom danu svi se vesele i u crkvu idu, ma da je onda ovdje bilo zime do 26 stupnjeva ispod ništice. Samo ja kukam i plačem tužan. I padne mi na pamet samo moje djetinjstvo, kad sam se prigodom pučkih misija i ja upisao u bratovštinu Presv. Srca Isusova i gorljivo ga u mladosti štovao. A poslije? Postlige zaboravili na najboljega prijatelja svoga, a sad me ljuta nevolja i očita smrt opet sjeli na njega. Bacim se na zemlju i zavapim Presvetom Srcu, da spasi oca desertero siročadi. I spaslo je: bol mi je nijala, otoka nestalo, rana iscijelila, ruka sasvim ozdravila. Hvala Presvetom Srcu Isusovu i svetom Antunu Padovanskому, koji me je zagovarao.

Gospa ga je spasila. — Pripovijeda jedan redovnik: Nije tomu davno kad u našem gradu (u Dalmaciji) teško obolje jedan gospodin, koji ni u što nije vjerovao. Smri pred vratima, a on o sakramentima ni da čuje. Bogoljubna domaćica silno se zabrinu za spas njegove duše. I evo, čemu se dosjeti: dade mu potajno, da popije nešto lurdskе vode. Nato je bolesnik bio pripravan, da primi posjet jednoga svećenika. Pozvane mene. Posjećivao sam ga više puta, te mu govorio o istinama naše sv vjere. S početka tvrdokorni bezvjerac ne htjede ništa da vjeruje; no napokon pohijedi milost Božja. On izjavlja, da vjeruje sve, što uči sveta katolička Crkva. Tek mu sada podijelih svete sakramente. On ih primi s velikom pobožnošću, te se sav sretan i zadovoljan pripravlja na veliki put u vječnost. Ali pol sata prije smrti najednom se silno uzrojava, te stade vikati: „Dignite mi ovaj teret, dignite mi ga!“ Taj veliki „teret“, pomislite! bio maleni karmelski škapular. Što sam mu ga bio dao! Domaćica na tu viku namah priletila, da mu pomogne. No opazivši, da se gospodin želi riješiti škapulara, uze ga miriti, govoreci: „Ta, zar ćete odhaciti Gospu?“ — „O ne, toga ne! Zar je to Gospa?“ — „To je škapular Majke Božje.“ — A on će na to: „O Majko moja, o Gospo moja, oprosti mi, što sam rekao!“ I od toga časa neprestano cijelivaše škapular i zazivavaše Gospu, dok nije u takovim bogoljubnim čuvtvima mirno i spokojno preminuo. Gospa ga je spasila! (B. F. D. L.)

SADRŽAJ: Pismo sv. Oca Pape (149). — Blagoslov sv. Oca pape Pija X. (151). — Katolički iseljenici (153). — Gdje ti visi slika P. S. I. (155). — U sjeni svetišta Srca Isusova (158). — Tko Boga pouzdano zazove, rado mu se odazove (163). — Sv. Bartol apostol (163). — Kalendar Srca Isusova i Marijina (164). — Prvi oporučni zapis za Širenje Glasnika (165). — Sitne vijesti (165). — Zahvalnice (167).



Broj 9. Rujan 1912. Godina XXI.

Nakana molitava i dobrih djela za rujan.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.).

Katoličke škole i zavodi.



juta se je podigla borba, strastven se bije boj u današnje vrijeme oko uzgoja mladeži u školi. Crkva katolička s jedne strane naglašuje vazdu, da se katoličko dijete ima uggajati u duhu Kristovu, da se uz znanosti ima poučavati i u dužnostima prema Bogu i bližnjemu, da jednom bude od djeteta valjan član obitelji, Crkve i domovine. S druge strane skuplja se sve, što je protiv Crkve, protiv Krista, te se više iz svega grila osobito preko bezbožnih novina: „Van iz škole sa svećenikom, van sa vjerom! Škola neka bude slobodna!“ Ta je vika doduše puno veća u drugim državama; ali da bi to isto htjeli i naši domaći naprednjaci svake vrsti i socialisti, to oni nijedan ne taje.

Znademo, odakle to dolazi! Sve to čine tako zvani „slobodni zidari“, članovi tajnog društva, koje ide za tim, da Crkvu katoličku uništi ili joj barem što ljučih rana zadade. Pravi su to ortaci sotone paklene, jer što ne može ovaj, to se usuduju oni. Kad dobijemo mladež u svoje ruke, govore slobodni zidari ili „framasuni“, imat ćemo i ljude. A kad uzimademo i mladež i ljude, onda je kraj Crkvi. I dobro računaju; jer tko se odbije od Crkve i od Boga u mладости, ne će ga tražiti ni u starosti. Eno vam dokaza u Francuskoj, Italiji, Portugalskoj.

U našoj monarkiji ne smiju slobodni zidari pokazat je javno

kao društvo, ali zato rade tim više i uspiešnije potajno. U Austriji na primjer ne kažu otvoreno: „Hoćemo školu bez Boga“, već: „Hoćemo školu slobodnu“, a to po njihovom tumačenju znači: slobodnu od Boga i vjere, što je isto kao i školu bez Boga i vjere.

U Ugarskoj već malo slobodnije i više otvoreno rade, jer su ondje oni na vlasti. Tako loža (kuća) „Demokracija“ u Budimpešti izdaje po francuskom uzoru „gradansku čudorednu nauku“, koja se ima uvesti u srednjim školama mjesto kršćanskog katoličkog čudorednog nauka. Ista je loža veoma zabrinuta radi školskih knjiga, u kojima još uvijek ima dosta tragova kršćanskih, pa raspisuje nagrade za „dobre“ školske knjige; a te „dobre“ knjige razumije se, moraju biti po njih dobre, a po Crkvu štetne. „Škola se mora osloboditi“, tako zahtijevaju skoro svaki čas njihove novine, „iz pandža pakosti i neznanja; mora se naći jamstvo za liberalnu (bezbožnu) školsku politiku vladinu.“

U prosincu 1911., prije nego se je otvorio kongres madarskih učitelja, obdržavao se je zajednički „rad“ braće učitelja, gdje je veliki meštar (ovako zovu slobodni zidari svoga starješinu) Simon Megyes (a prije se zvao „Messinger“!) osokolio svoju braću, da rade ustajno i neumorno; framasuni da će ih svojski potpomagati. I takvima framasunskim učiteljima da katolički roditelji povjere svoju djecu?

Ipak se framasunima čini, da ta njihova „slobodna“ škola odveć polagano napreduje. Zato su osnovali više privatnih škola, koje su uređene sasvim poput onih tako zvanih „laičkih“ škola u Francuskoj. („Laičkim“ školama zovu škole državne bezbožne u opreci s „klerikalnim“ školama, to jest katoličkim). Osnovali su i gimnazije za radničku djecu u Budimpešti i u Segedinu, te naprednjačku školu u Kološvaru i t. d. — sve dakako bez Boga, bez vjere bez kršćanskog nauka i uzgoja. I još jadikuje veliki meštar slobodnih zidara Bokay lože „Sirius“-a na Rijeci: „Koliko će još proći vremena, koliko će još trebati neumornog rada, dok uvedemo ljudsko društvo u obećanu zemlju obvezatne državne, bezvjerske nastave!“

I tim blagoslovom obećane zemlje, hrvatski narode, hoće i tvoju lijepu domovinu da „usreće“ ti isti paklenjaci. Njihova nauka širi se i u Hrvatskoj. Po uzoru svoje madarske i talijanske braće rade oni i kod nas osobito u Zagrebu i Splitu; u Zagrebu osobito od 4. veljače ove godine, kad su si posvetili novi „hram“ lože „ljubavi bližnjega“ u Mošinskljevoj ulici. Od onda su se u Zagrebu veoma osiliili i ogroman broj najodličnijih osoba u svoje kolo primamili.

A Crkva kad vidi one napore neprijatelja Kristovih, kad vidi njihove pakosne osnove, zar da se ne uteče molitvom svome Utetmeljitelju, koji joj je obećao, da je vrata paklena ne će nadvladati? I baš sada gdje neprijatelji Crkve napinju sve sile, da otrgnu djecu od grudi ljubezne im majke Crkve, da otrgnu onu nevinu dječicu

od Srca našega Isusa, prijatelja malenih, sada je opet sv. Otac papa Pijo X. preporučio i blagoslovio ovu nakanu molitava za cijeli katolički svijet. Jest, Crkva uvida važnost ove borbe; zato želi, da crpimo za boj novu snagu iz Božanskog Srca našega Spasitelja.

Važna je ova borba za dobrobit društva ljudskoga. Eno u Francuskoj uvedene su već od mnogo godina takve bezbožne (laičke) škole, pa kakvim rodom urodiše? Rastavom Crkve od države, izgonom poslanika sv. Oca pape, progonom biskupa, svećenika i redovnika, otimačinom svega crkvenoga imetka i istih crkava; k tomu još silnim zločinima navlastito među mladeži, odgojenom u ovim školama te strahovito propadanje naroda uslijed neplodnosti brakova. Sad već vide i sami, da je to odviše, jer naraštaj, koji se ne boji Boga i koji progoni Crkvu, kako će poštivati državu i njezine zakone? Nije čudo onda, da sada već i sami slobodni zjdari francuski traže sredstva, kojima bi zapriječili ono veliko zlo; ali na žalost ne će da upotrebe ono jedino spasonosno sredstvo, da dovedu naime narod k vjeri i Crkvi, da dadu narodu opet vjerski uzgoj, da mu povrate vjerske škole.

Sjedinimo se stoga ovaj mjesec sa cijelim katoličkim svijetom u molitvama, utečimo se Božanskom Srcu Isusovu te vapimo iz dna duše: Presveto Srce, ne daj da se istrgne križ iz srdaca djece naše, štiti miljenike Srca svoga te ih obrani od napada neprijatelja njihovih!

(A. D. D. I.)



Poniznost, najmilija krepost Srca Isusova.



Poniznost! Kako se često ova riječ izgovara, kako se često ova krepost zaželi, više dakako drugomu nego li sebi — a kako ih je malo, koji ju razumiju! Mnogi misle, da poniznost nije nikakva krepost, nikakva odlika duševna, već slaboca, pušavost i kukavština, pa zato drže, da ponizna mora biti samo sirotinja, čeljad o tutoj milosti ovisna.

Imadu najposlije i pravo. Samo bi se moglo pitati: a tko je zapravo siromašan, tko o tutoj milosti ovisan? Ako ćemo pravo: svi stvorovi, napose svi ljudi i te kakvi su siromasi u očima Božjim. „Što imaš, čovječe, da nijesi primio? A ako si primio, što se dičiš, kao da nijesi primio?“ pita Apoštol naroda, sv. Pavao. I punim pravom. Ta zar nije Bog čovjeka stvorio iz ništa? Zar se ne bi čovjek u tren oka opet pretvorio u ništa, da ga Bog svaki čas njegova života ne uzdržava, zapravo: neprestano stvara? Što bi mogao čovjek — čovjek, veljim, bio on u očima ljudskim prvi ili zadnji na svijetu, jer smo u očima Božjim svi jednaki —

Što bi mogao, pitam, čovjek ma samo pomisliti ili poželjeti, a kamo li u djelo privesti sam od sebe, kad mu Bog ne bi davao život i snagu, kad povrh toga ne bi u svakom životnom činu njegovu i Bog svojom svemogućnošću sudjelovao?

Nijesmo li dakle u očima Božjim svi bez razlike pravi siromasi? Nijesmo li svi do jednoga skroz na skroz o Božjoj milosti ovisni? A istom, kad se sjetimo tolikih slaboča svojih tjelesnih i duševnih, osobito duševnih, grijeha naime! Eto, što je čovjek i kad ga Bog uzdržaje i kad mu donekle pomaže; a što bi istom bilo od njega, kad bi bio pripušten samome sebi?! A ako je tako, onda imadu pravo oni, koji vele, da je poniznost za sirotinju i za ovisnu čeljad. Samo kad ne bi ti, koji ovako govore, zaboravili, da su i oni pravi bokci i posvema ovisni o Bogu Stvoritelju svomu.

Sad ćemo lako razumjeti, tko je u istinu ponizan: onaj, koji samoga sebe onako poznaće, kakav u očima Božjim u istinu jest te koji prema tome sam sebe toliko cijeni, koliko zaslužuje, pa iskreno želi, da ga i drugi isto tako cijene. Budući da čovjek u istinu ponizan do samoga sebe ne drži ništa, to mu je sasvim pravo, kad ni drugi ljudi do njega ništa ne drže, već ga zapostavljaju, progone i preziru.

Sad razumijemo, kako su sveci mogli šutiti na tolike nepravde, kako nijesu psovali i prokljinjali, kako se nijesu na sudovima branili, kad ih je tko uvrijedio; kako su pravo i istinito govorili, da su najveći grješnici, kako nijesu ni najmanje pretjeravali, kad su željeli, da ih sav svijet mrzi, prezire, nogama gazi, na muke stavlja. Sveci su se poznavali kako treba, pa prema tome i prezirali sami sebe i iskreno željeli, da ih i drugi preziru, jer po sebi nijesu ništa.

A sad razumijemo i to, za što toliki i toliki, osobito današnji mladi naraštaj, ne da si protusloviti, ne će da posluša ni roditeljske ni bratske ili prijateljske opomene, a kamo li da bi mirno i strpljivo podneo kakvu očitu uvredu i nepravdu; za što danas imadu sudovi toliko posla s tužbama radi uvrede poštenja, zašto su danas svade, tučnjave i krvoprolića tako česta: zato naime, što takvi ljudi ne poznaju sami sebe kako treba, već misle, da jesu nešto, a nijesu ništa; misle, da imadu nešto, a nemaju ništa; misle, da mogu nešto, a ne mogu zapravo ništa. Oni sude sebe i druge očima s vremenima, a ne očima Božjim, pa zato uzvisuju sebe, a preziru druge i jao onome, koji se usudi prezreti njih!

Kakva zasljepljenost, kakvo neznanje, kakva oholost!

Ako je itko mogao nešto do sebe držati, to je sigurno bio Gospodin Isus Krist. Ta on je i kao čovjek bio najsvršeniji, najsvetiјi, Bogu najmiliji. K tomu je bio od prvog časa svoga začetka neprestano i nerazdruživo sjedinjen s božanskom naravlju u drugoj Osobi presvetoga Trojstva, pa je uslijed toga mogao neprestano kroz sav svoj umrli život uživati blaženstvo andela i svetih. Pa ipak: tko je bio ponizniji od njega?

Kako je to moguće? Zar se poniznost ne kosi s neizmjernim veličanstvom Božjim? Zar Bog može sebe omalovažavati i čak prezirati? A Isus je bio Bog! Da; ali je Isus bio i pravi čovjek, pa se upravo kao čovjek, bio iskreno i od srca ponizan, kako nije bio nijedan drugi čovjek. Kao čovjek i on je bio stvor; kao čovjek i on je bio ništa u očima svoga Božanstva; kao čovjek i on je morao sve što bijaše i sve što imadaše, zahvaliti svome Božanstvu. I zato je i Isus kao čovjek tako malo držao do sebe, da je podnosio najveće uvrede, najveće nepravde, najokružniju smrt, a da se nije zato ni najmanje tužio, ni najmanje tomu protivio, ni najmanje svojim neprijateljima osvćivao. Tako radi svatko, tko je u istinu ponizan.

Što je upropastilo Lucifera i njegove drugove? O ho l o s t: „Na nebo ču uzaći, povrh zvijezdā uzuvzisit ču prijestō svoj, bit ču sličan Svevišnjemu“ (Isajja 14, 12). Ovako je oholica govorio. Što je upropastilo prve ljude i čitav rod njihov? I opet o h o l o s t: „Ne cete vi umrijeti, nego će vam se otvoriti oči, pa cete znati sve dobro i зло, i bit čete kao bogovi“, uvjeravaše sotoma Eva.

A što je rod ljudski podiglo iza pada, što ga s Bogom izmirilo i spaslo? Poniznost Isusova.

Što i sada svakoga čovjeka upropašćuje? O h o l o s t negova; jer ne priznaje Boga Gospodarom svojim, jer gazi zapovijedi njegove i njegove Crkve. A što i sada spasava svakoga čovjeka, koji se doista spasava? Poniznost iskrena i duboka, uslijed koje prezire sebe, prezire svoj sud i svoju volju, te podvrgava svoj razum objavljenim istinama vjerskim i svoju volju očitovanoj volji Božjoj.

Koje čudo onda, ako je poniznost Srcu Božjemu tako mila, da nam Isus premda se odlikovao u svim krepostima i premda nam u svima služi za uzor, ipak ovu na osobiti način na izgled stavlja veleći: „Učite se od mene, jer sam krotak i ponizan Srcem!“

Ugledajmo se u to ponizno Srce Isusovo, pa' osobito onda, kad nas salete tužbe i ohole misli, kad nam srce usplamti srdžbom



Kardinal Van Rossum, papinski poslanik na euharističkom kongresu u Beču.

i bijesom, kad nas naše samoljublje stane nagovarati na samohvalu ili na osvetu, onda razmišljajmo, što smo u očima Božjim i što možemo sami po sebi bez Boga, pa čemo se brzo uvjeriti da smo ništa i da ne možemo ništa, i da se jedno ništa ne može ničim hvatići, nikako čutiti uvrijedjenim i — mi čemo biti od srca ponizni.

Isuse blaga i ponizna Srca, učini srce naše po srcu svojem!



Euharističko slavlje u Beču.

(Za one, koji ne mogu u Beč.)



Veliko se slavlje slavi ovoga mjeseca. Veličanstveni Euharistički sastanak drži se u carskome Beču, od 10. do 15. ovoga mjeseca. Svi narodi u monarkiji složili se, da proslave što dostojniјe taj uzvišeni čin, taj iskaz vjere i štovanja prama Svetotajstvenom Isusu. Na stotine, na hiljade vjernih katolika, ne samo iz Austro-Ugarske, već iz čitave Evrope, a i iz ostaloga svijeta dolaze tih dana u carski Beč. Pred svima sjedi naš car i kralj i vaskoliki prejasni carski i kraljevski dom iskazati će Kralju neba i zemlje, sakrivenomu pod priljkama posvećenoga kruha poklon i počast koju su mu slavni predi doma Habsburškoga kroz vjeckove iskazivali. Bit će to još neviden prizor, kad se bude u procesiji zaredalo ono 50.000 samlih muževa sa svojim znakovima i zastavama, a mnoštvo od daljnih 50.000 bude procesiju kod carskog dvora čekalo, kad se pred samim carskim dvorom bude na uzvišenom oltaru prikazivala sveta misa, kad budu svi prisutni prgnuli pobožno koljena na blagoslov presvetoga Sakramenta.

Da mi je onamo poći! Da mi je to vidjeti! Tko se ne bi tu želio naći onoga dana? Ali samo malo će nas dočekati tu radost. Mnogi radi novčanih, mnogi radi kućnih, službenih ili drugih nepričika neće moći od kuće. I u samome Beču mnoge dobre duše uz najbolju volju ne će vidjeti ništa. A što da kažem o onima, koji su podalije? Hoćemo li samo zavidati onima, koji će imati sreću, da podu, da se nagledaju tih krasota, da se razblaže tim svetim čuствima, da uživaju taj mali raj? A što bi nam zavist koristila nego samo da se još većma mučimo?

Evo dakle što „Glasnik Presv. Srca Isusova“ stavlja na srce svim dobrim katolicima, a osobito svim štovateljima Presv. Srca Isusova prigodom slavnoga bečkoga sastanka:

Kad ne možemo svi osobno, a mi podimo barem duhom s onima, koji iz naših mjesta idu ovom zgodom u Beč; a oni neka iskrene želje sviju nas, koji ostajemo kod kuće, u žarkoj molitvi prikažu Gospodinu, te nas svekolike zastupaju u tom slavlju, koliko

samo bolje mogu. Istina imat će naši hodočasnici iz svih hrvatskih krajeva priliku, da se isповijede u Beću u crkvi svetoga Petra, gdje će Hrvati mati svoja posebna vijećanja, i to u subotu, dana 14 rujna po podne; ali, kako će to biti velika navala, da ne će moći ni svećenici naći dovoljno mjesta za isповijedanje ni narod da sav stane u crkvu, to će biti najbolje, ako se svi hodočasnici pobožno isповijede još kod kuće, a u Beću se mogu prema savjetu svog isповједnika svaki dan pričestiti. Razumije se, da u tom slučaju moraju biti bez smrtnoga grijeha na duši.



Crkva sv. Stjepana u Beću.

Isto tako i svi čestiti katolici, koji ostaju onih dana kod kuće, neka se osobito od *Male Gospe do Imena Marijina* (od 8. do 15. rujna), kome je ikako moguće, svaki dan pričešćuju, a na samo Ime Marijino, kad će biti u Beču vrhunac slavlja Božanskoga Srca, što živo za nas kuća u presv. Sakramentu, neka svi pristupe k zajedničkoj sv. pričestii i što više uzveličaju procesiju, što će se toga dana, kako se glasa, po svim župama držati.

Ne zaboravimo, da je upravo blagdan „Imena Marijina“ u Crkvi uveden na uspomenu oslobođenja carskoga Beča, kad su ga 1683. Turci opsjeli i mislili, da će osvojivši Beč ubrzo osvojiti i Rim pa tako učiniti kraj kršćanstvu. Kršćanski vojskovode i vojnici premda brojem puno slabiji od Turaka, ali očišćeni u svetoj Isopovijedi i okrijepljeni s vedom pričešću pomrsiše im račune. Zahvalimo se dakle Božanskomu Srcu, što nam je spaslio svetu Crkvu i vjeru; molimo ga, da nam ju spasi i danas, kad na nju navaljuju novi, kršteni da tako reknem Turci, to jest bezbožnici svake ruke, koji bi rado da i nama Hrvatima otmu najveće naše blago na svijetu i najmiliju baštinu otaca naših: svetu vjeru rimsku, katoličku.

I. D.



Sv. Pavao propovijeda u Atini.

Već smo u broju 6. donijeli jednu od slika Rafaelovih, što su izradene u vunenoj otki na način čilima. Ti se čilimi zovu talijanski „arazzi“, a francuski „gobelini“, a u Njemačkoj se rado služe oznakom „tapeti“.

Za slike te vrsti umjetnik nariše svu sliku na papiru, pa onda se po toj slici gobelin izrađuje. Rafaelovi crteži za gobeline čuvaju se većim dijelom u Londonu.

Medu ovim slikama jedna prikazuje sv. Pavla kako propovijeda u Atini.

Ta je propovijed osobito znamenit dogadjaj u povijesti apoštola.

Atina bila je sijelo grčke poganske mudrosti, koja je cijelim tadašnjim naobraženim svijetom vladala. Grci su bili domišljati, oštromuani, vješti svim mudračkim doskočicama, upućeni u sve mudroline i mudrosti, stoga je bila vrlo teška zadaća baš Grcima navješčivati novu nauku kršćanstva. Te se teške zadaće latio sv. Pavao i sam oštromuani i svestrano naobražen, a još k tomu poletnoga duha i čile zdrave duše, opojene božanskom naukom Isusa Krista. Već je prva izreka njegove propovijedi duhovita.

U grčkim se hramovima čuvali samo kipovi poganskih bogova, a oltari su stajali pred hramom u dvorištu hrama ili na javnom trgu. Da se ne bi zamjerili kojemu nepoznatomu bogu podigli su bili Atinjani i njemu oltar.

Na to je nadovezao sv. Pavao svoju propovijed rekavši: Evo ja sam vijesnik toga vama nepoznatoga Boga, koji je jedini pravi Bog. Dojam njegova govora bio je silan, mnogi su se Atinjani preobratili na kršćansku vjeru.

Dakako da su se atinski mudraci branili te su i nadalje ostali



Sv. Pavao propovijeda u Atini.

vjerni svojim filozofima, čije su nauke mnogim učenicima i dalje predvali. Tek je Justinijan katolički car bizantskoga carstva, dokinuo atinsko pogansko sveučilište 500 godina poslije propovijedi sv. Pavla, kad je sv. Pavlom navještena nauka već osvojila bila

cijelo grčko carstvo. Justinijan je pače poganske atinske mudrace prognao iz svojega carstva a primio ih je perzijski kralj na svoj dvor.

Na Rafaelovoj slici sv. je Pavao veličanstvena pojava na čijoj se vanjštini čita odraz velike poletne mu duše. K.



Sveti Jeronim.

Mjesečni zaštitnik.



Svetog Jeronima odgojiše roditelji u strahu Božjem. U djetinjstvu svome bijaše ures svojim vršnjacima, mio i drag odraslima. Ali kad pođraste i dode u Rim na više nauke, dade se zavesti od nevaljala društva, pa zanemari molitvu i svoje pobožnosti, posta ohol, slavičan i lakouman. Ipak dobar temelj, što mu ga u srce položiće čestiti roditelji, ne osta uzaludan. U 40-godini svojoj dode napokon k sebi, ostavi Rim, ode u svetu zemlju, nastani se u pustinji, i tu stade gorko oplakivati mladost svoju, te poštom, molitvom i strogom pokorom krotiti neućene slaboće svoje. Sotona ga mnogo napastovao i iznosio mu pred oči slike iz prijašnjeg raspuštenog života, a on bi raznilišao o posljednjim stvarima čovjeka i mislio kako da ga andeo zove na sud Božji, i tako bi svladao svaku napast. Tako se napokon domogao velike svetosti. Na to je marljivo proučavao sv. Pismo i djela svetih Otaca, pa napokon i sam postao jedan od prvih učenjaka svog vremena i najbolji poznavao svetoga Pisma.

Mnoga mladež današnjega doba povodi se za Jeronimom u svojim mlađim godinama, osobito dok polazi škole. A zašto ih je tako malo, koji bi se ugledali u njega i u kasnijem životu? S veće strane zato, što u svojoj mladosti nijesu imali roditelje, kakve je imao sv. Jeronim. Žalosno je čuti, kako se vjeroučitelji tuže, da i na selima preko polovica djece, što dolaze u školu, ne zna ni Očenaš moliti, a u gradovima, da je još i gore. Uzalud se muči škola, ako joj i roditelji ne idu na ruku? — Kako ti odgajaš svoju djecu ili se brineš za svoje mlađe? Možda ti djeca, braća, sestre, znadu na primjer svakojako pozdravljati, samo ne s jedinim pravim kršćanskim pozdravom: „Hvaljen Isus“? Možda znadu kojekakve priče, bajke, pjesmice i zagonetke, a ne znadu moliti Očenaš i Zdravo Marijo? Što će biti iz takve djece kasnije? Molimo se za mladež našu i čuvajmo ju od zla. A od svetog Jeronima učimo se pokoru činiti, Crkvu ljubiti i braniti.

Kapelica Srca Isusova u Bistri.

Zupa Bistra u hrvatskom Zagorju dobrano je raštrkana. Župna crkva stoji na ovisokom strmom obronku zagrebačke gore tako, te nije šala ni za mlade noge i zdrava prsa popeti se do nje, a kamo li za sitnu nejačad ili za iznemoglu starost. Pučka škola leži podno brijege, ispod župne crkve. To je ponukalo tamošnju vrijednu učiteljicu R. J., da se pobrine za kapelicu, u koju bi se smjetila barem slika Presv. Srca Isusova, pred kojom bi se molila i djeca i župljani, kojima je teško do crkve ili ih ne vodi omuđa put.

Mjesna općina pokloni zemljište za kapelicu, župljani, što biju u to vrijeme u Americi, poslaše 465 kruna; nešto se skupi u siromašnom selu, nešto kod prijatelja, i tako se sagradi prijatna



Kapelica Srca Isusova u Bistri.

kapelica za 800 kruna bez težaka. Župljani su dali podvoz, a zidarima su pomagale sitne ali neumorne pčelice: do stotinu školskih dječaka i djevojčica. Ova mala četa uranila bi rano, te već u 6 sati snijela ciglu, kreč, žбуšku i vodu, da poslije škole može odmah nastaviti posao do u kasnu noć. Može se zaista reći, da su ovu kapelicu dječje ruke sagradile.

Zanimivo je bilo gledati ovu dječicu kod posla, a ne manje i neobičnoga nadziratelja svega posla — gospodičnu učiteljicu. Jednom ih ovako zateklo i podne. Na glas zvona dječa ko na zapovijed prekinuo posao i s učiteljicom izmole „Andeo Gospodnji“. Zidari im se samo ispod brka smiju. Nijedan ni da bi kapu skinuo, a kamo li prekrstio se i pomolio. To zaboljelo učiteljicu, pa će im ljubezno, ali neustrašivo:

„Ne čudim vam se, ljudi, što ste siromašni i progonjeni — baš su se malo prije jedan drugom istužili — kad se ne bojite Boga i ne štujete blaženu Gospu. Kako vi Bogu, tako i on vama.“

Za tri dana opet su svi na okupu, kad podne zazvoni. I gledali, svi zidari poskiđaše kape, pa zajedno s djecom pozdraviše bl. Gospu. Ljubezna ona opomena nije dakle pala na kamen. Ta nijesu naši radnici baš tako zločesti, kako bi ih čovjek po njihovom vanjskom ponašanju i govoru kadikad mogao smatrati. Imaju još dosta vjere, ali na žalost i dosta obzira ljudskoga, dosta kukavičluka. Jedan podivljali zaplašit će stotinu slabica; a neka se jedan pokaže na svom mjestu, i on će ih povući za sobom. Ali nažalost, često puta nema među njima ni jednoga, koji bi odvažno kao katolički istupio.

Za 14 dana bila kapelica pod krovom. Brzo se nabavi i oltar i kipovi i bojadisar, pa se prigodom sv. potvrde i biskupske pogodbe u župi godine 1909. mogla blagosloviti.

Na zahtjev duhovnog stola, da se namakne glavnica od 150 kruna, iz koje će se kapelica moći pristožno uzdržavati, pomoglo je opet župljani-Amerikanci, koji svu tu svotu sabraše i poslaše.

Kapelicu marljivo posjećuju i djeca i odrasli. Svakog petka i nedjelje gori pred oltarom ulje, što većim dijelom i opet školska djeca nabavljaju. Kapelica je lijepo opskrbljena svim crkvenim namještajem i misnim ruhom, jer se župljani upravo natječu, tko će liepši dar pokloniti. Slatko Srce Isusovo, daj zavladaj što prije sa srcima svilju nas, da se u njima nikad ne ugasi oganj žarke ljubavi tvoje!

(J.)



Na Svetoj Gori.

Piše vojni superior u Zagrebu, Matija Rihtarić.

Dode ovih dana k meni Otar Mijo, franjevac, pa će mi: Pater Marijan Vas pita, jeste li što pisali o Svetoj Gori. Ako jeste, opšaljite mu, da čita.

O Svetoj Gori?! Pište mu: Nijesam još ništa, ali hoću. Rekoh sam mu i obećao mu, da će pisati.

I vrijedno je, zasluzuće, da se u Glasniku Srca Isusova štograd o Svetoj Gori napiše. Ta mi niti ne znamo, da Sveta Gora postoji. A ipak si je i ovu goru Majka Božanskoga Srca Isusova odabrala, neka bi joj narod ondje sazidao crkvu, i neka bi dolazio onamo prosit ju milost.

U razgovoru.

Pred kojih 25 godina bio sam u Celovcu, u glavnom gradu divne Koruške, vojničkim kapelanom. Tu sam imao među drugim i jako dobra prijatelja, sad već pokojnog Oca Friderika Inglia,

kapucinskog gvardijana. Bila to dobra, sveta duša. On mi prvi priopovjedio o Svetoj Gori, — prije nijesam ni ja za nju znao. Govorio mi, da ćemo jednom zajedno u Goricu, gdje također imadu Kapucini samostan, pa ćemo „skoknut“ i na Svetu Goru, koja iznad lijepoga grada Gorice lebdi, kô da svu onu okolicu zaštićuje. Bilo o tom govora, ali dalje od govora nije došlo.

Ja sam bio iz Celovca iza trogodišnjeg službovanja ondje premješten, i — na Svetu Goru, ne znam, jesam li nijesam li mislio ikada više.

Iza više godina povela se riječ opet o Svetoj Gori u mojoj stanu. Dobio ja dvije na tvrdoj hartiji rukom namaljena sličice; dobio sam ih od jedne dobre duše, koju sam bio na smrt pripravio. Sličice nijesu imale za mene nikakovu posebnu vrijednost, i objesim ih u hodniku, kako mi i danas vise. Evo ti k meni Oca Marijana, zagrebačkoga gvardijana. Opazi slike i čudi se: „Odakle tebi ove slike?“ „A što pretstavljaju te sličice?“ pitam ja. „Ta to je“, reći će Otac Marijan, „naš samostan kraj Gorice, zvan Kostanjevica; a ovo drugo je Gorički „grad“. Odavle se lijepo vidi na Svetu Goru“.

I opet se povede razgovor o Svetoj Gori.

I prode koja godina, do lani u rujnu. Vozim se ja u Tirol, vozim se mimo Brezja u Kranjskoj. Tu je sad moj dobar Marijan; valja da se k njemu svrнем. Al ne, rekoh si. Idi sad ravno u Tirol, natrag ćeš i onako istim putem, pa ćeš onda k njemu. I pišem mu iz Tirola: Doći ću ti u goste. Znadem, bit će mu draga. Al eto! Dobijem odgovor, no ne iz Brezja, nego sa Svetе Gore. Zakasnio si, piše mi prijatelj. Da si se svratio, iduć u Tirol, mogao si me naći. Sad me ne ćeš naći, jer me u to premjestiše natrag u Svetu Goru. Ovamo pak ne ću te čerati; bit će ti predaleko, previsoko.

Predaleko? mislim ja; previsoko? Da vidimo! I odgovorim prijatelju: Doći ću! Rečem mu i dan, u koji ću doći. Možda podlegne napasti, pomislim, pa mi dode u susret, — ako mu i jest jedna noga nešto kraća od druge. Vuče se, ako i šepajući, ali kô mali junak!

Eto me na putu.

Iza petnedjeljnog boravka u Briksenu, pokupim i odašaljem prtljagu kući, i dan pred Malom Gospojinom otputim se brzim vlakom u Goricu. Stignem onamo oko 4 popodne. U ruci mi kišobran, nerazdruživa moja šapina i mala torbica. Izgledem kô mali „kuferaš“ (ovako neki u Bosni zovu sve strance). Vozeći se milom dolinom tik rijeke Soče, vidi se, kad smo se bližili Gorici, gore na brijezu neki kup kuća. Je li to Sveta Gora? pitam. Jest, to je. I eto, vozimo se tik brijeza, ali vlak ne stoji. Ide ravno u Goricu, i valja dobar sat poći natrag.

U Gorici pitam dvojicu svećenika: Kako se putuje na Svetu Goru? Treba li uzeti kola? Rekoše-mi, nije nužno. Za dva, dva i

pô sata ste lako gore. Dobro, mislim. Ta dva do tri sata ja rado šećem, pa ču polako gore. Usput se svratim još na „firtlec“; znam bo iz iskustva, da je to dobro, kad se ide pješke uz brijeđ. A vino ondje kako valja.

Do Solkana išlo ravnicom, među kućama. To je ta ura hoda, što bi se moglo dobiti, da željeznička stanica stane u Solkanu. A mogla bi, jer je prilično mjestance, župa. Od Solkana počima penjanje, sve više i više. Otvara se lijep vidik okolo naokolo. Išlo je. Al kako se penjem, počimam se i dobrano znojiti. Bilo je već podvečer, sunce poodmije, al bio dan vruć, a cesta puna prašine. Penjući se sve više, i vidik bude sve ljepši. Stižem i neke ljude, a neki stizavaju i mene. Ko ide ovim putem, ne trebam ga pitati kuda ni kamo. Put vodi na Svetu Goru i nikamo drugamo. Ja sam svoje svećeničke molitve već putem u željeznici izmolio; sad uzmi krunicu, pa molji na nju. To čine, vidim, i drugi. Mole glasno. Evo stignem skupinu, kojih desetak, mole latinski krunicu. Da sam ja ovakovom latinštinom odgovarao pokojnomu momu profesoru Valjavcu, bio bi mi reko: Uh ti, nesnago, treći red! Dragi Bog, vidim, ne gleda na slovnicu, kad ih pušta dalje govoriti.

I ja se pridružim i molim s njima. Kad je krunica, litanijske i ne znam što jošte bilo svršeno, upuštimo se u razgovor. Bijahu Talijani, od nekud iz Italije, i govorili narječjem mletačkim. Što ga umijem dosta dobro i ja. Čudili se, kad sam im reko, da sam „un Croato“ — Hrvat. Nijesu me se prepali, kako mi se to dogodilo u Italiji. Na Svetoj Gori su se svi kod mene isповjedili.

Poslije stigosmo veća društva; Slovenci domaći i iz Kranjske. Od Talijana postanem sad „Slovenc“. Ta to sam bio tri godine u Koruškoj dušom i srcem. Naša skupina postane velika. Sad se pjeva talijanski, sad slovenski; pjevači jedni bolji od drugih. Bile tu djevojke. Vidim, da im plamsa iz srca živa vjera, kakove je u talijan-



Oltar kapelice Srca Isusova u Bistri.

skom pa slavenskom narodu nači. Ljubav do Majke Isusove, kojoj hodočastimo, kô da im daje ono grlo i onaj glas, da ju slave, rekobih, poput Andela. Nijesam se mogô u pjevanju talijanskom pridružiti, jer mi pjesme bile nepoznate. Al slovensik sam pievao, da je sve orilo!

Ako mi i bilo milo i ugodno, ipak sam počeo čutiti, da sam 29-tu već pred 30 godina navršio. Kaput, premda lak, svukô sam; kolar skinem pa u džep. Torbicu uzme mi jedan prijatelj. Ne ču da ga teretim, ta ima i svoga trha; al on me molio, neka mu dadem da mi nosi. I dao sam mu, ne baš nerado. Penjem se i tarem znoj. Mladi nas pretiću, al opet čekaju. Cijelomu društvu je milo, da imadu svećenika uza se. Napokon evo nas do raznih „postaja“. To su neke kapelice sa slikama, i pred svakom, običaj je, da se moli. Klekô sam i ja, al gdje sam mogô, sjeo sam, da mi se obnemogle već noge i cijelo grješno tijelo odmori, barem malko.

I malo, te još malo evo nas do stuba, do glavne kapele i do crkve. „Tukaj smo!“ čuju se glasovi. Hvala Bogu, pomislim i ja. Da je još duljeg puta, ne bi išlo. Penjah se tri sata, u onoj vrućini!

Dodosmo u crkvu, i bijah ugodno iznenaden ogromnošću i jednostavnosću iste. Prignuh koljeno, al ne ostah klečati. Sjednem od nužde, posve umoran. Suputnici moji što klekli, što sjeli. U crkvi bilo mnogo svijeta; svi smo jedno, djeca jedne Majke. Rekobih, dobra djeca dobre Majke. Srce mi se uvine najprije do Božanskoga Srca Isusova na oltaru, u tabernakulu; a onda k Majci, zajedničkoj nam Majci, kojoj smo svi došli u posjete. Lijepo nas je dočekala, a još ljepše otpustila. Bilo nam svima ugodno.

Ja ču, rekoh, u samostan. Od suputnika se ne trebam oprostiti, ta naskoro ćemo opet u crkvu, a vidjet ćemo se i sutra.

(Nastavit će se.)



Progonjeni Spasitelj u presv. Sakramentu.

(Dogodaj iz francuskoga prevrata).

Prije kakvih 130 godina pokrenuli bezbožni ljudi strašnu revoluciju ili prevrat u Francuskoj: tu se palilo, robilo, ubljalo, da te groza hvata, kad samo čitaš, što su sve ti bezvjerci počinjali. Pogubili su i kralja i kraljicu, mnogo gospode i svu silu svećenika. Osobitom su mržnjom mrzili na svećenike, jer su baš oni bili velika zapreka bezbožnim njihovim namjerama. Zahtijevali su od njih i to, neka se zavjere, da pristaju uz nezakonitu vladu i uz zakone, što ih je ta izopačena čeljad narinula cijelomu narodu. Koji se svećenik ne bi pokorio, toga bi naprosto pogubili; a smrću su kaznili i one, koji bi kod sebe svećenicima dali zaklonište. Ipak se našlo mnogo kršćanskih obitelji, koje bi uz pagibelj vlastitog života kod

sebe sakrivale svećenike. Sveta misa nije se smjela služiti, pa su se kršćani sastajali koje kuda, da pribivaju tajno svetoj žrtvi.

U životu pobožne redovnice Marije Margarite de Lezeau (čitaj: Lezô) pripovijeda se, kako se i u kući njezine obitelji služila sveta misa. Bilo je to u maloj sobici, noću, u pomno zatvorenoj kući. Nekoliko mjeseci uživala je ta kršćanska obitelj veliku sreću: na tajnom mjestu čuvalo se i samo presveto oltarsko Otajstvo, božanski Spasitelj pod prilikama kruha. Marija Margarita znala bi svaki dan dugo vremena proboraviti u svetom onom zakloništu klanjanjući se nebeskom Gostu, koji progonjen u Sakramentu ljubavi htjede biti sakriven, da može tješiti duše Bogu odane.

Napokon republičkoj vlasti douše izdajice, da se u kući obitelji de Lezô služi sveta misa. Policija dode i našavši vrata zatvorena stade lupati i vikati, a iz vike razabraše ukućani, da traže majku Marijinu.

Pobožna redovnica protrne od užasa: šta će biti od presvetog Otajstva, ako pane u ruke tih bezvjerjaca?! Strašno!

Prije svega sakrije majku, a onda poleti strjeljimice po presv. Euharistiju: klekne, izvadi sa počitanjem krušnik s dragocjenim blagom i sakrije ga na lijevoj strani u srcu svojem, koje je u tako divnom skladu kucalo sa Srcem nebeskoga Zaručnika njezina.

Medutim izaslanici vladini nestripljivo udarali na vrata, i za čas eto naše neustrašive redovnice gdje im otvara vrata. Neko vrhunarnavno dostojanstvo zrcalilo se na njezinu licu preobraženom od svetosti, i njezina pojавa napunjala tvrdu onu čeljad strahopčitanjem.

Policija pohrli u kuću i stane sve pretraživati. Napokon dodu na mjesto, gdje je bila majka redovnice sakrivena iza haljina i dugoga jednog ogartača, koji je visio o zidu. Mariji stade srce od groze: opazila je, da se vide noge majčine. Ona pritisne vruće kašču na grudi svoje, kao da tim hoće da rekne: Isuse, spasi nas, pogibosmo! Čudesnim gotovo načinom dogodi se, da nijedan od vladinih izaslanika ne zamjeti ništa.

Malo zatim odu oni strašni ljudi, a majka i kći panu ničice, da zahvale svomu nebeskomu Gostu za čudesno spasenje. Tiho su se molile i davale oduška svojoj radosti iz počitanja prema načonom Spasitelju.

Sad je trebalo Njega prenijeti na sigurno mjesto, a i svećenika upozoriti na opasnost, koja mu prijeti u njihovoj kući. Čim se uhvatio mrak, Marija Margarita pobrza k onomu vrlomu slugi Božjemu, koji je volio izvrgnuti se smrtnoj opasnosti nego li se iznevjeriti Crkvi Isukrstovoj. Hrli ona samotnim ulicama gradskim: andeoska pobožnost odsijeva joj s lica — tå nosi sretnica Onoga, koji je radost i blaženstvo nebeščana. Došavši u stan službenika Isusova isprijevodi mu sve i kleknuvši predade mu blago nad sve blago. On se spremao da ga pohrani na dostoјnom i sigurnom mjestu, kad mu sine lijepa misao u glavu: Pobožna redovnica čitav

je dan ostala na tašte: on će joj sada podijeliti svetu pričest. Dade joj znak, neka klekne te se pripravi za svetu pričest. Potom otvor skrušenik i izmoli običajne molitve. Marija suznih očiju primi pre-sveto Tijelo na izmaku onoga dana, kojeg je toliko straha i briga prepatila. Taj dan ostade joj sav vijek u slatkoj uspomeni — na taj je dan očuvala svog Isusa od obeščaćenja!

Božja providnost na osobit je način čuvala onu odabranu dušu, spasila ju je od tamnica i mača te učinila od nje vrsnu duhovnu majku mnogobrojne redovničke obitelji.

Zadnje riječi, što ih je napisala, kad joj je već gasnulo svjetlo zemaljskoga žiča, jesu ove: „O božansko Srce mojega Spasitelja, učini, da moj zadnji uzdah bude djelo čiste i svete ljubavi prema tebi.“

(M. V. D. L.)



Još jedna riječ sv. Oca Pape o čestoj pričesti.



o svem svijetu, a osobito po Belgiji i Francuskoj, nastoji se svom pomnjom i usrajnošću, da se što prije u život privedu najnovije crkvene odluke o čestoj i svagdanjoj svetoj pričesti odraslih i djece.

Sveti Otac papa Pijo X. izdao je do sada u tom predmetu ne samo poznate dvije vele važne odluke, obvezatne za svu Crkvu, i to jednu dana 20. prosinca 1905. o čestoj i svagdanjoj svetoj pričesti svih vjernika bez razlike dobe, spola i staleža, a drugu dana 8. kolovoza 1910. o prvoj i svagdanjoj pričesti djece, nego je osim toga progovorio o tom predmetu svakom danom zgodom i sam i po svojim vijećima (svetim Zborovima), koji mu pomažu u upravi Crkve. I prigodom prošlogodišnjeg svjetskog euharističkog kongresa u Madridu progovorio je ponovno u pismu na kardinala nadbiskupa toledskog, Orgura Aguirre-a. Riječ svetoga Oca veoma je važna i od trajne vrijednosti, pa zašlužuje, da ju Glasnik donese makar i malo okasno. Evo njegovih riječi:

„Svi vaši naumi (na tom kongresu) imadu jedino za tim ići, za čim poglavito idu i Naše brige i misli: kako da svijet što bolje upozna i uzljubi Isusa Krista i s njime pouzdano opći. Uvidate i sami, da sve stoji do pobožnog primanja presvetoga Sakramenta, kojino život daje svijetu. I upravo zato treba, da se ne samo odrasli kršćani nego svikolici, koji se god zdravim razumom služe, često pače svaki dan pričešćuju. Zato ćete prije svega računati s poglavitim u toj stvari novijim naredbama apostolske Stolice, a to je znamenito

pismo Našega predčasnika „Mirae caritatis“ (ovim riječima počinje to pismo) i obadvije Naše odluke „Sacra Tridentina Synodus“ (o čestoj i svagdanjoj pričestii) i „Quam Singulari“ (o prvoj pričestii djece), i razvidjeti, kako da se što točnije i sigurnije u život privedu po svem katoličkom svijetu.

„Vi ćete osim toga marljivo i savjesno poraditi, da se unaprijedi sve, što promiče opće štovanje presvetog Sakramenta. Mi osobito odobravamo običaj, što je u mnogim mjestima zaveden, da se svake nedjelje i svetkovine u svim crkvama i javnim bogomoljama, svjetovnog i redovničkog svećenstva, presveto Otajstvo izlaže i njime puk blagoslovije. Znajte, da Mi veoma želimo, te se ovaj običaj uvede i u drugim biskupijama. Isto će nam tako biti milo, ako se svojski zauzmete za često pohadanje, vječno klanjanje i svečano štovanje u presvetom Otajstvu sakrivenoga Boga.“

Ali osobitu pažnju posvetite jednoj stvari, koja mora da je na srcu svakome štovatelju božanskoga Sakramenta, kojemu je stalo do vječnog spaša svoje braće. Poznato je naime, kako se dogada, da iz opakog obzira nekakove čovjekoljubivosti i tobožnjeg milosrda neće dan u vrijeme pozovu svećenika, već istom, kad izgubi svu porabu vanjskih čutila. Tako se dogada, te kršćani polaze s ovoga svijeta, a da se niješ okrijepljen tijelom Kristovim, tom jedinom putobinom za život vječni. Nastoje da klešvom pomnjom oko toga, kako da se ovotako pogubno zlo iskorijeni i puk uvjeri, kako zapovijed prave ljubavi iziskuje, da se teško bolesnima što prije pruže takva sredstva boljega života.“

Baš nam je sveti Otc iz srca progovorio! Koliko se puta i po našim gradovima dogada, da zovu svećenika istom kad je sa svim zanijemio i došao izvan sebe! A znalo se i to dogoditi, da po svećenika podu, kad je bolesnik već dušu ispustio, a onda se ispričavaju da je smrt nenadano nastupila, dok je svećenik bio na putu! Kako će takvi bezdušni ukućani opstati pred sudom Boga pravednoga, kad bude dušu pokojnikovu iz njihove ruke iskaš?

Odazovimo se stoga očinskom glasu svetoga Oca našega, pa se i mi zdravi, odrasli i mladež naša, pobožno pričešćujmo što češće možemo, i nastojmo na svaki mogući način, da se i umirući, ma nam ne bili — što no riječ — ni rod ni pomož-Bog, na vrijeme s Bogom izmire i svetu Poputbinu dostojno prime.

23. svjetski euharistički kongres u Beču.

Priprave su u glavnom već gotove. Izmaklo je i vrijeme za prijave. Razaslane su karte-ulaznice: Sve sad čeka, kad će osvanuti dan, kadno će poći na kolodvor ili na parobrodarsku stanicu, da krene put Beča.

Koliko je tu bilo posla! Na hiljadu osoba što u Beču što u monarhiji što i izvan nje bijaše zaposleno ovim pripravama. Nije ni čudo. Ne

radi se tu o slavlju pukog čovjeka, već o slavlju Boga-čovjeka, koji iz neizmjerne ljubavi svoje spram nas boravi među nama sakriven pod prilikama kruha. Bog je to naš, naš Spasitelj, naš Sudac; naš velim, to jest sviju nas, koji god se zovemo i jesmo ljudi, bili mi koga staleža i ma kojih sposobnosti. Zato se i jesu za ono slavlje zauzeli svi: i muško i žensko, i okrunjene glave i njihovi podanici, crkveni i svjetski knezovi, državne i vojničke oblasti, kao i privatna društva i osobe. Austro-Ugarska hoće da pred svim svijetom pokaže, da je katolička država, da poštiva vjeru i uvjerenje ogromne većine svojih katoličkih podanika.

Značajno je, pa se punim pravom ističe, kako se sam slijedi vladar, Njegovo Veličanstvo, zanimati za ovaj kongres. Ne samo, da je najpripravnije primio vrhovno pokroviteljstvo nad ovim kongresom, ne samo da je obećao, da će osobno prisustvovati svećanoj misi i blagoslovu, što će se dana 15. rujna obaviti pred njegovim dvorom, nego sam od svoje volje, prem tako star i zadnje vrijeme češće boležljiv, izjavlji, da će i sajmoj procesiji prisustvovati upravo od crkve sv. Stjepana zajedno sa svim svojim dvorom.

Njegovo Veličanstvo kraj vozit će se u sjajnoj dvorskoj kočiji, a pratiti će ga svi muški članovi visoke kraljevske kuće isto tako u sjajnim kočijama te sva sila dvorskih velikaša i kraljevskih savjetnika što u kočijama što opet na konjima. Bit će to slavlje, kakuvo ni sam. Beć još doživo nije. Sama kraljeva pratnja zapremiće podrug kilometra puta u procesiji.

Presveto Otajstvo vozit će se u sjajnoj kočiji kraljice Marije Terezije, koju će u tu svrhu još sjajnije prirediti.

U procesiji iduće samo muškarci u skupinama od 200 glava sa zastavama, barjacima i glazbama. Bit će tu u svemu kakvih 50 do 60 hiljada duša. Svi ostali, muški i ženske, bit će smješteni što po ulicama što pred kraljevskim dvorom, da svi mogu viditi procesiju i prisustvovati svećanoj svetoj misi, što će se služiti pod vedrim nebom pred kraljevskim dvorom.

Narodni zastupnici bečkog zajedničkog sabora, što ih je god katolika, prisustvovat će toj procesiji u posebnoj skupini. I iste časnike naše vojske pozva ratno ministarstvo, da prisustvuju rijetkome ovome slavlju, pa će biti smješteni na posebnom mjestu pred kraljevskim dvorom.

Do stotine biskupa prijavilo se još koncem lipnja, da će svojom prisutnošću uzveličati slavlje Isusovo u presv. Sakramantu, a među ovima 11 kardinala. Gotovo svi hrvatski biskupi spremaju se također u Beč.

Sveti Otač imenovao je, kako smo već u zadnjem broju Glasnika javili, kardinala Villina van Rossum-a svojim posebnim poslanikom i zamjenikom na tom kongresu. Nj. Veličanstvo kralj odmah mu ponudilo svoje carske i kraljevske odaje, u kojima će stanovati onih dana. To je veoma rijetka i najveća odlika. Što može po današnjem običaju doživjeti poslanik koje strane vlasti. Sto više, na izričnu želju slijedoga vladara, odredio je sv. Otač papa, da njegovog poslanika prati odlična i brojna pratnja, kakova inače ne običaje pratiti ovakove poslanike, jer kralj želi u papinskom poslaniku počastiti samoga sv. Oca papu. U tu svrhu naredilo je Nj. Veličanstvo, da posebni dvorski carski vlak ima od austrijske granice dovesti papinskog poslanika sa njegovom pratnjom u Beč.

Kako se iz svega ovoga vidi, natkrilit će ovaj euharistički kongres sve dojakošnje.

U ovom broju donosimo sliku najveće i najljepše prvostolne crkve bečke s v. Stjepana prvog mučenika, u kojoj će se obdržavati euharistički kongres, i iz koje će poći svećana procesija dana 15. rujna. Donosimo i sliku papinskog poslanika kardinala Villina van Rossum-a, da ga laglje mogu prepoznati oni, koji budu išli u Beč. Katendar Srca Isusova i Marijina za godinu 1913. donosi i slike starog i novog kraljevskog dvora, pred kojim će se ovo slavlje dovršiti.

Zahvalnice.

Zahvalnice treba da su polpisane potpunim imenom i adresom, inače ih ne možemo nikako uvažiti.

Uredništvo.

Zahvala za sretan porod. — Hrvatska. Jedna naša župljanka trpjela je velike boli kod poroda, i nikako se nije mogla rastati s djetetom nekoliko dana. U velikim mukama i neizvjesnosti zagovorila se Presv. Srcu Isusovu, da će se upisati u bratovštinu Srca Isusova i doživotno se preplaćivati na Glasnik Srca Isusova, ako sretno porodi. — I doista, još isto jutro lako porodi zdravo djetetce. U zahvalu da si i druge majke u bolima pomognu na taj način, daje ovime javnu zahvalu Presv. Srcu Isusovu.

Pridigo se sa smrtnе postelje. — Dalmacija: Naš sudrug bijaše ozbiljno obolio. Uhlatio je upalu pluća. Nakon toliko patnja liječnik izjavlji, da će bolesnik teško ostati živ. Bivalo mu sve gore i gore. Liječnik nije više imao nikakove nade, da će bolesnik ozdraviti. Nu mi, njegovi sudruzi i vojnici „Čete Srca Isusova“ ne izgubisimo nade. Mi se naime obratismo Presv. Srcu moleći trodnevnicu. I za malo dana naš sudrug potpuno ozdravi. Neka zato bude slava Presv. Srcu Isusovu!

Redovničko zvanje. — Piše nam jedna č. sestra u Hrvatskoj: Već kano nejako dijete očutila sam neopisivu želu poći u samostan, te počeh na tu nakantu vruće moliti i velikim pouzdanjem preporučivati se bezgrešnoj Djevici, Majci Božjoj. Prolazila je međutim godina za godinom, a da nije bilo izgleda, da će dragi Bog moje molibe uslišati; te postadoh već tako malodušna, da sam umalo prestala na tu nakantu moliti. U sretan čas zamijetila sam nutarnji glas: „Ustraj, tko po Mariji prosi, biti će sigurno uslišan!“ Sad počeh moliti iznova s velikim pouzdanjem i uvjerenjem, da će biti uslišana. Molila sam i opet više godina, i gde, premilo Srce Isusovo odstranilo je i najveće zapreke, umirilo je moje čeznufe; bijah primljena u samostan. Šreću i zadovoljstvo, koje sam čutila prekorčivši prag svete kuće, ne da se opisati. Sada pak kano redovnica hvalim neprestano Presvetom Srcu Isusovom i Majci Mariji za milost svetog zvanja, te molim, da se svojim životom bar donekle pokažem dostojna poziva milog Spasitelja.

Očekivali mrtvačko zvono. — „Bijaše upravo Veliki tjedan godine 1907.“ ovako nam javlja zahvalna majka iz hrvatskog Primorja. „Pošla sam na Rijeku za poslom, a kod kuće ostala mi četiri godišnjaka kćerka, zdrava ko riba. Htjela sam i prenosići na Rijeci, ali mi neki nutarnji glas govorio: Vratiti se kući! I vratih se. Kad ja pred kuću, a pred njom i u njoj sva sila svijeta; sletjeli se susedi, jer mi kćeri nenadano teško požiljo. Eno je, gdje joj već drže goraču svjeću. Ljubica moja leži u besvijestici. Kad sam malo došla k sebi, običam devećnicu Srcu Isusovu, svetu misu na Trsatu i da će se zahvaliti u Glasniku. — I gde, dok sam ja kroz noć molila krunicu pokraj djeteta, moja se Ljubica kao lza sna probudi, a ujutro evo je opet zdrave, kao da se ništa ni dogodilo nije. Svijet očekivalo glas zvona, a kad tamo moja Ljubica zdrava zdravčata! Hvala i slava Presvetome Srcu nebrojeno puta!“

SADRŽAJ: Katoličke škole i zavodi (169). — Peniznost, najmilija kreplost Srcu Isusova (171). — Euharističko slavlje u Beču (174). — Sv. Pavao propovijeda u Atini (176). — Sv. Jeronim (178). — Kapelica Srca Isusova u Bistri (179). — Na Sveti Gori (180). — Progonjeni Spasitelj u Presv. Sakramentu (183). — Još jedna riječ sv Oca o čestoj pričestiji (185). — 23. svjetski euharist. kongres (186). — Zahvalnice (188).

Urednik: Stjepan Babunović, svećenik Družbe Isusove.



Broj 10. Listopad 1912. Godina XXI.

Nakana molitava i dobrih djela za listopad.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Širenje dobrog štiva.



to se sve danas ne štampa i ne čita! Eno godine 1908./9. izdalo se samo u Njemačkoj za knjige i časopise, koji otvoreno šire nećudorednost a ljudi de poživinju, 60 milijuna maraka ili u našem novcu 72 milijuna kruna! A koliki se novac izdaje na ovakova prostaštva u drugim zemljama! Kad pomislimo, koliko samo jedna jedina zla knjiga može učiniti zla, koliko onda zlo čini ovo silno mnoštvo knjiga i novina!

Pa ipak to je samo jedan dio zla štiva. Koliko se toga danomice piše proti vjeri, proti kršćanskim načelima i kršćanskom nauku! Kažu, da se samo u njemačkom jeziku danomice štampa do sto novih knjiga i knjižica. Da se svaka štampa samo u 1000 primjeraka, to bi već bilo 100.000 novih knjiga svaki dan. A sad uzmi, što se sve štampa u talijanskom, francuskom, Španjolskom i drugim jezicima, pa i u hrvatskom! A koliko je među tima knjigama dobrih? O kako iščezavaju u ogromnom broju zlih i pokvarenih! Pribroji ovomu još miljune novina, u kojima se dan na dan šire svakojake laži i izmišljotine, udara na Crkvu i svećenstvo, ruglu izvrgava što je čestitom katoliku sveto. Nije moguće ni pomisliti, koliko se zla na ovaj način u svijetu širi. Evo, koliko pomoćnika ima sotona na zemlji!

Jednoć mi reče jedan francuski profesor, izvrstan filozof i hodošlov, da on ne čita neke francuske novine: „Ne čitam ih“, reče, „jer znam, da šire laži i neistine. Da mi takvo štivo ne naškodi, ja bih morao uvjek razmišljati zašto noviće hotimice ovako pišu — a zato ja nemam vremena“. Kad eto jedan profesor i učenjak mora

biti oprezan, kako onda da ovakovo štivo ne naškodi tolikim neuključnim i neputnim, koji misle, da je sve istina što knjige i novine pišu! A koliko je takvih uistinu veoma bezazlenih štioca, koji misle, da se laž može samo reći, a napisati i naštampati da se ne može! Pitajte samo naše ljudе po selima: svaki će vam se gotovo zakleti, da nјeg o vе novine, što ih on čita, suštu istinu pišu, makar da su druge novine već sto puta njegovim novinama dokazale, da očito i drzovito lažu. —

Jedne novine pišu na primjer, da popovi samo gule narod, i čitatelji tih novina drže, da je to živa istina; druge pišu, da popovi svojim propovijedima samo zaglupljaju narod, a čitatelji misle, da je u istinu tako; treće novine tvrde, da će onda istom biti pravi raj na zemlji, kad nestane svećenika i crkava, zasljepljeni čitatelji vjeruju u to; četvrte uvjeravaju da je sve što sveto Pismo govori, samo priča i bajka, i jedni čitatelji vjeruju im, i tako dalje. I tko takve novine čita dan na dan, pa još kroz više godina, bit će napokon gori od svojih novina, pa će se svojim tobožnjim znanjem, što si ga stekao po svojim novinama, još i hvaliti. Dode li u goštonu ili se inače gdje s-ljudima sastane, brzo će započeti razgovor o tom, što je čitao, pa će dokazivati, kako ništa nije istina što nas je god Isus učio i Crkva naučava, da imadu krivo svi pape, svi biskupi, svi svećenici, svi crkveni sabori, svi sveci — samo on i njegove „mudre“ novine imadu pravol! I tako eto one iste laži, izmišljotine i klevete šire ne samo zle novine i knjige već i njihovi čitatelji. Koliko zla nanosi Crkvi i kršćanskim dušama zlo štivo, nije zaista moguće ni pomisliti, a kamo li izreći.

Dandanas se sve na svijetu patvori: kupiš li vina, nijesi siguran, da li je grožđa i vidjelo; kupiš li mlijeka, u strahu si, da je polovica vode u njeimu; kupiš li brašna, ne znaš, što se sve smiješalo s njime. Prodaju razne srebrne i zlatne tobož predmete a kad tamo nijesu srebra i zlata ni vidjeli. Pa ipak se na sva usta više: „Prava roba! Nikakva patvorina!“ I neputni kupci kupuju i uživaju, dok si takvom patvorenom hranom i pićem ne naškode zdravlju. Evo, tako vam je današ na svijetu i sa štivom; obično one novine i knjige, koje same sebe najviše hvale, najmanje vrijede, koje tvrde da pišu suštu istinu, često puta pune su svakojakog otrova.

Čestiti čitatelji Glasnika! Ne dajte se varati. Ne kupujte i ne čitajte knjige, časopise, novine, ako su očito ili ma samo sumnjuće vrijednosti. Ne dajte se zavesti od puke znaličnosti, jer ova u tom slučaju dolazi od pokvarene naravi vaše. Ne će svijet propasti, ne bojte se, ako to ne pročitate.

A nije dosta, da nitko zlo štivo ne čita, da za nj ni filira ne dade, da i druge od njega odvraća — premda sve to mora biti sveta dužnost svakog pravog katolika — nego treba i dobre knjige, dobre časopise i novine pretplatiti, čitati i širiti. Ni neprijatelji vjere nijesu zadovoljni time, što ne čitaju i ne drže dobro katoličko štivo, već svim silama podupiru i šire svoje zlo i bez-

vjersko: učimo se od njih, pa odvraćajmo svekolike od zla štiva, a poduprimo i nagovarajmo sve, da podupru dobro. Prema tome svaki pravi katolik ne će se niti sâm pretplatiti niti na sumnjuive, miake i šarene knjige, novine i časopise, a kamo li na očito zle, niti će takvih knjiga, novina i časopisa trpjeti u svojoj kući, u čitaonicama i društвima, kojih je član. Krivo je, kad se veli: dobro je znati, što i protivnici pišu; zato treba da barem čitaonice drže i zlo štivo. Uslijed toga postaju upravo čitaonice leglo bezvjerstva i nečudorednosti, osobito ako su im novine i časopisi javno na stolu ili ih i iz ormara svaki član i svaki gost lako može uzeti. Zašto protivnici nijesu znatiželjni, što se dobro i istinito piše? Zašto ni u jednom protuckvenom društvu ne češ naći nijednog časopisa katoličkog? Sinovi tmne lukaviji su od sinova svjetla.

Osim toga svaki pravi katolik treba da drži barem jedan ili drugi katolički časopis, jedne ili druge dobre novine. Časopisa imamo hvala Bogu na pretek; a što s novima ne obilujemo, sami smo si krivi. Kad ne bismo zle i mlake podupirali, brzo bi prestale, i kad bismo od nekih bezbojnih tražili, da budu kakve trebaju, bile bi takove. To više moramo podupirati ono malo što imamo.

Mnogi misle, da su ne znam kakvi štovatelji Srca Isusova, ako izmole neke molitvice i prime koji put preko godine svete sakramente. Varaju se ljuto. Bož. Spasitelj reče: „Ogani sam došao donijeti u svijet, i što hoću nego da se zapali“ (Luka 12, 49)? Pomozi dragome Spasitelju taj oganj ljubavi Boga i bližnjega na svaki mogući način raširiti gdje god samo možeš. Pa jer za istim ciljem ide i dobro štivo, širi ga i podupiri koliko više možeš. Ugleđaj se u tolike dobre duše, koje kao povjerenice dobrih listova na stotine ili šire u svome mjestu: Idi, čini i ti tako! A što činiš, ne čini iz kakvog samoljublja ili koristoljublja, već iz čiste ljubavi prema Bogu i bližnjemu, pa će ti Bog trud u svoje vrijeme stostruko naplatiti.

Povjerenici i povjerenice Glasnika! Zadnja godišnja četvrt ističe; dajte se za vremena na posao, da što više pretplatnika nadete dobrim katoličkim listovima, napose Glasniku Presv. Srca Isusova, Kalendaru Srca Isusova i Marijina, kao što i drugim; da poduprete Pijevo društvo za širenje dobre štampe, da širite knjige Društva sv. Jeronima, da na vrijeme obnovite pretplatu na dobre listove. Tko spasi dušu bližnjega svoga, spasao je i svoju, a to se često puta puno laglje dade postići dobrim štivom nego li najboljim nagovorom. Na posao dakle svil!

(E. S. D. I.)

„Rado čitam novine“, piše seljak iz Slavonije, „ali kad dobijem u ruke nevaljale novine, bacam ih u vatru. A ne dam ni da mi onaj pepeo od papira ostane na ognjištu, već ga bacim na sokak, da ga kola i konji pogaze i vjetar raznese. U katoličkoj kući treba da se čitaju samo katoličke novine; a s bezvjerskim van, onamo, kamo spadaju.“ — Radiš li i ti tako? ...

„Ne dajte im opojnoga pića!“

Priopćio Aleksander Zubak

Neki skitnica, poznati pijanica, stupi u krčmu i zatraži čašu rakije. Krčmar, koji je držao nešto do ugleda svoje kuće, pogleda oštro sumnjivoga gosta i reče:

„Napolje! U mojoj kući ne treba lopova! . . . Tamo su vrata!“

Bez rječi otetura k vratima onaj, komu je krčmar tako prijazno progovorio. Sad unidu iznenada u krčmu dva stasita, jaka mladića od neko 20 godina i zatraže bočicu likera. Krčmar donese što su naručili.

Na to se zaustavi skitnica kod vrata, ozbiljno pogleda krčmara i progovori kriještećim glasom:

„Vidite, prije mnogo godina bio sam i ja svjež mladić, kao što su ova dva; bio sam zdrav, jak i pun nade u lijepu budućnost. Roditelji su se velikomu nadali od mene, svog jedinca sina. Tada sam počeo polaziti krčme i pio sam sve više i više. I n i j e d a n m i k r ċ m a r n i j e t o g a u s k r a t i o . Š t o v i š e , v r l o s u m e l j u b e ž l i j v o d o č e k i v a l i u k r č m i i o n d a , k a d j e v eć moja obitelj kod kuće gladovala, i kad već nijesam imao za svoje ljubežljive riječi. Onda me jošte nijesu držali za lopova. Mojoj majci puće srce, kad me opojno piće prvi puta spremilo onkraj brave. Zena moja nije više mogla uza me opstati pa je bila prinuđena da odbegne od mene u roditeljsku kuću, a ja sam postao otac bez srca, čovjek bolestan, beskoristan, propalica, kojemu nema više pomoći. Vidite, meni možete mirne duše dati čašu rakije, da zaboravim svoju bijedu. Na meni nema više ničega, što bi se moglo pokvariti. Ali, a k o i m a d e t e s r c a , n e d a j t e t o g a o t r o v a o v i m m l a d i m l j u d i m a ! Ja sam bio, što su oni sada, a neka ne postanu oni, što sam ja sada. Ja sam već propao, no nije nužno da i oni propadnu. Za Boga, n e d a j t e i m o p o j n o g a p ić a !“



Rajsko cvijeće.

M. Horvat.

Jesensko cvijeće procvalo milo.	Proplanu nebo zemlji u krilo:
Rado bi Gospo uresom bilo;	„Najdraže cvijeće Djevi bi bilo:
Ali gle mraza, studené noći:	Krunica sveta, molitve male
Svenuto cvijeće zaklopí oči.	Njezine to su najlepše hvale.

Mjesec je Gospin, molite ljudi!
 Kraljica neba uzdarje mudi;
 Rajsko će cvijeće dovijeka sjati,
 Za njeg će Djeva nebo vam dati!“



Euharističko slavlje u Beću.

Od 11. do 15. rujna

Neličanstveno, nevideno i gotovo nevjerojatno slavlje, kavko se moglo prirediti samo Kralju svih kraljeva, Bogu i Spasu našemu; slavlje, što ga "ogao samo carski Beć razviti, proslavili su kršćanski narodi i puci početkom mjeseca rujna u glavnom i prijestolnom gradu naše monarkije. Govorilo se o njemu i pisalo mnogo; ali tko to na svoje oči vidi nije, jedva si može slabu sliku stvoriti. Tko je pak imao sreću, da tome slavlju osobno pribiva, sjećat će ga se bez sumnje dok je živ.

Dobro reče predsjednik stalnog odbora za Euharističke kongrese u svojem pozdravnom govoru, kako se počamši onamo od 18. Euharističkog kongresa u Montrealu (Amerika), pa sve do lanjskoga dvadesetdrugoga u Madridu (Španija) toliko toga učinilo, te se pravom mislio, da se više postići ne može. Pa ipak je bečki kongres natkrilio sve ostale. Nije to bio zapravo samo Euharistički kongres, već sveopći pravi katolički kongres, to će reći: svjetski sastanak svih katolika cijelog svijeta. Pomislite samo: preko 150.000, slovom: sto pedeset hiljada samo stranih gostiju, koji su se prijavili, ne računajući ovamo bečljia samih, niti onih, koji se nijesu prijavili, a došli su u zadnje dane! Među ovim istaklo se deset kardinala svete rimske Crkve, dok su 24 druga kardinala pismeno svoje pristajanje izrazila, pošto radi prešnih posala, daljnje puta ili starosti ne moguće osobno doći na kongres. Bilo tu 120 što nadbiskupa a što biskupa, među ovima svi hrvatski biskupi. Kad još spomenem, da se drugih 350 biskupa pismeno izrazilo sporazumnina sa zaključcima kongresa, da je tu

bilo preko 6.000 koje svjetovnih koje opet redovnih svećenika: onda će svatko razumjeti, da je to bio sastanak, kakav do sada ne samo Beč već nijedan drugi grad vidio nije, pravi katolički ili sveopći, međunarodni kongres.

A i pravom su se onih dana sabrali u Beču najglasovitiji katolički muževi našega doba. Ta nije to bilo slavlje kakvoga čovjeka, već slavlje Spasitelja svijeta, koji i danas boravi među nama i čije živo Srce kuca i danas u našim crkvama pod prilikama kruha i vina. Bilo to pravo slavlje Božanskog a Srca Isusova, neizmernoj ljubavi i njegovoj i javna zadovoljština za crnu nezahvalnost ljudsku. Katolici su tom prilikom pokazali pred licem svih bezbožnika i nevjernika, tko su i što su, pokazali su, da se diče i ponose slavnim imenom Isukrstovim, jer to je ime jedino, u kojem je naš spas; pokazali su, kao su jaki, kako silni, kad su složni i ujedinjeni. Neprijatelji vjere i Crkve pucali su od jedva prije kongresa, grdili su, klevetali su na sve moguće načine, samo da njalovjerne smetu. Ali su postigli upravo protivno: Svi narodi, svi jezici, sva plemena cijelog svijeta našli su se po svojim zastupnicima ujedinjeni u jednoj vjeri, vjeri katoličkoj, vjeri u stvarnu prisutnost Isusovu u presvetom oltarskom Sakramantu, spremni dati i krv i život svoj za vjeru i Crkvu. Kad je pak kongres otpočeo, ostali su i najluči protivnici osupnuti, zapanjeni: tako ih je zadivilo ono oduševljenje, ona jednodušnost, ona spremnost katolika na sve žrtve. I Crkvi najprotivnije novine pisale su onih dana odušvljene članke, te bi mislio, da ih je pisao koji najvatreniji katolik. Tek jedan slobodno-oziderski list poneo se uvredljivo, da su njegovo pisanje isti bečki židovi na svom saštanku najodlučnije odsudili.

Sveti Otac gorko je žalio, da nije mogao doći među odlične sinove svoje, ali je zato poslao svoga posebnog poslanika, da barem na taj način dade srcu svome oduška. Eto: katolici svega svijeta na okupu po svojim predstavnicima, a na čelu im Namjesnik Isusov po svom poslaniku; najstariji, najobjubljeniji, najkatoličkiji vladar na svijetu, sijedi naš premilostivi car i kralj! Ovako što nije svijet vidio onamo od sveopćeg crkvenog sabora tridentskoga, polovicom šesnaestoga stoljeća.

Ali, da vidimo, koliko nam to prostor čednoga našega Glasnika dopušta, kako je slavlje teklo.

Pozdrav svetoga Oca.

Sveti Otac papa kao da nije mogao dočekati čas, kad će njegov poslanik izručiti očinski njegov pozdrav svima skupštinama, već dana 4. rujna uruči posebno pismo svome tajniku kardinalu Mery del Valu, a ovaj posebnom poslaniku njegove Svetosti, kardinalu Van Rosum-u, da ga predade uredništvu prvog austrijskog katoličkog lista „Reichspost“. U tom listu, što je objelodanjen na dan dolaska papinskog poslanika u Beč, dne 10. rujna, obraca se sveti

Otar napose svim katolicima Austro-Ugarske monarkije, pojmenice onima grada Beča u želji, da bi Euharistički kongres što više doprinio tomu, te i nadalje u narodima čuva i moži vjeru i pravu pobožnost. U to ime šalje svima svoj apoštoolski blagoslov.

Austrija pozdravlja goste.

U istom broju bečke „Reichspost“ objelodaniše bečki načelnik dr. Josip Neumayer, zemaljski poglavica Donje Austrije, u kojoj se nalazi carski Beč, princ Liechtenstein, zemaljski poglavica gornjoaustrijski Ivan Hauser, zemaljski poglavavar solnogradski Alojzije Vinkler, zemaljski poglavica tirolski barun Kathrein, zemaljski poglavica voralberški A. Rhomberg i zemaljski poglavica Kranjske dr. Ivan Šušteršić oduševljene pozdrave stranim gostima, žečeći, da Euharistički kongres urodi obilatim plodom i da im boravak u njihovoj sredini bude mio i ugodan. I ovo je nešto, što ne doživjesmo kod nijednog do sada Euharističkog kongresa, da se naime prvaci zemaljskih vlada ovako očito, javno i otvoreno zauzeše za kongres.

Doček papinskog poslanika.

Dne 9. rujna u 3 sata 14 časaka doveze talijanski brzi vlak papinskog poslanika, kardinala Van Rossu u Pontafela, prve postaje na austrijskoj strani. Tu ga čekao posebni dvorski carski vlak, što ga je Njegovo Veličanstvo car i kralj poslao, da se u njemu doveze poslanik Isusova Namjesnika, oca svega kršćanstva. Tu ga pozdravi predsjednik pripravnog odbora, grof Tun srdačnom besjedom i zamoli ga, da izruči Njegovoj Svetosti, svetom Ocu papi sinovsku odanost svih naroda monarkije. Kardinal-poslanik uzvraća mu pozdrav blagoslovom svetoga Oca, što ga Njegova Svetost šalje svim narodima monarkije, a napase sijedome vladaru i carskom domu njegovu.

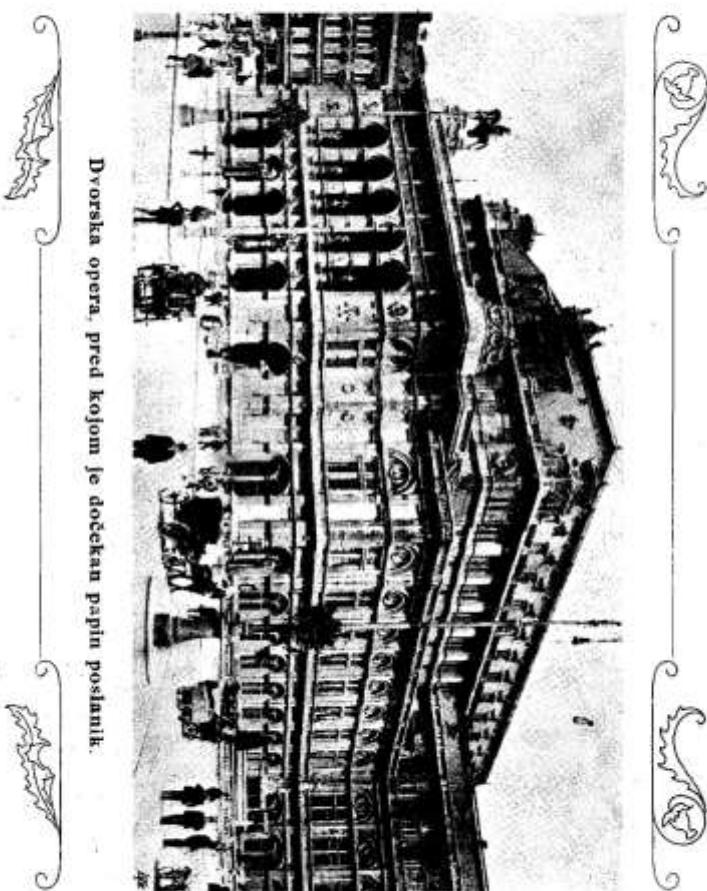
U Reckavingku, prvoj postaji, što leži u nadbiskupiji bečkoj, pozdravi dana 10. rujna kardinala-poslanika posvećeni biskup bečki Pfluger u ime bečkog kardinala nadbiskupa Franje Nagla. — U pratnji kardinalovoj bijaše njegov tajnik, dva monsignora — jedan je od njih ravnatelj našega zavoda sv. Jeronima u Rimu dr. Borković, iz zagreb. nadbiskupije — i dva papinska komornika.

U subotu, dana 10. rujna stiže poslanik u 3 sata 50 časaka u Beč. Na kolodvoru ga pozdravio stalni papinski poslanik na carskome dvoru, nuncij Scapinelli (Skapineli), austrijski stalni poslanik kod sv. Oca u Vatikanu, princ Schönburg (Šenburg) i više visokih državnih činovnika. Ondje nije bilo službenih pozdrava, pa tako uđe poslanik Njegove Svetosti u sjajnu državnu kočiju, bogato pozlaćenu, a u druge dvije sjajne kočije uđe njegova pratnja.

Ulaz poslanika u Beč.

Već u 2 sata po podne stale su se razne skupine skupljati oko Stjepanove crkve, da odavde zajednički krenu na svoje mjesto. Od

Stjepanove crkve pa sve do zapadnog kolodvora — a to vam je ogroman put od više kilometara — poredala se s obje strane ulica razna društva, među kojima se kod Stjepanove crkve isticaju ženske Marijine kongregacije sa svojim znakovima i zastavama, a kod kolodvora muške Marijine kongregacije i nepregledne čete školske

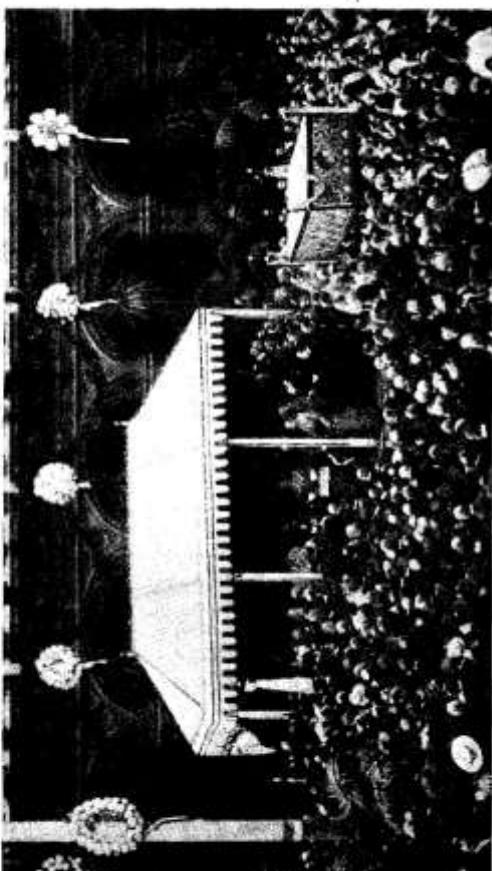


Dvorska opera, pred kojom je dočekan papin poslanik.

mladeži. Bilo tu ukupno u svečinu do 140 raznih pobožnih crkvenih društava i 20 katoličkih društava sveučilišne omladine.

Oko 3 sata krenе nevidena još povorka iz crkve sv. Stjepana kroz silno mnoštvo tih društava i drugog naroda: svjetovno i redovno svećenstvo s biskupima i kardinalima.

Tu su bile zastupane sve župe grada Beča sa svojim križevima i zastavama i svi crkveni redovi bečki. Tu si vidio crnih redemtorista, isusovaca, benediktinaca, salvatorijanaca, barnabita, bijelih premonstrata, bijelo crnih Dominikanaca, trinitaraca, smeđih franjevaca i kapucina, šarenih kamiljanaca i tako dalje, da



Bečki kardinal pozdravlja papinskoga poslanika.

su se svakom katoliku grudi širile od svetog ponosa, što je član Crkve katoličke, koja ovakvim plodom rada, tolikim naime crkvenim redovima. Bilo tu zastupano u svemu 12 muških redova, od kojih su neki bili zastupani sa više stotina svojih članova. Iza njih stupaju kanonici; pa razni crkveni dozjantsve-

nici: papinski kapelani, kanonici, opati, apoštolski protonotari, biskupi i nadbiskupi — u svemu preko 100 biskupa — napokon tri austrijska kardinala iz Praga, Olomuca i Solnograda, a na koncu bečki kardinal nadbiskup u grimiznom kardinalskom odijelu ispod neba. Osobito se isticao melhitski nadbiskup u Beirutu (u Aziji) sa nekoliko drugih biskupa istočnog obreda. Bečki je kardinal neu-morno blagoslovao vjernike, koji su pred njim pobožno klečali. Po-svećeni pomoćni biskup bečkoga kardinala nadbiskupa, dr. Zschoke, stupa pred kardinalom u plaštu i mitri s križem u ruci. Duga povor-ka svećenstva morala se do polovice povratiti natrag, da ne napuni sav prostor, gdje će se poslanik Njegove Svetosti svećano do-čekati i pozdraviti.

Kod carske opere (vidi sliku na str. 196.) bio podignut prostran i lijep šator, u kome se smjestiše visoke gospode, koje su sudjelovale kod priprema za kongres; zatim bečki kardinal nadbiskup, stalni papinski poslanik kod bečke carske vlade Monsignore Scapinelli sa svojim tajnikom, načelnik bečki dr. Neumayer, tajnik kon-gresa Müller i drugi.

Veseli poklici iz daljine navijestiše dolazak željno očekivanoga gosta: papinskog poslanika kardinala Van Rossu-a. Bio je obučen u crveno kardinalsko odijelo s dugom povlakom, koju mu je tajnik nosio za njim u ruci. Kad se sjajna kočija zaustavlja i poslanik pokazao, zazvoniše sva zvona ne samo svega grada Beča, već i cijele ogromne nadbiskupije bečke, a silno mnoštvo udari opet u burno klijanje. Kardinal stupi u šator, i tu ga pozdravi bečki kar-dinal-nadbiskup dr. Nagl najprije latinski, a onda njemački, ističući svoju radost nad njegovim dolaskom. Naša slika na str. 197., pri-kazuje nam taj čas. Poslanik je u sredini sa zlatnim križem na pr-sima, a njemu na suprot, štiocu okrenjen ledima, malo na lijevo od poslanika stoji kardinal Nagl. Onaj pak crkveni dostojaštenik u roketi što je uz poslanika čitaocu s desne strane, te ima pet redova na prsima, to je stalni papinski poslanik u Beču, Msgr. Scapinelli.

Potom pristupi k Uzoritom gospodinu poslaniku bečki grado-načelnik s dragocjenim zlatnim lancem oko vrata, te ga pozdravi u ime grada Beča. (Vidi sliku na str. 201.) U svom govoru ističe na-čelnik, kako gradska uprava vierna križu, što ga nosi u svom gradskom grbu, nastoji dati gradu i mladosti svojoj pravi kršćanski odgoj i značaj. Sjeti se i davne zgodbe, što se pred kakvih 400 godina upravo na ovom mjestu zbila, kad je kršćanska vojska spasila grad Beč, a time i svu Evropu od Turaka.

Poslanik Njegove Svetosti pape odgovori obojici, najprije latinski, a onda njemački. Na pozdrav uzvraća s blagoslovom svetoga Oca, što ga ovaj šalje caru i kralju, kardinalu nadbiskupu, njego-vom svećenstvu te svim stanovnicima monarkije. Ve-seli ga izjava načelnikova, da nastoji sačuvati narodu svetu vjeru, te ju potvrditi djelima kršćanskog milosrda.

Sad krenu svečana povorka u crkvu sv. Stjepana. Trebalо је dobra pol sata, tako је duga bila, ma da je u njoj išlo samo svećenstvo. U crkvi sv. Stjepana pomolio se papinski poslanik pred presvitim Otajstvom, a onda podijelio svima prisutnima svečani blagoslov.

Onda ga ispratiše kanonici Stjepanove crkve do vrata, gdje ude opet u sjajna kola sa svojom pratnjom, da se posred nepreglednog mnoštva naroda, koji ga je cijelim putem oduševljeno pozdravljao, odveze u sjajne carske odaje. Njegovo Veličanstvo zamolio je naime već prije svetoga Oca, da bi se njegov poslanik udostojao biti kroz cijelo vrijeme svoga boravka u Beču, njegovim gostom. U carskom dvoru odsjela je i sva kardinalova pratnja.

Kardinal-poslanik kod kralja.

Jedva što je kardinal papinski poslanik stigao u dvor, najaviše Njegovom Veličanstvu njegov dolazak. Kardinal bude odmah primljen od kralja u posebnu audijenciju, te mu predа posebno pismo sv. Oca pape. Jedva se Njegovo Veličanstvo udaljilo, kadno donesoše sjajna odlikovanja kardinalu-poslaniku i svoj njegovoj pratnji. Kardinal je dobio veliki križ Stjepanova reda sa zvijezdom — najveći red, što ga kralj može kome podijeliti. Vijest o ovaku sjajnom dočeku i primitku kardinala poslanika u velike je obradovala svetoga Oca, pa je i on visokim redovima odlikovao nekoje odličnike na kraljevskom dvoru, carskoga i kraljevskoga poslanika u Rimu, austrijskog ministra za bogoštovje i nastavu, bečkoga načelnika i druge, u svemu 10 osoba — opet nešto, čime se odlikuje samo bečki euharistički kongres.

Sutradan je Njegovo Veličanstvo uzvratio Njegovoj Uzoritosti posjet i ostalo dulje vremena kod njega u srdačnom razgovoru.

O svečanom dočeku rekao je poslanik svetoga Oca jednom uredniku bečkih novina „Reichspost“: „Oh, to je bilo tako lijepo i krasno, te se bojam, da ne ću naći pravih riječi, kako da se izrazim. Moj put, doček, oduševljenje naroda, sve, sve mi dokazuje što u srcu ćute austrijski narodi... Njegovo Veličanstvo bilo je tako milostivo, tako ljubezno, i tako nas srdačno pozdravilo, da to nikada ne ću zaboraviti...“

To je bio prvi i jedini lijepi vedri dan u Beču za vrijeme kongresa. Već sutradan počela pljuštati silna kiša, da u četvrtak za malo prestane, a zato se zadnja tri dana što žešće spusti. Kao da je pakao predviđao divne plodova ovoga slavlja pa ga htio na ovaj način omesti i staviti na skrajnju kušnju sve učesnike. Nije mu ipak, Bogu hvala, pošlo za rukom.

Prva svečana sjednica.

Isprva se namjeravalo držati javne svečane sjednice u crkvi svetoga Stjepana, najvećoj i najljepšoj bečkoj crkvi. Poslije radi ogromnog broja učesnika odabran једnu od najvećih zgrada na

svijetu, „Rotundu“ zvanu. Ogromna je ta zgrada sagradena u obliku kupule, a već gotovo izvan grada, u „Prateru“. Svud se naoko dižu u njoj sjedala, a na pročelju veoma visoka govornica, pred njom pako povišeno mjesto za predsjedništvo i kardinale. Ispred ovog povišenog mjeesta redahu se u prvima redovima članovi visoke carske i kraljevske kuće, od kojih je svaki put do četrtdeset i više sjednici prisustvovalo. Iza njih redahu se nadbiskupi, biskupi, opati, članovi carske vlade i drugi dostojanstvenici. Pored govornice postavljena su u nadnaravnoj veličini dva krasna poprsja, sv. Oca pape i Njegovog Veličanstva kralja.

Na zaključnoj sjednici nabrojila je policija 30.000 slušaoca, koji su našli mesta u toj ogromnoj dvorani; a jedva da je manji broj bio kod svake svečane sjednice usprkos silnoj kiši i čitavim jezrima, preko kojih je valjalo gaziti od električnih vozova do dvorane. Inovjerci ne mogahu se dosta nadiviti tolikoj požrtvovnosti katolika.

Svakoj sjednici prisustvovao je drugi nadvojvoda kao zastupnik Njegova Veličanstva, te je sjedio u sredini prvoga reda među članovima carske i kraljevske kuće.

Posebni poslanik svetoga Oca sjedio je na povišenom mjestu ispod besjedaonice a njemu sa desna i s lijeva drugi kardinali.

Kako se sav svijet za ovaj kongres zanimao, dokazom je ono 800 raznih novinara i urednika, što su imali prva mesta na tribinama pokraj predsjedništva i besjedaonice. Među ovima bio i urednik našega Glasnika, koji vam evo po istini piše, što je tu i drugdje čuo i viđio.

Točno u 4 sata po podne — bilo to u srijedu, dana 11. rujna — uspe se na govornicu predsjednik stalnog odbora za Euharističke sastanke, belgijski biskup Ljudevit Heylen iz Namur-a, da u ime prisutnog poslanika Njegove Svetosti i po njegovom nalogu proglaši kongres otvorenim. Toplim riječima pozdravlja Njegovu Uzritost papinskog poslanika, tako i bečkog kardinala kao i me druge prisutne crkvene knezove. Spominje, kako su na ovom kongresu zastupani gotovo svi narodi svega svijeta. Ističe glavnu svrhu kongresa: provesti u djelo odredbe svetoga Oca glede rane pričestidjece i glede česte i svagdanje pričestisvih vjernika.

Po tom se čitalo

Pismo svetoga Oca pape.

Pismo je upravljeno kardinalu Van Rossum-u. Tim pismom imenuje sveti Otac rečenoga kardinala svojim posebnim zastupnikom i poslanikom na bečkom Euharističkom kongresu, a onda nastavlja doslovce:

„Mi bismo doduše rado sami prisustvovali tima svečanostima, kojima ćeš Ti u Naše ime predsjedati; tako će, čini se biti sjajne, tako veličanstvene, tako pune svete radosti.“ Zatim ističe svrhu

kongresa; da proslavi što dostojniye presveto Otajstvo. Hvali kralja i njegovu kuću, što se tako za kongres zauzimlje i svima prednjači, te želi da bečki kongres što više koristi, kako učesnicima, tako i svim vjernicima, kako bi svi u presvetom Sakramenu našli ono, po čem će danomice bivati sve to bolji.

„Ali očito je — riječi su doslovne svetoga Oca — kako oni, koji iskreno poštivaju ovaj Sakramenat, ne misle toliko samo na svoj spas, da pri tom žaborave i na spas tolikih nemarnika, koji se bilo uslijed neznanja, bilo uslijed lakounmnog življenja bilo i uslijed



Bečki načelnik. Bečki kardinal. Kardinal poslanik. Mr. Scapinelli.

očite protimbe udaljuju od Božanske gozbe (svete pričesti). Oni prvi neka uvide, kako je ljudsko društvo pogibeljno oboljelo, i kako trpi od pospanosti gledom na sve kreposti, kad odbija od sebe onga, koji ga jedini može spasiti...

Zato neka po Našoj vrućoj želji teže za tim svim silama, da postignu, te iz Euharistije, iz toga najbogatijega zaklada ljubavi Isusa Krista, vazda sve obilnije strui na njih život Isusov, i to ne samo u srca pojedinaca i na čudorednost privatnika, nego i na narodne ustanove i sveukupno ustrojstvo države, jer nije

dosta tek privatno živjeti krepostno, ili tek u javnosti htjeti štititi mir poredak, osim ako božanska moć religije potiskuje nedostojne porive srca i određuje ljudi, da ova prolazna dobra prezru u očekivanju neprolaznih.

Mi pak preporučamo vašem zajedničkom vijećanju i nastojanju prije svega mlađež. Ovu, jer je u njoj nada budućnosti, najviše nastoje, što nije nikakvo čudo, neprijatelji križa Kristova da predobiju, bilo varavim naukama bilo zavodljivim užicima. No ima nade, koliko će mladi ljudi prisustvovati bečkome kongresu, toliko da će ih poslije katoličko osvjedočenje u svakoj životnoj prilici sačuvati i postojano braniti . . .

Zato neka je zalog apostolski blagoslov, koji Mi Tebi, premili sine, i svim učesnicima, prije svega prejasnome caru, njegovoj previšnjoj kući od srca podijeljujemo."

Pismo je pisano na Veliku Gospu, dne 15. kolovoza 1912., a saslušala ga je sva skupština, zajedno s kardinalima, kraljevim zastupnikom i ostalim članovima dvora stojeci.

Govornici na prvoj svečanoj sjednici.

Sad se uspe na besjedaonici posebni poslanik svetoga Oca pape, Njegova Uzoritost kardinal William van Rossum. Oduševljeni poklici u raznim jezicima, mahanje šeširima i rucicima, pljeskanje rukama jedva se sleglo; tako su ga srdačno pozdravili. Svoj govor poče riječima božanskog Spasitelja: „Ja sam kruh života . . .“ Spomenu nevjeru Židova i vjeru apoštola, te ističe, kako je ta ista vjera i nas svekolike ovamo poslala, da je ispovjedimo javno i svečano pred svim svijetom. Izjavljuje, kako je sveti otac, taj pravi euharistički papa (što toliko širi štovanje presvetog Sakramenta i promiče čestu i svagdanju pričest) duhom na ovoj skupštini, a i vidljivo po njemu, svomu posebnom poslaniku. Pozivlje sve, napose mlađež, muževe, roditelje, svećenike, svekolike, da po želji svetoga Oca dostoјno štuju presveto Otajstvo, često ga primaju u svetoj pričesti, jer ono je središte svekolike naše vjere i našeg bogoštovja.

Spominje po tom razne primjere toga štovanja napose u vladajočoj kući Habsburga, prigodom opsade Beča (1863.), sv. Stanka Kostku, koga su tu, u Beču, andeli pričestili, a čija soba i danas se časti kao kapelica, i tako dalje.

Napokon zaključuje: „Ustaj Austrijo, ustaj i ti, Beču! Tvoj spas, tvoja jakost, tvoj život, tvoja slava bilaće uvijek Isus u presvetom Sakramentu. Ustanji i pristupi sa svim narodima Otajstvenom Bogu, pokaži javno svoju vjeru, te mu reci punim osvjedočenjem: „Ti imаш riječ života vječnoga, i mi smo vjerovali, da si ti Krist, Sin Boga živoga.“

Na koncu govora ustaje sva skupština zajedno s kardinalima, biskupima i prisutnim članovima dvora te urnebesno pozdravljaju očinske riječi papinskoga poslanika,

Iza papina poslanika govorio je bečki knez nadbiskup kardinal dr. Nagl, koji ponajprije pozdravlja zastupnika Njegovoga Veličanstva nadvojvodu Petra Ferdinanda, a onda sve učesnike ovoga kongresa, koji su amo došli, da javno pokazu svoju vjeru u presv. oltarski Sakramenat. Istiće, da taj kongres nije nikakva politička stvar, već sasvim vjerska. Austrijski ministar bogoštovja i nastave Hussarek pozdravlja kongres u ime vlade, te želi, da rad toga kongresa bude na uhar i na korist svemu kršćanstvu.

Donjo-austrijski zemaljski maršal princ Lichtenstein pozdravlja kongres u ime Donje Austrije, te ističe, kako su austrijski narodi i prejasna vladalačka kuća vazda iskazivali osobito štovanje euharističkom Bogu, što će i u buduće vazda biti.

Načelnik dr. Neumayer pozdravlja kongres u ime grada Beča i divi se ovoj veličanstvenoj skupštini, gdje iz svih krajeva katoličkih sabrani učesnici zajednički hoće da rade za Boga i vjeru, zaboravljajući na sve, što narode u svagdanjem životu razdvaja. On želi sa bečanima, da njihovi premili gosti budu što zadovoljniji u Beču.

U ime stranih naroda imao je pozdraviti kongres belgijski novovjekim bezbožnicima i poganim. „Vjera će nam”, reče, „kao vazda tako i danas biti obrana. Pod sjedinjenim barjakom papinim i zemaljskih kršćanskih vladara mi ćemo se boriti.“

Bečki sveučilišni profesor dr. Svoboda (svećenik) govorio o oporuci Isusovoj; o ljubavi, koju nam posvjeđava Gospodin u presv. Sakramantu, a koju i mi njemu treba na svaki način u istom Sakramentu da posvjedočimo.

Sjajnu skupštinu završi govor zemaljskog kapetana Kranjske dra. Ivana Šusteršića. Da ga nijesmo vidjeli nego samo slušali, mislili bismo: biskup govor, tako je krasno besjedio. Povijest kršćanstva, reče govornik, povijest je presvetog oltarskog Sakramenta, jer on je jezgra svekolikog vježovanja našega. Kako su u



državni ministar Hellepute; a kako je bio u zadnji čas zapriječen, opunovlastio je zastupnika Brizauta, da on to učini u ime njegovo. Ovaj je govorio francuski. Istiće vjeru visoke kraljevske kuće, kraljan napredak grada Beča, koji je shvatio da našnji zadatak svih velikih gradova, da im je naime braniti vjeru i kršćansku uljudbu proti

doba Isusovo Kafarnaičani prezreli presv. Otajstvo pa se dali na zemaljsko uživanje, tako je to bilo i biva vazda u svijetu, gdje se božanstveni ovaj Sakramenat ne poštujte i ne prima kako treba. **Oružje i obrana svjetovnjaka, to je česta sveta pričest.** Po njoj smo jedno s Kristom, Bogom našim.

Na odlasku nije bilo poklicima kraja ni konca papinskom poslaniku, članovima vladarske kuće, kardinalima, ministrima i drugim nekim odličnijim osobama. Tako se svršila prva svećana javna sjednica na opće zadovoljstvo svih katolika i na ne malo čudo inovjernika, koji su ostali zapanjeni nad vanjskim sjajem i dostojanstvenim tokom skupštine, nad tako ozbiljnim, uzvišenim, dubokoumnim, stvarnim i oduševljenim govorima, tako uzornim ponašanjem i jednodušnošću svih učesnika tolikih naroda.

O da bi takva jednodušnost, takva vjera, ljubav i sloga vazda vladala među katolicima svega svijeta, napose među Hrvatima! **Dodi Gospodine Isuse! Dodi kraljevstvo tvoje!**

(Nastavit će se.)

Sveti Vendelin.

Mjesečni zaštitnik.



Sveti Vendelin rođio se u Škotskoj, a bio je kraljevskoga roda. Već u ranoj svomladosti zaželi naslijedovati gospodina Isusa u njegovu siromaštu, pa ostavi očinsku kuću, domovinu i proboravi neko vrijeme kao pustinjak u šumi kod Trijera u Njemačkoj. Tu ga nade neki plemić, pa izvuče iz te zabiti i posla ga, da mu marvu čuva. Vendelin u svojoj dubokoj pozadinosti posluša. Kad je kasnije onaj plemić opazio izvanrednu njegovu svetost, otpusti ga u miru. Sad stupi Vendelin u samostan sv. Benedikta, gdje se ubrzo dovine velike savršenosti, pa ga po smrti opatovoj izabraše za opata. Pred smrt — a to je bilo godine 1075. — otkri svom ispovjedniku svoj visoki rod. Tako nam ovaj svetac posta uzor poniznosti i poslušnosti. Narod ga štuje kao zaštitnika marve, jer je i sam bio pastir Bogu za ljubav.

Evo, kako rade sveci po primjeru Učitelja svoga! A ti možda gramiziš za blagom i čašću te zavidnim okom gledaš na one, koji imaju ono, što ti nemaš. Znaj, tko za ljubav Božju ostavi sve, taj će „već na ovom svijetu dobiti stostruko, a na drugom život vječni“. Pomozimo barem svojim molitvama onima, koje Bog zove na evandeosku savršenost, u stalež redovnički; one pak koji su se glasu Božjemu već odazvali, štujmo i cijenimo, jer su svakako bolji dio odabrali, koji im se nikad oduzeti ne će.

Na Svetoj Gori.

Piše vojni superior u Zagrebu, Matija Rihrtić.

Amo „kropa“!

„Dakle si došo! Nijesam ti se nadao. A kako? Jesi li se do Soljana vozio?“ pita me prijatelj, dok me Ocu gvardijanu i ostaloj gospodi pretstavi. Ne, reći će ja; dolazim pješke sve od Gorice. Bilo sad o tom razgovora, al što će tu pisati. „Kropa! Donesite kropa!“ kriči otac Marijan; a ja ne znam čemu „krop“. I donese jedan lajk veliku čašu, ne sasma punu — vruće vode preda me.

„Daj ti meni hladne vode, a ne vašega „kropa“ ja ču. Umoran sam na pasju, žedan kô kralj David, ako ne i više, a daješ mi — kropa!“

„Čekaj!“ prijatelj će. „Vidjet ćes.“ I metne u vruću vodu tri četiri komadića šećera, koji se taj čas rastopi, pa dolije krop sa pol čaše, ako ne i više, vina.

„Pij sada!“

„Ovo?“

„Jest, ovo!“

Premješam dakle kašikom i pijem. Nije loše. Voda dobrano topla, ali ne kipuća. Pijem malo pomašo, i kako pijem, tako ćutim, da me mlohavost i umornost ostavlja. Taj čas se ćutim jačim. I kad sam ispio čašu, a bit će imala pol litre, bio sam opet na nogama. Da je bilo nužno, mogao sam sada i još jednu, do dvije ure hodati, dok pred ovim, ne znam, bili bi lio i pô ure još izdržao. Donesu mi večeru, jer su braća bila već s njom gotova, i ja se nadem „pri teku“.

Ovo ti nije bez coprije (carolije), rečem prijatelju. Još nikad nijesam pio vruću vodu, a još manje bih ju pio za okrepu. Ja bih sad bio tražio hladne vode, da se okrijepim i da žedu ugasim. A evo kropom, pomješanim sa malko vina i šećera, učinio sam to mnogo bolje. Kad sam ovako umoran pio čašu piva ili vode, znoj mi samo curio sa čitavog tijela. Koliko sam tekućine ulio, toliko mi kroz porove taj čas izašlo. Sad nije tako. Ova topla tekućina sva mi ostala i nadoknadila u tijelu ono, što sam penjući se znojem izgubio. Ostario sam, rekoh, i opet samu nešto nova naučio, što mi u životu može dobro doći.

Iza večere odrediše me, da sutra pjevam veliku misu, kod koje će mi dvojica prijatelja, baš otac Marijan i jošte jedan posluživati.

A sada? Laku noć?! Da, ne laku noć, već u isповjedaonicu! Kad idu svi, ići će i ja. Ta već ne suputnici zamolili, da bi se htjeli kod mene isповjediti. Ispovijedalo se do kasno u noć, a počelo se opet sutra rano ujutro. Do u noć sam isповijedao; al ujutro, valja mi priznati, nijesam preurani. Ne ču, da drugima otmem za služe pred dragim Bogom! —

Ovde me molite za milosti!

Ima ljudi, a bilo ih je uvijek, koji su protivnici proštenja i hođašćenja. Bog je svagdje, vele, i na svakom mjestu, i svagdje mu se možeš moliti. Kako Bogu tako i Majci Božjoj i svakomu Svecu i Svetici. Čemu hoditi u daleke krajeve, čemu se truditi i mučiti, čemu se bacati u troškove, kad se sve ovo može obaviti kod kuće?

Dobro, ovo je sve istina, i o tom je već i govora bilo. Istina je, da je dragi Bog svagdje i na svakom mjestu, i da se nebeskoj Majci i kod kuće možeš moliti. Ali istina je i to, da si je dragi Bog, a napose draga nebeska Majka odabrala neka mjesta, i očevidno je pokazala, da hoće i želi, neka ljudi dolaze baš na ova mjesta. Na ovim mjestima neka joj se mole, tu će ih radije i prije uslijati i obilnijih im milosti dati. Na taj način je postala i „Sveta Gora“.

Od Gorice, grada, kako rekoh, ide se dobar sat do mjesta Solkana, a dalje se ide na brijeđ Skalnicu. Bijaše godine 1539., dakle već davno, kad je jednoga lijepoga dana mjeseca lipnja pastirica Uršika (Uršula) Ferligoja pasla onuda ovce, i isla sve više i više prama vrhu brijeđa. Došav na vrhunac, pobožno klekne, kako je to običavala, sklopio ruke i počme se moliti bl. Djevici Mariji. Molila je onog dana više i usrđnije, nego drugih dana, jer je bila subota. Uršika je znala, da je subota posvećena prečistoj Djevici Mariji.

Vladao one godine glad, bila je silna skupoča. Uršika je čula, da se i kriva vjera, protestanstvo počima uvlačiti i širiti među Slovincima. To ju jako boljelo. Molila je, reče, i zato, da Majka Božja odvrati jedno i drugo зло. Dok je bila zadubljena u molitvi, obasjaju najednom neka svjetlost, svjetlost neobična, nebeska; a na zlatnom oblaku spusti se kraljica nebeska, prečista i preblažena Djevica Marija tik pred nju. Na ruci je imala maloga Isusa. Pastirici sunce pred nebeskom svjetlošću potamni, brijeđ izgine, sjetila je ostave. Zapanjena i uznesena gledala u nebesku prikazu. Mila nebeska Majka blago nagovori preplašenu djevojku, pruži ruku dole i pokaže joj jedno mjesto: „Reći ljudstvu, neka mi tu sazida kuću i neka me tu moli za milosti.“

Pošto ne mislim opširno pisati o postanku i razvijtku ovog prošteništa, — za to ima i lijepa knjižica u slovenskom jeziku napisana — ne ču niti pisati, kako, kojim ushićenjem, kojim se veseljem naroda sad gradila crkva. Jedno spominjem: Sveta Gora kađa ima nešto slična gledje ovoga postanka sa Lurdom. Tamo Bernardica, priprosto djevojče, ovdje Uršika, priprosto djevojče. Čudno, kako si nebeska kraljica odabire jednostavne djevojke, da po njima provede stvari veličanstvene. Baš kô dragi Isus u biranju Apoštola. Bernardicu su proganjali; i Uršiku. Uršika govori Majci nebeskoj: „Tko će mi vjerovati, da se nebeska kraljica prikazuje meni?! Tko će se latiti posla, da na ovoj gori zida crkvu, a na riječi siromašne pastirice? Jošte će me zatvoriti kô ludu!“

Ipak, bijaše zapovijed nebeske kraljice, koja joj obećala, da će ju pomagati, i — djevojka se pokorava. U gradu Gorici, u obliž-

njim selima, u svoj okolici pripovijeda ona sad dogodaj, da joj se nebeska kraljica prikazala, i da želi, da joj se na briješu Skalnici sazida crkva. Neki vjeruju, a neki ne vjeruju. Ipak, jer je tu bila ruka Majke nebeske, narod vjeruje i počima se sakupljat na vrhu Skalnice, gdje se je ukazala Majka Božja. Vele, da je glas pastirice prodro daleko po okolici, da se umiješala u to i svjetovna vlast. Narod se sakuplja na vrhu briješa, dakle, treba ustanoviti, što je. I zatvore djevojku, dok se pretraži, je li ta nebeska prikaza plod pomiješanog mozga, ili dobro uredena sljeparija, ili istinita prikaza.

Šitne oijesti.

Blagdan Presv. Srca Isusova proslavljen je ove godine posvuda lijepim slavljem. Kako razabiremo iz brojnih dopisa, mnoge župe razvile su tont prilikom neobičan sjaj. Svud je narod marijivo pristupao k svetim sakramentima i prisustvovao procesijama, u kojima se nosilo presveto Otajstvo ili barem kip Presv. Srca Isusova. Neka mjesto upravo tomu su prilikom dobila novi kip ili barem sliku Presv. Srca, neka opet zastavu ili barjak. Bilo gdegdje i svećane rasvjete u mjestu i okolici. Lijepom slavljem posvuda je prisustvovala i mladež.

Sastanak katoličke hrvatske mladeži u Ljubljani držao se ove godine prvič dana mjeseca kolovoza. Prisustvovalo mu dobre 300 daka što svećuljtaraca, što srednjoškolaca iz svih hrvatskih krajeva. U lijepom broju bila zastupana i duhovna mladež kako svjetovnog tako i redovnog clera. Sastanak su počastili presvjetla gospoda biskupi Jeglić i Mahnić, te zemaljski poglavatar kranjski dr. Šušteršić i mnogi drugi prijatelji mladeži. Tom je prilikom viječala i slovenska mladež, a bilo i zajeđničkih hrvatsko-slovenskih viječanja. Tako se mladež opet osježila i oduševila za datjni vrat za vjeru i dom. — Tek jedna odluka (rezolucija) bolje da nijesu popriniti. Odlučili su naime, da oni, katolički daci, ne će kao takovi zajednički i prisustvovati svjetskom euharističkom kongresu u Beče, tobož radi prilika u Hrvatskoj; kao da je tomu svjetski Euharistički kongres krv! Hrvatski biskupi i biskupi svega svijeta zajedno s vrhovnim Namjesnikom Kristovim drgačije sude o tom Euharističkom kongresu.

'Posveta zastave i kipa Srca Isusova u Blatu na Korčuli. U župnoj crkvi bila samo slika Srca Isusova. Naši američani sabraše 64 dolara i tako bje slika zamjenjena lijepim kipom Srca Isusova u naravnoj veličini. Drugi opet vrli domorodac sabrao u Americi i poslao 882 K i 17 fl. za zastavu sa uljanom slikom Srca Isusova i sv. Vincence.

Urednici Glasnika Presv. Srca Isusova, koji su ujedno i biskupijski upravitelji Apostolstva molitve, imali su prigodom Euharističkog kongresa u Beče također svoj kongres i viječanja. Kongres je predsjedao vrhovni upravitelj Apostolstva molitve preč. o. Josip Callot (Kalo) D. L. a. bijahu prisutni urednici francuskog, španjolskog, portugalskog, talijanskog, poljskog, njemačkog i hrvatskog Glasnika. Među mnogim lijepim zaključcima ističemo napose onaj, da će se nastojati sazvati opći međunarodni kongres svih biskupijskih upravitelja i svih urednika raznojezičnih Glasnika u Rimu.

Društvo djevojaka Srca Isusova osnovano je u Šibeniku. Dne 30. lipnja o. g. blagoslovljena je zastava, novoga društva.

Utemeljenje bratovštine Srca Isusova u Virovttici obavilo se svećano na Petrovo eve godine. Oltar preudešen, kip nabavljen.

Zahvalnice.

Zahvalnice treba da su potpisane potpunim imenom i adresom, inače ih ne možemo nikako uvažiti.

Uredništvo.

Izvrstan lijek i jednostavan recept. Moju suprugu — javljaju nam iz Bosne — boljela dugo vremena glava. Pozivao sam razne liječnike, kupovao mnoge lijekove, ali pomoći mi od kud. Što dalje to gore. Tražeći ja tako jednog dana po knjigama, ne bih li našao na još kakav lijek, dove mi pod ruku *Glasnik Presv. Srca Isusova*, što mi ga poslao jedan moj rodak. I gledam, u njemu sam našao izvrstan lijek i veoma jednostavan recept: *ispovijed i priest, post i devetnicu Srca Isusova*. Odmah odlučim, da će uoči blagdana Srca Isusova postiti a sutradan zajedno sa ženom primiti svete sakramente. Pred blagdan počesno devetnicu. Hvala Svemogućemu nad sve lijekove i lijekare: taj je lijek doista neprevarljiv: odmah je djelovao, pa ga mogu iz istaknuta preporučiti svima, koji trpe ne samo na ljudoj glavobolji kao moja žena, već na ma kakvoj bolesti, bila tjelesna ili duševna. A tebi, milostivo Srce Isusovo, na sve vijeće hvala!

Dok budem imao vida — ovako nam piše prijatelj čak iz Egipta u Africi — ne će Glasnik iz moje kuće. A zašto? Obolio mi dvogodišnji sinčić. Pokušao sam razne lijekove, promjenio sam i kraj, gdje sam stanovao, sproveo s njim 16 dana u bolnici; pa eno, jednog dana opazim, da je sav ohladio, da više ne diše: „Nema ga više!“ bolno prišapnem supruzi, a onda padnemo oboje pred sliku Srca Isusova i zapavimo za pomoć. Tom prilikom učinio sam ovaj zavjet, da će Glasnik držati, dok me oči budu služile. I eto, u čas mall dođe k sebi i zatraži odijelo. Od onoga časa bolest mu krenula na bolje i sada je — hvala Božanskom Srcu Isusovu — potpuno zdrav.

Kasnije se stjeto, ipak se na pravoga obratio. — Iz Dalmacije dobrobito ovu zahvalnicu, koju uvršćujemo u stalnoj nadi, da se već nitko više ne će naći, koji će ovako raditi, kao što su uradili isprva ovi prostodušni i neuputni roditelji, već da će se poređ tjelesnih liječnika odmah obratiti na onoga pravoga i najboljeg, na Presveto Srce Isusovo. — Razboljelo nam se u drugom mjesecu dijete — ovako nam piše — te poče na očigled svaki dan venuti i ginuti. Pošli smo najprije k liječniku. Ovaj se začudio, jer da ovako slabo dijete još nikad vidio nije. Dade lijek, ali bez nade, da će puno pomoći. I nije pomogao. Sad nam rekoše, da je dijete uređeno, pa da idemo k svećeniku, neka se on molit nad djetetom i skine i njega čare! Kad ni to nije помогло, nagovoriš me, da idem čak rišćanskom (grčko-istočnevjere) popu; on da će mi pomoći! Otišao sam i vratio se po drugi put, ali sve uzalud. Bio sam i kod nekakve babetine, da ona skine čare i uroke s dijeteta; ali dijetetu sve gore i gore. Videći da bez Božje pomoći nema ništa, obećam pred slikom Presv. Srca Isusova, da će svaku večer moliti sa ženom „Zlatnu krunicu“, da ćemo se oboje pričestiti i poslati 2 krunje za Svetište Srca Isusova u Zagreb. I gledam, kad smo na Ime Isusovo primili svete sakramente, dijete se poče naglo oporavljati i sada mu je već sedmi mjesec, a ono sasvim zdravo i razvijeno. Nema liječnika nad Srećem Isusovim; da mu je hvala i slava do vijeka! — Narode, kad ćeš već jednom progledati i dati se uputiti, da sve svoje ufanje stavljaš u Boga, a ne u koje kakve osobe?

SADRŽAJ: Širenje dobrog štiva (189). — Ne dajte im opojnoga pića (192). — Euharističko slavlje u Bečeju (193). — Sv. Vendelin (204). — Na Svetoj Gori (205). — Sitne vijesti (207). — Zahvalnice (208).



Broj 11. Studeni 1912. Godina XXI.

Nakana molitava i dobrih djela za studeni

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Siromasi i djela tjelesnog milosrđa.



vetu Elizabetu, turinšku vojvotkinju, poslije smrti muža njezina optužiše, da će rasuti vojvodsko imanje. Bila je naime vanredno darežljiva prema siromasima. Ona je pogodila pravo sredstvo za riješenje socijalnog pitanja.

Onaj, koji najbolje poznaje socijalne prilike tokom sviju vjekova, kaže: „Siromakā imate svagda sa sobom“ (Mat. 26, 11). A buduć da ih je tako ljubio, da je i sam siromaštvo izabrao, postarao se je kao najveći socijolog, za najbolje i najizdašnije sredstvo, kojim da se pomogne siromasima. A koje je to sredstvo, što ga je najizvrsniji socijolog izumio? To je sredstvo, na koje državnici i socijolozi ni ne misle. A to je sredstvo on sa svim ostalim blagom svojim, što je za sreću svim narodima stekao, ostavio u Crkvi svojoj.

Zato reče blagopokojni papa Leon XIII. u znamenitoj okružnici o radnicima: „Svi moraju sudjelovati kod preznamenite stvari (riješavanja radničkog pitanja), nu odlučno tvrdimo, da će svi napori ljudski biti uzaludni, zapostavi li se Crkva.“

Crkva je Kristova savršeno društvo. Bog ju je osnovao i on ju vodi. A svako je djelo Božje savršeno. Što dakle preporučuje Crkva protiv siromaštva? Ima mnogo sredstava, najznamenitija su: Tjelesna djela milosrđa: 1. Gladna nahraniti; 2. Žedna napojiti; 3. gola odjenuti; 4. gosta primiti; 5. sužnja otkupiti; 6. bolesna pohoditi; 7. mrtva ukopati.

Reći ćeš, to je najlakše; neka dā dnaj koji ima, onomu koji nema, i nestat će siromaka. Zato ne treba ni Crkve. Istina je, ako

to možeš polučiti i bez Crkve. Ali ja tvrdim, da samo Crkva Kristova imade ona poticala, i jedino Crkva obećaje taku nagradu, koja može skloniti na to čovjeka, koji se grčevito drži za svoja dobra, da rado i stalno pomaže siromasima. „Blago kršćanima, veli sv. Augustin kojima je dano, da siromaštvo mogu učiniti cijenom kraljevstva nebeskoga. Hoćeš li da znaš, koliko je siromaštvo bogatstvo? — Kupi kraljevstvo nebsko.“ Tako oduzima Crkva Kristova strah iz srca, što ga ljudi po naravi imaju protiv siromaštva.

A one, koji imaju, potiče, da priteku onima u pomoć, koji nemaju. Svaki kršćanin, bio inače još tako mlak i nehajan prema sv. vjeri, ipak bi dao milostinju, kad bi ga sam Krist Gospodin za to zamolio. Nu svaki kršćanin zna, da što siromaku daje, Bogu daje. Veće i uzvišenije poticalo za vršenje tjelesnog djela milosrda ne da se pomisliti.

Svaki prosjak ti kazuje one jednostavne, ali ipak tako uzvišene riječi, što su samo iz ustiju Sina Božjega mogle poteći: „Dajte i dat će vam se“ (Luk. 6, 38). Hoćeš li dakle ne samo obilnih kamata, nego i što veću glavnici od Boga: „Daj i dat će ti se.“

Koga ne grize savjest zbog počinjenih grijeha, i ne straši pravedni sud Božji? Hoćeš li da umiriš svoju saviest, da ublažiš Suca, komu izbjegiće ne možeš? Podaj siromasima! Sam Sudac ti kaže: „Milostinju od svakoga grijeha i od smrti opršta, i ne dopušta da duša ide u tmine“ (Tob. 4, 11).

Mislio bi čovjek, da je Bog toli ogromna dobra samo za obilnu milostinju obećao, ali On gleda većma na volju, nego li na dar: „Kako mogneš tako budi milosrdan. Ako mnogo imao budeš, obilno udjeliš; ako li uzimaš malo, gledaj, da i malo drage volje udjeliš. Jer sakupljaš sebi dohru plaću za dan potrebe“ (Tob. 4, 8—10).

Sv. Augustin pita, koja je razlika između kršćanina i poganića? I daje kratak i istinit odgovor na to: ljubav. Ne kakva neplodna ljubav, nego ljubav prava, koja se u djelima očituje. Kad je dakle Krist toliku ljubav donio na zemlju, da je zapalio hladna srca ljudska, te hoće da gore, morao se je postarati i za osobe, prema kojima da vršimo djela ljubavi. A to su osobito siromasi. Zato 's kršćanstvom započinje novo doba i na društvenom polju. Tertulijan je kratko i istinito rekao samim poganskim učenjacima u lice: „Vi nas korlite. Što se ljubimo, dok se vi mrzite; što je kod nas svak pripravan, da umre za drugoga, dok ste vi spremni, da ubijete jedan drugoga. Mi smo braća i dobra su nam zajednička, a kod vas prekidaju upravo ona bratske sveze. Sve imademo zajedničko, osim žena. — a vama su jedine žene zajedničke“ (Apol. p. 39).

Posebne knjige bismo morali napuniti, kad bismo htjeli samo jednostavno nabrojiti sva karitativna djela, što ih je kršćanstvo stvorilo na svakom polju ljudske potrebe.

Koliko religioznih redova ima u krilu katoličke Crkve i najrazličitijih zadruga, kojih članovi ne samo imanje, nego i život svoj žrtvuju u svagdašnjem radu, kao u školama, bolnicama, ili

Zato postaju sve to žalosnije prilike na socijalnom polju, i zato se množe siromasi i bogataši, jer propada vjera. Društvo opojeno zemaljištinom izmiče kršćanstvu, ter se vraća natrag poganstvu.

Od ove propasti hoće da nas spasi Spasitelj pobožnošću prema svom Presv. Srcu, kako to izrično govori bl. Margareti. To je jasno upoznao Pijo IX., kad veli: „Crkvi i društvu ljudskomu nema više pomoći do jedino u Presv. Srcu Isusovu“. — Tako reče i papa Leon XIII.: „Pobožnost je k Srcu Isusovu dandanas značajni biljeg Crkve, korablj njezina spaša, zalog budućega slavlja njezina, podloga svoj našoj nadi u bolju budućnost“ 11. listopada 1893. A to isto misli i sadašnji naš sv. Otac Papa Pijo X., kad nas potiče, da se svi zajednički molimo: „Presveto Srce Isusovo, smiluj nam se!“

Hoćeš li, mili čitatelu, da djelotvorno ljubiš presv. Srce Isusovo i da napreduješ u ljubavi prema njemu, a ti vrši djela tjesnog milosrda, pomaži siromake!

M. K. D. I.



Junačko djelo ljubavi u korist duša u čistilištu.



Runa svih pobožnosti za sve duše u čistilištu jest bez sumnje tako zvano junačko djelo ljubavi. Sveti Zbor za Oproste (Odluka od 2. stud. 1854.) zove ga najvećom utjehom preminulih vjernika. No, kakvo je to junačko djelo? Evo što je. Pobožni kršćanin može sva svoja djela zadovoljštine, a tako i sve molitve, što će ih iza smrti njegove drugi za njega prikazati Bogu, dragovoljno žrtvovati za duše u čistilištu. Obično se stave sva djela ove zadovoljštine u ruke bl. Djevice, neka ona dijeli dušama, koje ona hoće izbaviti iz muka čistilišnih. To ipak nije strogo nužio. Glavno je, da se sva zadovoljština sa svim oprostima namijeni svetim dušama patnicama. Sveta je Crkva tu pobožnost ponovno odobrila i preporučila na utjehu duša ljubimica Presv. Srca. Papa je Benedikt XIII. podijelio dana 23. kolovoza 1728. mnoge oproste za takve junake, koji se odvaže na ovo junačko djelo. Svaki svećenik, koji učini ovaj čin ljubavi, dobiva osobnu povlasticu povlaštenog oltara; to će reći, da je sa svetom misom, što ju tada svećenik služi za kojegod dušu u čistilištu na mā kojem oltaru i u mā kojoj crkvi, skopčan potpuni oprost za tu dušu. Svi vjernici, koji su učinili ovo djelo ljubavi, pa i djeca, mogu dobiti potpuni oprost kod svake sv. pričesti — uz obične uvjete (posjet javne crkve i molitva na nakanu svetog Oca), a taj oprost mogu namijeniti dušama u čistilištu. Prema tome tko se svaki dan pričešće, može svaki dan dobiti potpun oprost i tako izbaviti po koju dušu iz čistilišta. Svi junaci, koji ponедjeljkom slušaju svetu misu za duše u čistilištu, dobivaju također uz obične uvjete potpuni oprost. Za one, koji su ponedjeljkom različito zapri-

ječeni, vrijedi u tu svrhu i nedjeljna misa. Osim toga, koji učine junačko djelo ljubavi mogu sve oproste do sada udijeljene kao i sve one, što će ih u buduće sv. Oci pape podijeliti, prikazati za svecu duše u čistilištu. Zar to nije veliko blago, što nam ga stavlja u ruke sveta Crkva? Eto pomoći za naše mile i drage, koji su već tako blizu dragoga Boga! Eto zgode za junaštvo! Istina, to ne vidi svijet, no svijet ga niti ne nagraduje. Bog je naša plaća prevelika, blažena Gospa će nam naplatiti tu ljubav, ona izbavljena duša bit će nam zahvalna!

Sve je to dobro i lijepo — mislit će tkogod; ali, što će ja, ako sve prikažem svetim dušama? Ja ću doći praznih ruku na sud Božji. Ja rado molim za duše u čistilištu; ali ako sve za njih prikažem, ne ću moći više moliti niz sebe ni za drugoga. Tako mi taj junački čin ne će koristiti nego škoditi!

Nije to tako. Poslušaj me malo! Svakim djelom, što ga u milosti posvećujućoj učinimo, troje primamo. Prvo: umnaža nam se milost posvećujuća i slava nebeska. Drugo: daju se duševne i tjelesne milosti, za koje molimo. Treće: umanjuju nam se zasluzene vremenite kazne. Kad se molimo ili kakvo drugo dobro djelo učinimo za duše u čistilištu, namiljenjujemo im samo ovaj treći plod te molitve ili toga dobrog djeła; mi se dakle izjavljujemo spremni, da ćemo say svoj dug pravdi Božjoj isplatići i sve svoje vremenite kazne pretrpjeti, a zato neka Bog dragi pomogne onim siromašnim dušama, pa ih što prije izbavi iz onih strašnih muka. Prema tomu ne treba se nitko bojati, da će radi junačkoga čina ljubavi ostati praznih ruku pred prijestoljem Božjim. Naprotiv, svako djelo postaje krasna milostinja svetim dušama, koja nam umnaža milost posvećujuću i osigurava prijateljstvo Božje. Pa recimo, da bismo radi junačkoga čina morali što šta pretrpjeti, pa makar nam se i čistilište produljilo, opet njime dobivamo mnogo: mi smo njime zashužili puno veći stepen slave u nebu, nego što bismo ga postigli bez ovoga djela ljubavi. A tko će pametan reći, da nije bolje na vijeke uživati veću slavu u nebu, nego malo više trpjeti bilo na ovom bilo na onom svijetu? Ta svako takvo trpljenje traje kratko vrijeme, a slava ostaje, ista na sve vijeke vijekova.

Povrh toga ne zaboravimo, da je za pravo samo ono veliko, što je u Božjim očima veliko. Junak kršćanin pak iz ljubavi prema Богу hoće da tripi samo da miljenicama Božjim što prije pomogne u raj. To je sigurno i u očima Božjima veliko djelo. O sretna kršćanina, koji izbavi koju dušu iz čistilišta! Kako će mu biti zahvalna! Kakva je zagovornika stekao! Gospa se veseli, kad koju dušu privede u rajske veselje. Sv. antedoo čuvat će veseli, kad vidi dušu štićeniku u luci spasa.

Pa i naše vremenite kazne u velike se umanjuju tim junačkim činom. Ako već napitak hladne vode zasluzuće po riječi Spasiteljevoj nagradu, da ne zashuži ovakovo djelo ljubavi? Jednom se ukaza Gospodin sv. Gertrudi, pa joj reče: „Za ljubav, kojom si dušama u

Čistilištu prepustila sva djela zadovoljštine, opraštam ti sada sve muke, koje bi imala trpjeti u čistilištu! Djela, koja obavljaš za duše u čistilištu, stostruko će ti naplatiti i darežljivo će ti povećati slavu nebesku.“ Čuj, prijatelju svetih duša, čuj i ne boj se, da će te junačko djelo ljubavi osiromašiti. Naprotiv on će te usrećiti već na ovom i upravo bogatiti na onom svijetu.

Veliš nadalje: Ne ču se moći moliti niza sebe ni za druge. Ali sjeti se, što sam na početku rekao: Dva prva i poglavita ploda molitve ostaju tebi, samo zadovoljštinu za vremenite kazne prikazuješ za svete duše. Možeš se dakle sasma lijepo moliti i za sebe i za druge. Dapaće imat ćeš dvostruku korist.

Ne oklijevajmo dakle dugo.

Tu se radi i o našem dobitku. Odredeno je, da čovjek jednom umre. I mi ćemo jednom umrijeti. Kako će biti i nama draga, kad nas bl. Gospa izvede iz čistilišta te nas povede k preljebeznom Srcu Kralja našega! Ne zaboravimo na pomoć, što ju vojujuća Crkva duguje Crkvi trpećoj. Eto polja, gdje svaki može po koje junačko djelo Izvesti!

A sada evo molitve, kojom se može junačko djelo obaviti:

„Na tvoju veću slavu, o presveto i poklona vrljedno Trojstvo, jedan Bože u tri Osobe, e da se povedem za preslatkim Otkupiteljem svojim Kristom, u znak odanosti presvetoj Djevici Mariji, majci milosrda i majci svetih duša u čistilištu: odlučujem evo ja N. N. da će pripomoći oslobođiti duše, koje još nijesu potpuno zadovoljile pravdi Božjoj za svoje grijeha. Zato odlučujemo od svega srca, nipošto ipak pod grijeh, da želim iz čistilišta oslobođiti sve one duše, koje i presveta Djevica Marija želi oslobođiti. U tu svrhu polažem u ruke ove dobre Majke sva svoja dobra zadovoljštine kao što i sva ona, što će ih drugi za mene učiniti bilo za moga života bilo poslije moje smrti. Amen.“ (A. J., D. L.)



„Moji pretplatnici — piše nam jedan povjerenik — upravo nestripljivo iščekuju svaki broj Glasnika. Taj list mora da ima u sebi i neku tajnu moći i privlačivost, kad ga čitatelji njegovi, čim ga ugledaju, odmah i zavole.“ — Zar nije baš iz duše svima progovorio? Ded, pokaži ga-prijateljima i znancima! Ako ti je žao dati svoj Glasnik, traži od uprave koji primjerak na ogled.

Sveti Stanislav Kostka.

Mjesečni zaštitnik.



Stanko i Pavao Kostka bijahu rođena braća, ali skroz opriječne čudi i života. Dok je stariji Pavao živio kao i drugi mlađi plemići onoga doba, Stanko već kadač živio poput kakova redovnika. Radi tog mnogo mu prigovarao Pavao pa ga je i zlostavljao. A Stanko bi znao reći: „Ja ču živjeti, kako znam da Bog hoće, bilo to mome bratu milo ili nel!“ Kad ga u teškoj bolesti andeo pričestio, jer u kuću nijesu pustili svećenika, te kad ga Majka Božja od te bolesti čudom ozdravila, reče mu, neka stupi u Družbu Isusovu. Stanko znao, da mu to u Beču, gdje je bio u naucima, ne će otac nikad dopustiti, zato jednog dana ode kradomice iz grada ne rekav bratu ni riječi. Dode u Augsburg u Njemačkoj, gdje mu tamošnji provincial, blaženi Petar Kanizije svjetova, neka ide u Rim, jer da mu tamо otac ništa ne može. Tako i bilo. Medutim otac dočuo, kamo je otišao. Najviše ga ljutilo, što mu je sim kao kakav prosjak putovao. I posla Pavla, da ga ma silom kući dovede; ali prije nego što je Pavao došao u Rim — Bog ga dragi već iza 6 nedjelja uzeo k sebi, upravo na Veliku gospu godine 1568.

Mnogo ih je zvanih, a malo odabranih. Jedni ne će, da se oda-zovu glasu Božjem, jer odviše Hube svijet i njegove taštine, a drugima brane kratkovidni roditelji i druga rodbina. Pa ipak, kad Bog nekoga zove bilo u stalež svećenički bilo u stalež redovnički, nitko nema prava, da se volji Božjoj opre. Otac Stankov ljuto se poslije kajao, a tako i brat Pavao, koji je napokon i sam stupio u Družbu Isusovu. Možda i tvoje dijete pokazuje takovu sklonost? Ne brani mu, već mu još pomozi. Možda i tebi govoril Gospodin: „Ako hoćeš biti savršen, a ti prodaj sve što imаш, podaj siromasima i dodji, slijedi mene.“ Ne budi kao onaj mladić, koji je na te riječi otišao žalostan, već pohti što prije, dok te Gospodin zove, da poslije ne bude već prekasno. A tko je sa svetim Stanislavom već poslušao glas Božji, neka se povede i za drugim krepostima njegovim, da bude uzor redovnik.

Ne će se odreći Glasnika do smrti. Hrvatska. — Danas već sve na Boga zaboravljiva. Ako išta kakvu pobožnu knjigu, kao na primjer naš milli „Glasnik“, ne smije ju javno čitati, već se mora ili sakriti ili po noći čitati, kad drugi spavaju, da ga ne ismjejhivaju. Ja ga čitam javno, i ne bojam se ovakovih ljudi . . . Ja ga se ne ču odreći do svoje smrti pa makar ne znam kako osiromašila. Toliko ču uvijek moći smoci, da platim Glasnik, jer ja ne znam, da bih time što manje imala, ta slatko-Srce Isusovo plača mi sve to stostruko.



Euharističko slavlje u Beću.

Od 11. do 15. rujna.



obro je Glasnik pisao u osmom broju: „Djecu ne vodite sobom u Beć. Isto tako odveć stare, slabe i boležljive osobe neka ne idu; jer su svečanosti skopčane s naporom, što ga ove osobe ne bi mogle podnijeti.“ Ovako je doista i bilo. S jedne strane veoma ružno, hladno i kijovito vrijeme, a s druge strane prilično udaljeni stanovi i kuhinje; k tome silna vreva naroda, veoma živ promet svim mogućim prometnim sredstvima i mnogo drugih neprilika; sve je to stavljalo na ne malu kušnju i zdrave i krepke, dok bi slabici tolikom naporu doista mogli i podleći. Ipak, ljubav spram Božanskog Spasitelja našega syladala je sve zapreke i poteškoće; svi učesnici bijahu sretni i presretni. Svetohranište, ili bolje: Onaj, koji u njemu boravi, davao im jakost, utjehu i ustajnost.

Vijećanje pojedinih naroda.

Da nije bilo ljudske oholosti i preuzetnosti kod zidanja babilonskog tornia, možda bismo danas govorili svi jedan jezik, pa bi i bečki kongres bio još sjajniji. Ovako pak: gdje će svi narodi razumjeti njemački, ili francuski ili, ako hoćete, i hrvatski? Zato je bilo od potrebe, da se osim svečanih javnih sjednica, što će se držati u njemačkom jeziku, koji ogromna većina sabranih učesnika barem odličnijih razumlje, drže i mnoge druge za pojedine narode, kako će od kongresa imati što veću korist i obični svijet.

Javne svećane sjednice držale su se samo jednom na dan i to pred večer u Rotundi. Posebne pak sjednice pojedinih naroda i odsjeka držale su se u raznim crkvama i javnim zgradama prije i poslije podne svaki dan. U četvrtak, dana 12. rujna otpočeо je pravi rad. Svaki oveći evropski katolički narod imao je svoja po-

sebna vijećanja u posebnoj kojoj crkvi bečkoj. Tako su u isto doba vijećali Nijemci i u tri crkve; pored njih vijećahu napose još Poljaci, Česi, Slovenci, Slovaci, Ruteni, Talijani, Francuzi, Španjolci, Nizozemci, Englezi i Mađari. Nešto malo imali smo i mi Hrvati, ali tek od petka.

Nije nam nikako moguće govoriti o svim tim vijećanjima, jer bismo za to trebali tri četiri godišta Glasnika; nego ćemo u glavnom prikazati samo važniji rad Nijemaca, pa si odatle može svakostoriti barem neku sliku ogromnoga truda i rada, što se onih blagoslovljenih dana razvio u Beču.

Vijećanja u njemačkim odsjecima.

Kako su Nijemci imali tri ponajveće crkve, a bila ih je sva sila, razdijelili su svoja vijećanja u devet poglavitih odsjeka: odsjek nabožni, jedan za svećenike, a drugi za svjetovnjake i odsjek za duhovne pastire, vijećali su u crkvi sv. Augustina; odsjek za skrb mlađeži, za dušobrižništvo u velikim gradovima i za širenje sv. vjere, u crkvi „Am Hof“; odsjek za povijest i starine, za crkvenu glazbu i pjevanje, za sveučilištarce i za sjedinjenje crkava u Šoten-crkvi.

I. U nabožnom odsjeku namijenjenom svećenicima tumačile se divne svećeničke molitve, što ih svaki svećenik moli na Tijelovo i kroz osminu toga blagdana, a sastavio ih je andeoski naučitelj sveti Toma Akvinski; zatim o četvrtoj prošnji u Očenašu: „Kruh naš svagdanji, daj nam danas“, kako se nazime pod tim „kruhom svagdanjem“ ne smije nipošto razumjeti samo hrana tjelesna, već u prvom redu i poglavito hrana duševna — sveta pričest. Odатle se pravom zaključuje, kako nas je sam Gospodin učio, da ga danomice molimo za svagdanju svetu pričest, kako je prema tome vruća njegova želja, da se svaki dan pričešćujemo. Krasan ovaj govor držao je naš čovjek, profesor u bogoslovnom siemeništu u Sarajevu, Ivan Bok, Isusovac.

Još se tu govorilo, kako svećenik mora osobito paziti, da si uzgoji dobre, pobožne, ponizne i poslušne ministrante i sakristane ili zvonare. Oni su mu prvi pomoćnici, te mogu biti narodu na veliku pobudu, ako su čestiti; ali i na veliku smutnju, ako su neuki, surovi, ljeni, lakoumni. Napokon je bilo govora o noćnom klanjanju pred presvetim Otajstvom i to ne samo svećenika nego i svjetovnjaka.

Sutradan bille su u istoj crkvi rasprave za svjetovnjake. Tu se raspravljalo, kako se valja priviknuti na duhovnu svetu pričest, te ju primati češće preko dana, te kako valja crkvu često poohadati i u njoj pozdravljati milog Spasitelja našega. Zaželješe, osobito po velikim gradovima, i svetu misu pred večer, kako to već biva na nekim mjestima. Još se govorilo, kako nije od potrebe, da se čovek prije svake pričesti i ispovijedi, osim ako je tko onaj čas u smrtnom grijehu.

2. U odsjeku za duhovnu pastvu istaklo se, kako duhovni vrhunaravni život duhovnoga stada valja podržavati i podupirati čestim primanjem svetih sakramenata. Svima treba da u tom prednjače pojedini redovi, kongregacije, bratovštine, pa i ista svjetovna katolička društva. Svaki član ma najsjetovnijega društva katoličkoga treba da barem jedan put u mjesecu primi dostoјno svete sakramente, a članovi crkvenih druga i češće. Povrh toga katolička društva treba da svakom javnom prilikom javno istupaju, navlastito pri-godom crkvenih svečanosti, na primjer klečanja, procesija, hodocašća i slično. Nadalje se toplo preporučiše katolički časopisi, kalendari, knjižice, letaci i drugi tiskopisi poučna i nabožna sadržaja, da i oni, koji u crkvu ne idu, čuju nešto o vjeri i vjerskim dužnostima. Danas ovakovi spisi mogu kadikad više postići nego najvatrenije propovijedi. Poželjne bi bile i čestite katoličke knjižnice, osobito za mladež, gdje će moći dobiti samo birano i prokušano katoličko štivo.



3. Odsjek, namijenjen skrbzi za mladež, raspravljao je prije svega o odlukama svete Crkve glede češće i svagdanje pričesti svih vjernika i glede rane pričesti djece. Tu se pravom istaklo, kako sva uzgojna sredstva nadilazi ovo: što češće dostoјno primanje svete pričesti. Ono čini diecu i mladež poslušnom, čednom, čistom, marljivom, savjesnom. Sv. pričest čuva ih od grijeha, pomaže do junaštva, tvori od njih značajeve, kakve treba i Crkva i domovina. Još se preporučilo, da mladež valja priviknuti te i u poslene dane pobožno dragovoljno prisustvuje svetoj misi.

Potom je u ovom odsjeku govorio opet jedan našinac, Hrvat, privatni profesor na zagrebačkom sveučilištu dr. Svetozar Rittig. Govorio je, kako se valja i za naše momke u vojništvu pobrinuti, da ne izgube dušu i poštenje. Osobito je svima na srce stavio, da im se dade prilika za misije i duhovne vježbe. U Njemačkoj je prošle godine 12.000 vojnika slušalo marljivo misionske propovijedi, a 6.000 obavilo je prave duhovne vježbe.

4. U odsjeku za dušobrižništvo u velikim gradovima preporučilo se, da bi se svake nedjelje i blagdana kod svake tih mise držao govor od 5 časaka. — Govorilo se i o tom, kako valja paziti, da bolesnici ne umiru bez svetih sakramenata. Tu treba da

svećenstvu pomažu članovi raznih društava. Preporučilo se tom prilikom narodu i Apoštolstvo molitve, koje čuva vjeru u narodu, oplemenjuje djelovanje njegovo, jer se obavlja u zajednici sa Presv. Srcem Isusovim.

5. U odsjeku za raširenje vjere u poganskim zemljama uze prvi riječ jedan misijonar iz Kine. Govorio je, kako je Presv. Sakramenat početak i središte svete vjere kod svih kršćana, pa i kod novooobraćenih. Govori napose o Kini, u kojoj samoj da živi trećina svekolikog roda ljudskoga, a gotovo svi su još neznabroši. — Drugi opet govornik poticaše vjernike, da se puno mole za misjonare i njihovo sveto poslovanje, da ih po mogućnosti i novčano potpomažu, da stupaju u duštva, koja se brinu za vanjske misije. — Biskup Geyer, misijonar u Africi kazuje, kako je ondje među crncima s čestom pričešću procvao katolički život kao nikad prije. Kršćani moraju često puta ići dva tri sata do crkve, pa ipak dolaze rado, da poslušaju sv. misu i da se pričešte. Što će na to oni, koji ne trebaju do crkve ni dva tri časa, pa ipak ne idu?

6. U odsjeku za povijest i starine oprovrigli su se neosnovani prigovori luterana i dokazalo, kako se presv. Otaštvo svagda u Crkvi poštivalo onamo od posljednje večeri Gospodnje pa sve do danas. Zanimivo je bilo pripovijedanje, kako se presveto Otaštvo čuvalo u crkvi tečajem prvih vijekova. Isprrva su ga pohranjivali za bolesnike i umiruće u malim dragocijenim kutijama, a ove u posebnim škrinjama, i to u mjestu, koje je odgovaralo današnjim našim sakristijama. Poslije se presveti Sakramenat čuvao u crkvi, pokraj oltara; i to u zidu sa željeznom rešetkom na otvoru. Na istoku su dragocijene kutije za presveto Tijelo pravili u obliku čitave crkvice; pa još i danas ima tome tragova. Same kutije dobole su poslije oblik tornjića, goluba, dok su škrinje u 13. stoljeću počeli sve više izvlačiti iz zida tako, da su nastale čitave kućice, bogato ukrašene, u kojima se Presveto čuvalo. Kad se uveo u Crkvi blagdan Tijelova (1264.) počelo se presveto Trojstvo i javno nositi u procesijama, a to dade povod današnjim pokaznicama ili monstrancama. Godine 1614. naredi papa Pavao V., da se presveti Sakramenat barem u rimskim crkvama mora čuvati na oltaru, u srcu crkve, a ne više u zidu. Taj običaj brzo prevlada u svoj Crkvi i sačuva se do danas. — Još se ovdje govorilo o sličnosti obreda svete mise kod rimske i istočne Crkve.

7. Lijepa su bila predavanja u odsjeku za crkvenu glazbu i crkveno pjevanje. Dobro se istaklo kako kod svete misi, navlastito iza pretvorbe do poslije pičesti i kod procesija sa presvetim Otaštvtom valja pjevati poglavito takve pjesme, koje se odnose na sveti čin, dakle o presvetom Sakramentu, a ne druge. — Zanimiva su bila i predavanja o razvitku crkvene glazbe i kako da se pridigne crkvena glazba u Austriji.

8. Do 50 društava katoličke sveučilišne omladine iz Austrije,

Njemačke i Švicarske imalo je svoja posebna vijećanja. Nadbiskup iz Monakova govoraše o kruhu andeoskom, koji nas čini sličnim andelima, pa doviknu na koncu očinski mladeži: „Daleko da je od vas duh nečistoće sa svim svojim mislima, sa svim svojim riječima i djelima i sa svim napastima i pogibeljima. Na protiv, gojite onu krepot, koja ljudi čini andelima, koja andeoski mir i andeosku sreću u kuću i u srce donosi: krepot svete čistoće.“ O da bi i svakolika naša hrvatska mladež ovu biskupsku riječ poslušala!

Preporučiše za svako sveučilište posebnog duhovnika, koji bi uza se imao kapelu, u kojoj bi u svaku dobu mogao dijeliti svete sakramente i držati vjerska predavanja. Jedan sveučilištarac vruće stavlja na srce dački dom, koji bi dake očuvao od tolikih zala po dušu i po tijelo, kojima su često puta izvrženi u privatnim stanovinama.

9. Onamo od četvrtoga Euharističkoga kongresa raspravljia se svaki put na njemu i o sjednjenju crkava. Tako bilo i u Beču. Sveti Ivan Zlatousti, glasoviti crkveni naučitelj, bijaše istočnjak. On, koji je tako krasno pisao o presv. Otajstvu, tom srcu jedne i druge crkve, zapadne naime i istočne, neka nam svojim nagovorom pomogne. Moliti, puno se moliti valja, naglasivaše drugi govornik, da što prije bude jedna ovčarnica i jedan pastir. Svećenici neka se zato mole kod svete mise, svjetovnjaci neka na tu nakanu često prikažu svetu pričest. Govorilo se tu još o tom, kako nam je Rimska Crkva sačuvala nepokvaremnu nauku o pretvorbi, dok gdjeako istočne nesjedinjene crkve i u tome već stramputicom podoše. — Kako se u svim istočnim obredima moli danonice za sjednjenje crkava, to je jedan govornik predložio, da se zamoli sveti Otac, te i za nas zapadnjake na koncu svete mise propiše kakvu javnu molitvu u istu svrhu.

Zadržasmo se malo više kod brojnih i zanimivih ovih odsjeka, da se vidi, kakav je to silan i ozbiljan bio rad. Nijesmo ih ipak nipošto iscrpili. Bilo naime još i mnogo drugih odsjeka, koji su viječali u raznim javnim zgradama; ali već i iz ovoga vidi se, da je presveti Oltarski Sakramenat svagdje bio središte, oko koga su se kretali i govorili i zaključci.

Slično je bilo i u odsjecima ostalih naroda.

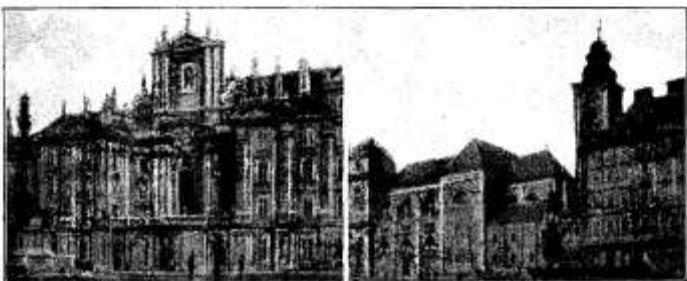
Ali kao da već čujem nestrpljive štioce i slušaoce: „Ta kad će već jednom govoriti o nama Hrvatima?“ Evo odmah!

Hrvati na Euharističkom kongresu.

Bijaše nas u svemu kakve četiri hiljade. Oni iz Bosne došli su već u srijedu, 11. rujna; zagrebački posebni vlak stigao je u četvrtak na večer, dok su dakovčani došli u petak u jutro; ostali u razno doba. Prvo je bilo dakako svima: potražiti si stanove i odložiti prtljagu. Tu se pokazale već prve neprilike, u koliko ih nije bilo već prije na želježnicu, jer se mnogi vodići niti ne pokazaše.

U petak, premda je kiša padala jako, bila je i crkva sv. Petra dupkom puna našega svijeta. U svetištu bijahu smještene klupe i sjedala za presvjetlju gospodu biskupe. Bila tu sva tri naša nadbiskupa i metropolita: zagrebački (koadjutor), sarajevski i zadarski; a uz njih još sedam biskupa i više apoštolskih prototatara. Od hrvatskih velikaša ne vidjemosmo ni ovđe u crkvi nitko igdje drugdje, pa ni u svečanoj procesiji a ma baš ni jednoga.

Nešto poslije 8 sati uzade presvjetli gosp. nadbiskup-koadjutor zagrebački, dr. Ante Bauer, da pozdravi sve hrvatske učesnike kongresa. Istače glavnu svrhu kongresa: javna isporučnost i ojačanje vjere, poklon Spasitelju u presv. Sakramantu među nama prisutnomete ponukavanje na čestu i svagdanju svetu pričest. Presvjetli gosp. Gustav Baron, glavni nadbiskupov na-



Crkva „Am Hof“.

Šoten-crkva.

mjesnik iz Zagreba, ističe, kako se u ovom svečanom času našla na okupu cijela katolička Hrvatska: Bosna i Hercegovina, Istra i Dalmacija i sva banovina: uža Hrvatska i Slavonija. A onda pozva sve prisutne, da javno posvjedočimo svoju vjeru; da što dostažnije proslavimo Gospodina Isusa u presvetom Sakramantu; da mu se zahvalimo na tom nebeskom daru, da mu pružimo zadovoljstvu za crnu nezahvalnost ljudsku; i da ga napokon zamolimo za Crkvu i njezinu glavu, za kralja i domovinu preporučivši Euharističkome Kralju sve potrebe, koje tiše sav hrvatski narod.

Oko 9 sati započea svečana sv. misa, koju je uz sjajnu podvorbu služio nadbiskup sarajevski, preuzvišeni gospodin Josip Stadler. Iza Evangelijske uspe se Njeg. Preuzvišenost pod mitrom na propovjedaonicu, da mladenačkim žarom i oduševljenjem onako baš od srca k srcu, kako on to već umije, progovori sabranome narodu i ponuka ga na što češću svetu pričest. Govorio je čitav sat, a slušali bismo ga, da je govorio, i do podne: tako je govorio lijepo, živo, zanimivo, stvarno. Lijepi ovaj govor donijet čemo prvom prilikom u izvatu.

Poslije svete mise razloži g. Vid Vučetić Vukasović, dubrovčanin, kako se presveto Otajstvo štovalo kod južnih Slavena, a to na temelju predaje i narodne pjesme.

Bilo je već i jedanaest sati: Svećenici još uvijek čekaju, kad će doći na njih red, da služe svetu misu; narod opet ispovijeda se svud unaokolo crkve. Mnogi su svećenici ostali i bez mise, a nije ni čudo, kad ih je onih dana bilo toliko u Beču, te nije bilo dosta ni oltara ni svetog posuda. Spominjemo samo, kako je u isusovačkoj crkvi bl. Kanizija danomice služilo 200 svećenika svete mise na 22 oltara. A slična navala bila i po svim drugim crkvama.



Nj. Veličanstvo kralj. Nj. Svetost Pijo X. Prijestolonasljednik.

Tko je imao vodu, otisao je, da malo razgleda grad, osobito crkvu sv. Stjepana; a tko nije, ostao je još dugo u crkvi sv. Petra, da tu dade srcu svome oduška. Vani je pljuštala kiša, kao da se oblak prolomio.

Ovako je bilo i u subotu izjutra, kadno je svečanu biskupsku misu služio i krasno slovo rekao nadbiskup zadarski Vinko Pulišić, dok je blagoslov u 5 sati po podne u petak držao nadbiskup-koadjutor zarebački Antun Bauer. U subotu na večer poslije večernjice krasno je narodu progovorio presvjetli gospodin Josip Lang, ravnatelj zagrebačkoga sjemeništa. Govorio je osobito kršćanskim majkama o njihovim dužnostima. (Svršit će se.)

Crkveni blagdani u Ugarskoj.

U broju 4. ovogodišnjega Glasnika donijeli smo vijest, da u cijeloj Ugarskoj ostaje glede crkvenih blagdana sve pri starom upravo tako kao i u cijeloj Hrvatskoj i Slavoniji.

Međutim je Sveta Stolica drugačije odredila, pa će se još ove godine, po naredbi ugarskog kardinala kneza primasa

Vaszary-a proglašiti po svoj Ugarskoj (izuzevši Medumurje, jer ovo spada pod nadbiskupiju zagrebačku) poznata naředba svetoga Oca pape o ukinuću nekih blagdana. Prema tome neće više u cijeloj Ugarskoj (izuzev Medumurje) biti zapovijedni ovi dosadanji blagdani: Drugi dan Božića, Svijećnica (2. veljače), sv. Josip (19. ožujka, ako je do sada gdjegod bio zapovijedan blagdan), Blagovijest (25. ožujka), drugi dan Uskrsa, drugi dan Duhova, Tijelovo, sv. Ivan Krstitelj, ako se gdje slavio kao zapovijedni blagdan i Mala Gospa.

Kako je „Kalendar Srca Isusova i Marijina“ za godinu 1913. već doštampan prije nego je ova promjena bila poznata, to ovime upozoravamo p. n. prijatelje kalendaru u Ugarskoj na tu važnu odredbu.

U Hrvatskoj i Slavoniji (te u Medumurju) ostaje za sada još uvijek sve pri starom, pa zato i u kalendaru, što ga svaki mjesec donosimo na čelu Glasnika, zabilježeni su svi stari blagdani.

28

Na Svetoj Gori.

Piše vojni superior u Zagrebu, Matija Rihtarić.

Slaba ključanica.

Čitam u knjizi, da se je Uršika Ferligoj mirno dala zatvoriti. Kad je s nebeskom Kraljicom govorila, rekla je, da bi se moglo dogoditi, te ju i zatvore. A prečista Djevica joj odvrati: „Ne boj se; i u tamnici bit će uza te.“ I gle! Uršika je bila u zatvoru, i na jednom evo ti nebeske Majke k njoj. „Hajde sa mnom“, reče joj. I kako je nekada Andeo izbavio sv. Petra iz tamnice, vodio ga pokraj straže, a da ova ništa nije opazila, vodio ga do zaključanih vrata tamnice, i ova se sama otvorila i pustila Petra vanka: tako je sad evo vodio ne Andeo, nego sama Kraljica Andela pastiricu iz tamnice, mimo straže, a da ova toga ni vidjela nije, kroz vrata koja se sama otvorila pastirici i nato se opet sama zatvorila. Majka nebeska postavi pastiricu taj čas na vrhunac brijege Skalnice, gdje su bile ončas njezine ovce.

Lako je pomisliti, kako je bilo tamničaru i stražarima, kad se opazilo, da je pastirica iz tamnice „pobjegla“. Hajde ju tražiti! Traže ju ovdje, traže onđe. Svakako će biti gdjegod dobro sakrita. Nema je, i nema! Da je na gori kod svojih ovaca, o tom nitko ne bi bio ni sanjao. Ali ju traže.

I nadu ju napokon tamo, zadubenu u pobožnu molitvu; onđe, gdje joj se ukazala nebeska Majka.

Kako ju nadu, tako opeta s njom u tamnicu. Ali narod, pobožni narod klimao je glavom, kako je mogla pastirica, jedna djevojka, pobjeći iz tamnice! Mnogima to nije išlo u glavu. Shutili su, da će tu biti što drugo, nekoja druga ruka. Drugi opet govorili: Si-

gurno je djevojci pomoglo koji stražar, ili koji drugi, koji joj bio sklon. Ali eto! Kad ju opetovano zatvore, čuvaju je dobro. Ne će pobjeći! Ne će dà! I ne bi, da je sama sebi ostavljena. Ali Ona, koja ju izbavila prvi put, izbavi ju i sada, izbavi ju i po treći put, jer su ju i treći put zatvorili. Treći put su straže pojačali. Ali što će čovječja straža Majci nebeskoj? „Tu je prst Božji“! čulo se sada i govorilo na sve strane. To je čudo, pravo čudo, govorio i seljak, i gospodin, priprost i učenjak. Na goru, na Svetu goru! da vidimo posvećeno mjesto, gdje se Majka Božja zemlje dotaknula, da ga poljubimo, da ga suzama natopimo, da si milosti isprosim!

Da zidemo crkvu?

Sad, pošto je bilo nebesko poslanstvo pastirice Ursule Ferligoj tako jasno dokazano, udari sve u jedan glas, da se na Svetoj Gori sazida što veličanstvenija crkva. Sve je počelo hodočastiti na goru, svećenstvo i plemstvo, seljak i gospodin, sve se poče penjati na brijeđ; svak hoće da počasti sveto mjesto, na kom se Majka Božja s Isusom prikazala. Naročito sve je hodilo preporučiti se blaženoj Djevici, pošto je, kako rekoh, bila slaba ljetina, glad, i velika skupoča. Nije se dalo živjeti. Isprva nijesu ipak mislili podignuti tako veličanstvenu crkvu. Ali pošto su darovi veoma obilno priticali, načine nov plan, za veliku crkvu sa tri lade, sa kamenim stupovima, kako se i danas ta krasna crkva na Svetoj Gori milovidno ističe. Kad su razbijali pećine, udari jedan radnik s „pikom“ o velik kamen ovaj se prelomi, i iz pećine ispane četverouglasta miramorna, lijepo izgladena ploča, u kojoj je bilo s gotskim pismenima urezano Andeosko pozdravljenje „Zdravo Marija“. Kako je ta miramorna ploča došla u onu pećinu, sam Bog znade. Sve je o tom nazrijevalo ruku Božju, neko čudo. Jedan dio ove ploče još je danas u zidu u crkvi. Veći dio ploče izginuo je godine 1786., kad su bezvjeri crkvu opustošili. Ja sam je promatrao.

To je s nova oduševilo sve za gradnju. Već za 5 godina, 12. listopada 1544. bila je crkva posvećena.

20 godina, od 1544. naime do 1564. tom je crkvom upravljao župnik Solkanski. Iza toga preuzeli su je franjevci, koje su Turci onih godina iz Bosne proterali. Da su crkvu predali franjevcima, čitam, da je uzrokom bilo i veliko pomanjkanje svećenstva. Dakle, pomanjkanje svećenstva je stara stvar! Na Svetu Goru hrilo je sila naroda iz Italije, iz Dalmacije, iz Hrvatske, iz Kranjske, Štajerske, iz Istre, negledeći na blizu okolicu. Tu je trebalo svećenika, koji će taj narod poslužiti. Ta gdjekojom prigodom, naročito na blagdane blažene Djevice Marije, došlo je naroda, kako čitam, do desetak hiljada i više. A dolazio ga dan na dan. Narod traži svećenike, a nema ih. Uprav žalosno!

Jedan pripomenuak ovdje.

Jednom prilikom, nije tome davno, bio sam kod presvjetloga nadbiskupa-koadjutora dra. Bauera. On se jada gospodi, što su bila

uz mene, da nema svećenstva. Trebao bi ga, i te kako, a nema ga. Kako nekada tako evo i sada.

I priča presvjetli gospodin, da se na nj obraćaju biskupi iz Amerike, neka šalje svećenike onamo. Upravo radi toga bio je prošle godine i o. Gatin D. I. u Evropi. U Ameriku dolazi od godine do godine sila božja Hrvata. Dolaze ih cijele skupine. Dolazi tu ljudi svakojakih, kojim je vjera zadnja stvar, na koju misle; ali dolazi ljudi i dobrih, čestitih. Kad bi si te skupine povele i svećenika sobom, bilo bi dobro. Ali to se ne dogada, i onda valja da se američki biskupi skrbe. Ali gdje će američki biskupi uzeti za taj i toliki narod svećenike?! Tako se dogada, da naši ljudi nikad ne čuju riječi Božje. Zaostat će, trunut će, podivljat će ma dva, samo dva svećenika! Tko će od ove dvojice jednoga uzeti, da ga šalju u Ameriku?

Majko nebeska! Daj ti tu pomozi! Ako ne pomognes ti, ako ne pomogne Bog, tko će?!

Već je bilo u Glasniku govora, kako se ljudi deru na popove, na isusovce i na fratre, da im je lijepo, jaka lijepo. Deru se na popove, da imadu svega.

Imadu li svećenici doista novca na pretek, ne će da o tom sad ovdje raspravljam. Bilo bi svakako dobro, da svjetovnjaci budu napram svećenicima pravedniji. Naročito pak stavio bih roditeljima na srce, neka pred dječicom, još nedužnom dječicom ne grde i ne blate svećenike, kojih nit ne poznaju. Ta gdje dolaze s njima, da bi ih upoznali, kakovi su?

Može se pak ovdje napomenuti, da ne samo Američki radnici,



nego će duševno zahirit i podivljat i naši domaći radnici ne samo ovdje u Zagrebu, nego i drugdje, osobito po većim gradovima, kraj svega svećenstva, što ga ipak ima tu. Podivljat će ne zbog pomanijanja svećenstva, nego zbog prevelikog obilja krčmi i gostiona, kojih je tu kô nigdje, i koje žderu radnikov novac i radnikovu dušu.

A krčme se množe dan na dan. Ta pred neko vrijeme čitali smo, da ih je gradska općina zagrebačka povećala za 60, a već ih je prije bilo na pretek, da je jedna tik kraj druge. Na svećenstvu je pomanijanje, a na krčmarima, kako se vidi, nije....

Komu je dakle bolje?!



Glasnik Presv. Srca Isusova u god. 1913.



Glasnik nam je ove godine preko svake nade krasno napredovao. Ma da mu se pretplata radi većih troškova morala povećati, ne samo, da mu broj pretplatnika nije pao, nego mu je za više hiljada još narasao. A što je bez sumnje najviše obradovoalo kako uredništvo tako i svekolike pisce, čitatelje, povjerenike i dobročinitelje Glasnika, to je očinski blagoslov svetog Oca pape, podijeljen im na Alojzijevo, dana 21. lipnja ove godine.

Sve je ovo ponukalo uredništvo, da od nove godine 1913. Glasnik Presv. Srca Isusova još više poljepša i poveća a, da mu zato ipak pretplatu ne povisi.

Kako je cijenjenim štiocima Glasnika poznato, uredništvo Glasnika izdavao je i poseban časopis „Zastavu Bezgrješne Djevice“, koji je kao glasilo Marijinih kongregacija izlazio 6 puta na godinu. Uredništvo je s mnogo važnih razloga odlučilo, da od nove godine oba ova lista, to jest „Glasnik“ i „Zastavu“ spoji u jedan, da tako s jedne strane Glasnik bude veći i zanimiviji, jer će odsele donositi članke i o Majci Božjoj, a s druge strane da se Marijine kongregacije, koje su po svojoj staleškoj uredbi baš kao stvorene za današnje vrijeme, gdje se svi staleži napose udružuju, što bolje upoznaju i što većma rašire. Kongregacije su naime u svako doba bile po izbor čete, na koje je Crkva i domovina u svako doba mogla računati; one i danas preporadaju ne samo sela i gradove, nego i čitave pokrajine i narode, odvraćajući od vjernika valove nevjere i čudoredne pokvarenosti, a potičući ih na sve veću savršenost i na junačka djela ljubavi Boga i bližnjega. Time će puno dobiti pretplatnici i jednog i drugog lista: pretplatnici Glasnika dobit će veći Glasnik i obilnije štivo, a pretplatnici Zastave čitav Glasnik i vijesti svaki mjesec, a ne kao prije svaki drugi.

Povrh toga odlučili smo Glasniku dati i opet novi omot,

i to u bojama, kako ga donosi „Kalendar Srca Isusova i Marijina“ za godinu 1913. na zadnjoj strani svoga omota. Na omotu će biti krasna slika Božanskoga Spasitelja, kako otkriva blaženoj Margareti svoje presveto Srce.

Istina, sve će ove novosti stajati uredništvo godišnje oko osam hiljada kruna, a možda i više troškova povrh onih dosadanjih; ali se uredništvo, oslanjajući se pouzdano na blagoslov Isusova Namjesnika, svetog Oca pape, i na pomoć i blagoslov samoga Božanskoga Srca Isusova i preblažene Djeve Marije, koji ga je i do sada vazda pratilo, stalno nada, da će od nove godine ne samo svi ovogodišnji pretplatnici ostali Glasniku vjerni, već da će svaki stari pretplatnik naći još barem jednoga novoga, pa da će se broj pretplatnika na Glasnik na taj način barem podvostručiti. Samo u toj stalnoj nadi odlučisemo se na ovaj smjeli korak, a na cijenjenim pretplatnicima, osobito na vrlo vrijednim povjerenicima i povjerenicama stoji, da nam se nade ispunje i da nam Glasnik i nadalje ostane miljenikom naroda.

Kad znademo, da njemački Glasnik izlazi u preko 50.000 istisaka, premda mu je cijena dvostruko veća od našega, poljski pak u 160.000, a engleski, što u Americi izlazi čak u 180.500 istisaka: što ne bismo i mi Hrvati uz malo dobre volje smogli barem 50.000? Uredništvo će pak nastojati, da i štivo u Glasniku bude što biranije, te će osobitu brigu posvetiti samoj pobožnosti Presvetoga Srca Isusova, dajući štiocu potrebite upute i pobude, kako da što nježnije štije i ljubi ovo svake ljudi vrijedno Srce, koje je davno prije ljubilo nas.

Molimo stoga najuljudnije sve drage naše pretplatnike, da što prije, ako je i kako moguće još prije Božića pošalju pretplatu za novu godinu 1913. i da nam već sada skupljaju nove pretplatnike.

Vas osobito, vrlo cijenjeni povjerenici i povjerenice, molimo, da ne čekate zadnji ili možda istom prvi novi broj Glasnika, nego da već sada, kad budeste ovaj predzadnji razdjeljivali, pobereće od svojih pretplatnika pretplatu za godinu 1913. i nastojite što sami što preko drugih prijatelja i pomoćnika naći Glasniku novih pretplatnika. Da ne bude škole, da ne bude ni najmanjeg sela, koje ne bi imalo svoga posebnoga povjerenika.

Kako je „Glasnik Presv. Srca Isusova“ jedino glasilo Apostolstva molitve, bratovštine Presv. Srca Isusova, Vojske Srca Isusova proti psovki i kletvi, djevojačkih društava za naknadnu sv. pričest, a od nove godine i jedino glasilo svih hrvatskih Marijinih kongregacija, to molimo osobito ova društva i njihove članove, da se što više uzmu za svoj list te ga sami drže i drugima preporuče.

Vi osobito, braćo i prijatelji u Americi, požurite obno-

viti pretplatu i naći nam što više novih pretplatnika. Ne zaboravite ni svojih sirota, što ih ostaviste u domovini, već pošaljite pretplatu i za njih, označivši točno adresu, na koga da Glasnik šaljemo. Veće potpore i većega blaga ne možete im poslati, nego što je ljubav Božanskoga Srca Isusova, koju Glasnik raspiruje u srcima svojih čitatelja. Glasnik će biti i njima kod kuće, kao što je i vama u tudini najbolja utjeha i najmiliji spomen na vas.

Pretplata ostaje za Austro-Ugarsku i Njemačku istu: **1 K 20 fil.**, poštom na cijelu godinu; za sve one, koji su izvan Austro-Ugarske i Njemačke, dakle za inozemstvo: poštom samo **2 krune**. Oni pak iz Zagreba i okolice, koj o s o b n o dolaze po Glasnik u upravu: 1 K. Pojedini brojevi stoje poštom **10 fil.**

Povjerenik, koji na svoju adresu dobiva 20 do 30 Glasnika i koji do konca siječnja pošalje upravi svu pretplatu svojih pretplatnika, dobiva jedan Glasnik na dar. Ostali uvjeti glede daljnih nagrada ostaju isti kao i ove godine. Vidi ovogodišnji Glasnik broj 1. strana 17.

Pretplata se šalje samo na ovu adresu:

Glasnik Srca Isusova, Zagreb, I.

Važan pripomenak: Četiri svećenika, iskrena prijatelja našega Glasnika, obvezuće se dragovoljno, da će svaki od njih svakog mjeseca odslužiti po jednu svetu misu za sve pretplatnike Glasnika. Uredništvo pak dat će svaki mjesec odslužiti jednu sv. misu za sve povjerenike i povjerenice Glasnika Presv. Srca Isusova. Prema tome za svakog pretplatnika Glasnika služit će se već u studenom ove godine i u buduće svaki mjesec četiri svete mise, a za povjerenike i povjerenice još napose jedna sveta misa. Uvjereni smo, da će i ova vijest obradovati svekolike i ponukati ih na još veću ustrajnost i mar oko raširenja Glasnika.

Uredništvo Glasnika Presv. Srca Isusova.

Zadovoljni pretplatnici, Slavonija. — Javljam Vam, da mi Glasnici točno i uredno dolaze na zadovoljstvo pretplatnika. Imam ih 31. Kako vidite, nije ih ove godine manje nego 11 lanjske, premda je pretplata veća. Ta tko hoće, nijedna mu žrtva nije prevelika. Na žalost svijet još uvijek premalo čita; a i ono što čita, nije uvijek nabolje.

„Molim, da me izvolite upisati u sveti Album poverenika“, molj jedan momak iz Hrvatske. „Akoprem sam siromašan u novcu, volim biti povjerenikom, nego ne znam koliko imati gotovine, jer znam da će me Srce Isusovo zapisati u nebu. Što sam radio za pobožnost Srca njegova i širio njegov Glasnik.“

„Kod nas je jako slabo poznat „**Kalendar Srca Isusova i Marijina**“. Zato držim, da je moja dužnost gledati, kako će ih se što više s njime upoznati. Pošaljite mi za sadu deset komada, da ga mogu pokazati“ (Slavonija).

Primio sam od Vas 10 komada-ljiljegog Kalendara Srca Isusova i Marijina za god. 1913. Taj Kalendar upravo je krasan i mil za kršćansko srce. Nadam se, da će doskora naručiti više (Međumurje).

Zahvalnice.

■ Zahvalnice treba da su potpisane potpunim imenom i adresom, inak ih ne možemo nikako uvrati.

Uredništvo.

Iz zahvalnosti držat će i širit će Glasnik.

Iz velike zahvalnosti Slavonija. — Danas šaljem poštom 12 kruna za 10 Glasnika, koje čete slati meni, a ja ču ih davati desetorici načiromanašnjih a dobrih učenika. To činim iz velike zahvalnosti spram Presv. Srca Isusova, što mi je uslišalo vruću molbu.

Sinčić ozdravio. Herzegovina. — Gledat ču, da nadem što više pretplatnika Glasniku, da se barem na taj način donekle odužim Božanskom Srcu Isusovu, što mi sinčića uzdržalo na životu.

Nije otisao u Ameriku. Bosna. — Jednog dana sunulo nešto mome bratu u glavu, da ide u Ameriku, i ode, a da nikom kod kuće nije ni riječi kazao. Istom smo suradjan sazvali, da je otisao. Roditelji tužni i žalosni. Ta on bi im imao biti jedina potpora u starosti, a gde ti njega, što uradi od njih! Odem ja u crkvu i pred oltarom Srca Isusova obećam kroz devet dana slušati danomice svetu misu i primati svetu pričest, ako mi se brat povrati. I doista već za nekoliko dana evo ga već kući. Hto je, veli, na sva slična oda, pa su ga i drugi jako nagovarali; ali neki putarnji glas da mu nije dao mira, u srcu ga peklo, što fe onako kradomice otisao od kuće, i nije mogao odoljeti, da se ne vrati. Primite Velečasne ove 3 krune zarašireni Glasniku: Šaliem ih iz zahvalnosti, što me Presv. Sreć tako brzo uslišalo.

Oklevetan. Hrvatska. — Polovicom drugog poljeća dobijem list, u kojem mi se javlja, da dodem po sina daka, jer da je ukrao oveču svetu novaca i zato otpušten iz škole. Prenerazismo se primivši tu vijest, što ču, već daj uteci se Presv. Srcu Isusovu. Sutradan primim svetu pričest, pa bajd', da vidim, što je to sa sinom. Kad ja onamo, a moj sin budući nevin opet primijen u školu. Pošto sam sirota, ne mogu za uzdarje Bož. Sreć drugo žrtvovati do pretplate za Glasnik, koji ču držati, dok budem živa, a preplaćujem i jedno siromašno dijete.

Neizlijječiva bolest. Hrvatska. — Bolovan sam od neizlijječive bolesti — tako su barem liječnici govorili. Tad se zavjetujem Presv. Srcu Isusovu, da ču držati Glasnik doživotno, ako mi ono pomogne. I naručim ga i počnem devetnicu. Jedva sam je počeo, kad očutim, da mi je svakim danom bolje. Sad sam evo sasvim zdrav, ja „neizlijječivi“ bolesnik. U zahvalu držat ču Glasnik u mojoj kući, dok sam živ, a plaćat ču ga još i za troje siromašne školske dieceze.

Zar ni Presv. Sreć? Hrvatska. — Bolovala sam već više godina na pogibeljnoj bolesti. Liječnici razno govorili, dok mi jedan ne reče iskreno: „Tu vam nikko živ pomoći ne može: uzalud trošite.“ Zar doista nitko? Na svu sreću sjetim se ja još jednog Nadlječnika — Presvetog Sreća Isusova, na koga se obratim devetnicom. Od onda mi bivalo sve bolje i bolje, dok napokon ne ozdravil sasvim. Iz duboke hranosti držat ču Glasnik dok budem živa.

SADRŽAJ: Siromasi i djela tjelesnog milosrđa (209) — Junački dio ljudstva u korist duša u čistilištu (211). — Sv. Stanislav Kostka (214). — Euharističko slavlje u Boču (215). — Crkveni blagdani u Ugarskoj (221). — Na Svetoj Goru (222). — Glasnik Presv. Srca Isusova u god 1913. (225). — Zahvalnice (228).



Nakana molitava i dobrih djela za prosinac.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)



Republika Argentinska.

voga mjeseca препоручује се члановима Апостолства молитве, да се моле за своју католичку браћу у републици Аргентинској. Наша Хрватска nije та америчка држава баš свим nepoznata, jer mnogi naši ljudi sele onamo. A poznata је у нашој монархији и са свога тако званог „аргентинскога меса“, којима се hrani carski Beč i други неки градови монархије.

У Аргентинији су некоć становали Индијаници. Данас ih je veoma мало, пошто su mnoga племена što u ratovima što мiješanjem s доселеницима sasvim izginula, а mnogi су на umoru. Godine 1515. открије ту земљу Шпанјолци, али истом године 1535. zavladaше njome потпуно. Te godine bijahu udareni темељи главноме gradu Buenos Airesu, koji je još godине 1880. broјio oko 60.000 становника, а данас већ i 1 milijun i 300.000! Кршћанство су унијели у Аргентинију vrijedниoci franjevci godине 1539., dok su исусовци u sedamnaestom stoljeću učinili od Аргентине узор-државу. Oni су naime osnovali 45 tako званих „redukcija“ ili župa, u kojima su urođenike привикли razboritom gospodarstvu, osobito poljodjelstvu. Kad су pak godине 1767. исусовце оданле protjerali, propade i njihovo djelo za uvijek, jer u нове државне жупнике nije narod imao povjerenja.

U novije vrijeme се се ћемо Европеци u огромном броју, osobito Talijani, Шпанјолци, Французи, Englezi, Nijemci, па

i Hrvati! A što ih privlači onamo? Veoma plodno tlo, blago podneblje, izvrsno marvogojstvo, a u novije doba i rudokopi. Ta samo ime „Argentina“ dolazi od latinske riječi „argentum“, što znači srebro; to bi dakle bila zemlja, koja obiluje srebrom. Osobito uspijeva ondje žito, kukuruz, sladorna repa; a od marve goveda, konji, ovce, koze, i svinje.

Pučanstvo je još uvijek u većini katoličko, pa i vjera katolička smatra se još uvijek državnom vjerom. Ali i druge vjerske sljedbe uživaju potpunu slobodu. Kako dandanas gotovo sve državne vlade slabo haju za vjeru, tako je i republika argentinska počela uvoditi tako zvane „neutralne škole“, a to su škole, u kojima se vjeronauk ne predaje tobož zato, da ih mogu pohađati djeca svih vjeroispovijesti. Stoga su katolici prisiljeni, da pored ogromnog poreza, što ga plaćaju za te državne neutralne, bolje bezvjerske škole, svojim novcem uzdržavaju još i mnoge privatne vjerozakonske škole za svoju djecu. U samom Buenos Airesu uzdržavaju 35 takvih škola.

Katolici imaju svoja dva glavna katolička lista, ali se, kažu, ova gube pred velikim brojem bezbojnih ili očito bezvjerskih listova. Proti obojemu zlu, bezvjerskoj školi i pokvarenoj štampi bori se mnogo katoličko svećenstvo, svjetovno i redovno. Mnogo se nadaju od novoga katoličkoga sveučilišta, što ga kane osnovati u Buenos Airesu. Počeli su i puk okupljati u katolički savez — eto će nas Hrvate i Argentinci preteći! — po uzoru njemačkog pučkog saveza. A i na političkom polju počimlju katolici pomalo podizati glavu. Tako su upravo ove godine kod zadnjih izbora u travnju u Buenos Airesu prodrla tri čestita katolika kao kandidati za komoru.

Uvijek ista nevolja: Dok su negdje katolici na vlasti i u vlasti, odviše popuštaju inovjercima i nevjernicima, tobož da se ne pokažu nesnosljivima; a kad ih ovi istisnu sa njihovoga mjesta, onda jao i pomagaj! Onda valja trošiti i sile i novac i vrijeme, dok se spasti barem najglavnije, sloboda vjeroispovijesti i boguslužja.

Mi Hrvati nalazimo se na istom putu. I kod nas su još do nedavna katolici odlučivali svuda i Crkva se poštivala. U zadnje vrijeme pomalja nevjera i kod nas sve više glavu, a na štetu Crkve i njezinih najsvetlijih prava, koja joj Bog dade, a ne ljudi. U našim školama predaje se doduše vjeronauk, ali kako se mladež u njima uzbgaja, svjedoče najbolje one u istinu mudre i hvale vrijedne naredbe, što ih je visoka vlasta izdala na početku ove školske godine, a tiču se stanodavaca i dačkih zabava. Ali čemu otkrivati stare rane, kad su nam svima i onako znane? Na posao katolici! Na obranu svete vjere, na obranu kršćanskog uzgoja uzdanice naše, na obranu svete Crkve, na obranu mukotrpnog svećenstva našega! Pazimo, kakvim ljudima svoje povjerenje dajemo, kakve osobe na odgovorna mjesta uzvisujemo, kakvi će nam ljudi zakone krojiti. Molimo se za braću svoju argentinsku, ali ne zaboravimo ni na se ni na svoje prijeke potrebe.

Vrhunaravni događaji, što se pripisuju sv. Ocu Piju X.

Donašamo evo nekoliko čudesnih dogodaja, što se pripisuju Piju X., kako ih čitamo u talijanskom Glasniku „La Voce del S. Cuore“, to više, što smo osobno od jedne vrlo uvažene ličnosti, koja često opći s najbližim dvoranstvom sv. Oca, čuli usmeno više ovakovih čudesnih ozdravljenja. Sam sv. Otac, reče nam ta ista odlična osoba, ne taj očevide
 nuje u Rimu, dobio od redovnica „Riparatrici“, koje čuvaju haljine Pija X., jedan njegov ovratnik. Kad je ovaj redovnik išao u Španjolsku, da posjeti ondje kuće svoga reda, ponese i taj ovratnik sobom. Pa kad je čuo, da je neka redovnica od blažene Lestau-nac na umoru radi strašnoga želudačnoga raka, koji se bio proširio sve do grla te nije dopuštao uzimati nikakovu hranu, postavi na nju taj ovratnik i dade joj ispititi vodu, u kojoj je bilo nekoliko vlakanaca suknja od papinog ovratnika. I eto, bolesnica je u malo dana posve ozdravila. Ovo svoje čudesno ozdravljenje razglasila sretna ozdravljenica sama po španjolskim novinama, a kardinal Vives y Tuto prikaza izvještaj o tom ozdravljenju redovnicama „Riparatrici“ u Rimu.

Jedan redovnički starješina, koji stanju taj ovratnik i dade joj ispititi vodu, u kojoj je bilo nekoliko vlakanaca suknja od papinog ovratnika. I eto, bolesnica je u malo dana posve ozdravila. Ovo svoje čudesno ozdravljenje razglasila sretna ozdravljenica sama po španjolskim novinama, a kardinal Vives y Tuto prikaza izvještaj o tom ozdravljenju redovnicama „Riparatrici“ u Rimu.

Neki Talijan bio uzet na jednoj ruci. U Lurdru nije dobio milost Dode u Rim, da se prikaže sv. Ocu. U javnoj audijen-



Marijo, bez grijeha začeta,
moli za nas, koji se k tebi utječemo!

ciji pokaže papi svoju nevolju, i papa mu odgovori: „Da, da, da!“ I prode mu rukom preko uzetog uđa. U isti čas zastruji život obamrlom rukom, a ozdravljениk sav sretan već otvorio usta, da na sav glas objavi dobivenu milost, ali se u taj čas okreće sveti Otac Pijo X. i postavi prst na usta, davši mu time znak, da šuti.

I jedna djevojčica iz Engleske bila je u Lurdru, ali nije ozdravila od ljtih rana na glavi, radi kojih je nijesu htjeli primiti ni u jedno odgojilište. — Pode u Rim sa živom vjerom: Okrajak Isusove haljine davao je zdravlje narodu . . . sjena svetoga Petra isto tako . . . I mene će Pijo X. ozdraviti! . . .

U jednoj općenitoj audienciji poljubi prsten svetoga Oca moleći se Bogu za milost. Malo kašnje, kad je papa prisutne blagoslivao, opazi djevojčica, da je sv. Otac gleda; i — onaj čas je ozdravila. Ne dakle sjena namjesnika Kristova, niti doticaj haljine njegove, već sam jednostavni očinski pogled ozdravio ju je na mjestu. Ova je djevojčica sada u Rimu gojenica kod redovnica Srca Isusova „alla Trinita dei manti“. Majka joj se obratila na katoličku vjeru.

Mala Francuskinja imala već 11 godina, a nije mogla hodati. Pred dvije godine doveli je roditelji u Rim. S roditeljima bje pripuštena i ona k svetom Ocu. Kad je papa prolazio dvoranom, u kojoj su bili hodočasnici, reče mu mala: „Sveti Oče, molim za jednu veliku milost!“ — A sveti Otac odgovori: „Neka ti Bog dade sve što želiš!“ — Što se onaj čas dogodilo? Iza dovršenog primanja htjede je otac uzeti na ruke, da je ponese, a mala reče: „Mislim, da mogu sama ići.“ I doista, koja još nije koraka učinila, sad prohoda na očigled sviju. Ozdravila je.

Kad su se sretni roditelji htjeli kašnje zahvaliti svetom Ocu, odgovori on ponizno: „To je moć ključeva, to nijesu moje stvari.“

Jedna dobra Španjolka došla u Rim sa svojim zaručnikom, kojemu majka ležala kod kuće teško bolesna. Došli zaručnici k svetom Ocu papi, pa ga zamolili, da bi potpisao jednu sliku za bolestnicu, jer da je njezina bolest bez ikakve nade za zdravlje. „Ne, odgovori papa, vjerujte mi: ne će ona još umrijeti; još joj valja deset godina živjeti.“ I oni su onaj isti dan primili brzojavku, da se majka oporavila.

Majka od desetero djece ležala teško bolesna, pa je u svojoj žalosti vapila: „Majka od toliko djece ne smije umrijeti! Bože moj, ozdravi me radi patnja Pija X.“ I smrt poslušala bolni vapaj dobre majke; ona je ozdravila. (I. D. D. I.)

„Čitale — smo piše nam jedna učiteljica iz Slavonije — u Kalendaru ono o „Sudnjem danu“. To je strašno! Držim, da svaki, koji to pročita i vjeruje u Boga, mora ozbiljno misliti na spas svoje duše. Osobito je lijepo „Prva i posljednja sv. pričest.“ Vrlo zgodno, osobito za djecu. Pošaljite mi još 10 kalendara.“

Opravdana srdžba.

Bio sam danas već u 6 sati izjutra kod bolesnika. Kad sam svoje obavio kako treba, na povratku će mi moj pratioc:

On: Uh! Velečasni! Jeste li vidjeli ovu marvu? . . .

Ja: Marvu? Nijesam vidio danas ni vola ni krave, ni konja ni magarca, ni krmeta ni praščeta, nego tek dva psa . . .

On: Ma ne mislim baš tako, velečasni; već onu marvu krštenu na dvije noge . . .

Ja: Oho! Valjda ne misliš na onu stotinu radnika, što smo ih na jednom mjestu saštali, a od kojih su se tek dva tri nekako bojažljivo dotakla šešira, da si ga izravnaju na glavu; a većina ih pušila lulu, ruke stavila u džepove, leđa okrenula, pa se na nas i ne obazrela?

On: Da, baš sam na njih mislio; i još na onu petoricu šestoricu, kojima sam morao doviknuti: "Kapu dolje! Zar ne vidite, da svećenik nosi Presveto?"

Ja: Žalosno je to doista, što se danas već i na selima dogada, a pogotovo po gradovima: da se ljudi naime pred kojekakvim osobama do zemlje klanjuju, a kad Bog njihov pokraj njih prolazi, ni pogledati ga ne će.

On: Žalosno, velečasni, doista! I marvinče, kad kraj njega



Euharistički Kongres: Biskupi u svečanoj procesiji.

prode čovjek, digne glavu barem iz znatiželjnosti. A ti ljudi kršteni i potvrđeni ovako preziru Boga svoga. Znate, velečasni, da sam danas bio tako ljut, da bi i židovu rekao, ako ne bi skinuo kapu ili bi se još ispričavao, da nije katolik: „Ma da si i sotona iz crnoga pakla: kapu dolje, kad vidiš svećenika u službi, jer ču ti odmah rogove odbiti...“

Ja: No, no! Ala si žestok! Istina, inovjerac nije dužan kleknuti, ali je dužan već iz pristojnosti barem glavu otkriti. Na to ga se može i zakonom prisiliti. — Poznat mi je jedan slučaj iz Bosne. Župnik nosio sveto Otajstvo jašeći na konju. Susretne čovjeka, a ovaj — ni da bi ga pogledao. Moj ti župnik zaustavi konja, pa će oštro neznancu: „Na koljeni!“ — „Ja sam riščanin.“ — „Ma bio crni davio: klekni!“ I moj ti riščanin — a bogzna je li uistinu bio riščanin (grčko-istočne vjere) — turban dolje i kleknu... Jedan opet kapelan prijavio radnika, što je radio na cesti, pa nije htio pozdraviti svećenika. I dobio radnik 14 dana zatvora.

On: Tako valja! Ja bi isto tako sve ove pozatvarao, pa ih još redom sve povalio i svakome... Krštene kukavice, koje se stide Spasitelja svoga!

Ja: Tu će, dragi moj, uz dobru pouku pomoći najviše dobar primjer. Neka dobri i gorljivi katolici vjeru svoju javno-ispovijedaju, pa će glede njih i oni mlati i mltavti. Naprotiv, ako i dobri bježe u kuću i zalaze u drugu ulicu, kad vide svećenika, što ćemo tražiti od nemarnih? Ne propusti, kad ti se prilika pruži u razgovoru, poučiti drugove svoje o tom, pa ih zamoliti, da oni pouče druge; pa kad vide svećenika, da nosi Poputbinu, neka pobožno kleknu i pozdrave Gospodina. To će djelovati i na druge.

On: Hoću! Velečasni. Ali dajte i vi, molim vas, recite iz predike to isto svemu narodu, a osobito članovima tolikih naših bratovština, neka oni prednjače svima. Kad bi i Glasnik htio o tom progovoriti...

Ja: Hoće! Ja ču već zamoliti g. urednika.

Urednik: Iznesoh evo sav ovaj razgovor njihov u stalnoj nadi, da će svi štovatelji Presv. Srca Isusova i svi čitatelji Glasnika u tom pogledu odsele biti još gorljiviji, te Božanskom Srcu Isusovu, kojeno živo za nas kuća u presv. Sakramantu u svaku dobu i na svakom mjestu iskazivati svu moguću čast i počitanje.

Kalendar Sreća Isusova i Marijina za godinu 1913. odista me zadivio i vanjštinom i nutrinom svojom. To je valjda najljepši kalendar hrvatski. A ponosno može stajati u prvom redu i sa najljepšim svjetskim kalendarima. Jedino što bih mu mogao progovoriti, to je: da je za svoju krasnu opremu oduševio jestin. Ali ne ču mu ni to progovoriti, da ne bi tko neuputan pomislio, da nije više ni vrijedan, kad više ne stoji. Tko bi tako mislio, a ma bi se baš kruto prevario. Ta vrijedi krunu i dvije krune! Cestitam vam na tom uspjehu! (J. P. profesor.)

Euharističko slavlje u Beču.

Od 10. do 15. rujna.

(Svršava se.)

Druga i treća svečana sjednica.

Bijsače četvrtak, 12. rujna. Pročulo se, da će doći prijestolonaslijednik, pa se ogromna dvorana Rotunde sva napuniла. Najprije se pročita brzovaj, što će ga poslanik svetoga Oca, kardinal van Rossum poslati Njegovoј Svetosti u ime 10 prisutnih kardinala, 150 biskupa i nebrojenog mnoštva svećenika i svjetovnjaka.

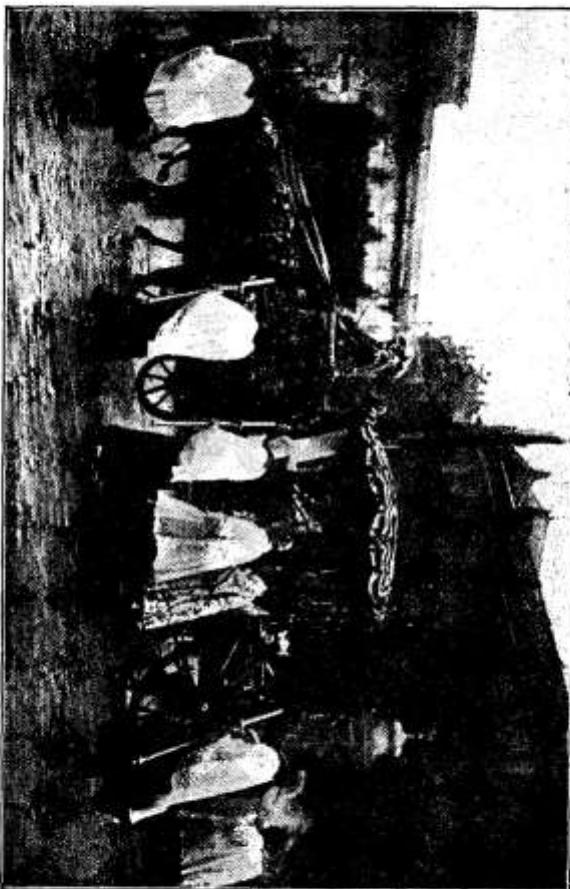
Jedan svjetovnjak govoraše potom o kapucinu Marku od Aviana, koji je baš na današni dan prigodom turske opsade Beča osokolio već klonulu kršćansku vojsku, da smjelo udari na Turke. Za ovoga govora dove prijestolonaslijednik, nadvojvoda Franjo Ferdinand sa suprugom, vojvotkinjom Hohenberg, da zastupa Njegovo Veličanstvo. Svi prisutni poustaše sa svojih sjedala i pozdraviše ga burno.

Lijep je bio govor o želji svetoga sabora Tridentskog, da bi se svi vjernici svaki dan kod svete mise pričestili. A sad će jedan od najvrsnijih govornika u Beču, Karlo Andlau D. I., da pokaže, kako je kraljevska kuća Habsburga onamo od svoga utemeljitelja Rudolfa Habsburga pa sve do sadanjega vladara u velike štovala presveti Sakramenat. Govornik je od silnog oduševljenja i odobravanja jedva mogao govoriti. A kad je potresne riječi upravio na Njegovo Veličanstvo cara i kralja, podiže se sva sjajna skupština — 30.000 kao jedan čovjek — zajedno s kardinalima i biskupima, da ga saslušaju stoeći. Ni isti prisutni članovi prejasne kraljevske kuće ne mogoše onoj silnoj uzbudnosti odoljeti, već poustaše i oni. Jedva je govornik svršio, kadno se i opet podiže sva sjajna skupština, da iz hiljadā i hiljadā grla otpjeva carevku „Bože živi!“ u počast ljubljenom vladaru i prejasnoj kući njegovoj. Strani gosti bijahu kao izvan sebe slušajući zanimive izvode govornikove i promatrajući ovu ljubav tolikih naroda spram sijedoga vladara svoga. Mi moramo taj govor barem u izvatu donijeti. „Zemaljski i nebeski kruh radnika“ bijaše predmet trećega govora, koji također zaslužuje, da ga prvom zgodom ukratko priopćimo.

Na trećoj svečanoj sjednici u petak jedan bečki župnik govoraše o sv. Klementu Hofbaueru, redemptoristi, koji je osobito revnovao oko čestog primanja svetih sakramenata, a djelovao je mnogo godina u samom Beču.

Sad se pročitao odgovor svetog Oca na jučerašnji pozdrav. Sveti Otac veli, da su ga ovako sjajni dokazi žive vjere i složnoga rada u velike obradovali, pa od srca podjeljuje svima svoj očinski blagoslov. — Slijedeći govornik prikaza presveto Otajstvo

kao uzor redovničkog života i rada, dok nas treći uvjerovaše, kako nema na svijetu pravoga mira, ako ne potječe iz Svetohraništa i ne prelije se u srca svih naroda. „Katolici!“ govoraše, „budimo složni! Ti pak Gospode i Spasitelju naš, ti nam daj



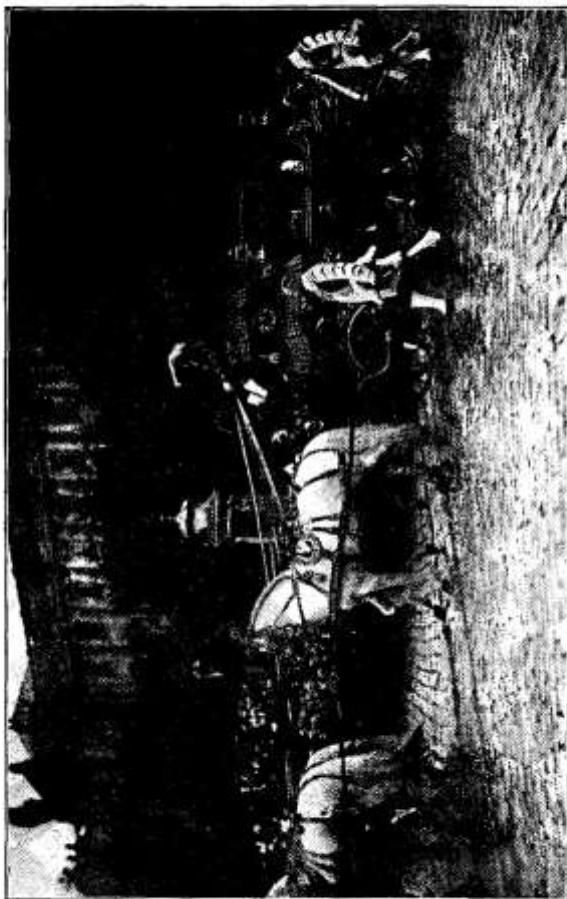
Svećana procesija: Kočija sa presvetim Otaštvom.

svjetski mir. Daj ga osobito našoj Austriji i njezinim narodima!“ — O daj nam ga, Gospodine, daj! — Zadnji govornik govoraše o svećenstvu katoličke Crkve i apoštolskom djelovanju njegovom, te kako svećenicima treba da u svemu zborom i tvorom pomažu i svjetovnjaci, osobito članovi raznih katoličkih društava.

U subotu, dana 14. rujna bijaše oko podne u Rotundi

Zaključna svečana sjednica.

Kiša pljušti još od četvrtka; ali to ne smeta nikoga. Dvorana je i opet puna i prepuna najotmjenijih slušatelja. Da, tu se vidilo, kako to dobro istakoše neki govornici, da Euharistički kongresi



Svečana procesija: Njegovo Veličanstvo kraj i prijestolonasjednik.

nijesu nikakvi zabavni izleti i sastanci, već javni dokazi žive vjere i djelotvorne ljubavi spram Isusa u presv. Sakramentu prisutnoga. Po primjeru njegovom pripravni smo, reče jedan, ako je volja Božja i mi njemu žrtvovati sutra najveće veselje svoje — svečanu procesiju. Buran pljesak pokaza, kako su svi doista pripravni bili i na tu žrtvu.

Između mnogih veoma važnih zaključaka spominjem napose onaj, kojim se kongres zahvaljuje svetom Ocu najdubljim počitanjem, što je dopustio i djeci i odraslima čestu, dà upravo svagdanju pričest, te poziva sve pozvane, da uznastoje svim marom, kako će se ove odluke svetog Oca što prije provesti u život.

Drugi govornik prikaza, kako je presveti Sakramenat bio u svako doba za Crkvu izvor života i jakosti i glavno sredstvo obnove života kršćanskog; a jedan kapucin proslavi biranim riječima: „Majku lijepe ljubavi“, koja nam dade Onoga, koga u svetom Sakramentu štujemo i blagujemo. — Španjolski biskup iz Valencije izručuje pozdrav Španjolaca i moli Austrijsku braću, da ih ne zaborave u svojim molitvama; a to isto učni i pariški kardinal-nadbiskup Amette u ime 9 prisutnih francuskih biskupa, 450 svećenika i preko 5000 vjernika, kao i u ime svih onih milijuna katolika, što ostaše kod kuće.

Napokon eno na govornici papinskog poslanika, Njegove Uzoritosti kardinala van Rossuma. Burni pozdravi i poklici u raznim jezicima jedva se stišaše. Kardinal najprije dade hvalu Bogu, što je divno ovo slavlje Euharističnoga Kralja tako sjajno, preko svakog očekivanja proteklo. Sjeća se zahvalno i sv. Oca u Rimu i kralja kao pokrovitelja kongrasa, svih prisutnih kardinala, biskupa i drugih odličnika. Napokon pozva sve austrijske narode nabrajajući ih sve pojmenice, pa i nas Hrvate, da ponesu s ovog kongresa svojim kućama i svojim obiteljima što veću ljubav spram presvetog Sakramenta, pa da se odsele svi, i veliki i mali, što češće pričešćuju. To je, reče, vruća želja njegova, to želja svetoga Oca pape. Napokon sazva Božji blagoslov na vladara i na sve kršćanske narode, koji priznaju Boga Gospodarom svojim. — Trebalo je biti u Beču, trebalo je taj čas biti u Rotundi i biti svjedokom onog svetog zanosa, kojim su bile popraćene očinske ove riječi zastupnika Oca svega kršćanstva.

Predsjednik potom javlja, da će se slijedeći Euharistički kongres održavati na otoku Malti, u Sredozemnom moru od 24. do 27. travnja slijedeće godine. *

Sad zapjeva sva skupština svećano „Tebe Boga hvalimo“, a zatim kraljevku „Bože živi“, da onda padnu svi ponizno na koljena i prime očinski blagoslov svetoga Oca, što ga svima podijeli njegov poslanik.

Brojne isповijedi i pričesti onih dana.

Mnogi i mnogi koji se nijesu već kroz 30, 40 godina ispovjedili, onih dana ne mogoše srcu i savjeti više odoljeti, već se skrušeni izmiriše s Bogom. Kažu, da je onih dana u bečkim crkvama bilo u svemu 350.000 pričesti, najviše u isusovačkoj crkvi bl. Kanizija: 15.000. Svima prednjači sijedi vladar i prejasni njegov dom. Svi u Beču prisutni članovi vla-

darske kuće zajedno s kraljem i prijestolonasljednikom, koji se upravo one noći povratio s vojnih vježba u Ugarskoj, pričestio se dana 12. rujna pod misom u 7 sati u dvorskoj župnoj crkvi. — I bečki gradonačelnik s više gradskih zastupnika pričestio se javno u crkvi sv. Florijana.

Ganutljiva je osobito bila pričest djece u vrtu kneza Švarcenberga. Bilo je djece do 7000; a bilo bi ih i do 30.000, da nije bilo kiše. Na 7 oltara služile su se u vrtu uza svu kišu svete mise, a na glavnom kardinal-poslanik van Rossum; 26 svećenika dijelilo je djeci sv. pričest. — Na hiljadu daka srednjih škola pričestilo se u crkvi bl. Kanizija, a sveučilištarci u zavjetnoj crkvi. — I u obadvijema bečkim bolnicama za neizlječive držala se trodnevna procesija, a bolesnici primili svete sakramente. U općoj bečkoj bolnici ispovijedalo se također danomice, a 14. rujna služilo je u 18 osoba više biskupa i odličnih svećenika svete mise, pod kojima se bolesnici pričestili. Tako je bilo i u vojničkoj garnizonskoj bolnici.

Za cijelo vrijeme kongresa bijaše u dvije crkve neprestano izloženo presveto Otajstvo na klanjanje; a u noći od 13. na 14. rujna obavi svoje klanjanje 500 Španjolaca u isusovačkoj crkvi na starom sveučilišnom trgu, da ih u 5 sati ujutro zamijene brojni Tirolci.

Svečana procesija.

Teško nam je o njoj pisati. To je bilo slavlje pored sve one silne kiše, jakoga vjetra i studeni, da ga pero ne može opisati. To je trebalo vidjeti. I koji su ga vidjeli, sjećat će ga se, dok budu živi. Ovakovo slavlje, s onakom životom vjerom i usrdnom pobožnošću, s onakovom samozatajom i požrtvovnošću, s onakovim vanjskim sjajem jedva da se onamo od stoljeća priredilo Božanskome Srcu Isusovu. Pravom stoga drži sveti Otac, da je ovaj kongres u svakom pogledu natkrilio sve ostale.

Kad su u nedjelju ujutru bili svi u strahu i neizvjesnosti, hoće li biti procesija ili ne, sijedi vladar reče svojoj okolini odlučno: „Procesija mora biti, ma kakovo vrijeme bilo!“ A kad mu oko 5½ izjavlje lječnici, da otklanjaju od sebe svaku odgovornost radi njegova zdravlja, reče im: „Ja sam hiljadu puta išao u lov po mnogo gorem vremenu; zašto da ne iskažem Svetogućemu svoje štovanje?“ Na to svi umukoše i pripreme počeše.

Silan narod slegao se po ulicama, kuda će procesija prolaziti. U procesiji stupaju samo muškarci — do 84.000 — sa svećenstvom. Svećenika samih bijaše do 12.000, a naroda što u procesiji, što u dvoredu, što opet na prozorima kuća, kažu do pô milijuna. A koliko bi ga istom bilo, da nije bilo nemile kiše i studeni!

Točno u 12 sati, kad je sva svečana povorka svoj put već prevalila i stigla na određeno mjesto, doveze se Njegovo Veličanstvo car i kralj s nadvojvodama u crkvu sv. Stjepana, odakle će

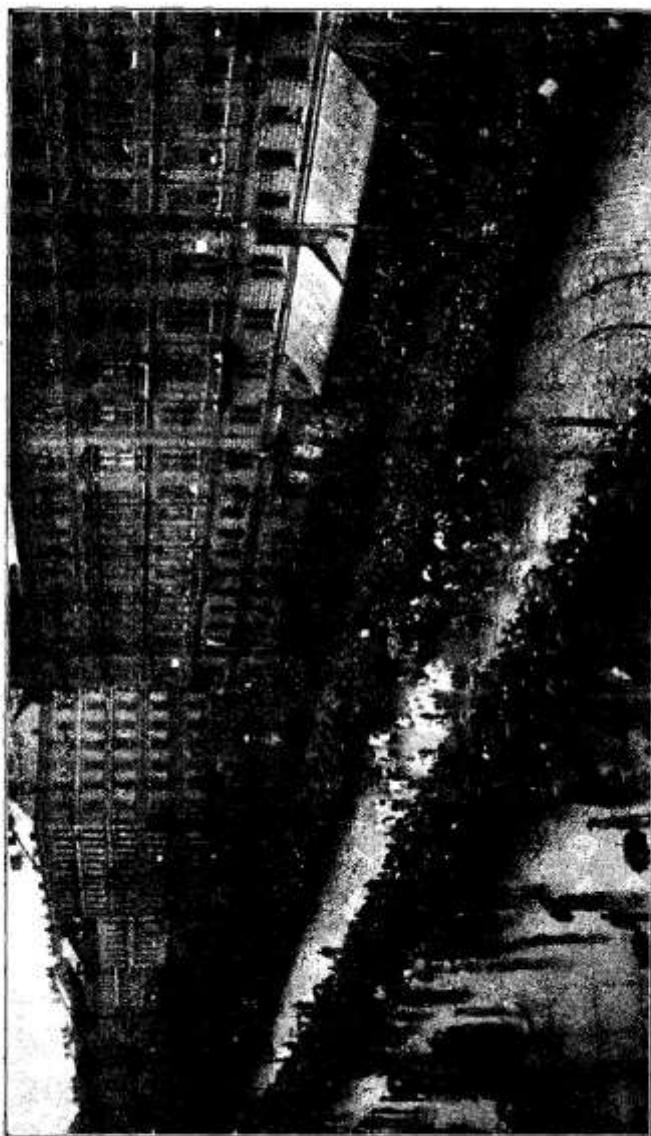
pratiti presveto Otajstvo. Zar da opisujemo ovu nevidenu povorku, koju otvorí jedan odio tjelesne straže kraljeve, a za njim 4 dvorska trubljača, 4 plemićka dječaka, svi na konju u sjajnim odorama? Ili da spominjemo ono 80 što tajnih kraljevih savjetnika što kraljevih komornika na konju? Ili napokon sjajnu pratnju papinog poslanika u krasnoj četveroprežnoj dvorskoj kočiji, pa ono 6 kočija sa 24 nadbiskupa — medju ovima i sarajevski nadbiskup Štadler — i 4 kočije s kardinalima, od kojih svaku prate po 2 klerika s biskupskim znakovima? O ne, puštim ovaj svjetski sjaj onima, koji u njem uživaju, a naše oči neka potraže Onoga, komu je u časti priredeno svekoliko ovo slavlje.

Evo napokon sjajne kočije carice Marije Terezije, sva je pozlaćena, a iznutra bijelom svilom obložena. Ogoromna stakla na sve četiri strane dopuštaju nam, da možemo promatrati s prednje strane presveto Otajstvo na posebnom zlatom optočenom staklu, a pred njime kako kleče kardinal papin poslanik i bečki kardinal. Oči sviju uprte su ovamo. Narod zaboravlja i na kišu i na vodu, pa se baca duž cijelog puta na koljena, da primi blagoslov Onoga, koji evo i sada kao ono nekoć u Palestini prolazi kroz nepregledno mnoštvo naroda sipajući blagoslov svoj na sve, koji u nj vjeruju i u nj se pouzdavaju.

U ovečem razmaku iza kočije sa Presvetim, u koju je upreženo osam vatreñih vranaca, eno druge sjajne kočije, koju vuče osam bijelaca, a u njoj premilostivi naš car i kralj sa prijestolonasljednikom. Vrijedno je zabilježiti još jednu upadicu, što se zbila pred crkvom sv. Stjepana. Kad su naime nosioci „neba“, koji su do kočije dopratili presveto Otajstvo, ostali na svom mjestu u nakani, da sijedog vladara zaštite od kiše, kad bude ulazio u svoju kočiju, Njegovo Veličanstvo otkloni ovu počast, koja ide samo Kralja svih kraljeva, pa po kiši obide nebo i uđe u svoju kočiju. — Narod je ljubljenog vladara cijelim putem burno pozdravlja, premda je bilo zabranjeno, a kralj sa suzom na oku, duboko ganut ozdravljivaše neumorno. Iza kraljeve kočije slijedi opet odio tjelesne straže njegove, a za njima četiri šesteroprežne kočije s nadvojvodama.

Radi neprestane kiše i jakoga vjetra nije bilo moguće služiti svetu misu pod vedrim nebom, kako je to imalo biti. Narodu bilo to žao; ta on je zaboravio i na kišu i na glad, jer je već i druga ura po podne blizu. Kad to dojavise kralju i pripodaše, da ga hiljade naroda, što je u pozadini ogromnoga petrova ispred kraljevskoga dvora, želi vidjeti, reče: „Razumije se, neka samo vide — presveto Otajstvo!“ I tako zakrene sjajna kočija sa presvetim Sakramentom, a za njome i sve ostale, dugim krugom kroz nepregledno mnoštvo naroda, koje klečeći prima blagoslov sa Presvetim.

Napokon odvezoše presveto Otajstvo pred dvorskú župnu crkvu, gdje je kardinal poslanik odslužio tihu svetu misu, kojoj je prisustvovao uz kardinale i biskupe kralj sa 65 članova kraljevske kuće i mnoštvom knezova i drugih velikaša. Ovdje po-



Euharističko slavlje u Beču : Kočija s presvetim Otačnjstvom.

hraniše presveti Sakramenat, a narod veseo razide se na sve strane. — Pravo čudo, da se nije u onom silnom mnoštvu nikakva oveća nesreća dogodila. Na 15 mjesta bijahu liječnici u pripravi, ali su tek 20 prehladenih dali odpremiti u njihove stanove, a u bolnicu baš nikoga. Pravo reče poslanik svetoga Oca bečkom načelniku na rastanku: „Zlo vrijeme u nedjelju dalo je katolicima priliku, da pokažu svoju velikodušnu požrtvovnost i oduševljenje.“ I pokazali su ga! „Ona silna kiša“, reče nam jedan Bošnjak, „činila nam se kao jarko sunce: na sve smo zaboravili, kad smo ugledali presveti Sakramenat, papinog poslanika i cara.“

Da završimo!

Kardinal van Rossum otputovalo je oduševljeno od hiljadâ naroda ispraćen iz Beča 18. rujna, da izvjesti svetog Oca o slavlju, od kojega veličanstvenije, kako sâm reče, još vidio nije. A tako su govorili svi učesnici, i svi inovjerci, pa i Crkvi najprotivnije novine. Jedan naš čovjek reče pače, da odsele ne će ni piti ni pušiti, samo da može na proljeće na Maltu: tako ga je bečki kongres zanio!

Njegovo Veličanstvo kralj i Njegova Svetost papa Pijo X. izmijenîe poslije kongresa srdačne brzjavne pozdrave. Kralj se zahvali svetom Ocu, što je poslao na kongres posebnog poslanika i raduje se, što vidi, kako nastojanje svetoga Oca oko kršćanskog preporoda danomice rada sve to većim plodom. Sveti Otac zahvaljuje se opet kralju i njegovom prejasnom domu, što je onako djelotvorno na kongresu sudjelovalo, pa izrazuje nadu, da će plodovi kongresa biti obilati i trajni.

Dani svjetskoga slavlja već odavna minuše; ali će nezaboravni ostati u srcu svih učesnika. Mi o njemu progovorimo opširnije, da se i oni, koji mu ne mogahu prisustvovati, s nama, koji smo mu prisustvovali, raduju i hvale Gospodina. O daj, mili Spasitelju, u presvetom Sakramentu prisutni, daj privuci k sebi srca sviju nas, da te u tom Otajstvu ljubavi odsele još više štujemo, ljubimo i primamo. Dodi kraljevstvo tvoje euhrističko!



Dobrom pastiru.

dr. Vilko Anderlić.

Moj pastiru mili, dragi!	Svjet je ruže obećavô,
Isuse moj, dobri, blagi!	A to oštro trnje bilo,
Uzmi me na rame svoje;	Nemilice što je tvoju
Ovcu svoju daj ponesi.	Ovcu evo izranilo . . .

Dodi, dodi dobiti Spase,
Daj ponesi ovcu svoju
Uzmi ju odnesi natrag
U veselja kuću tvoju!

Sveti Ambrozije.

Mjesečni zaštitnik.



Ambrozije bijaše sin odličnog Rimljana u i carskog namjesnika u Galiji (današnjoj Francuskoj). Dok je još kao dijete ležao u kolijevci, spusti mu se na usta roj pčela. Time htjede Bog već unaprijed očitovati, kako će to dijete jednoč bili glasoviti propovjednik. Kad je kasnije umro u Milanu biskup, pa se susjedni biskupi i narod sabrali, da izaberu novoga, ne mogahu se nikako složiti. Poslaše Ambrozija, koji je bio carski činovnik, da narod umiri. Ali jedva Ambrozije stupi u crkvu, kadno dijete, što još progovorilo nije, iznenada poviče: „Ambrozije biskup!“ Narod upozna u tom prst Božji i povika u sav glas: „Da, Ambrozije mora biti biskup!“ Uzalud se Ambrozije branio, da primi ponudenu mu čast. Kao biskup iskorijenio je krivotvjerje iz svoje biskupije i napisao mnoge učene knjige, radi čega posta sa svetim Augustinom, Jeronimom, Grgurom papom Velikim četvrti „Veliki Otač i naučitelj zapadne Crkve.“ On je pače svojim propovijedima obratio svetog Augustina, do onda još krivotvjerca i obijesnog mladića, a poslije tolikog sveca. Da svi Ambrozije ničim drugim nije proslavio Crkvu, ime bi mu bilo slavno već radi toga, što joj je dao velikoga Augustina. Možda i ti imas koga, nad kojim suze liješ i za čije se obraćenje dugo moliš? Ne kloni duhom, već ustraj! Nema toga grješnika, čije srce ne bi mogao Bog umekšati. Možda čeka upravo naše molitve, ili da mu mi koju ljubeznu, ali ozbiljnu reknemo. Poput svetog Ambrozija branimo Crkvu Božju i ne šutimo na uvrede, što se nanose njoj ili vrhovnoj glavi njezinoj ili drugim osobama Bogu posvećenim. Najbolja obrana bit će uzoran život naš; pred takvim dokazom i najluči protivnik skida kapu.



Na Svetoj Gori.

Piše vojni superior u Zagrebu, Matija Rihtarić.

(Svršava se).

Sa Svetoj Gori sagrade franjevci samostan za 26 njih. Knjižica, što mi je pri ruci, veli: „Molitve pobožnih redovnika su se sad začele razlijegati na posvećenom mjestu; činilo se, da se sretaju i da opće nebeski stanovnici sa zemaljskim na toj Svetoj Gori“. Vladari su cijelu Svetu Goru darovali franjevcima, čini se ne toliko zbog njene vrijednosti, jer je

više manje sam kamen. Darovali su je više zbog toga, da se ne nasele ondje kojekakvi ljudi, pa da kô krčmari i gostoničari ne gule i ne deru hodočasnike.

I danas se ondje, prem je na visokom briješu, i sve treba gore vući, jeftino jede i piće, jer gostonica zavisi od franjevaca.

Čudno, da su se tužili dobri ljudi još pred 400 godina na krčme, kako se tuže i danas. Gdje Bog sazida crkvu, vrag ide umah, da polag crkve sazida krčmu. I stare knjige zovu krčme „prokletima“, „vražjim crkvama“. Imadu pravo.

Svetu Goru kô da je sama Majka Božja od bezbožnih kršćana očuvala.

Ruše i prodaju.

Preko 220 godina, pobožni su redovnici revnovali na Svetoj Gori za čast Majke Božje i za spas duša. Silan narod je dołazio, da se na ovom svetom mjestu izjada Majci Božjoj, da ju moli za pomoć. Mnoga duša se je ovdje riješila veriga grijeha, istrgla se iz pandža davolskih i obratila k dragomu Bogu.

Lucifer nije toga mogao podnašati. Borba njegova proti Bogu traje dlijem i dlijem. Pošto Bogu nahudititi ne može, nastoji on, da škodi od Boga stvorenim dušama i da ih od njega odvrati. Nade ih uvijek dosta i na pretek, koji ga u tom podupiru. Našao ih je i ovdje.

Bijaše godine 1785., mjeseca travnja, kad dode iz Beča stroga zapovijed, da se svako hodočašće na Svetu Goru zabranjuje. Crkva na Svetoj Gori i samostan imadu se porušiti. Franjevci moraju samostan ostaviti. Sobom ne smiju ponijeti ništa, osim odijelo i knjige, te misno ruho. Drugo je sve bilo zaplijenjeno i na dražbi prodano.

Poruše najprije zvonik, poruše samostan, ruše i crkvu. Vojnike su u tu svrhu gore dovukli. Krov crkve razruše, ali kad je trebalo rušiti zidove — ne ide. Crkvu je imao kupac na vlastite troškove porušiti. I evo ruše ju, kušaju ovako i onako, — ali ne mogu. Kako radnik „krampom“ udari, tako mu ovaj otskače. Neki su rekli, da je zid po sebi tvrd, a drugi su mislili, da ga ne da rušiti Majka Božja. Ona će si, govorili su, opeta, kad bude samo htjela, crkvu dati pokriti, i samostan nov sazidati.

Tako je i bilo. Zidovi su ostali, a krov je bio opet naciđen. Osam godina bila je Sveta Gora pusta. Narod je i onda zalazio onamo, dakako na manje, ovdje ondje po kogod, da se i na onim razvalinama izjada Majci nebeskoj, da ju zaprosi za pomoć. Tako je nekad sveti prorok Jeremija tugovao na razvalinama grada Jeruzalema, i Bog ga je uslišao.

Sve što je spadalo crkvi i samostanu, i sve što je bilo skupih stvarih i dragocijenosti u crkvi, sve je bilo procijenjeno na pol milijuna forinti, a sve je skupa prodano za 1500 forinti! Koji su kupili, kupili su za ništa. Ali blagoslova nijesu imali. Dosta su toga pokrali prije dražbe. Sliku Majke Božje odnesu u župnu crkvu u Solkan. Ali ni slika im tu nije donijela



Spavam, al Sree mi bdije. (Pjesma nad Pjesmama 5, 2.).

blagoslova. Svake dodine bile su razne nezgode u cijeloj okolini, i to sve dotle, dok je sveta slika bila u župnoj crkvi. Ona je imala doći na svoje prijašnje mjesto.

I vraća se!

Godine 1792. zasio je na carski prijestol car Franjo II. Taj blagi vladar išao je za tim, da zaciđeli rane, što su bile prije njega zadane. Svećenstvo i narod obrati se dakle na nj, da se svetište na Svetoj Gori obnovi i pobožnomu puku pred. Knjiga opisuje oduševljenje, kojim je narod prionuo, da svetište obnovi, da se pobožni hodočasnici opet penju na goru, k Majci milosrda, k utočištu grijesnika. I one godine bila opet slaba ljetina, glad, skupoča; ali to sve nije smetalo, da staro i mlado, bogato i siromašno dode, da dade svoj veći ili manji prinos za gradnju, da radi, da nosi, da pomogne kod gradnje. Hodočasnici, kad se to pročulo, dolazili u velikom broju, i na ledima nosili na goru opeke, brvna, daske, željezo. I sam Bog kô da im pomogao. Kopajući radnici namjere se na zasutu jamu, u kojoj nadu preko sto centa ugašena vapna, za koje nikad nitko nije znao ni sami franjevcii, koji su nekad gore stanovali, odakle je.

23. lipnja 1793. već se je opet prva sveta misa gore pjevala. Silan narod je došao, da prisustvuje svetoj misi, i da u onoj gladnoj godini dopriene i daljni svoj dar potrebitoj crkvi, onog dana preko 700 forinti. Crkva se opet malo pomalo povratila u prijašnje stanje. I danas je kako napomenuh, jednostavna, ali veličanstvena. Ne znam jesam li igde vidio crkve, u kojoj bi se ova veličanstvenost sa onom jednostavnosću tako lijepo, tako milo spajala.

Nešto posebno, što vuče srce na pobožnost. I samostan je nešto posebno lijepo. A za hodočasnike je glede noćišta poskrbljeno, kao malo gdje.

Crkvu je sada opskrbljivalo svjetovno svećenstvo, ali se vidjelo, da mu je odveć teško. Posljednji predstojnik svetišta, Andrija Leban je rekao, da tu treba i sada krjepčih sila i njih više, nego ih daje svjetovni kler. To je svoje mišljenje izrekô i uzoritom gospodinu kardinalu i nadbiskupu goričkomu Misiji i molio ga, neka bi opet Svetu Goru predao franjevcima. 115 godina je prošlo, što su franjevcii ostavili Svetu Goru, i na „staro ljeto“ 1900 su iznove primili svoje omiljelo boravište. Na večer, zadnji dan 19. stoljeća držao je otac Kaliksto Medić blagoslov, i na ponoć, kad se otvaralo 20. stoljeće, prikaze prvu sv. misu za sretan početak.

Siguran sam, da će se franjevcii, poput onih naših starih fratara, Majci nebeskoj odužiti. Narod i danas grne na Svetu Goru. Posebni vlakovi dovoze hodočasnike, koji polaze, da se na milom onom brijezu pomole Majci Isusovoj i našoj. I danas se razliježe glas milih zvonova sa Svetе Gore brijegom i dolinom, i vabi putnika i patnika zemaljskog: Gore! Gore! Što će ti ova dolina suza, gore k nebeskomu Ocu, gore k Majci nebeskoj!

Sv. Otac papa Pio X. i prva sv. Pričest siročeta.

Neke sicilijanske novine doniješe ovu zanimivu crticu o svetom Ocu:

„Jedna časna sestra, što stanuje u Rimu, pripovijeda, kako se sveti Otac papa veoma zanima za jednu siročad, što izbjegle mesinskom potresu. Mnogo se takve siročadi prehranjuje u samostanu, gdje ona boravi. Svake godine nekoje od tih sirotica pristupaju k prvoj svetoj pričesti, a sutradan budu prestavljeni sv. Ocu papi zajedno sa svojim mlađim drugaricama.

Prije nekoliko dana, baš kod te zgode, biše nekoje primljene u posebnu audienciju. Dok im sveti Otac ljubezno govorio, pričini mu se, kao da ga neko vuče za rukav. No ne pripazi na to; kad eto povuče ga netko i po drugi put. Popostane u govoru, obazre se i reče:

„Tko je to, što me potiče?“ — „Ja sam“, primjeti mu na to srebrni glasić. Svi ostadoše zapanjeni; bila to smjela petgodišnja sirotica. Prisutne časne sestre zbunjene, htjeđoše ju ukoriti, ali ju sv. Otac uze pred se te ju zapita:

„Milo moje ču Vam odgovoriti.“

Sv. Otac papa pristade, pa je uze ispitivati pred svima iz raznih poglavljiva kršćanskog nauka. Na sve upite djevojčica odgovori dobro. Sv. Otac začuđen na povoljnem uspjehu, obrati se časnim sestrama i reče: „Sestre, molim Vas, da pripustite sutra ovu djevojčicu k stolu Gospodnjem.“ — Čim sirotica začu ove riječi ko izvan sebe od veselja baci se na koljena svetomu Ocu, da mu se tako, kako najbolje zna, zahvali. (B. F., D. I.)



„Meni je samo 5 godina“, odvrati malá. „I ja bih isla k prvoj svetoj pričesti, ali mi časne sestre ne dopuštaju.“

Sveti Otac nasmija se i odvrati: „Bit će valjda, da nijesi još naučila vjeronauk?“

„Ojne, sveti Oče! Pitajte me samo, pa



Najljepši Glasnik Srca Isusova na svijetu.

 to mislite, koji je to? Bit će valjda francuski, koji je prvi počeo izlaziti i u koga su se svi drugi ugledali? Ili barem njemački, jer su Nijemci poznati kako sa svoje skupoće tako i finoće? Ili ako ne ova dva, a ono svakako engleski, jer se s Englezima jedva tko može takmiti? Varate se ljuto. Do četrdeset Glasnika imade, što izlaze u raznim jezicima; ali — **naš hrvatski Glasnik Presvetog Srca Isusova, kakav će biti u godini 1913. ne zaostaje ni za jednim od njih.**

Francuski, njemački, što izlazi u Americi, talijanski i engleski Glasnici, imadu doduše više sadržaja nego naš; ali ne samo da veličinom vanjskog opsega ne nadmašuju naš, već naš i vanjskim opsegom i lje potom vanjštine natkrilit će sve druge. Svi naime drugi Glasnici izuzev jedino engleski, što u Americi izlazi, imadu običan omot, crvene, plavkaste ili žučkaste boje, a naslovna slika u svima je otisnuta samo u jednoj boji, kako je to do sada bio i naš Glasnik. Samo pomenući engleski ima na omotu lijepu sliku Srcu Isusova u tri boje. Ali naš Glasnik počevši od godine 1913. imat će omot štampan u dvanaest boja, i još k tomu zlato kao trinaestu boju! I takva će mu biti ne samo prva, nego i zadnja strana. Na prvoj će imati sliku, kako se Božanski Spasitelj ukazuje blaženoj Margareti i otkriva joj Presveto Srce svoje; a na zadnjoj slicu Bezgrješnog Začeća blažene Djevice Marije.

I sa slikama unutar lista nije naš Glasnik ni ove godine 1912. zaostao ni za jednim. S nama se takmio samo austrijsko-njemački Glasnik, a za nama povodio se slovački; dok svi ostali izuzevši onaj već prije spomenuti američko-engleski, niti nemaju nikakvih slika. Gdjeđkoji donose samo jednu kao prilog pred naslovom, a poslije ništa. Tako će naš Glasnik gledom na opremu biti doista **prvi i najljepši Glasnik Srca Isusova na svijetu.**

Uza sve to pretplata mu ostaje sasvim ista kao i do sada: Za Austro-Ugarsku i Njemačku poštom na cijelu godinu **1 K 20 fil.**; za sve pretplatnike izvan Austro-Ugarske i Njemačke, dakle za inozemstvo poštom na cijelu godinu samo **2 K.** Oni pak iz Zagreba i okolice, koji sami dolaze po Glasnik u upravu: **1 K.**

K tomu valja uvažiti još i ove pogodnosti: Povjerenik, koji na svoju adresu dobiva **20 do 30** Glasnika i koji **do konca mjeseca siječnja** pošalje upravi Glasnika **svu** pretplatu svojih pretplatnika, dobiva **jedan** Glasnik **na dar.**

A tko prima **30 do 40** istisaka, dobit će jedan istisak na dar, a povrh toga upisat će ga uprava Glasnika u **Društvo sv.**

Jeronima kao člana krunaša, pa će tako dobiti sve knjige toga društva besplatno. — Ako tko ne bi to volio, neka se javi upravi Glasnika, pa će mu poslati kakav **nabožan predmet u vrijednosti od jedne krunе** na dar, na primjer kakvu nabožnu ili poučnu knjigu, sliku, križ, krunicu i slično.

Tako će za **svakih daljnih 10 istisaka**, što dolaze na istu adresu, biti nagrada za jednu **krunu skuplja**, a po tom i dragocjenija.

Tko pak bude na istu adresu dobivao barem **sto istisaka**, dobit će i on jedan istisak besplatno, a povrh toga upisat ćemo ga u **Društvo svetog Jeronima za doživotnog člana** i platiti za njega propisani prinos, pa će tako odsele dobivati besplatno lijepje knjige toga društva svake godine, dok je živ. — A tko želi što drugo, navlastito oni, koji su već upisani kao doživotni članovi, neka izvole svoju želju izraziti upravi Glasnika tijekom mjeseca travnja.

Ali ove nagrade možemo dati samo onim povjerenicima, koji **svu preplatu od svih svojih pretplatnika unaprijed saberu i upravi Glasniku pošalju najkasnije do konca mjeseca ožujka**. Na kasnije uplate ne može se uprava obazirati, a da pri tom sama ne štetuje mnogo. — Nagrade se razdilju tečajem mjeseca studenoga.

Što nam dakle valja činiti? Svim silama poduprijeti ovaj po opremi svojoj prvi i najljepši Glasnik na svijetu, kako će nam biti i najrašireniji; a to ne možda iz kakove taštine — Bože sačuvaj! — već iz želje, da se po Glasniku sve više širi čast i slava Božanskoga Srca Isusova, da se po njemu što više ojača i učvrsti sveta vjera katolička u dobrom našem narodu hrvatskom, da i oni, koji kraj najbolje volje uslijed raznih zapreka ne mogu u crkvu na povijed i kršćanski nauk, barem pomoću Glasnika čuju štогод o svojim kršćanskim dužnostima te se klone od svakoga zla, a potaknu na svako dobro.

Na posao stoga svi prijatelji Presv. Srca Isusova, svi prijatelji Glasnika njegova, svi iskreni prijatelji naroda hrvatskoga, pa raširite Glasnik po svim selima i gradovima, po svim školama, radionicama, trgovinama, tvornicama; širite ga među odličnima, širite ga među sirotinjom, jer se Glasnik ne žaca ni najfinijeg salona, kao što se ne stidi ni najsiromašnije kućice.

Svaki pretplatnik neka nađe još barem jednoga novog, a svaki povjerenik neka si nađe još barem jednoga pomoćnika, koji će mu još toliko pretplatnika naći, koliko je on ove godine imao: pa da vidimo, ne će li mili hrvatski Glasnik biti već godine 1913. razmjerno prema broju Hrvata i najrašireniji Glasnik na cijelome svijetu!

Preplata se šalje na ovu adresu:

Glasnik Srca Isusova. Zagreb, I.

Sitne vijesti.

„Udruga dobrog pastira“. — U biskupiji kotorskoj osnovana je „Udruga Dobrog Pastira“, kojoj je svrha pripravljati bolesnike za put u vječnost, a uz to pomagati duhovne pastire, da odraslija mlađe primi sv. pričest, potvrdu, a pogotovo isповijed, ako ove sakramente još nije primila. Uzor je članovima prelubezno Srce Isusovo. — Kako je svrha „Udruge“ plemenita, za naše prilike baš na vrijeme osnovana, željeti bi bilo, da se osnuje po svim mjestima, gdje se javlja vjerski nehaj i mrtvilo, navlastito po svim gradovima, gdje mnogi i mnogi bilo vlastitom krvnjom, bilo krvnjom rodbine i ukucana ostaju bez pomoći i utjehe, kad je najviše trebaju. — Tko želi što više o toj „Udrugi“ znati, neka se obrati na v. g. Pavla Butorca, župnog upravitelja sv. Mateja, Dobrota, Kotor ili na „Euharistični Glasnik“ u Zadru.

Ne psuj i ne kuni! Vadimo iz pisma jednog Slavonca, a u želji, da ovaj izvadak dobro upamte svi, kojih se tiče.

Svi smo grješni ljudi — piše naš Slavonac — ali ima razlike između grješnika i grješnika. Kod žena kao da nema te razlike; one kao da su sve jednakne. Ne znam, što je gore: rušiti bogove i svece, psovati vjeru, crkvu, dušu, nebo i ostalo, kako to čine muškarci, ili govoriti da ga vrag odnese — Bog nam se smilovo! — da vraka pojede, da mu zemlja kosti izbaci, da joj duša nikad Boga ne yidi, da ga grom ubije, kolera uhvati i tako dalje, kako to ženske umiju. Čovjeku se koža ježi i srsi ga prolaze, kad to čuje. Pa da je za što! Ali to se kune i proklinje ne samo u ljutini, već od navade, od objesti. I još govore: Bog će mi oprostiti! Isposljedit će se, činit će pokoru, pa će sve biti dobro! Da tako rade i govore kakve neznaboskinje, još bi se dalo i razumjeti, ali kad to čine žene i djevojke kršćanske, paće već i djeca: to je strašno! Šta tu hasni nositi škapulare, medaljice, što koristi kruničiti i Glasnike čitati, kad se ovako nemilo Bog vrijeda i bližnji proklinje?

Kazu, ne znam, je li istina, da je Adam nekako preko volje pojeo onu zabranjenu jabuku u raju zemaljskom, pa da mu je skoro i prisjela zaostavši u vratu, da se to i danas na nama, djeci njegovoj, pod vratom poznaće; a Eva, vele, da ju je slatko progutala; nju nije bilo ni brigeša za zabranu Božju; zato su, kazu, žene više proklette nego ljudi, zato žene više kunu i proklinju nego muški. Bilo što mu dragu, ali to se već ne može slušati, kako se kod kuće, u polju, na ulici kune i proklinje. Kune se i poklinje vlastita krv i vlastiti porod, kune se i proklinje prijatelj i neprijatelj; kune se i proklinje i ono nijemo blaće i ono mrtvo polje, nad čijim plodom tolko stremimo. O Bože, kako možeš to mirno slušati i podnosiš? Da, ti nijesi kao mi ljudi; mi bismo već odavnina stali tome zlu na kraj, da nas naime tko ovako danomicu vrijeda. O, daj upravo za ovu svoju Božansku strpljivost, daj opameti i muško i žensko, da nesstone svakoga zla i grijeha, a osobito strahovite psovke i kletve. Vi barem, štovatelji Presy. Srca Isusova i čitatelji Glasnika njegova, vi barem dajte zavežite svoj jezik i započatite svoja usta, da vam nikada iz njih ne izleti besama riječ ili kakva kletva. Povrh toga, ako Vam je u istinu stalo do časti i slave Božanskoga Srca Isusova, ne trpite psovke u svojoj kući, kod svoje djece, ukucana, služinčadi, nadničara; ne trpite nigdje, da se u vašoj prisutnosti Otec naš nebeski i Mila Majka naša Marija i drugi sveti Božji ili svete stvari psuju ili ma tko bud na koji način proklinje. To je vaša sveta dužnost. Nek se vidi da Glasnik čitate, da vas popravlja i na revnost za čast Božju potiče . . .”

Ovako naš prijatelj. A mi, također od svoje strane vruće stavljamo na sreću svim čestitim čitateljima Glasnika, da svim silama upru, kako bi te nesretne psovke i kletve zauvijek nestalo.

Obnovite preplatu na Glasnik što prije!

Zahvalnice.

Zahvalnice treba da sa potpisane potpanim imenom i adresom, inače ih ne možemo nikako uvažiti.

Uredništvo.

U sniježnoj međayi. — Hrvatska: Na povratku sa sajma dana 3. veljače ove godine stiglo me na putu zlo vrijeme. No budući se čutje još dosta jakom ne htjedoh prenocići u susjednom selu, nego se uputim kući. Ali nedaleko moga sela smalaksala sam posvema. U onoj sniježnoj vijavici nijesam ništa vidjela. Uhvate me grčevi za obje noge i ja klonuh u snijeg. Sto ču sada? Mrak se počeo hvatati, a ja nikud ni kamo. Iz dubine srca zavapim: „Presveto Srce Isusovo, koje si mi toliko puta pomoglo, smiluj mi se! Pomozi mi i pošalji bud kakova pomoć!“ Grčevi mi tada popuste, te se malko pridignem i opazim da ide dvoje ljudi, koji mi se činju izdaleka veliki. Došavši bliže upoznadem u njima svoju kumu iz svoga sela, koja se takoder vraćala sa sajma sa svnjim 10-godišnjim sinčićem. Ona je bila još dosta jaká, te me vodila za ruku, a Presveto Srce Isusovo dalo jakost onom djetetu, pa je gazići snijeg pred nama preko pasa donekle nam krčilo put. Stigosmo napokon velikim naporom u susjedni milin, gdje i prenoćisimo, a drugi dan lagje podosmo kući žive i zdrave, što jedino hvalimo Presv. Srcu Isusovu, dočim je više osoba zaglavilo u onoj toli strašnoj sniježnoj vijavici. Zato kličem: „Hvala i slava Presv. Srcu Isusovu u vijeće vjekova!“

Sušičavi. — Slavonija. Godine 1905. negdje sam se prehliadio, da me u plućima zaboljeo. Ja sam se ipak te i slijedeće godine pomalo vukao očito ginući i sve jače i češće kašljajući, mislio sam ipak, da će to meni proći. Ali to meni ne prode, već je 5. ožujka 1907. moradob u krevet. Kašalj me mučio po četvrti, po pô sata, te sam mislio: i dušu ču iskašljati, izbacivao sam mnogo svaki put. U sobi se nije moglo izdržati. Vidio sam, da mi nema spasa. Tako sam se ja mučio sve do uoči Josipova 1907. Te večeri ustanem teškom mukom s kreveta, ali jedva sam učinio korak dva, kad mi se pričini, ko da mi je srce ohladnjelo i pluća sasvim ponestalo. Spopane me omaglica. Jedva pomislim: Ta Božje moj, zar da zbilja bez isповijedi dušu ispuštim? — Pao sam u nesvijest i obambo. Gospodinu se ipak drugačije svjedjelo. Ja dođem k sebi i isповijedim se upravo na Josipovo 1907. Sad sam spokojno isčekivao zadnji svoj čas. Ali ga još uviјek ne bijaše. Iza osam dana obuze me neka neobična nada, da bih ja mogao još i ozdraviti, ako se utem Presvetom Srcu Isusovu, Majci Božjoj i svetom Josipu. Zamolim Ženu, da počne devetnicu, a ja ču je u pameti pratiti koliko mogu, jer o pravoj molitvi ni govora. Svršismo prvu devetnicu, a meni duša još uviđek na jeziku. Počnemo drugu. I gle, deveti dan prestane mi odjednom kašalj, i od onoga dana — bio je 13. travnja 1907. — sve do dana današnjega ja se još nakašljo nijesam. Sudaran pače očutio sam se toliko jak, da sam mogao ustati s kreveta. I od onda već nijesam neprestano ležao u njen. I za tri mjeseca povratilo mi se sasvim prvašnje zdravije i snaga, i ja sam danas zdrav, kao da nikad bolovao nijesam. Liječio se nijesam ničim. Liječnici nijesu imali ni pravu volju ići iz grada tako daleko na selo. Ozdravio sam dake samo uz pomoć Božanskoga Srca Isusova i po zagovoru blažene Gospe i svetog Josipa. Njima budi hvala i čast na vijeće!

Ovu zahvalnicu preporučuje tamošnji vlc. g. župnik s opaskom, da je ozdravljeni „htio potpisivati svjedoke, ali ga potpisani (župnik) odvratio, budući da je svaka riječ istinita, te mislim, da je dovoljao, ako ja kao župnik to potvrdim, što ovime rado i činim.“

U velikoj novčanoj neprilici. — Hrvatska: Sva kuća našla se nenadano u velikoj novčanoj neprilici, a nikakova izgleda na kakvu pomoć. U skrajnoj nevolji, kad nam prijetila pogibelj posvemašnje propasti i velike sramote zavjetujem se Presvetom Srcu, da ču mu se u ime svoje i svoje braće zahvaliti u Glasniku, ako nas izbavi iz ove velike nevolje. I Presv. Srce uslišalo me: dobio sam dovoljno novčanih sredstava, uredio

svoje račune, i tako nas Božansko Srce Isusovo spasilo od očite propasti i sramote. Hvala mu vječna!

O da bi Glasnik čitali svи grješnici!... — Rano sam izgubila majku i braću i sestre. Otac me volio i puno se brinuo za moje tijelo, ali slabo za dušu. Odrasla sam, a da me nije veselila ni crkva ni molitva ni sveti sakramenti. Da, išla bih i na proštenje, a da crkve ne bih ni vidjela, klela sam i psovala ko da nemam duše. Rado sam čitala knjige, ali ne da se poučim, već da se zabavim. Tako sam čitala i Glasnik. Ipak jednog dana, baš kad sam čitala lijepe zahvalnice, zazebe me nešto u srcu: „Bože mili“, pomislim, „zar sam ja jedina grijesnica na svijetu, koja se ne će popraviti? Popravili se toliki psovaci, pijanci, muški i ženske: zar samo ja da ostanem ovakova? Zar da sve ima svoje mjesto u srcu mojojemu, samo za te, o Isuse mili, da nema? Evo su već dvije godine kako nijesam bila kod ispunjene ni kod pričestiti, a po godinu, kako nijesam svetu misu slušala. Dokle će biti tako? I gorke suze navrele mi na oči, i plakala sam cijeli onaj dan.

Slijedeće nedjelje bijah na paši kod marve. I opet se sjetim slatkog Srca Isusova i opet mi silna tuga obuze srce. Padnem na koljena i stanem zaklinjati milostivo Srce Isusovo i dobro Majku Božju, da mi se smiluju ne bi li i meni omiljela crkva i sakramenti, ne bi li se i ja ostavila zla i grijeha. Bilo mi tada 18 godina.

I doista za malo dana obavila sam veliku ispunjenu i pričestila se, kako još nikad u svom životu. Od toga dana ja sam se sasvim promjenila. Za grijeh više ne čuš ni da čujem; pače htjela sam i u samostan, ali mi nije do otac. Za dvije godine udadem se, pa sada živim — hvala i slava Presvetomu Srcu Isusovu — sva sretna i zadovoljna. Glasnik će držati i čitati dokleg budem živa. O da bih mogla ponukati svekolike, osobito grješnike, da ga drže i marijivo čitaju! Onda bi bez sumnje i oni iskusili, što sam iskusila i ja na sebi. Budi hvala i dika Presvetomu Srcu Isusovu i Marijinu, koliko je na nebu zvijezda, u moru pljeska i u gori lista!

Promaknut u službi. — Hrvatska: Činovnik sam nižeg razreda; službujem u mjestu skupoće sviju živežnih potrepština, a taj teški položaj otežčavan mi je još i brojnom obitelju. Mislio sam i radio na sve moguće načine, da dodem do moga kakovog materijalnog poboljšanja; ali sve uzađud. Odlučih u kolovozu 1911. prikazati Presvetomu Srcu Isusovu veliku devetnicu za poboljšanje svojeg položaja budu kojim načinom. Pa evo i prije nego sam taj preslatkoni Srcu Isusovu obećani zavjet dovršio, ispunila se moja vruća želja, jer sam promaknut u čast, koja mi je pružila i više materijalnih sredstava za uzdržavanje moje obitelji nego sam se i sam nadao. Za ovaj uspjeh dužan sam u prvom redu hvalu Presvetom Srcu Isusovu, koju mu po mogućnosti u skromnosti često i često izkazujem. A sad evo prikazujem tomu Božanskomu Srcu punom ljudavi prama onima, koji ga ljube, i javnu zahvalu. Neka bude do vijeka hvaljeno, i slavljenio Presveto Srce Isusovo!

„Katoličko prosvjetno društvo hrvatskih seljaka u Beravcima (Slavonija) naručilo je 70 Kalendara Srca Isusova i Marijina za g. 1913. A već prije naručilo je i drži 111 Glasnika Presv. Srca Isusova, što ih u svome mjestu širi. Svaka čast ovakovu Društvu! Tako se širi prava prosvjetila u narodu. Ugleđala se i druga prosvjetna Društva u ovo!“

SADRŽAJ: Republika Argentinska (229). — Vrhunaravni dogadaji, što se pripišuju sv. Ocu (231). — Opravданa srdžba (233). — Euharističko slavlje u Beču (235). — Dobrom pastiru (p). 242). — Sv. Ambrozie (243). — Na Sv. Gori (243). — Sv. Otac i prva pričest sročeta (247). — Najljepši Glasnik na svijetu (248). — Sitne viesti (250). — Zahvalnice (251).